STORTINGET

Dokument 15:2

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 151–300
31. oktober–17. november 2017

side

Innhold

Spørsmål

151. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. togstrekning Drammen-Kongsberg, besvart av samferdselsministeren 11
152. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. stadnemnlova, besvart av kulturministeren 12
153. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. skolehelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren 13
154. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. bruk av elektrosjokkvåpen, besvart av justis- og beredskapsministeren 14
155. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. ansettelse av et nytt barneombud, besvart av barne- og likestillingsministeren 14
156. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Amna al-Juaid, besvart av utenriksministeren 15
157. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. fengslingen av Amna Al-Juaid, besvart av utenriksministeren 15
158. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Rapid Support Forces i Sudan, besvart av utenriksministeren 16
159. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. Vestlandet og bruk av navnet, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren 17
160. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. at mennesker med utviklingshemning får tjenester i samsvar med lovverket, besvart av helse- og omsorgsministeren 18
161. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. Beitstadsundbrua, besvart av samferdselsministeren 19
162. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. tilgang til norsk pasientinformasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren 20
163. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. å få opprettet et bilskaderegister, besvart av samferdselsministeren 21
164. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. hebraisk studium, besvart av kunnskapsministeren 22
165. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. breibåndsutbygging, besvart av samferdselsministeren 22
166. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. omgrepet «Vestlandet», besvart av næringsministeren 24
167. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. spesialtilpasset bil, besvart av arbeids- og sosialministeren 24
168. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. sikre verneverdige skogsområder på statsgrunn, besvart av klima- og miljøministeren 25
169. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. lavterskeltilbud for håndhevelse av forbudet mot seksuell trakassering, besvart av barne- og likestillingsministeren 26
170. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. oppfølging av anmodningsvedtak nr. 126 (2016-2017), besvart av helse- og omsorgsministeren 27
171. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. den nye legespesialiteten i akutt og mottaksmedisin, besvart av helse- og omsorgsministeren 27
172. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. avtalen med eksterne partnarar for modernisering av IKT- infrastrukturen, besvart av helse- og omsorgsministeren 28
173. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. omfattende ruslidelse og alvorlig psykisk lidelse, besvart av helse- og omsorgsministeren 29
174. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Sørlandet sykehus i Arendal og Flekkefjord, besvart av helse- og omsorgsministeren 30
175. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. et selskaps skikkethet til å operere på norsk sokkel, besvart av olje- og energiministeren 31

side

176. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bompengesatser, besvart av samferdselsministeren ... 32
177. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Goliat-feltet, besvart av olje- og energiministeren ... 37
178. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. privat ferge innenfor prosjektområdet til Rogfast, besvart av samferdselsministeren ... 38
179. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. kommersielle selskaper som driver innenfor barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren ... 38
180. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. borteboerstipendet, besvart av kunnskapsministeren ... 39
181. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. SSB, besvart av finansministeren ... 40
182. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. innskudd i form av kontanter, besvart av finansministeren ... 41
183. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kollektivfelt på rv. 22 øst for Glomma, besvart av samferdselsministeren ... 42
184. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. kuttene i spesielle rettshjelptiltak og frivillig virksomhet i kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 43
185. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. utviklingen i saksbehandlingstid for ankesaker ved de ulike lagmannsrettene fra 2010-2017, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 44
186. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. statlig støtte til musikere, besvart av kulturministeren ... 45
187. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. journalføring av e-poster, besvart av statsministeren ... 46
188. Fra stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud, vedr. innholdet i sysselsettingstiltak for innsatte, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 46
189. Fra stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud, vedr. oversikt over det totale antallet lukkede soningsplasser, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 47
190. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. helsetilbudet i Rogaland, besvart av helse- og omsorgsministeren ... 47
191. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. engangsavgift på elbiler, besvart av finansministeren ... 48
192. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. EGN Norge AS sitt helsepolitisk nettverk, besvart av helse- og omsorgsministeren ... 49
193. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. om regulering av pensjoner i 2017, besvart av finansministeren ... 50
194. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Ikt-sikkerhet, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 55
195. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. 4G-mobildekning for pendlerne i strekning Tønsberg-Drammen-Oslo, besvart av samferdselsministeren ... 56
196. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. verktøy for personer som står i fare for å begå overgrep, besvart av helse- og omsorgsministeren ... 57
197. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. opplæring av frivillige ordensvakter, besvart av kulturministeren ... 58
198. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. villsvin, besvart av klima- og miljøministeren ... 59
199. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. overdosedødsfall, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 60
200. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Epidermolysis Bullosa (EB), besvart av helse- og omsorgsministeren ... 61
201. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. eierskapsregister, besvart av finansministeren ... 63
202. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ordningen med fri rettshjelp, besvart av justis- og beredskapsministeren ... 64

side

203. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. leie av fengselsplasser, besvart av justis- og beredskapsministeren 64
204. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. smittkilde for skrantesyke, besvart av landbruks- og matministeren 65
205. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. krav om miljøutslipp i konsesjoner på privat ferjedrift, besvart av samferdselsministeren 66
206. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. penger til en hjelpelinje og til andre forebyggende tiltak for personer som begår seksuelle overgrep, besvart av helse- og omsorgsministeren 67
207. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. SSB-ledelsen, besvart av finansministeren 67
208. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. lastekapasitet på hurtigruta og Kystgodsruta, besvart av samferdselsministeren 69
209. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. ikt-fag, besvart av kunnskapsministeren 70
210. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. førstehjelpsstrategi, besvart av helse- og omsorgsministeren 71
211. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, besvart av helse- og omsorgsministeren 72
212. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. særavgifter på næring, besvart av finansministeren 73
213. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. nyskaping gjennom regulatoriske sandkasser, besvart av finansministeren 76
214. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. elsikkerhet på Goliat, besvart av olje- og energiministeren 76
215. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. unge med innvandrerbakgrunn som blir sendt til utlandet mot sin vilje, besvart av innvandrings- og integreringsministeren 78
216. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Gunnar Klo-saken, besvart av fiskeriministeren 78
217. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. hurtigbåttilbudet i Ryfylke, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren 79
218. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. salg av fjellanlegget kommandoplass Kalkovnen, besvart av justis- og beredskapsministeren 80
219. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. video- og fjernundervisning på videregående skole, besvart av kunnskapsministeren 81
220. Fra stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud, vedr. Kongelige norske marines musíkkorps i Horten, besvart av forsvarsministeren 82
221. Fra stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud, vedr. kommandantskapet og saluttstasjonen i Horten, besvart av forsvarsministeren 83
222. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. samferdselen ang. nye sykehuset i Drammen, besvart av helse- og omsorgsministeren 83
223. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. snøscooter for transport av bagasje og utstyr, besvart av klima- og miljøministeren 84
224. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. statsbudsjettet 2018, besvart av finansministeren 85
225. Fra stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy, vedr. verdsettelsesreglene for «verk og bruk» i eiendomsskatten, besvart av finansministeren 87
226. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. åpenhet om en-til-en fødselsomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren 87
227. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. rovdyrpolitikken., besvart av klima- og miljøministeren 88
228. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. frie inntekter for kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren 89

side

229. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. samordning av billettar/overgangsbillettar mellom buss og tog frå 1. januar 2018 slik Kolumbus ynskjer, besvart av samferdselsministeren 90

230. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. pågripelser, besvart av justis- og beredskapsministeren 91

231. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. behandlingen av klagesaker hos Helseklage, besvart av helse- og omsorgsministeren 94

232. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. å øke panten på bokser og flasker til 2 og 3 kroner fra 1. januars 2018, besvart av klima- og miljøministeren 95

233. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. F35-kampfly, besvart av forsvarsministeren 95

234. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. kongekrabbefisket, besvart av fiskeriministeren 96

235. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. skatter og avgifter på rettslige tjenester for saker som avgjøres av domstolene, besvart av finansministeren 97

236. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. SSB og finansdepartementet, besvart av finansministeren 98

237. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. ELTE-studentene og praktisering i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren 99

238. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. pleietrengende gutt, besvart av helse- og omsorgsministeren 100

239. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. bistand, besvart av utenriksministeren 101

240. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. skogvern, besvart av klima- og miljøministeren 101

241. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. omorganisering av Bane Nor, besvart av samferdselsministeren 102

242. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. uavhengighet til forskningen, besvart av finansministeren 103

243. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. SSB og omorganisering, besvart av finansministeren 104

244. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. tall for bemanningen i politietaten, besvart av justis- og beredskapsministeren 104

245. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. videoundervisning, besvart av kunnskapsministeren 107

246. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. lærlinger i kran- og løfteoperasjonsfaget, besvart av kunnskapsministeren 107

247. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. kontantstøtte, besvart av barne- og likestillingsministeren 109

248. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. Ahmadiyyane i Pakistan, besvart av utenriksministeren 109

249. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. grenseboeravtalen mellom Norge og Russland, besvart av utenriksministeren 110

250. Fra stortingsrepresentant Nils Aage Jegstad, vedr. felles planlegging av jernbaneprosjektene Bergen-Fløen og modernisering av Nygårdstangen, besvart av samferdselsministeren 111

251. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. fosterhjemstjenester, besvart av barne- og likestillingsministeren 112

252. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. hacking av personlige filer og spredning av intime bilder, besvart av justis- og beredskapsministeren 113

253. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. å sørge for at gamleveien rv3/25 blir bomfri, besvart av samferdselsministeren 114

254. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. trasevalget gjennom Hamar, besvart av samferdselsministeren 115

255. Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. å forby mikroplast i kroppspleieprodukter, besvart av klima- og miljøministeren 116

side

256. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. WTO, besvart av utenriksministeren 117
257. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Heimevernet, besvart av forsvarsministeren 118
258. Fra stortingsrepresentant Nisrin Morabit, vedr. Goliatfeltet, besvart av olje- og energiministeren 119
259. Fra stortingsrepresentant Nisrin Morabit, vedr. lønnsomheten i Goliatfelter, besvart av olje- og energiministeren 120
260. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Spinraza-medisinen, besvart av helse- og omsorgsministeren 121
261. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. autorisasjon av helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsministeren 122
262. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Goliat, besvart av olje- og energiministeren 123
263. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Goliat, besvart av olje- og energiministeren 124
264. Fra stortingsrepresentant Elin Tvete, vedr. nettariffer, besvart av olje- og energiministeren 125
265. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. pasientjournal, besvart av helse- og omsorgsministeren 126
266. Fra stortingsrepresentant Michael Tetzschner, vedr. eksportkontroll, besvart av utenriksministeren 127
267. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. punktbevæpning av politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren 128
268. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. hvor mange fengsler ministeren har besøkt, besvart av justis- og beredskapsministeren 129
269. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. FHF, besvart av fiskeriministeren 131
270. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. midler til gang- og sykkelveger, besvart av samferdselsministeren 131
271. Fra stortingsrepresentant Elin Tvete, vedr. spillemidler, besvart av kulturministeren 135
272. Fra stortingsrepresentant Zaineb Al-Samarai, vedr. barnefattigdom i Oslo, besvart av barne- og likestillingsministeren 136
273. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. kreftbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren 137
274. Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. Østfoldbanens Østre linje til Follobanen, besvart av samferdselsministeren 138
275. Fra stortingsrepresentant Theodor Helland, vedr. menneskerettighetene i Vest-Sahara, besvart av utenriksministeren 139
276. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. Norges Banks siste konklusjoner på anbefalingene fra Etikkrådet, besvart av finansministeren 140
277. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. ulvebestanden i Sverige, besvart av klima- og miljøministeren 141
278. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. utlysning av store samferdselsprosjekt, besvart av samferdselsministeren 142
279. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. bevæpning av politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren 143
280. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. omorganiseringen av kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsministeren 144
281. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. usikkerhet om Goliat og framtidige utbyggingar i Barentshavet, besvart av olje- og energiministeren 144
282. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. styringsmåla for 2017 for psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsministeren 146
283. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. spesialisthelsetenesta sine styringsmål for somatiske tenester for 2017, besvart av helse- og omsorgsministeren 147
284. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. rekrutteringen og tilgangen til kompetent arbeidskraft for sjømatnæringen, besvart av kunnskapsministeren 149

side

285. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. løsning for småflyaktiviteten på Østlandet, besvart av samferdselsministeren 151
286. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. at Norge bryter EØS-reglene ved ikke å gi fedre selvstendig uttaksrett, besvart av barne- og likestillingsministeren 152
287. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. dyrevelferdsloven, besvart av landbruks- og matministeren 152
288. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. studentboliger, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren 153
289. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. sosionomer, besvart av statsministeren 155
290. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. kompletterende utdanning for flere med fluktbakgrunn, besvart av kunnskapsministeren 155
291. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. antall stoppesteder fra 5 til kun et stoppested på Sørlandsbanen gjennom Telemark, besvart av samferdselsministeren 156
292. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. alvorlige virus som rammer jordbærplanter, besvart av landbruks- og matministeren 157
293. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bønder som vert hindra frå å utvikla garden av omsyn til fortidsminner, besvart av klima- og miljøministeren 158
294. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. husdyr, besvart av landbruks- og matministeren 159
295. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. landbruksrådgivning, besvart av landbruks- og matministeren 160
296. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. rapporten "The Forced Return of Afghan Refugees and Implications for Stability", besvart av innvandrings- og integreringsministeren 161
297. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. tilfluktsrom i Telemark, besvart av justis- og beredskapsministeren 162
298. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. FFI-rapporten om sivile beskyttelsestiltak, besvart av justis- og beredskapsministeren 163
299. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. oppdrett i hele Nord-Norge, besvart av fiskeriministeren 163
300. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. utbygging av en tredje rullebane på Gardermoen, besvart av samferdselsministeren 164

Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (151 - 300) for sesjonen 2017-2018.

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti	*Sp Senterpartiet*
FrP Fremskrittspartiet	*SV Sosialistisk Venstreparti*
H Høyre	*V Venstre*
KrF Kristelig Folkeparti	*MDG Miljøpartiet De Grønne*

Almeland, Grunde (V)	**288**
Al-Samarai, Zaineb (A)	**272**
Andersen, Karin (SV)	**167, 241, 296**
Aukrust, Åsmund (A)	**239, 240**
Bastholm, Une (MDG)	**299**
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	**251, 286**
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	**153, 206, 237**
Bollestad, Olaug V. (KrF)	**170, 171, 199, 200, 260, 261**
Borch, Sandra (Sp)	**223**
Christoffersen, Lise (A)	**193, 222**
Eide, Petter (SV)	**267**
Elvestuen, Ola (V)	**191**
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	**294**
Gharahkhani, Masud (A)	**195, 273**
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	**182, 183, 207, 230, 285, 300**
Grande, Trine Skei (V)	**152**
Grung, Ruth (A)	**212, 213, 268, 278**
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	**164, 270**
Gulati, Himanshu (FrP)	**252, 279**
Hagebakken, Tore (A)	**160**
Haltbrekken, Lars (SV)	**175, 232**
Hansen, Øystein Langholm (A)	**205, 217, 246**
Heggø, Ingrid (A)	**187**
Helland, Theodor (FrP)	**275**
Henriksen, Kari (A)	**169, 265**
Hussaini, Mani (A)	**179, 180, 248, 247**
Ilsøy, Sigrid Simensen (Sp)	**225**
Jacobsen, Siv Henriette (A)	**255, 274**
Jegstad, Nils Aage (H)	**250**
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	**177, 201, 236, 242, 243**
Kjerkol, Ingvild (A)	**196**
Klinge, Jenny (Sp)	**202, 203, 244**
Knutsen, Eigil (A)	**276**
Leirstein, Ulf (FrP)	**154**
Leirtrø, Kirsti (A)	**161**
Lerbrekk, Solfrid (SV)	**178, 289**
Liadal, Hege Haukeland (A)	**262, 263**
Lysbakken, Audun (SV)	**156, 158, 233**
Mehl, Emilie Enger (Sp)	**184, 185, 218, 235, 297, 298**
Morabit, Nisrin (SV)	**258, 259**
Mossleth, Siv (Sp)	**165, 208, 227**

Myhrvold, Ole André (Sp) **198, 204**
Myrli, Sverre (A) **163, 194**
Myrseth, Cecilie (A) **234, 295**
Mørland, Tellef Inge (A) **174, 231**
Navarsete, Liv Signe (Sp) **181, 256, 257**
Nævra, Arne (SV) **151, 168**
Pollestad, Geir (Sp) **166, 176, 224, 229, 292, 293**
Raja, Abid Q. (V) **157**
Sandberg, Nina (A) **290**
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp) **215**
Solberg, Torstein Tvedt (A) **159, 190, 209, 214, 245**
Stordalen, Morten (FrP) **287**
Storehaug, Tore (KrF) **281**
Strand, Marit Knutsdatter (Sp) **197, 219, 280**
Støre, Jonas Gahr (A) **249, 284**
Staalesen, Siri Gåsemyr (A) **228**
Tetzschner, Michael (H) **266**
Toppe, Kjersti (Sp) **172, 173, 210, 211, 282, 283**
Trettebergstuen, Anette (A) **253, 254**
Tvete, Elin (Sp) **264, 271**
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp) **277**
Wilkinson, Nicholas (SV) **162, 192, 226, 238**
Øvstegård, Freddy André (SV) **155, 186**
Aasen-Svensrud, Maria-Karine (A) **188, 189, 221, 220**
Aasland, Terje (A) **216, 269, 291**

STORTINGET

Dokument 15:2

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Arne Nævra
Besvart 6. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Samferdselsdepartementet svarer på spørsmål 254 fra Finanskomiteen, SVs fraksjon at det på togstrekningen Drammen-Kongsberg ikke er mulig å gjennomføre to tog i timen som grunnrute på dagens enkeltspor, uten omfattende investeringer.

Kan statsråden opplyse om han vil ta initiativet til en utredning om hva som kreves av utbygging og investeringer på den aktuelle strekningen for å få to tog i timen mellom Drammen og Kongsberg, om det ikke allerede foreligger?»

Begrunnelse:

Det har vært omfattende politiske diskusjoner omkring alternative traséer for nytt dobbeltspor på jernbanen mellom Drammen og Hokksund. I valgkampen var det også generell usikkerhet og frustrasjon over ikke å vite om det var mulig å kjøre to tog i timen på strekningen Drammen (les: Oslo)-Kongsberg-Drammen. Det var flere politikere som mente å vite at det kunne være mulig å få til med visse investeringer på infrastrukturen. Ingen kunne imidlertid vise til noen utredninger om muligheter og kostnader.

Siden alternative traséer for dobbeltspor alle har ulemper ved seg, ikke minst forbi Steinberg, der sørlige alternativ medfører massiv nedbygging av dyrka mark, og nordlig alternativ (eksisterende trasé) medfører rivning av et antall hus, ville en mulighet for moderat tilpasning av eksisterende enkeltspor avhjulpet både etterspørselen etter to tog i timen til Kongsberg raskt, og samtidig forskjøvet behovet for tospora jernbane noe i tid. En forutsetter da at tilpasninger på eksisterende trasé til to tog i timen (med krysningsspor etc.) ville kunne inngå som del av det nordlige alternativ for to spor på sikt. Dermed ville investeringene på enkeltsporet framstå som delvis finansiering av framtidig dobbeltspor, og et implisitt argument for nordlig, eksisterende trasé.

Svar:

I brev fra Samferdselsdepartementet datert 3. juli 2015 fikk Jernbaneverket i oppdrag å gjennomføre en utredning av strekningen Kongsberg-Hokksund. Det ble i brevet vist til at denne strekningen var relativt overordnet vurdert i konseptvalgutredningen for Buskerudbypakke 2, og at det var behov for å se nærmere på hvilke infrastrukturinvesteringer som vil være nødvendige for ulike aktuelle tilbudsforbedringer.

Jernbaneverket oversendte utredningen til Samferdselsdepartementet 28.juli 2016. I utredningen fremgår det at det er nødvendig med investeringer fra ca. 8 mrd. kr og oppover for å muliggjøre til en frekvens med to regiontog og et fjerntog/godstog i timen. Utredningen med underlagsrapporter er å finne på Bane NORs hjemmesider: http://www.banenor.no/Prosjekter/Utredninger/Jernbaneverkets-Utredninger/kongsbergbanen/innhold/om-utredningen/

SPØRSMÅL NR. 152

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande
Besvart 7. november 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Er arbeidet med å endre stadnemnlova igangsatt, og når kommer saken til Stortinget?»

Begrunnelse:

Viser til brev fra Sivilombudsmannen, mottatt av samferdselsdepartementet den 29. august 2017. Brevet oppsummerer skiltsaken i Overhalla kommune, hvor kommunen besluttet å endre navn på to tettsteder, fra Ranemsletta og Hunn, til Overhalla og Skage. Selv om klage fra Namdal historielag og Nord-Trøndelag kulturvernråd ble tatt til følge av klagenemnda, har den ikke blitt agert på. Klagen er ifølge gjeldende lovverk endelig, men verken kommunen, Statens kartverk eller Statens vegvesen har rettet seg etter vedtaket.

Grunnen til dette er at kommunalministeren i et svar på skriftlig spørsmål fra representanten Arild Grande, viser til at komiteens flertall i behandlingen av Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, uttalte «at det må vurderes økt kommunalt selvstyre innenfor fastsetting av skrivemåte og navn innenfor adresse- og skiltprosjekt». Statsråden sa videre at han og kulturministeren skulle følge opp innstillingen. Kulturdepartementet har påbegynt en gjennomgang av stadsnamnlova, med mål om å gi kommunenes vedtak større tyngde. Både kommunal- og moderniseringsministeren og kulturministeren har siden oppfordret Samferdselsdepartementet om å vurdere utsetting av omskilting av Overhalla og Skage, inntil endringene i stadnamnlova er ferdigstilte. Samferdselsdepartementet vurderte dermed at rimelighetshensyn tilsa at «spørsmålet om omskilting inntil videre bør legges i bero».

Departementet har pr. dags dato ikke gitt noen nærmere opplysninger om lovendringene, eller når de vil være klare til å presenteres for Stortinget. Ombudsmannen mener saken bør avgjøres etter gjeldende rett, og at et pågående lovarbeid i Kulturdepartementet ikke i seg selv kan legitimere at myndighetene lar være å følge dagens lovverk. Han ber derfor departementet om å vurdere saken på nytt, og å legge til grunn gjeldende stadnamnlov.

Situasjonen som den er i dag, med sterke, motstridende interesser og manglende samsvar mellom skilt og offisiell navneregistrering, er uheldig. Det haster å få klarhet i hvordan prosessen med lovendringene ser ut, og hvor lang tid det vil ta.

Svar:

Arbeidet med å endre stedsnavnloven er igangsatt. Målet for lovarbeidet er å sikre kommunene større frihet i saker som gjelder fastsetting av navn. Kulturdepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon som kan behandles i Stortinget våren 2018.

Dette som en oppfølging av hva stortingskomiteens flertall uttalte i behandlingen av Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner, jf. Innst.S 333 (2014-2015): "det må vurderes økt kommunalt selvstyre innenfor fastsetting av skrivemåte og navn innenfor adresse- og skiltprosjekt".

Jeg vil for ordens skyld opplyse at Kartverket i praksis har rettet seg etter klagenemndas vedtak ved at vedtaket ble ført i Sentralt stedsnavnregister da det forelå. Dette skjedde før representanten Arild Grande stilte sitt spørsmål. Omskilting av stedsnavn i Overhalla kommune kan heller ikke legges i bero etter gjeldende stedsnavnlov, og Statens vegvesen vil i tråd med Sivilombudsmannens vurdering skilte om stedsnavnene slik at skiltingen er i samsvar med Kartverkets stedsnavnregistrering.

Kulturdepartementets lovarbeid fram mot våren 2018 vil kun omhandle større frihet for kommunene i saker som gjelder fastsetting av navn, samt hvor den endelige kompetansen skal ligge.

SPØRSMÅL NR. 153

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen
Besvart 10. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva er status for dette arbeidet og når kan Stortinget forvente seg å bli orientert om oppfølging av vedtaket de fattet for over to år siden?»

Begrunnelse:

I vedtak nr. 626, 8. juni 2015 fra Stortinget står det:

«Stortinget ber regjeringen utrede en bindende minimumsnorm i skolehelsetjenesten.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 20. januar 2016:

"Helse- og omsorgsdepartementet har i 2016 gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede mulige løsninger for, og virkninger av, en bindende minimumsnorm i skolehelsetjenesten, også sett i sammenheng med helsestasjonstjenesten. Dette er et krevende arbeid, og det vil ta noe tid å utrede dette. Regjeringen vil komme tilbake til hvordan Stortingets vedtak skal følges opp."

Regjeringen viser i Innst. 247 S (2016–2017) til at Helsedirektoratet har fått i oppgave å utrede mulige løsninger for, og virkninger av, en bindende minimumsnorm i skolehelsetjenesten. Det er varslet at direktoratet skal levere en utredning til departementet i løpet av 2017.

Svar:

Jeg vil starte med å takke representanten for å opprettholde fokus på en så viktig tjeneste som helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Regjeringen er svært opptatt av å styrke denne tjenesten og har i perioden 2014-2017 bevilget betydelige midler til det. For 2018 er det foreslått å bevilge til sammen 1,040 mrd. kroner gjennom kommunenes frie inntekter og øremerkete tilskudd.

Som representanten nevner, er Helsedirektoratet bedt om å følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 626 (2014-2015). Oppdraget er todelt:

1. I samarbeid med SSB, få bedre oversikt over årsverk i hhv. helsestasjons- og skolehelsetjenesten
2. Vurdere mulige løsninger for, og virkninger av, en bindende minimumsnorm i helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Når det gjelder siste del, som representanten etterspør, har Helsedirektoratet overlevert rapporten Utredning av en bindende bemanningsnorm i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (IS-2677) til departementet 7.november. Jeg er glad for å ha mottatt rapporten som vi har ventet på.

Direktoratet foreslår i rapporten en ikke-bindende bemanningsnorm. Begrunnelsen er at en juridisk bindende bemanningsnorm vil være et for stort inngrep i det kommunale selvstyret og vil begrense mulighetene for å tilpasse bemanningen i tjenesten etter lokale behov. Det foreslås at normen skal omfatte lege, helsesøster, jordmor og fysioterapeut.

Helsedirektoratet anbefaler at det heller utarbeides en anbefalt (ikke-bindende) bemanningsnorm i en egen veileder, og at veilederen bør ta utgangspunkt i Helsedirektoratets rapport Utviklingsstrategi for helsestasjons- og skolehelsetjenesten fra 2010 (IS-1789) og oppdatere og videreutvikle denne basert på ny Nasjonal faglig retningslinje for helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Jeg vil nå gå gjennom forslagene i rapporten og vurdere hvordan disse eventuelt kan følges opp. Stortinget vil bli orientert om innholdet i rapporten og oppfølgingen av vedtak nr. 626 (2014-2015) på egnet måte i løpet av 2018.

Men det er også viktig å huske på at det skjer mye positivt i tjenestene som ikke er like lett å måle som økning i årsverk, bl.a. knyttet til tverrfaglig samarbeid og kompetanseutvikling.

I strategi for god psykisk helse, "Mestre hele livet" foreslår også regjeringen å utrede en utvidelse av formålet for helsestasjons- og skolehelsetjenesten til også å inkludere oppfølging og behandling.

Vi vil også utrede hvordan ulike tjenester til barn og unge kan koordineres bedre, blant annet når det kommer til overordnet koordinering av kommunale tjenester til barn og unge, og samordning av individuelle planer på ulike sektorområder.

For øvrig vil jeg opplyse at Helsedirektoratet i samarbeid med SSB er godt i gang med å utvikle mer detaljert statistikk om de ulike deltjenestene innen helsestasjons- og skole-helsetjenesten. Til grunn for videre arbeid ligger bl.a. Helsedirektoratets rapport Kartlegging av årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten fra 2016 (IS-2543) som bl.a. skiller mellom årsverk i helsestasjon 0-5 år og de ulike delene av skolehelsetjenesten. Årsverk i noen av deltjenestene vil på sikt publiseres i SSBs KOSTRA-statistikk.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein
Besvart 7. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil justisministeren signalisere at politisk ledelse er positivt innstilt til bruk av elektrosjokkvåpen før POD igangsetter sin utredning?»

Begrunnelse:

Politidirektoratet skal nå sette i gang en utredning om bruk av elektrosjokkvåpen. Politiet i en rekke land er allerede utstyrt med elektrosjokkvåpen, blant annet i Finland. Ifølge Politiforum skal Sverige gjennomføre en prøveordning i 2018 og 2019 som innebærer at rundt 400 polititjenestemenn skal utstyres med elektrosjokkvåpen. Spørsmålsstiller mener utviklingen i kriminalitetsbildet tilsier at elektrosjokkvåpen bør innføres også i Norge.

Svar:

Bevæpningsutvalget, jf. NOU 2017:9 Politi og bevæpning, mener blant annet at elektrosjokkvåpen (ESV) bør vurderes innført i norsk politi, der alle operative mannskaper bærer dette på seg til daglig. Politidirektoratet har overfor Justis- og beredskapsdepartementet opplyst at man har behov for mer kunnskap om ESV og effekten av dette maktmiddelet, før man kan gi en kunnskapsbasert anbefaling. Direktoratet vil på denne bakgrunn iverksette en konseptutredning, som blant annet innebærer utprøving av ESV i et utvalg politidistrikter. Det antas at utredningen vil ha en varighet på ca. to år. Jeg imøteser en kunnskapsbasert anbefaling knyttet til eventuell bruk av ESV i politiet. For øvrig vil jeg gå grundig gjennom høringsinstansenes innspill til bevæpningsutvalgets utredning og komme tilbake til aktuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård
Besvart 8. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvilken prosess ser statsråden for seg, og hvordan vil hun sikre barn og unges medvirkning når det neste år skal ansettes et nytt barneombud?»

Begrunnelse:

Det nåværende ombudets åremål går ut neste sommer. Da hun ble ansatt ble det brukt et rådgivende barnepanel som var med på alt fra utformingen av utlysningsteksten til intervju med aktuelle kandidater. Barna som deltok i ansettelsen syns det var en verdifull erfaring, og det at barn og unge deltok i ansettelsen gir ombudet en ekstra legitimitet.

Svar:

Rammene for rekrutteringsprosessen av nytt barneombud vil være slik det er for øvrige etatslederstillinger i staten. Dette omfatter blant annet utarbeidelse av kravspesifikasjon, kunngjøring av stillingen og intervjurunder. Jeg er, i likhet med representanten, opptatt at barn og unge skal medvirke i prosessen på en måte som reflekterer stillingens særskilte rolle. Jeg vurderer nå hvordan dette best kan legges opp og vil i denne sammenheng sørge for barn og unge involveres i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 156

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken
Besvart 7. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan vil utenriksministeren ta opp saken til Amna Al-Juaid med saudi-arabiske myndigheter?»

Begrunnelse:

En video av 22-år gamle Amna al-Juaid, hvor hun hevder hun er i livsfare og står i fare for å bli arrestert av saudiske myndigheter, går verden over. Kvinnen forteller at hun har rømt fra en voldelig familie, og ettersom det bryter med saudisk lov hvor kvinner er underlagt et mannlig familieoverhode, frykter hun arrestasjon og straff. Etter hun spilte inn videoen er kvinnen forsvunnet. Kilder har fortalt i mediene at hun nå skal holdes i kvinnefengslet Dar Alreaya, et fengsel som er kjent for å bruke torturmetoder som pisking og isolasjon.

Svar:

Norge tar jevnlig opp enkeltsaker med saudiske myndigheter og uttrykker også bekymring for generelle utviklingstrekk i det saudiske samfunnet. Når det gjelder Amna Al-Juaid er dette en sak vår ambassade i Riyadh følger og som ambassaden vil ta opp med saudiske myndigheter. Norge er i regelmessig kontakt med saudisk sivilsamfunn og menneskerettighetsaktører. Vår ambassade deltar i rettshøringer til MR-aktivister der det er mulig.

Her hjemme har UD nylig møtt den saudiske ambassadøren i Oslo for å etterspørre mer informasjon om de aktuelle kvinnene og for å uttrykke vår bekymring for kvinners rettigheter i landet. I møtet understreket UD behovet for større åpenhet om forholdene ved de institusjonene der kvinner som for eksempel er i konflikt med sine familier befinner seg. En konklusjon er at det legges opp til besøk fra den saudiske nasjonale MR-kommisjonen til Norge våren 2018 for en bred diskusjon om menneskerettigheter, inkludert saudiske kvinners rettigheter. Det legges opp til at kommisjonen får møte relevante norske aktører.

Jeg kan også vise til at vår ambassade i 2016 arrangerte et seminar i Riyadh med likestillingsombud Hanne Bjurstrøm. Møter med ressurspersoner fra Saudi-Arabia for samtaler, informasjons- og erfaringsutveksling er viktig for å støtte opp om reform.

Spørsmålet om kvinners rettigheter står sentralt i vår kontakt med Saudi-Arabia. Min forgjenger, utenriksminister Brende, tok opp disse spørsmålene under sine besøk til landet. Vi har fremmet en rekke anbefalinger til Saudi-Arabia knyttet til kvinners rettigheter i de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd. Dette vil vi fortsette med.

De forsiktige tegn vi ser til oppmykning av enkelte restriksjoner for kvinner i Saudi-Arabia er selvsagt velkomne, men ikke tilstrekkelige. Det er langt igjen til at universelle standarder og internasjonale normer oppfylles. Saudiske kvinner nyter fremdeles en svært begrenset grad av selvstendighet, og religiøse og kulturelle normer, slekt og familie er fremdeles avgjørende for deres situasjon.

SPØRSMÅL NR. 157

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja
Besvart 7. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta kontakt med sin motpart i Saudi-Arabia for å adressere fengslingen av Amna Al-Juaid?»

Begrunnelse:

Amna Al-Juaid sitter fengslet i Saudi-Arabia etter å ha flyktet fra en far som mishandlet henne. Dette er en forbrytelse i Saudi-Arabia og har ført til hennes arrestasjon. I fengselet risikerer hun pisking, og en tilværelse i isolasjon. Saudi-Arabia har nylig opphevet forbudet mot at kvinner

kan kjøre biler, og den Saudiske kronprinsen, Mohammed bin Salman, åpner for å gå bort fra de mest ekstreme wahabi-
tolkningene av Islam som har fått bestemme den politiske retningen i landet. Dette står i ekstrem kontrast til fengslingen av Amna Al-Juaid og andre kvinner.

Svar:

Norge tar jevnlig opp enkeltsaker med saudiske myndigheter og uttrykker også bekymring for generelle utviklingstrekk i det saudiske samfunnet. Når det gjelder Amna Al-Juaid er dette en sak vår ambassade i Riyadh følger og som ambassaden vil ta opp med saudiske myndigheter. Norge er i regelmessig kontakt med saudisk sivilsamfunn og menneskerettighetsaktører. Vår ambassade deltar i rettshøringer til MR-aktivister der det er mulig.

Her hjemme har UD nylig møtt den saudiske ambassadøren i Oslo for å etterspørre mer informasjon om de aktuelle kvinnene og for å uttrykke vår bekymring for kvinners rettigheter i landet. I møtet understreket UD behovet for større åpenhet om forholdene ved de institusjonene der kvinner som for eksempel er i konflikt med sine familier befinner seg. En konklusjon er at det legges opp til besøk fra den saudiske nasjonale MR-kommisjonen til Norge våren 2018 for en bred diskusjon om menneskerettigheter, inkludert saudiske kvinners rettigheter. Det legges opp til at kommisjonen får møte relevante norske aktører.

Jeg kan også vise til at vår ambassade i 2016 arrangerte et seminar i Riyadh med likestillingsombud Hanne Bjurstrøm. Møter med ressurspersoner fra Saudi-Arabia for samtaler, informasjons- og erfaringsutveksling er viktig for å støtte opp om reform.

Spørsmålet om kvinners rettigheter står sentralt i vår kontakt med Saudi-Arabia. Min forgjenger, utenriksminister Brende, tok opp disse spørsmålene under sine besøk til landet. Vi har fremmet en rekke anbefalinger til Saudi-Arabia knyttet til kvinners rettigheter i de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd. Dette vil vi fortsette med.

De forsiktige tegn vi ser til oppmykning av enkelte restriksjoner for kvinner i Saudi-Arabia er selvsagt velkomne, men ikke tilstrekkelige. Det er langt igjen til at universelle standarder og internasjonale normer oppfylles. Saudiske kvinner nyter fremdeles en svært begrenset grad av selvstendighet, og religiøse og kulturelle normer, slekt og familie er fremdeles avgjørende for deres situasjon.

SPØRSMÅL NR. 158

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken
Besvart 7. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan stiller utenriksministeren seg til avtalen EU har inngått med Rapid Support Forces i Sudan, og er norske midler blitt brukt – enten direkte eller via EU – til dette formålet?»

Begrunnelse:

BT/Politiken melder mandag 30. oktober at EU har inngått en rekke avtaler med formål om å stanse flyktninger og migranter på det afrikanske kontinentet før de når Middelhavskysten og kan forsøke å ta seg over til Europa. Blant annet har EU inngått en avtale med Rapid Support Forces i Sudan, en milits som er ledet av en tidligere Janjaweed-kommandant og som stort sett består av tidligere Janjaweed-medlemmer. Janjaweed sto bak den fordrivelsen av folk fra Darfur i 2003 hvor 300 000 ble drept og mer enn 2,5 millioner mennesker ble drevet på flukt.

Svar:

Norge gir ingen bilateral bistand til Sudan som direkte eller indirekte støtter Rapid Support Forces.

I november 2015 møttes afrikanske og europeiske land, deriblant Norge, i Valletta for sammen å finne løsninger på utfordringer knyttet til irregulær migrasjon fra Afrika. EUs flergiverfond, EUTF (EU Emergency Trust Fund for stability and addressing root causes of irregular migration and displaced persons in Africa), ble opprettet for å iverksette Valletta-toppmøtets handlingsplan. Norge er styremedlem i EUTF og har bidratt til fondet med 30 millioner kroner. For 2017 videreføres støtten med 50 millioner kroner.

Spørsmålet om støtte fra EU til Rapid Support Forces i Sudan har flere ganger blitt omtalt i media. Det har også blitt stilt i Europaparlamentet. Norge har tatt saken opp med EU, som forvalter av EUTF. I følge EU går det ingen

midler fra EUTF, eller andre EU-mekanismer, til Rapid Support Forces eller til sudanske myndigheter.

Regjeringen legger vekt på å delta i det europeiske samarbeid med opprinnelses- og transittland om håndtering av migrasjon og flyktningkriser. For å redusere menneskesmugling og tap av menneskeliv på reisen gjennom Sahara og over Middelhavet, må vi komme den organiserte kriminaliteten til livs. I tråd med Valletta-handlingsplanens prioriteringer støtter EUTF tiltak som bidrar til sysselsetting, styrking av lokalsamfunn, bedre styresett og konfliktforebygging. Handlingsplanen fra toppmøtet følges opp gjennom den såkalte Khartoum-prosessen. Khartoum-prosessen omfatter et titalls land på Afrikas Horn og i Øst-Afrika, blant dem Sudan. Tilsvarende følger den såkalte Rabat-prosessen opp handlingsplanen for landene i Vest-Afrika.

Norge bidrar også til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og andre internasjonale organisasjoners arbeid for å hjelpe mennesker på flukt i regionen.

SPØRSMÅL NR. 159

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 3. november 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Den nye sammenslåtte fylkeskommunen, av Hordaland/Sogn og Fjordane, vil kalle seg "Vestlandet". Det er direkte misvisende. Vestlandet slik vi kjenner det er et sterkt kulturelt fenomen, og spiller en viktig rolle for vår felles identitet som vestlending, uansett om vi er fra Ålesund, Førde eller Bergen.

Vil statsråden ta grep slik at ikke en av de tre fylkeskommunene på Vestlandet kupper navnet for hele regionen, slik at innbyggerne i byer som Stavanger fortsatt kan kalle seg vestlendinger?»

Begrunnelse:

Vestlandet er et sterkt kulturelt fenomen, og spiller en viktig rolle for vår identitet som vestlending, uansett hvilken av de tre fylkeskommunene vi kommer fra eller bor i. Vår økonomi og industri har vokst frem felles: landbruk, marin, maritim, olje og gass. Vår kultur er felles: sanger og forfattere. Vår geografi er felles: fjell, fjorder og snirklete veier. Vestlandet bør ikke begrenses til 1/3 av hva det reelt er.

Svar:

Det er Stortinget som skal vedta navn på de nye fylkeskommunene. Det følger av kommuneloven § 3 nr. 4 at fylkeskommunene skal ha samme navn som fylket. Navn på fylkene er fastsatt i lov 14. august 1918 nr. 1 om forandring av rikets inndelingsnavn (bispedømme- og fylkesloven). Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil til våren legge frem en lovproposisjon om endring av denne loven, med forslag til nye fylkesnavn.

Før det legges frem lovforslag om nye fylkesnavn, skal fylkespolitikerne diskutere ønsket navn, med mål om å komme frem til et navneforslag med god lokal forankring. Dette følger av inndelingsloven, som gir regler for prosessen knyttet til sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner. Fylkeskommunene som skal slås sammen gjennomfører slike diskusjoner denne høsten.

Valg av fylkesnavn er viktig når en skal bygge et nytt fylke og en felles identitet. Dersom fylkeskommunene ønsker et navn som ikke er i bruk i dag eller dersom de er uenige, forelegges navnespørsmålet Språkrådet, som gir en rådgivende uttalelse.

I min tilrådning til Stortinget vil jeg legge stor vekt på lokale ønsker, og at navnet er mest mulig samlende. Råd fra Språkrådet vil være en del av den samlede vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 160

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken
Besvart 8. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å sikre at mennesker med utviklingshemning får tjenester i samsvar med lovverket, våre nasjonale målsettinger og våre internasjonale forpliktelser?»

Begrunnelse:

Helsetilsynet kom i oktober med rapporten «Det gjelder livet». Basert på resultatene fra nasjonalt tilsyn med tjenestene til voksne med utviklingshemning i 2016, gir rapporten et urovekkende bilde av tilstanden i mange av landets kommuner.

Det nasjonale tilsynet med tjenestene til mennesker med utviklingshemning avdekket ett eller flere lovbrudd i 45 av 57 tilsyn. Helsetilsynet skriver på sine nettsider at:

«Tilsynet avdekket at tjenestene i mange av kommunene var preget av svak styring og høyt risikonivå, og det ble avdekket svikt med potensielt alvorlige konsekvenser for brukernes livskvalitet og helse».

Resultatene fra det nasjonale tilsynet i 2016 er dessverre ikke unike. I 2003 var det nasjonalt tilsyn med bruken av tvang og makt overfor mennesker med utviklingshemning. Det ble påvist lovbrudd i 77 prosent av tilfellene. Tilsynet ble gjentatt i 2005, hvor det ble påvist ulovligheter i 90 prosent av tilfellene. Tilsynet med barneboliger og avlastningsboliger for barn i 2009 påpekte ulovligheter i 79 prosent av tilfellene. I 2013 ratifiserte Norge FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Forholdene som ble avdekket i det nasjonale tilsynet i 2016 gir grunn til å stille spørsmål med etterlevelsen av våre forpliktelser i henhold til FN-konvensjonen. Stortinget har gjentatte ganger de senere årene behandlet saker angående rettighetene til mennesker med utviklingshemning, og det har vært bred politisk enighet om målsetningene i politikken. Bekymringene over rettsikkerheten på området har også gått på tvers av partigrensene. I forbindelse med behandlingen av Meld. St.45(2012-2013), fattet et enstemmig Storting følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen nedsette et bredt sammensatt utvalg som skal foreslå egnede og konkrete tiltak som styrker grunnleggende rettigheter til personer med utviklingshemning sin autonomi, privatliv, familieliv og samfunnsdeltakelse. Mandatet til utvalget må inkludere mål, tiltak, kompetanse, rettssikkerhet, økonomi og styringssystem som sikrer at nasjonale politiske mål innfris.»

I forlengelsen av vedtaket nedsatte regjeringen Rettighetsutvalget som høsten 2016 leverte sin innstilling. Forholdene som påpekes i vedtaket samsvarer godt med de kritikkverdige forholdene som ble avdekket i de nasjonale tilsyn i 2016. Dersom en får på plass egnede tiltak, kompetanse, rettsikkerhet, økonomi og styringssystem, så vil en langt på vei sikre seg mot slike kritikkverdige forhold som ble avdekket i de nasjonale tilsynene for 2016 og tidligere år.

Svar:

Som representanten er inne på ble det i 2016 gjennomført et landsomfattende tilsyn med kommunenes helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming. Som ledd i et utviklingsarbeid i Statens helsetilsyn, intervjuet Fylkesmennene mer enn 200 brukere og ca. 70 representanter for brukere som selv ikke kunne formidle sine synspunkt. Et flertall av fylkesmennene meldte at brukerintervjuene styrket beslutningsgrunnlaget. Det er alvorlige funn i rapporten, både med hensyn til omfang og innhold. Foreliggende rapport viser at mange mennesker med utviklingshemming ikke får det tjenestetilbudet de skal ha. Dette tar jeg svært alvorlig. På kort sikt kan jeg opplyse om at fylkesmennene følger opp kommuner hvor det er påpekt lovbrudd, og er godt i gang med denne oppfølgingen. Der det er funnet omfattende svikt i kommunens ledelse og kvalitetssikring av tjenestene til mennesker med utviklingshemming, kan det være nødvendig med et større endringsarbeid. I mange kommuner var tjenestene preget av svak styring og høyt risikonivå, og det ble avdekket svikt med potensielt alvorlige konsekvenser for brukerens livskvalitet og helse. Jeg vil i den sammenheng vise til at regjeringen tidligere i år har innført en forskrift som pålegger lederne i kommunene å arbeide med kvalitetsforbedring. Jeg forventer nå at kommunene leser nøye gjennom denne tilsynsrapporten og bruker den aktivt i sitt forbedringsarbeid. Jeg vil for øvrig også ta opp og drøfte funnene i tilsynsrapporten med KS. For å sikre at personer med funksjonsnedsettelser får gode og helhetlige tjenester, har regjeringen satt i gang arbeidet med en ny strategiplan. I tillegg til en strategidel, vil planen ha en handlingsplandel som skal inneholde konkrete tiltak for å bedre situasjonen for personer med funksjonsnedsettelser, herunder personer med utviklingshemming. Jeg vil ta med meg foreliggende tilsynsrapport både inn dette arbeidet, og i forbindelse med oppfølgingen av Rettighetsutvalgets forslag (NOU 2016:17 På lik linje. Åtte løft

for å realisere grunnleggende rettigheter til personer med utviklingshemming).

SPØRSMÅL NR. 161

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø
Besvart 10. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvorfor har Statens vegvesen valgt å utlyse anbudet på Beitstadsundbrua til land vi ikke har handelsavtale med, og hvor i statlig regelverk mener statsråden at dette er hjemlet?»

Svar:

Veiprosjektet representanten tar opp er en fylkesvei som ligger i Nord Trøndelag. Det er Nord-Trøndelag fylkeskommune som er ansvarlig for anbudsprosessen for sine vegprosjekter. Statens vegvesen gjennomfører anbudsrunden på vegne av Nord-Trøndelag fylkeskommune som er vegeier. Det er ikke naturlig for meg å spekulere i hvilke vurderinger som den lokale veieier har lagt til grunn i prosjektet, men jeg kan oppsummere kjente fakta i saken.

Den kinesiske entreprenøren Sichuan Road and Bridge Group ble tildelt kontrakten på fv 17 6. november, etter at Fylkesrådet i Nord-Trøndelag hadde avgitt en innstilling om å utestenge det kinesiske selskapet.

På bakgrunn av medieomtale av prosjektet har prosjektleder i Statens vegvesen i en artikkel på vegvesen.no opplyst om forarbeidet fra Vegvesenets side. Det fremkommer at "overordna gjensidige avtaler styrer hva og hvordan Statens vegvesen skal levere til sin oppdragsgiver Nord-Trøndelag fylkeskommune" og at dette følges opp "gjennom månedlige møter og hyppige samtaler."

Det kommer videre frem at «verken dagens Nord- eller Sør-Trøndelag fylkeskommune har begrensinger til deltakelse fra land Norge ikke har handelsavtale med i sine innkjøpsstrategier». I kontakten med fylkeskommunen i kontraktsprosessen påpeker prosjektleder at "Statens vegvesen fikk ingen signal om at denne anskaffelsesprosessen skulle håndteres på annen måte enn de andre."

Ved alle anbudsinnbydelser over EØS-terskelverdiene henvender Statens vegvesen seg både til et nasjonalt og et internasjonalt marked, og det er et mål å skape god konkurranse på offentlige anskaffelser. God konkurranse krever at etaten mottar flere tilbud. Det er på bakgrunn av dette ikke ønskelig å begrense konkurransen, ut over den begrensning som følger av at tilbyder må være kvalifisert.

I tillegg til kvalifikasjonskravene har vegvesenet innført en rekke andre krav for å sikre seriøsitet og konkurranse på like vilkår:

- Det stilles krav til lønns- og arbeidsvilkår for arbeider som utføres i Norge. Dette er krav som omfatter arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, samt dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtale. Dette innebærer at arbeidere på vegvesenets anlegg i Norge skal ha norsk lønn.
- Det aksepteres maksimalt to ledd underentreprenører, og eventuell innleie av personell via bemanningsbyrå betraktes som ett ledd underentreprenør.
- Det kreves at entreprenøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet. Kravet kan oppfylles av entreprenøren eller en eller flere av hans underentreprenører.

Statens vegvesen er også i ferd med å ta i bruk den såkalte "karakterboka". Her skal evalueringer av kontraktssamarbeid systematiseres slik at de kan benyttes ved tildeling av nye kontrakter. Dette innebærer i praksis at seriøse aktører vil få en fordel i framtidige konkurranser, noe som bidrar til at kvalitet og seriøsitet "lønner seg".

Lov og forskrift for offentlige anskaffelser stiller oppdragsgivere fritt til å utestenge aktører med nasjonaliteter som ikke er omfattet av internasjonale avtaler. Med de krav som Statens vegvesen har innført i sine kontrakter mener jeg det ikke er behov for å begrense konkurransen for å sikre lik konkurranse og seriøsitet.

Jeg er opptatt av at vi skal bygge ut og vedlikehold vår infrastruktur, og at det skal bidra til å utvikle norsk næringsliv og skape arbeidsplasser. Erfaringene så langt tyder på at regjeringen lykkes i arbeidet. Under dagens regjering har norske aktører vunnet brorparten av kontraktene innen veibygging. I årene 2014-16 vant norske entreprenører 91 pst. av kontraktsverdiene på veinettet,

mot 78,3 % i perioden 2011-13. Dette gjelder samtlige inngåtte kontrakter over 10 mill. kr. Tom. september i 2017 har norske entreprenører vunnet samtlige veikontrakter (men en av kontraktene er samarbeid mellom norsk og utenlandsk aktør) over 100 mill. kr. Norske entreprenører har vunnet 97,9 pst. av alle vegkontrakter over 10 mill. kr i 2017.

Dette skjer ikke fordi vi forskjellsbehandler entreprenørene, men fordi de norske er flinke og konkurransedyktige, det er bra. Vi legger til rette for at både små, mellomstore og store entreprenørvirksomheter skal kunne konkurrere om kontrakter på samferdselsområdet. Dette bidrar til at vi har et bredt spekter av entreprenørbedrifter her i landet. Det skal vi fortsette å jobbe for.

SPØRSMÅL NR. 162

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson
Besvart 17. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en fullstendig liste over hvor i verden folk har tilgang til norsk pasientinformasjon, og si om noen av disse har hatt eller har urettmessig tilgang til slik informasjon?»

Begrunnelse:

Det er viktig at vår sensitive pasientinformasjon er trygg. Det er et nasjonalt helsepolitisk ansvar. 3. mai 2017 meldte NRK at IT- arbeidere fra Asia og Øst- Europa har hatt tilgang til sensitiv pasientinformasjon til 2,8 millioner nordmenn hjemmehørende i Helse Sør-Øst. Informasjonen førte til at Kontroll- og konstitusjonskomiteen den 09.05.17 startet en brevkorrespondanse med helse- og omsorgsministeren om saken. Norsk helsevesen vil trenge også utenlandske tilbydere av informasjonsteknologi. Men om sensitiv data skal deles må vi vite at det skjer på en trygg og kontrollert måte. Og vi skal vite hvor i verden folk har tilgang på våre data. Spesielt fordi flere land har andre sikkerhetsutfordringer, eller behandler personlige data på andre måter enn vi gjør i Norge. De færreste ønsker at Kina eller Iran skal administrere norske sensitive pasientopplysninger. Helse Sør-Øst fikk våren 2017 gjennomført en ekstern evalueringsrapport fra firmaet PWC. Den viste en svikt i Sykehuspartner HF sin gjennomføring av prosjektet med outsourcing av IKT og at Sykehuspartner HF ikke har hatt sentral oversikt over hvilke tilganger som er blitt gitt og at beslutninger om tilganger er tatt på for lavt nivå. Helse Sør-Øst RHF besluttet på bakgrunn av avsløringene å stille outsourcingsprosjektet i bero. Vi har manglet informasjon om hvor folk har tilgang i dette prosjektet. Derfor spør jeg nå om informasjon angående IKT og pasientsikkerhet ellers i helsenorge.

24.10.17 meldte NRK at Helse Sør-Øst har hemmeligholdt og stengt ned tilganger gitt IT-arbeidere i Israel. 27.oktober 2017 leverte Datatilsynet sin rapport som konkluderer med at det ble gjort mangelfulle vurderinger av sikkerhet og risiko før helseforetaket satte ut IT-systemer til utlandet. Tilsynet mener at flere paragrafer i pasientjournalloven og personopplysningsloven er brutt. I Stortingets spørretime 25.10.17 kunne statsråd Høie ikke garantere at det ikke er pasientinformasjon på avveie, og stadfestet at utenlandske aktører har tilgang til pasientsensitiv informasjon. Sammen med Kjersti Toppe har jeg bedt om at statsråden kommer til Stortinget for å redegjøre om situasjonen for IKT-sikkerheten. Om statsråden kommer innen en måned kan svar på dette spørsmålet gjerne utsettes til statsråden kan legge det fram i Stortinget sammen med sin redegjørelse for sikkerhetssituasjonen.

Svar:

For å kunne gi befolkningen tilgang til moderne helsetjenester med den kvaliteten vi ønsker, er helsetjenesten helt avhengig av et samarbeid med private leverandører av både IKT-løsninger og medisinsk-teknisk utstyr. Dette samarbeidet krever at man har systemer for å kunne håndtere blant annet sensitiv pasientinformasjon, siden mange av disse teknologiske løsningene vil inneholde slik informasjon. Jeg har som kjent bedt Direktoratet for e-helse om å utvikle en god og felles forståelse av hva som skal til for en trygg og riktig bruk av både nasjonale og internasjonale leverandører, enten det er bruk av ulik teknologi eller leveranse av drift av IKT-løsninger. Arbeidet skal skje i samarbeid med sentrale kompetansemiljøer, fagorganisasjoner, tillitsvalgte og brukerorganisasjoner. Direktoratet har også blitt bedt om å samarbeide med Na-

sjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) i dette arbeidet. Som representanten Wilkinson er inne på, så ligger det utfordringer knyttet til både lovverk og sikkerhetspolitiske forhold i samarbeidet med utenlandske leverandører. Det er viktig å få klarhet i disse forholdene for å få et helhetlig bilde av situasjonen knyttet til bruk av utenlandske leverandører. Direktoratet for e-helse vil levere på oppdraget innen 1. desember i år.

I brev fra stortingsrepresentantene Wilkinson og Toppe av 30. oktober i år, ble jeg oppfordret til å komme til Stortinget for å redegjøre om sak om tilgangsstyring og informasjonssikkerhet i Helse Sør-Øst. I mitt svarbrev av 14. november i år fremgår det at jeg er positiv til en slik redegjørelse i Stortinget. Tidspunkt og form er per i dag ikke klarlagt.

I ovennevnte spørsmål til skriftlig besvarelse åpner representanten Wilkinson for at jeg kan komme tilbake til svar på spørsmålet i forbindelse med nevnte redegjørelse. Jeg mener det vil være en hensiktsmessig måte å få frem det totale bildet knyttet til tilgangsstyring i spesialisthelsetjenesten, herunder tilganger for utenlandske leverandører. Det er etter min oppfatning også nyttig å se dette bildet i sammenheng med Direktoratet for e-helse sitt svar på ovennevnte oppdrag.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 31. oktober 2017 av stortingsrepresentant Sverre Myrli
Besvart 8. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når regner statsråden med å legge fram ev forslag til lovendringer for Stortinget for å få på plass et bilskaderegister?»

Begrunnelse:

På nettstedet motor.no kan man lese at Statens vegvesen er i sluttfasen med å få opprettet et bilskaderegister som skal avsløre om bruktbiler tidligere har vært kondemnert eller involvert i større trafikkulykker, jf. den såkalte "Olsen Bil-saken". Statssekretær Karlsen i Samferdselsdepartementet uttrykker at "Regjeringen er positiv til et slikt skaderegister" I den samme saken går det likevel fram at Finans Norge advarer mot at arbeidet med et slikt register kan ta tid.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på tilfellene av juks med kjøretøy med skadehistorikk som har vært avdekket. Dette er selvfølgelig alvorlig for den enkelte bilkjøper/eier, og ikke minst et trafikksikkerhetsproblem da slike kjøretøy kan utgjøre en stor sikkerhetsrisiko i trafikken. Jeg er derfor glad for at Statens vegvesen har igangsatt arbeidet med å få på plass et skaderegister som vil kunne gi informasjon om et kjøretøys eventuelle skadehistorikk.

Vi tar sikte på at forslag om nødvendige regelverksendringer for etablering av et bilskaderegister vil bli sendt på offentlig høring tidlig i 2018.

SPØRSMÅL NR. 164

Innlevert 1. november 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan
Besvart 8. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Gjennom media er det blitt kjent at UIO planlegger å legge ned det eneste akademiske studiet i Norge i moderne hebraisk som en del av Midtøsten-studiet på historisk -filosofisk fakultet, Institutt for kulturstudier og orientalske språk.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det fortsatt kan tilbys studium i moderne hebraisk ved norske universitet?»

Begrunnelse:

UIO er det eneste universitetet i Norge som fram til nå har tilbudt studium i moderne hebraisk. Ifølge media planlegger UIO å legge dette studiet ned fra høsten 2018.

Kunnskaper i hebraisk er en viktig nøkkel for å kunne sette seg inn i og forstå viktige sider ved det israelske samfunn. Studenter som skal arbeide med problemstillinger knyttet til Midtøsten vil være avskåret fra å arbeide med originale kilder som er skrevet på hebraisk. Man vil dermed miste viktige muligheter for å skaffe seg kunnskaper om tematikken basert på hebraiske kilder. Stortinget har nylig vedtatt en handlingsplan mot antisemittisme som regjeringen nå er i ferd med å realisere. At man velger å legge ned det eneste akademiske studiet i moderne hebraisk vil være et svært dårlig signal med tanke på det arbeidet man nå gjør for å bekjempe den økende antisemittisme, skaffe kunnskap om dens historiske røtter og den utbredelsen den har over hele verden.

Svar:

Universitetene og høyskolene har stor grad av selvstendighet når det gjelder å bestemme hvilke fag de vil tilby, og institusjonenes styrer har selv ansvaret for å skape og opprettholde bærekraftige fagmiljøer med høy kvalitet.

Universitetet i Oslo har gitt følgende orientering vedrørende tilbudet i moderne hebraisk:

Ved Det humanistiske fakultet har det siden 1990-tallet eksistert et studietilbud i moderne hebraisk som det eneste i landet. Siden 2003 er dette tilbudet knyttet til en egen studieretning Midtøstenstudier med hebraisk under Program for Asia- og Midtøstenstudier. Det er kun avlagt 2 bachelorgrader og 5 mastergrader i hebraisk siden 2008. I forbindelse med avgang av den fagperson som har hatt ansvar for undervisningen i hebraisk, vedtok instituttstyret med godkjenning fra fakultetet, en stillingsplan som innebærer at den ledige stillingen ikke utlyses, og at det ikke tas opp nye studenter i 2018. Universitetet opplyser at dette gjelder kun språkkurset, og at Israelkunnskap og jødedom som integrert del av områdestudiet, ikke vil bli berørt. Bakgrunnen for vedtaket er en vurdering av ressurssituasjonen, søkning og gjennomføring i en del små språkfag.

I Meld. St. 25 (2026 – 2017) Humaniora i Norge drøftes utfordringer knyttet til det å opprettholde fag med lav søkning, og regjeringen fremmer her flere tiltak som vil kunne bidra til å sikre små og utsatte fag, for eksempel gjennom koordinering og arbeidsdeling på norsk og nordisk nivå, eller mer hensiktsmessige mekanismer for finansiering. Etter Stortingets behandling av meldingen i juni er Kunnskapsdepartementet nå i gang med å følge opp tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 165

Innlevert 1. november 2017 av stortingsrepresentant Siv Mossleth
Besvart 7. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Regjeringen satser positivt på økt digitalisering både i privat og offentlig sektor. Samtidig foreslår regjeringen bare 69,7 mill. i tilskudd til breibåndsutbygging i områder der markedet ikke finner det lønnsomt å bygge ut. Dette er en vesentlig nedgang fra 138,7 mill. i 2017. Reduksjo-

nen skjer selv om behovet er stort, bare 40 av 142 omsøkte prosjekter fikk støtte i fjor.

Hvilke faglige begrunnelser ligger bak regjeringas forslag om en halvering av post 71 Kap. 1380?»

Begrunnelse:

Under transport- og kommunikasjonskomiteen høringer i tilknytning til arbeidet med statsbudsjettet har mange av høringsinstansene, eksempelvis NHO, KS, ulike fylkeskommuner og ulike teknologimiljø ytret bekymring for, eller misnøye med, regjeringas store reduksjon på tilskudd til breibåndsutbygging, post 71, kap. 1380.

Selv om gjeldende støtteordningen er svært byråkratisk, har det i løpet av de fire siste årene vært søkt om over 2,4 milliarder kroner til breibåndsutbygging utenfor kommersielt utbyggbare områder. Den statlige bevilgningen i samme fireårsperiode har vært på 534 millioner, altså vel en femtedel av omsøkt beløp. Dette viser et enormt behov for en økning i statlige bidrag, ikke en stor reduksjon.

Svar:

Som representanten peker på, satser regjeringen på digitalisering. Digitalisering er en viktig drivkraft for moderniseringen av Norge og offentlig sektor. Vellykket digitalisering forutsetter at brukerne har tilgang til god digital infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet. Vi må derfor legge til rette for sikre og robuste mobil- og bredbåndsnett i hele landet.

Norge har i dag svært god mobil- og bredbåndsdekning i internasjonal målestokk og er blant de landene i verden som har kommet lengst på digitalisering. Ifølge den siste dekningsundersøkelsen som er gjennomført på oppdrag fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har nær 100 prosent av innbyggerne et grunnleggende bredbåndstilbud (4 Mbit/s eller høyere) enten i form av fast eller mobilt bredbånd. 4 Mbit/s er i utgangspunktet tilstrekkelig for å bruke offentlige digitale tjenester, samt nettbank, nettaviser, epost, mv. Samme undersøkelse beregner at 99,8 prosent av norske husstander har tilbud om minst 10 Mbit/s og 84 prosent har tilbud om minst 30 Mbit/s. Når det gjelder 100 Mbit/s, er det beregnet at 80 prosent av landets husstander har tilbud om dette, opp fra 63 prosent i 2013. I samme periode har tilbudet om høyhastighets bredbånd økt relativt mest i spredtbygde strøk. Dekningen for mobilt bredbånd (4G/LTE) er på over 99 prosent av husstandene og på over 90 prosent av landarealet. Målinger utført på nettstedet Nettfart.no av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet viser at mobilt bredbånd (4G/LTE) gir gjennomsnittshastighet på ca. 10 Mbit/s eller høyere.

Regjeringen har satt som mål at 90 prosent av befolkningen skal ha tilbud om bredbånd med minimum 100 Mbit/s innen 2020. På lang sikt skal alle ha tilbud om høyhastighets bredbånd. I tillegg skal det være god mobildekning der folk bor, jobber og ferdes. Det er videre satt som mål at vi skal ha sikre og robuste elektronisk kommunikasjonsnett (ekomnett).

Regjeringens viktigste rolle innenfor sektoren er å skape gode rammevilkår for investeringer i alle deler av landet. Dette vil skje gjennom å legge til rette for effektiv konkurranse gjennom den sektorspesifikke reguleringen, samt å bidra til kostnadseffektiv utbygging. Graving utgjør en stor andel av kostnadene forbundet med fremføring av ekomnett. Regjeringen har sendt på høring et forslag om felles nasjonale graveregler for alle offentlige veier, som vil bidra til å redusere utbyggingskostnadene for bredbånd. Dette har vært etterspurt av bransjen i lengre tid. Norge har allerede et høyt investeringsnivå sammenliknet med våre naboland, noe som indikerer at rammebetingelsene for å investere i bransjen er gode.

Utbygging av mobildekning med høy datakapasitet forutsetter tilgang til radiofrekvenser. Regjeringen jobber kontinuerlig med å sørge for tilstrekkelig med frekvenser til mobilt bredbånd. Regjeringen har besluttet at 700 MHz-båndet skal tas i bruk til mobile tjenester.

I tillegg til de tiltakene som er nevnt over, bidrar staten med bevilgninger over statsbudsjettet både til bredbåndsutbygging og til tiltak for styrking av telesikkerhet- og beredskap. Forslag til bevilgning til bredbåndsutbygging (Kap. 1380, post 71) er isolert sett redusert, mens forslag til bevilgning til telesikkerhet og beredskap (Kap. 1380, post 70) innebærer en kraftig økning.

I budsjettforslaget foreslår regjeringen blant annet to nye satsinger for økt sikkerhet og robusthet i norske ekomnett. Tilbydere av ekomnett er i dag avhengig av sentrale funksjoner i Telenors kjernenett for å kunne levere sine tjenester. Større feil i dette nettet vil kunne lamme elektronisk kommunikasjon over hele landet og få alvorlige konsekvenser for samfunnskritiske funksjoner i mange sektorer. Det foreslås derfor 40 mill. kr i 2018 til en pilot for alternativt kjernenett. Målet med piloten er å etablere et fungerende marked for alternativt kjernenett som samfunnskritiske virksomheter og andre benytter. I tillegg foreslås totalt 100 mill. kr som skal legge til rette for flere fiberkabler til utlandet, med en bevilgning på 40 mill. kr i 2018 og en tilsagnsfullmakt på inntil 60 mill. kr. Bakgrunnen er den betydelige sårbarheten som følger av at mesteparten av norsk elektronisk kommunikasjon til utlandet går via Sverige. Bevilgningen skal først og fremst bidra til å bøte på sårbarhetene med ensidig trasé via Sverige, men vil samtidig kunne legge til rette for databasert næringsvirksomhet, bl.a. datasenterindustri, og bedre forbindelser langs kysten og til Nord-Norge.

Regjeringen har i budsjettforslaget valgt å prioritere styrking av sikkerhet og robusthet i ekomnettene. Dette er blant annet begrunnet i faglige vurderinger gitt av Lysne-utvalget (se: NOU 2015: 13) og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Prioriteringen innenfor sikkerhet og

robusthet i ekomnett har medført at regjeringen ikke har funnet rom for å foreslå høyere bevilgning til bredbåndsutbygging. Men jeg vil understreke at budsjettforslaget samlet sett innebærer en betydelig styrking av satsingen på digital infrastruktur i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 166

Innlevert 1. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad
Besvart 8. november 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I reiselivsmeldinga er det fleire stader nytta omgrepet «Vestlandet».

Kva geografisk område er det regjeringa meiner med «Vestlandet»?»

Svar:

I reiselivsmeldinga er omgrepet "Vestlandet" nytta om dei fire fylka Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Eit geografisk område kjenneteikna av fagre fjell og fjord og tronge vik.

SPØRSMÅL NR. 167

Innlevert 1. november 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen
Besvart 8. november 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«En familie i Alta med et multifunksjonshemmet barn uten utsikt til å kunne gå, søkte om spesialtilpasset bil slik at familien kunne ta barnet og rullestolen med ut. Det er ikke plass til rullestolen i en personbil. Barnet vokser og blir alt for tungt å bære og kan ikke selv hjelpe til med forflytning. Familier i en slik situasjon må få de hjelpemidlene de trenger før de blir utslitte og isolerte.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at regelverket sikrer slike familier rett til tilpasset bil?»

Svar:

Representanten Andersen stiller spørsmål knyttet til en konkret sak som i dag er til behandling i Trygderetten. Jeg finner det blant annet derfor ikke naturlig å uttale meg om enkeltsaken, og mitt svar blir gitt på generelt grunnlag.

Spørsmålet handler om muligheter for gi stønad til bil i gruppe 2 til barn med varige funksjonsnedsettelser. Det gis stønad til bil i gruppe 2 til bruk i dagliglivet til personer med sterkt begrenset gangfunksjon, eller som er avhengig av heis eller rampe for å komme seg inn og ut av bilen. Når det søkes om bil til små barn, kan det være vanskelig å avgjøre hvor alvorlig funksjonsnedsettelsen er og hvordan barnet fysiske utvikling vil bli. Det skal vurderes om barnet kan benytte en vanlig personbil, eventuelt med tilpasninger. Små barn – også barn uten funksjonsnedsettelser – må inntil de er to til tre år som oftest løftes inn og ut av biler. Barn med funksjonsnedsettelser i to-tre års alder har sjelden rullestol, men barnevogn som kan medbringes i en vanlig bil.

Jeg har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet i forbindelse med spørsmålet. Direktoratet viser til at det nå gjøres en ny vurdering av hvor tidlig man skal starte behandlingen av bilstønadssaker som gjelder små barn. I noen saker vil det kunne gis relativt sikre prognoser fra lege på barnets funksjonsutvikling, mens det andre ganger kan være vanskeligere. Dette kan i en del tilfeller vanskeliggjøre vurderingen av hva slags bil som er hensiktsmessig.

Jeg er svært opptatt av å gi familier med barn med funksjonsnedsettelser en god og effektiv tilgang på hjel-

pemidler, herunder stønad til bil. Som nevnt pågår det nå vurderinger i Arbeids- og velferdsetaten knyttet til dette, og jeg har bedt direktoratet om en orientering av utfallet av dette arbeidet når det foreligger.

SPØRSMÅL NR. 168

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 7. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvordan skal statsråden sikre at verneverdige skogsområder på statsgrunn vernes etter naturmangfoldloven slik Stortinget ba om i vedtak nr. 100, 3.12.2015, samt sikre at hogst ikke skjer mens registreringsarbeidet pågår?»

Begrunnelse:

Det refererte anmodningsvedtak fra Stortinget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer for verneverdig skog, og legge til rette for at verneverdig skog i deres eie kan vernes etter naturmangfoldloven».

Jeg er blitt kontaktet av fortvilede naturvernforkjempere, fordi verneverdige skoger går tapt før de blir kartlagt. Verneverdig skog har som kjent ingen beskyttelse med mindre den er i prosess for vern. Verken skoglov eller skogsertifisering har regelverk som forbyr skogsdrift i verneverdig skog. Driftsstans bør derfor innføres i all verneverdig skog, naturtyper, nøkkelbiotoper og omgivelsene der trua arter er funnet. I Buskerud er det f.eks. dokumentert at Statskog systematisk har avvirket det som har vært igjen av flere hundre år gamle rikere furuskoger i Kongsberg – for eksempel på Knuten, Hengsvatn, Kolknuten og Jondalen. Private skogeiere landet over tilbyr skog til frivillig vern, en ordning som har vært en stor suksess når det gjelder å øke mengden vernet skog i Norge, samtidig som konfliktnivået rundt vern så å si har forsvunnet. Samtidig har altså Statskog en strategi som går på å avvirke all skog over 120 år; også nasjonalt verneverdig skoger. Situasjonen fra Kongsberg er illustrerende for hele landet, og krever midlertidig vern av potensielle områder med gammelskog i påvente av fullstendig kartlegging.

Jeg vil også vise til Meld. St. 6 (2016 – 2017), Verdier i vekst. Konkurransedyktig skog- og trenæring, der det på s. 14 står:

«Regjeringen vil: kartlegge hvor den eldste skogen finnes, for å sikre god forvaltning av denne»

Om lag 3 prosent av Norges produktive skogareal er nå vernet, men dette er langt fra tilstrekkelig. Skogen er Norges mest artsrike økosystem, samtidig som den er det økosystemet med dårligst miljøtilstand. Tap av verneverdige skoger betyr tap av natur og naturopplevelser. På vei mot Stortingets vedtak om 10 prosent skogvern går verneverdige skoger kontinuerlig tapt, ikke minst på Statskog SFs grunn.

Svar:

Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å følge opp Stortingets anmodningsvedtak med sikte på vern av aktuelle areal eid av Statskog SF.

Miljødirektoratet og Statskog SF inngikk i 2003 en avtale om gjennomføring av vern på Statskog SF sin grunn.

I tråd med denne avtalen forplikter Statskog SF seg til ikke å iverksette skogbrukstiltak eller andre tiltak som kan redusere verneverdiene i de områdene som underlegges formell verneprosess. I dette inngår også områder som er planlagt kartlagt.

Øvrige arealer forvaltes ut fra regelverk i blant annet skogbruksloven.

Miljødirektoratet utarbeider i løpet av vinteren planer for hva som skal kartlegges kommende feltsesong. Dette gjøres i dialog med fylkesmenn og Statskog SF. Etter at områdeutvalget er klart utarbeider Miljødirektoratet kartfiler som legges tilgjengelig på nett. Statskog SF laster ned disse filene og de er tilgengelige i Statskog SFs kartverktøy.

Representanten Nævra nevner i begrunnelsen for spørsmålet områder eid av Statskog ved Kongsberg. Miljødirektoratet opplyser at det i 2017 er gjennomført registreringer av om lag 40 kvadratkilometer skog eid av Statskog SF ved Kongsberg. Foreløpige vurderinger viser at flere av de kartlagte områdene har viktige verneverdier og vil være aktuelle for vern. De aktuelle arealene omfattes av avtalen med Statskog SF og det skal følgelig ikke gjennomføres tiltak som kan redusere verneverdiene mens vern utredes.

SPØRSMÅL NR. 169

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen
Besvart 10. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Stortinget har bedt regjeringen utrede et lavterskeltilbud for håndhevelse av forbudet mot seksuell trakassering. I statsbudsjettet for 2018 sier regjeringen at den vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om hvordan anmodningsvedtaket vil bli fulgt opp.

Hva ser statsråden for seg av initiativ og framdrift i denne saken?»

Begrunnelse:

Stortinget har i anmodningsvedtak 875, bedt regjeringen utrede et lavterskeltilbud for håndhevelse av forbudet mot seksuell trakassering. Det finnes ingen spor av initiativ - hverken organisatorisk eller økonomisk - i budsjettfremlegget.

Svar:

Seksuell trakassering er uakseptabelt og ulovlig, og en alvorlig likestillingsutfordring. Temaet er satt på dagsorden i mange fora, blant annet gjennom kampanjen #metoo. Denne kampanjen bidrar til å løfte fram viktige historier, først og fremst fra kvinner verden over.

I Norge har offentlige myndigheter, skolemyndigheter og arbeidsgivere en lovpålagt plikt til å jobbe aktivt mot seksuell trakassering innenfor egen virksomhet, og å sette i verk tiltak når det er nødvendig. Likestillings- og diskrimineringsombudet bidrar, som pådriverorgan, til å sette temaet på dagsorden.

Dette temaet vil det også være viktig å ta opp med partene i arbeidslivet gjennom trepartssamarbeidet. Jeg vil her nevne at et informasjonsopplegg med utgangspunkt i et treparts bransjeprogram for uteliv/servering (som er satt ned av Arbeids- og sosialdepartementet) er under utarbeidelse. Her samarbeider NHO Reiseliv, Virke, KS, Oslo kommune, Fellesforbundet (LO) og Parat (YS) med Arbeidstilsynet. Formålet er å fremme gode og seriøse arbeidsvilkår i bransjen. Arbeidstilsynet har koblet på Likestillings- og diskrimineringsombudet, og det synes å være bred enighet om tilnærmingen i arbeidet, der både arbeidstakere og arbeidsgivere er målgruppe.

I dag håndheves saker om seksuell trakassering av domstolene, og ikke av ombud og nemnd. Bakgrunnen for det er at saker om seksuell trakassering ofte innebærer større bevismessige utfordringer enn andre saker. Partene kan forstå og oppleve hendelser svært ulikt. Sakene finner ofte sted i lukkede rom der bare partene er til stede, slik at det ikke finnes vitner.

Stoltenberg II-regjeringen mente at domstolene derfor var best egnet til å håndtere disse sakene og valgte å ikke foreslå endringer i håndhevingen av disse sakene da forslag om ny likestillingslov ble fremmet for Stortinget i 2013. Den samme vurderingen lå til grunn da regjeringen foreslo endringer i håndhevingsapparatet våren 2017 uten å foreslå at den nye diskrimineringsnemnda skal håndheve disse sakene.

Barne- og likestillingsdepartementet skal utrede spørsmålet om et lavterskeltilbud for håndheving av forbudet mot seksuell trakassering. Vi har blant annet mottatt innspill til dette fra Likestillings- og diskrimineringsombudet, og tar sikte på at utredningen igangsettes tidlig i 2018.

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad
Besvart 10. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Prop. 1 S (2016-2017) Helse- og omsorgsdepartementet, del II, kap. 761, omtales oppfølging av anmodningsvedtak nr. 126 (2016-2017).

Kan statsråden utdype hva vekstmålet innebærer og når regjeringen vil legge fram hhv kortsiktig og langsiktig plan for Stortinget?»

Svar:

I vedtak nr. 126 (2016–2017), 9. desember 2016 ba Stortinget regjeringen

"fastslå et mål om vekst i andelen av den samlede helse- og omsorgssektoren som skal være organisert og drevet som ideell virksomhet, og på egnet måte legge fram for Stortinget en plan med kortsiktige og langsiktige tiltak for å oppnå dette."

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2015–2016), jf. Innst. 102 S (2016–2017).

Regjeringen har slått fast et mål om vekst, men veksten er ikke tallfestet. I brev av 13. juni 2017, som svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1241 fra representanten Bollestad, opplyste jeg om følgende:

"Regjeringen er opptatt av god kvalitet og mangfold i offentlig helsetilbud. Regjeringen har derfor som målsetting en vekst i andelen av den samlede helse- omsorgssektoren som er organisert og drevet av ideell virksomhet."

Dette er i overensstemmelse med flertallets merknad i Innst. 102 S (2016–2017), som lå til grunn for anmodningsvedtaket:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, mener det ikke nødvendigvis er formålstjenlig å fastslå en bestemt prosentsats for ideelles virksomhet i helse- og omsorgstjenestene. Fellesskapets behov for supplerende og kvalitativt gode tjenester vil imidlertid være avhengig av et stadig sterkere samarbeid mellom offentlig og ideell sektor."

De regionale helseforetakene har oversikt over omsetning og avtaler. Vi har ikke tilsvarende oversikt for kommunene. I forbindelse med arbeidet med å fastsette et slikt mål har jeg i Prop. 1 S (2016-2017) vist til at Helse- og omsorgsdepartementet vil be Helsedirektoratet om å sette i gang et utredningsprosjekt med sikte på kartlegging av ideell tjenesteproduksjon innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten og årsaker til at kommunene velger eller velger bort ideelle aktører som leverandør av kommunale helse- og omsorgstjenester. En slik oversikt vil være en grunnleggende forutsetning for å kunne følge opp Stortingets vedtak på en hensiktsmessig og forsvarlig måte.

Omtalen i budsjettet beskriver hvilke tiltak som er igangsatt, men også forhold som regjeringen arbeider videre med på kort og lang sikt. Paraplyorganisasjonene er invitert til å foreslå konkrete tiltak. Dette ble drøftet på dialogmøtet i mai i år. Forslag til tiltak vil vurderes fortløpende.

Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med en oppdatert orientering om arbeidet med å klarlegge og benytte handlingsrommet for bruk av ideelle på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 171

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad
Besvart 10. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at indremedisinsk kompetanse er viktig i den nye legespesialiteten i akutt og mottaksmedisin, og at hovedinnretningen for den akuttmottaksmedisinske spesialiteten ikke endres uten ny høring og involvering av legeforeningen og helseforetakene?»

Begrunnelse:

En ny spesialitet i akutt og mottaksmedisin skal etableres i Norge. Det er gjort et bredt og grundig arbeid i departement, direktorat og legeforeningen for å definere kompetansekrav, læringsmål og læringsaktiviteter for den nye spesialiteten.

Norske akuttmottak domineres av akutte indremedisinske innleggelser. Indremedisin omfatter hjerte og lungesykdommer, hjerneslag, infeksjoner, mage/tarm problemer, nyresykdommer og ulike kreftformer for å nevne noen. Mange av disse sykdommene har kroniske faser med flere akuttinnleggelser. Befolkningen i Norge blir eldre og mer multisyke, noe som betyr en ytterligere økning av indremedisinske innleggelser i norske akuttmottak. Derfor la legeforeningen og helsemyndighetene vekt på at den nye spesialiteten skulle ha bred indremedisinsk kompetanse. Dette ble sikret ved å la den nye spesialiteten få felles del2 med de ni andre hovedspesialiteter i den indremedisinske faggruppen, ikke del2 med de kirurgiske fagene. Kirurgisk kompetanse skulle legges inn i del3 av akutt - og mottaksmedisin, det vil si den delen som definerer hovedspesialiteten i Akuttmottaksmedisin. Ved å ha felles del2 med indremedisinske fag, sikret man en bred vaktkompetanse i indremedisin, og de nye legene i akuttmottaksmedisin kan gå inn i vaktlag på alle norske sykehus. I tillegg vil utdanning med felles del2 være effektiv, og del2 for Indremedisin vil finnes på nesten alle norske sykehus. Leger som er i del2 må ikke velge hovedspesialitet før de er ferdig med sin del2, noe som betyr at man ikke kaster bort utdanningstid hvis man ser at Akuttmottaksmedisin ikke er riktig valg likevel. Jeg er blitt gjort oppmerksom på at denne innretningen med felles del2 og felles indremedisinsk vaktkompetanse kan eller skal fjernes uten ny høring i fagmiljø og helseforetak. Bred indremedisinsk kompetanse har vært sterkt ønsket av alle instanser og må sikres videre. Mottak av akutt syke pasienter er en omfattende oppgave både faglig og organisatorisk.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet fastsatte den 17. januar opprettelsen ny spesialitet i akutt- og mottaksmedisin (AMM) med tilhørende læringsmål.

Hovedføringene for spesialiteten var:

- Spesialiteten skal kunne benyttes ved alle akuttmottak uavhengig av sykehusenes størrelse og beliggenhet
- Spesialisten skal kunne benyttes i observasjonsposter i tilknytning til de store sykehusenes akuttmottak
- De nye spesialistene skal kunne delta i de små sykehusenes vaktlag
- Læringsmålene for utdanningen skal korrespondere med internasjonale krav til kompetanse i akuttmottak og observasjonsposter.

Det var en forutsetning i Helsedirektoratets forslag til læringsmål og Helse- og omsorgsdepartementets vedtak at spesialiteten i akutt- og mottaksmedisin skulle ha felles del 2 med de indremedisinske hovedspesialiteter. Dette er ikke endret.

Det har hele tiden vært klart at læringsmålene hadde behov for redigering med hensyn til form, språk og formuleringer. Etter at Legeforeningen fikk nedsatt en interims spesialitetskomite for AMM i september 2017, har denne oppgaven blitt lagt til dem. Oppgaven går ut på redigering slik at AMM-læringsmål harmoniserer med oppsettet for de andre spesialitetene. Arbeidet skulle kun dreie seg om formuleringer/språk, ikke om endring av innhold.

Helsedirektoratet vil presisere oppdraget overfor Legeforeningen, for å sikre at det ikke oppstår tvil om at AMM skal ha felles del 2 med de indremedisinske hovedspesialitetene.

SPØRSMÅL NR. 172

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 17. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kor mykje pengar har Helse Sør Øst totalt brukt på avtalen med eksterne partnarar for modernisering av IKT-infrastrukturen, inkludert bøter helseføretaket har fått frå Datatilsynet, og kva kostar det Helse Sør øst å trekke seg ut av avtalen?»

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at den eksisterende infrastrukturen i regionen har store mangler, og at det er helt nødvendig å gjennomføre en standardisering og modernisering for å sikre en trygg og sikker drift fremover. En modernisering vil uansett valg av gjennomføringsmodell måtte skje i samarbeid med leverandørmarkedet.

Da IKT-infrastrukturmoderniseringen ble stilt i bero ble det nødvendig for Sykehuspartner HF å overføre økonomiske midler fra det som ellers ville vært utbetalinger i henhold til kontrakt til den eksterne leverandøren, til investeringer i egen regi for å sikre trygg og stabil drift.

Ifølge Helse Sør-Øst RHF gjennomføres det nå en nødvendig replanlegging av hele programmet for modernisering av IKT-infrastruktur. De kostnader som har påløpt fra avtaleinngåelse i oktober 2016, vil i stor utstrekning kunne gjenbrukes dersom samarbeidet med den eksterne leverandøren videreføres, men i mindre grad kunne gjenbrukes dersom avtalen termineres.

Det gjennomføres også viktige tiltak i regi av Sykehuspartner HF for å forsterke informasjonssikkerhet og tilgangsstyring. Dette er viktige tiltak uavhengig av om avtalen videreføres eller termineres, og skjer nå dels i egen regi og dels ved bruk av leverandørmarkedet.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det ikke vil påløpe ekstra gebyrer for å komme ut av avtalen, men man må dekke påløpte kostnader hos leverandør. Påløpte kostnader vil være gjenstand for vurderinger med hensyn til grad av gjenbruk av investeringer i et annet gjennomførings-alternativ, både i form av dokumenterte planer, hardware og software. Det er således ikke mulig per i dag å si hva som vil bli de reelle kostnadene dersom avtalen skulle bli sagt opp.

Helse Sør-Øst RHF har ellers informert departementet om at det nå pågår forhandlinger med ekstern leverandør, og det vil kunne svekke forhandlingsposisjonen dersom man nå går ut med detaljer, herunder økonomiske beløp, knyttet til forhandlingene.

Jeg vil avslutningsvis gjøre oppmerksom på at Datatilsynet foreløpig kun har kommet med et varsel om vedtak om overtredelsesgebyr. Helseforetakene er gitt en frist for å melde sine eventuelle merknader innen 24. november i år.

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 2. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 9. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«6 000 personer i Norge er hardt rammet av kombinasjonen omfattende ruslidelse og alvorlig psykisk lidelse (ROP-lidelse). Dette går svært hardt ut over helse og levekår. Personene er vanskelig å nå av den ordinære helsetjenesten.

Vil regjeringen se på erfaringene til brannvesenet i Rogaland og sette ned et utvalg som kan komme med forslag til tiltak for å hjelpe personer med ROP-lidelse i deres egne hjem, eller på annen måte gjøre tiltak som vil bedre levekårene for denne utsatte gruppen?»

Begrunnelse:

Kommune- Norge mangler i dag oversikt over hjelpetrengende som bor farlig og uverdig, og brannvesenet frykter mange steder dødsfall på grunn av kommunenes handlingslammelse. Viser til artikkel i Stavanger Aftenblad" Når alt rakner", 21. oktober 2017.

Svar:

Jeg er kjent både med de utfordringene mennesker med alvorlige rus- og samtidige psykiske lidelser har, og med artiklene i Stavanger Aftenblad som representant Toppe viser til i sin begrunnelse for spørsmålet.

Brannvesenet i Rogaland viser at det er muligheter for å tenke nytt, og jeg vil alltid lytte til de som har funnet nye løsninger og innfallsvinkler. Jeg er sikker på at helsetjenestene har mye å vinne på å samarbeide mer, oftere og bedre med brannvesenet, men også med politi, barnevern og andre relevante instanser. Jeg har allerede arrangert en reise til Stavanger hvor jeg blant annet vil møte brannvesenet for å høre mer om de erfaringene de har gjort seg.

Det vil likevel være for tidlig å konkludere med behov for et eget utvalg for å utrede disse problemstillingene. Vi er godt kjent med dem, og vi har også konkrete modeller som har gode resultater overfor målgruppen.

Tverrfaglig og tverretatlig samhandling, i form av aktivt oppsøkende, og pågående, behandlings- og oppføl-

gingsteam er en effektiv modell for å gi oppsøkende, samtidige og helhetlige tjenester til mennesker med alvorlige psykiske lidelser, ofte med rusproblemer i tillegg.

En del av disse oppsøker i liten grad hjelpeapparatet, og noen ønsker ikke hjelp av ulike årsaker. Å være pågående betyr her å gjentatte ganger forsøke å komme i posisjon til brukere som i første omgang ikke oppsøker, eller er motivert til å ta i mot hjelp. Her kan flere etater være viktige med tanke på både å finne brukere som lever under slike forhold som beskrevet i Stavanger Aftenblad, og ikke minst bidra til å komme i dialog med brukeren selv.

ACT og FACT-team er eksempler på tverrfaglig sammensatte team som leverer både kommunale tjenester og spesialisthelsetjenester. Teamene gir alle typer tjenester som brukeren har behov for, blant annet integrert behandling av rus og psykisk lidelse og tett individuell oppfølging rettet mot arbeid, familie, fritid og bolig.

Evalueringen av ACT-team i Norge viste nedgang i bruk av tvang, tvangsinnleggelser og antall liggedøgn i spesialisthelsetjenesten sammenlignet med før inntak i ACT-team. Færre pasienter hadde alvorlige psykiatriske og depressive symptomer, alvorlig selvmordsrisiko og problemfylt bruk av rusmidler etter inntak i ACT-team.

Brukerne oppga en bedret helsetilstand og at de var mer fornøyd med ACT tilnærmingen enn tidligere behandling. Også de pårørende var i stor grad mer fornøyd med denne organiseringen av tjenestetilbudet. Det pågår per i dag en evaluering av FACT modellen, som er en mer fleksibel modell, som blant annet ikke fordrer samme befolkningsgrunnlag som ACT-modellen

I dag er det 10 ACT-team, 16 aktive FACT-team og 17 under etablering. Det er fire andre samhandlingsteam bygget på disse modellene og Helsedirektoratet gir i tillegg tilskudd til 38 andre oppsøkende team, ofte kalt ROP-team.

Det er et potensial for å øke antallet team med en slik tilnærming. Gjennom tilskuddordninger innen rus- og psykisk helsefeltet stimulerer vi kommuner og helseforetak til å ta i bruk slike modeller. Gjennom opptrappingsplanen for rusfeltet styrket vi tilskuddsordningen til formålet med 30 mill. kroner i 2016. Bevilgningen til ordningen er på 227 mill. kroner i budsjettforslaget for 2018.

SPØRSMÅL NR. 174

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 10. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er helseministeren fornøyd med styret i Sørlandet sykehus sin håndtering av mistilliten mot administrerende direktør, og kan han i så fall garantere at det nå blir ro rundt de tre sykehusene på Agder?»

Begrunnelse:

Tillitsvalgte ved Sørlandet sykehus i Arendal og Flekkefjord har fremmet mistillit mot administrerende direktør, og denne ble behandlet av sykehusstyret mandag 30. oktober. Utover at styreleder i etterkant av møtet uttrykker tillit til direktøren, har det ikke fremkommet hva man vil gjøre for å skape ro og bygge tillit ved de aktuelle sykehusene. Tvert imot fremstår nå situasjonen som enda mer kaotisk, ettersom nå har også ansatte ved sykehuset i Kristiansand uttrykt mistillit mot direktøren, men med en helt annen begrunnelse, nemlig frykten for at funksjoner kan bli flyttet fra sykehuset i Kristiansand til Arendal. Samtidig er styreleder for Sørlandet sykehus blitt ansatt som rådmann for nye Kristiansand kommune. I Kristiansand har Høyres gruppeleder varslet fakkeltog, dersom funksjoner blir flyttet fra sykehuset i deres by. Et fakkeltog som da blir arrangert mot deres egen rådmann. Stopper sykehusstyret flyttinger som ville vært til ugunst for Kristiansand, slik som urologisk avdeling, vil det alltid bli et spørsmål om dette skjer fordi man har bøyd av for politiske krefter i den samme byen som styreleder er i ferd med å bli rådmann for. Når det allerede er reist mistillit mot administrerende direktør fra de ansatte på alle hans tre sykehus, er det viktig at i alle fall styret oppfattes som nøytrale og uavhengige. Den situasjonen Sørlandet sykehus nå befinner seg i er mildest talt ikke gunstig. Statsråden bør derfor følge opp slik at man sikrer ro rundt de tre sykehusene på Agder, at de ansatte blir tatt på alvor og at innbyggerne i hele Agder opplever trygghet for at de får den hjelpen de trenger.

Svar:

Det er styret for helseforetaket som etter helseforetaksloven er ansvarlig for å ansette og eventuelt avsette administrerende direktør. Det er følgelig også opp til styret å

vurdere om de har tillit til administrerende direktør. Jeg er kjent med at styret i Sørlandet sykehus HF har behandlet et mistillitsforslag mot administrerende direktør, og tar til etterretning at de har tillit til direktøren.

Tilsvarende er det styret i det regionale helseforetaket, altså Helse Sør-Øst RHF, som oppnevner styremedlemmer, herunder leder og nestleder, for helseforetakene de eier. For øvrig vil jeg vise til at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser også gjelder for helseforetakene.

I forbindelse med Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan (2016-2019) våren 2016, ble det vedtatt at alle helseforetakene skal utarbeide utviklingsplaner i tråd med veileder for utviklingsplaner, med en tidshorisont fram mot 2035. Det skal også utarbeides regionale utviklingsplaner som skal være grunnlag for neste nasjonale helse- og sykehusplan.

Sørlandet sykehus HF arbeider nå med et høringsdokument for utviklingsplanen. Det skal behandles i styremøte 16. november, før det etter planen skal sendes på høring i perioden 1. desember 2017 til 1. mars 2018. Jeg har merket meg at det i forbindelse med arbeidet med utviklingsplanen er diskusjoner om funksjons- og oppgavefordeling mellom sykehusene på Sørlandet. Dette er viktige prosesser for å sikre god organisering og oppgavefordeling, slik at befolkningen på Sørlandet får et godt og robust tjenestetilbud som tilfredsstiller kravene til kvalitet og pasientsikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken
Besvart 10. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Mener ministeren at et selskap som gjenåpner produksjonen på en plattform på tross av at sikkerhetsmyndighetene har påpekt klare og alvorlige brudd på regelverket, blant annet innretningsforskriftens paragraf 10 a som omhandler elektrisk utstyr i eksplosjonsfarlig område, er skikket til å operere på norsk sokkel, og hvilke konsekvenser vil dette for oljeselskapet ENI?»

Svar:

En hovedoppgave for myndighetene er å ha et forvaltningssystem for petroleumsvirksomheten på norsk sokkel som gir god ressursforvaltning og tilrettelegger for at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende innen HMS. Forvaltningen av sektoren bygger på de samme prinsippene som forvaltningen av annen næringsvirksomhet i Norge. Myndighetene regulerer sektoren ved å sette helhetlige, klare og forutsigbare rammer. Rettighetshaverne som har den nødvendige kompetanse til å drive kommersiell petroleumsvirksomhet, har ansvaret for den operasjonelle leting, utbygging, og drift innen sin portefølje av deltakerandeler på sokkelen. Denne aktiviteten skjer i utvinningstillatelser tildelt av myndighetene til en gruppe av rettighetshavere.

Dette er en viktig og riktig ansvarsfordeling mellom myndigheter og næring som har ligget fast i lang tid og som er en pilar i norsk petroleumspolitikk.

Olje- og energidepartementet er ressursmyndighet og har som hovedoppgave å tilrettelegge for at petroleumsressursene skal gi høyest mulig verdiskaping gjennom god ressursforvaltning. Arbeids- og sosialdepartementet har forvaltningsansvaret for arbeidsmiljøet og for sikkerhet, beredskap og sikring i petroleumsvirksomheten. Petroleumstilsynet er et statlig tilsynsorgan underlagt Arbeids- og sosialdepartementet.

Spørsmålet fra representanten Haltbrekken berører forhold som ligger under begge departementers ansvarsområder. Derfor har jeg i utarbeidelsen av svaret konsultert Arbeids- og sosialministeren.

HMS-regimet for norsk petroleumsvirksomhet hviler på funksjonsbaserte regler og ansvarliggjøring av aktørene. Det er aktørene selv som er ansvarlige for at deres virksomhet drives forsvarlig.

I spørsmålet vises det til Goliat-feltet der Eni (operatør) og Statoil er rettighetshavere. Det betyr at de sitter på eierandelene i feltet. Det er ingen tvil om at Goliat-feltet har hatt en vanskelig gjennomførings- og oppstartsfase. Eni har hatt utfordringer med å få etablert sikker og effektiv drift. Produksjonen er nå stanset og det pågår vedlikeholdsarbeid.

Gjennomføring av store, kompliserte prosjekter er krevende. Forskning har vist at gjennomføring av store prosjekter innen andre industrigrener (transportsektor, forsvarsprosjekter etc.) ofte opplever store kostnadsoverskridelser og forsinkelser. Overskridelser på større

olje- og gassprosjekter er en utfordring internasjonalt. De fleste prosjektene på norsk sokkel ender opp med utbyggingskostnader innenfor usikkerhetsspennet som er angitt i utbyggingsplanen, men enkelte utbygginger har ikke oppnådd dette. Goliat-utbyggingen ble besluttet av rettighetshaverne i 2008. Plan for utbygging og drift ble godkjent av Olje- og energidepartementet i juni 2009 etter at utbyggingen på vanlig måte ble forelagt Stortinget av Stoltenberg 2-regjeringen. Gjennomføringen av utbyggingsprosjektet endte med store overskridelser og betydelige forsinkelser. Dette er negativt både samfunnsøkonomisk og for rettighetshaverne.

Goliat har produsert 33 millioner fat fram til den planlagte revisjonsstansen på feltet som startet i september 2017. Eni startet opp igjen feltet den 2. oktober.

Petroleumstilsynet har fulgt Goliat-prosjektet tett, i tråd med sitt tilsynsansvar på norsk sokkel. I perioden 19.-28. september førte Petroleumstilsynet tilsyn med elsikkerhet og ansvarshavende for de elektriske anleggene i Eni om bord på Goliat. Petroleumstilsynet påla 6. oktober Eni å stanse virksomheten på feltet i påvente av utbedringsarbeid. Rapporten fra tilsynet i september ble ferdigstilt 6. november.

En bærebjelke i kvalitetssikringen av utbygging og drift på norsk sokkel er modellen med flere rettighetshavere. Det er rettighetshaverne som er ansvarlige for at virksomheten drives forsvarlig på sine prosjekter. Det er ikke fremmet ønske om skifte av operatør fra noen av rettighetshaverne i Goliat.

Jeg merker meg at de tillitsvalgte og hovedverneombudet i Eni nå tydelig gir uttrykk for at det gjennom topartssamarbeidet i selskapet er etablert en god og konstruktiv dialog mellom ledelse, fagforeningene og vernetjenesten. Jeg har også merket meg at de tillitsvalgte og hovedverneombudet mener at det utad er skapt et bilde av situasjonen på Goliat som de overhodet ikke kjenner seg igjen i, og at de tar sterk avstand fra krav om at Eni skal fratas operatørskapet på Goliat.

Petroleumstilsynets tilsyn kommer i tillegg til, og ikke som erstatning for, selskapenes oppfølging av sin egen virksomhet. Petroleumstilsynets oppfølging av Goliat har vært ekstraordinær og bruk av pålegg og stans av produksjonen er et sterkt virkemiddel som viser alvoret i situasjonen. Petroleumstilsynet vil fortsette å følge Goliat-prosjektet tett.

Mitt inntrykk er at selskapene og deres ansatte under den pågående driftsstansen samarbeider bedre om nødvendige tiltak for sikker og stabil drift enn tidligere. Myndighetenes oppgave er å følge opp at Goliat kommer i stabil, effektiv og sikker drift, samtidig som det sørges for et høyt nivå og kontinuerlig forbedringsarbeid når det gjelder sikkerheten.

Det er Olje- og energidepartementet som utpeker eller godkjenner operatør i utvinningstillatelser på norsk sokkel. Sikkerhetsfaglige vurderinger i den forbindelse innhentes fra Arbeids- og sosialdepartementet. Når særlige grunner tilsier det kan Olje- og energidepartementet foreta skifte av operatør. Ut fra dagens situasjon er det ikke en aktuell problemstilling å foreta et skifte av operatør for Goliat.

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad
Besvart 10. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvor høye var bompengesatsene på landets bomstasjoner 1. januar 2017, og hvor høye var de 1. november 2017?»

Begrunnelse:

Det bes om en komplett oversikt over hvert enkelt bomprosjekt. Ber også om at oversikten har informasjon om rabattordninger, passeringstak mv. for prosjektene på hvert av de to tidspunktene.

Svar:

Vedlagt følger en oversikt over takster og rabattordninger i alle bomstasjoner per 1. januar 2017 og per 1. november 2017. Oversikten omfatter ikke bompengeprosjekter der innkrevingen er avsluttet i løpet av perioden 1. januar – 1. november 2017.

Vedlegg:

Skriftlig spørsmål nr. 176 (2017–2018)
Bompengeprosjekter – takster og rabatter per bomstasjon – per 1. november 2017 og per 1. januar 2017

Bompengeprosjekt	Bomstasjonsnavn	Per 1. november 2017							Per 1. januar 2017						
		Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)	Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)
Askøypakken	Storeklubben	26	52	–	–	10/20	Ja	30	22,5	45	–	–	10/20	Ja	30
	Vatnavatnet	26	52	–	–	10/20	Ja	30	22,5	45	–	–	10/20	Ja	30
	Stongafjellet	26	52	–	–	10/20	Ja	30	22,5	45	–	–	10/20	Ja	30
	Nedre Kleppe	26	52	–	–	10/20	Ja	30	22,5	45	–	–	10/20	Ja	30
Bergensprogrammet	Sandviken	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Gyldenpris	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Straume	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Gravdal	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Fyllingen	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Nyebroen	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Kalfaret	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Fjøsangerveien	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Storetveitveien	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Natlandsveien	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Michael-Krohnsgt	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Damsgårdsveien	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Ringveg Vest Dolviken	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
	Florida	19	38	45	90	10/20	Ja	60	19	38	45	90	10/20	Ja	60
Bypakke Bodø	Skjæringa	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
	Gamle Riksvei	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
	Junkerveien	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
	Kirkeveien	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
	Jernbaneveien	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
	Rønvikveien	15	45	–	–	10	Ja	80	15	45	–	–	10	Ja	80
Bypakke Grenland	Elstrømbrua	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Klostergata	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Hesselbergs gate	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Menstadbrua	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Borgestadalleen	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Borgestad kirke	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Sannivegen	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Lensmannsdalen	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Bjørntvedtvegen	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Vallermyrene	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Deichmansgate	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Herøyavegen	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
	Fjordgata	15	30	21	42	10	Ja	60	15	30	21	42	10	Ja	60
Bømlopakken	Fv 542 Spissøy	80	160	–	–	30/40/50	Ja	75	80	160	–	–	30/40/50	Ja	75
E134 Stordalstunnelen	E134 Åkrafjorden	43	86	–	–	10/30/40/50	Nei	–	43	86	–	–	10/30/40/50	Nei	–
E136 Tresfjordbrua og Vågstrandtunnelen	Vågstranda	42	126	–	–	10/30/40/50	Ja	–	42	126	–	–	10/30/40/50	Ja	–
	Vikebukt	90	270	–	–	10/30/40/50	Ja	–	90	270	–	–	10/30/40/50	Ja	–
	Skjegstad	45	135	–	–	10/30/40/50	Ja	–	45	135	–	–	10/30/40/50	Ja	–
	Skorgen	45	135	–	–	10/30/40/50	Ja	–	45	135	–	–	10/30/40/50	Ja	–
E16 Fønhus – Bagn	E16 Koparvike	34	68	–	–	10	Nei	40	34	68	–	–	10	Nei	40
E16 Kongsvinger – Slomarka	E16 Åsum	37	61	–	–	20	Nei	–	32	64	–	–	10	Nei	–
	Fv 175 Åsum	18	30	–	–	20	Nei	–	32	64	–	–	10	Nei	–
	Fv 210 Fulu	18	30	–	–	20	Nei	–	32	64	–	–	10	Nei	–
E18 Aust-Agderpakken	Inntjore	15	30	–	–	10/30/40/50	Nei	–	15	30	–	–	10/30/40/50	Nei	–
	Østerholtheia	30	60	–	–	10/30/40/50	Nei	–	30	60	–	–	10/30/40/50	Nei	–
	Kviksdalen	15	30	–	–	10/30/40/50	Nei	–	15	30	–	–	10/30/40/50	Nei	–
E18 Langåker – Bommestad	E18 Skinmo	9	18	–	–	10	Nei	–	9	18	–	–	10	Nei	–
E18 Sky – Langangen	E18 Sky	12	24	–	–	10	Nei	–	12	24	–	–	10	Nei	–
E18 Gulli – Langåker	E18 Gulli	5	10	–	–	10	Nei	–	5	10	–	–	10	Nei	–
	E18 Ramsum	11	22	–	–	10	Nei	–	11	22	–	–	10	Nei	–
	E18 Fokserød	6	12	–	–	10	Nei	–	6	12	–	–	10	Nei	–
	E18 Natvall	7	14	–	–	10	Nei	–	7	14	–	–	10	Nei	–
E6 Den nye Svinesundsforbindelsen	E6 Svinesund	20	100	–	–	13	Nei	16	20	100	–	–	13	Nei	16
	Fv 118 Svinesund	20	100	–	–	13	Nei	16	20	100	–	–	13	Nei	16
E6 Hovinmoen – Dal og Skaberud – Kolomoen	Hovinmoen – Dal	23	37	–	–	20	Nei	–	19	38	–	–	10	Nei	–
E6 Dal – Minnesund og Skaberudkrysset	Dal – Boksrud	23	37	–	–	20	Nei	–	19	38	–	–	10	Nei	–
	Boksrud – Minnesund	18	29	–	–	20	Nei	–	15	30	–	–	10	Nei	–

Bompengeprosjekt	Bomstasjonsnavn	Per 1. november 2017							Per 1. januar 2017						
		Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)	Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)
E6 Minnesund – Skaberud (fellesprosjektet)	Minnesund – Hedmark gr.	24	39	–	–	20	Nei	–	20	40	–	–	10	Nei	–
	Akershus gr. – Skaberud	25	41	–	–	20	Nei	–	21	42	–	–	10	Nei	–
E6 Hovinmoen – Dal og Skaberud – Kolomoen	Skaberud – Kolomoen	27	45	–	–	20	Nei	–	23	46	–	–	10	Nei	–
E6 Hålogalandsbrua	E6/E10 Leirvik	43	129	–	–	10/13	Nei	–	43	129	–	–	10/13	Nei	–
E6 Korgen – Bolna E6 Helgeland nord)	E6 Reinforshei	17	51	–	–	10	Nei	–	17	51	–	–	10	Nei	–
	E6 Skamdal	12	36	–	–	10	Nei	–	12	36	–	–	10	Nei	–
E6 Nord-Trøndelag grense-Korgen (E6 Helgeland sør)	E6 Svenningvatnet	31	93	–	–	10	Nei	–	0	0	–	–	10	Nei	–
	E6 Kommunegrensen Grane – Vefsn	31	93	–	–	10	Nei	–	0	0	–	–	10	Nei	–
	E6 Forsmo	26	78	–	–	10	Nei	–	0	0	–	–	10	Nei	–
E6 Ringebu – Otta (Frya – Sjoa)	E6 Odenrud	36	72	–	–	20	Nei	40	36	72	–	–	20	Nei	40
	E6 Hardvollsmorka	24	48	–	–	20	Nei	40	24	48	–	–	20	Nei	40
	E6 Teigkampen	33	66	–	–	20	Nei	40	33	66	–	–	20	Nei	40
	E6 Bjørkerusten	16	32	–	–	20	Nei	40	16	32	–	–	20	Nei	40
	Fv 312 Hesteskobakken	18	36	–	–	20	Nei	40	18	36	–	–	20	Nei	40
	Fv 312 Moastugu	12	24	–	–	20	Nei	40	12	24	–	–	20	Nei	40
E6 Trondheim – Stjørdal	Ranheim	37	74	–	–	20/30/40/50	Nei	–	37	74	–	–	20/30/40/50	Nei	–
	Leistad	18	36	–	–	20/30/40/50	Nei	–	18	36	–	–	20/30/40/50	Nei	–
	Hommelvik	18	36	–	–	20/30/40/50	Nei	–	18	36	–	–	20/30/40/50	Nei	–
E6 Øyer – Tretten	E6 Tingberg	24	48	–	–	10	Ja	40	24	48	–	–	10	Ja	40
	Skarsmoen	18	36	–	–	10	Ja	40	18	36	–	–	10	Ja	40
E6/E18 Østfoldpakka	Fv 311 Kambo	22	44	–	–	10/20	Nei	30	22	44	–	–	10/20	Nei	30
	E6 Raukerud	22	44	–	–	10/20	Nei	30	22	44	–	–	10/20	Nei	30
	Fv 128 Fossum	11	22	–	–	10/20	Nei	30	11	22	–	–	10/20	Nei	30
	Fv 128 Slitu	16	32	–	–	10/20	Nei	30	16	32	–	–	10/20	Nei	30
	E18 Brennemoen	16	32	–	–	10/20	Nei	30	16	32	–	–	10/20	Nei	30
	E18 Dalen	11	22	–	–	10/20	Nei	30	11	22	–	–	10/20	Nei	30
	E18 Ramstad	11	22	–	–	10/20	Nei	30	11	22	–	–	10/20	Nei	30
	E18 Knapstad	9	18	–	–	10/20	Nei	30	9	18	–	–	10/20	Nei	30
	Fv128 Knapstad	9	18	–	–	10/20	Nei	30	9	18	–	–	10/20	Nei	30
Fosenpakken	Krinsvatn	73	219	–	–	10/20	Nei	50	73	219	–	–	10/20	Nei	50
Fv 107 Jondalstunnelen	Fv 107 Jondalstunnelen	100	200	–	–	30/40/50	Nei	–	100	200	–	–	30/40/50	Nei	–
Fv 108 Ny Kråkerøyforbindelse	Værstebrua	25	50	–	–	30/40/50	Nei	50	25	50	–	–	30/40/50	Nei	50
	Kråkerøybrua	25	50	–	–	30/40/50	Nei	50	25	50	–	–	30/40/50	Nei	50
Fv 17 Tverlandet – Godøystraumen	Fv 17 Godøystraumen	22	44	–	–	10/20	Ja	60	22	44	–	–	10/20	Ja	60
Fv 255 Jørstad – Segelstad bru	Fv 255 Fåberg	21	42	–	–	30/40/50	Nei	–	21	42	–	–	30/40/50	Nei	–
	Fv 315 Jørstadmoen	21	42	–	–	30/40/50	Nei	–	21	42	–	–	30/40/50	Nei	–
Fv 33 Skreifjella – Totenvika	Fv 33 Langsletta	34	68	–	–	10	Nei	–	34	68	–	–	10	Nei	–
Fv 34 Grime – Vesleelva	Fv 34 Grime	30	60	–	–	10/20	Nei	–	30	60	–	–	10/20	Nei	–
Fv 45 Gjesdal	Øvstabø	48	85	–	–	30/40/50	Nei	–	48	85	–	–	30/40/50	Nei	–
Fv 47 T-forbindelsen	Fv 47 Mjåsund	30	60	–	–	10/30/40/50	Nei	–	30	60	–	–	10/30/40/50	Nei	–
Fv 519 Finnfast	Finnøytunnelen	150	590	–	–	30/40	Nei	–	150	590	–	–	30/40	Nei	–
Fv 544 Halsnøysambandet	Halsnøysambandet	100	320	–	–	40	Nei	–	100	320	–	–	40	Nei	–
Fv 64 Atlanterhavstunnelen	Atlanterhavstunnelen	98	460/745	–	–	40	Nei	–	98	460/745	–	–	40	Nei	–
Fv 71 Sykkylvsbrua	Sykkylvsbrua	37	111	–	–	30	Nei	–	37	111	–	–	30	Nei	–
Fv 714 Stokkhaugen – Sunde	Fv 714 Våvatnet	54	270	–	–	10/30/40/50	Nei	–	54	270	–	–	10/30/40/50	Nei	–
	Fv 714 Valslag	70	350	–	–	10/30/40/50	Nei	–	70	350	–	–	10/30/40/50	Nei	–
Fv 78 Toventunnelen m/tilførselsveger	Fv 78 Hjartåsen bomstasjon Kulstad	27	54	–	–	10/20	Ja	–	27	54	–	–	10/20	Ja	–
	Fv 78 Toven	85	255	–	–	10/20	Nei	–	85	255	–	–	10/20	Nei	–
	Fv 78 Drevja	27	54	–	–	10/20	Nei	–	27	54	–	–	10/20	Nei	–
Fv 858 Ryaforbindelsen	Fv 858 Ryaforbindelsen	100	100	–	–	10/30/40/50	Nei	–	100	100	–	–	10/30/40/50	Nei	–
Førdepakken	E39 Bakkebøvegen (Førde vest)	26	47	–	–	20	Ja	30	26	47	–	–	20	Ja	30
	Rv 5 Kletten (Øyrane)	26	47	–	–	20	Ja	30	26	47	–	–	20	Ja	30
	E39 Bruland (Førde Aust)	26	47	–	–	20	Ja	30	26	47	–	–	20	Ja	30
	Fv 481 Presteholten (Angedalsvegen)	26	47	–	–	20	Ja	30	26	47	–	–	20	Ja	30
	Fv 484 Brulandsvellene (Vievegen)	26	47	–	–	20	Ja	30	26	47	–	–	20	Ja	30

Bompengeprosjekt	Bomstasjonsnavn	Per 1. november 2017							Per 1. januar 2017						
		Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)	Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)
Haugalandspakken	Tittelsnesvegen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Skeisvollsvegen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Liland	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Hodnafjell	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Toskatjønn	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Karmsundsgata	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Spannavegen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Salhusvegen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Skjoldavegen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Norheim	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Bygnes	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Veakrossen	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
	Liknes (Åkra sør)	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75	14	28	–	–	5/30/40/50	Ja	75
Kvammapakken	Rv 7 Steinsdalen	47	94	–	–	30/40/50	Ja	–	43	86	–	–	30/40/50	Ja	–
	Rv 7 Kjepsohøgda	47	94	–	–	30/40/50	Ja	–	43	86	–	–	30/40/50	Ja	–
Listerpakken	E39 Handeland	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–
	Fv 43 Kollevoll	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–
	Fv 465 Gjervollstad	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–	25	50	–	–	10/30/40/50	Nei	–
Miljøpakke Trondheim	Klett – Rv 707, S-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
	Klett – E6, S-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
	Nedre Leirfoss (Fossestuvegen), M-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
	Bjørndalen (Oslovn.), M-	11	22	22	44	10	Ja	110	11	22	22	44	10	Ja	110
	Nord for Sluppen bru (Tempevn), M-snitt	11	22	22	44	10	Ja	110	11	22	22	44	10	Ja	110
	Kroppan bru (Nordgående), M-snitt	9	45	–	–	20	Ja	110	9	45	–	–	20	Ja	110
	Kroppan bru (Sørgående), M-snitt	9	45	–	–	20	Ja	110	9	45	–	–	20	Ja	110
	Være (Gml. E6), N-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
	Rv 706 Leangensletta, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Haakon VII s gt , O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Landbruksvegen, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Tungasletta, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Moholt, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Thorbjørn Bratts veg, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Bratsbergveien, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Tempeveien, O-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Bøckmans veg, B-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Byåsveien, B-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Gamle Oslovei, B-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Tonstad, T-snitt	9	27	–	–	20	Ja	110	9	27	–	–	20	Ja	110
	Fv 704 Torgårdsletta, K-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
	Tillerbrua, K-snitt	11	33	22	66	10	Ja	110	11	33	22	66	10	Ja	110
Namdalsprosjektet	Namsosbrua	14	25	–	–	20	Ja	60	18	36	–	–	20/30/40/50	Ja	60
	Østbyen	14	25	–	–	20	Ja	60	18	36	–	–	20/30/40/50	Ja	60
	Vestre byområde	14	25	–	–	20	Ja	60	18	36	–	–	20/30/40/50	Ja	60
	Bråten	14	25	–	–	20	Ja	60	18	36	–	–	20/30/40/50	Ja	60
Nord-Jærenpakken	Rv44 Kåsen	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv510 Sæle	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv44 Øksnevad	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv505 Orstad	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	E39 Bråstein	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv509 Soma	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv327 Årsvoll	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv443 Bærheim	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	E39 Forus	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv44 Forusveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv314 Gamlevegen	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv510 Nesbuveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv382 Grannes	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv509 Hafrsfjord	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv409 Kvernevikveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75

Bompengeprosjekt	Bomstasjonsnavn	Per 1. november 2017							Per 1. januar 2017						
		Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)	Takst-gruppe 1	Takst-gruppe 2	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 1	Tidsdiff. takster – Takstgruppe 2	Rabatter	Times-regel (Ja/Nei)	Passerings-tak (antall pass. per måned)
	E39 Randabergveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv413 Finnestadgeilen	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv349 Svanholmen	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Fv443 Forusbeen	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Åsenveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Travbaneveien	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
	Rv510 Solasplitten	20	50	–	–	10/20	Ja	75	20	50	–	–	10/20	Ja	75
Oslopakke 3	E18 Maritim	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	E18 Påkjøringsrampe	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Drammensveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Middelthunsgate	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Sørkedalsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Slemdalsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Store Ringvei	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Trondheimsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Østre Aker vei	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Strømsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Djupdalsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Rv 190 Ulven	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Tvetenveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Lambertseterveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	E6 Europaveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Sandstuveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Ekebergveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Kongsveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	E18 Mosseveien	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Karenslyst allè	44/49	102/163	54/59	132/193	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	E 18 hovedløp	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Påramp Granfoss fra E18	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Påramp Granfoss fra Fornebu	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Rampe Lysaker til E18	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Strandveien	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Bærumsveien	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
	Griniveien	18	54	–	–	10	Ja	60	16,5	49,5	–	–	10	Ja	60
Rv 19 Kirkebakken – Re grense	Rv 19 Skoppum	33	66	–	–	30/40/50	Nei	–	33	66	–	–	30/40/50	Nei	–
Rv 7 Sokna – Ørgenvika	Rv 7 Brekkebygda	70	175	–	–	10	Nei	–	70	175	–	–	10	Nei	–
Rv 7/Rv 13 Hardangerbrua	Rv 13 Hardangerbrua	150	600	–	–	30/40/50	Nei	–	150	600	–	–	30/40/50	Nei	–
Rv 80 Løding – Vikan	Rv 80 Vikan	21	42	–	–	10	Ja	80	21	42	–	–	10	Ja	80
Rv 80 Røvika – Strømsnes	Rv 80 Strømsnes	28	56	–	–	10/20	Ja	60	28	56	–	–	10/20	Ja	60
Samferdselspakke for Kristiansandsregionen	Rv 9 Grim	14	28	21	42	10/20	Ja	50	14	28	21	42	10/20	Ja	50
	E18 Bjørndalsletta	14	28	21	42	10/20	Ja	50	14	28	21	42	10/20	Ja	50
	Presteheia	14	28	21	42	10/20	Ja	50	14	28	21	42	10/20	Ja	50
	E39 Vesterveien	14	28	21	42	10/20	Ja	50	14	28	21	42	10/20	Ja	50
	Sødal	14	28	21	42	10/20	Ja	50	14	28	21	42	10/20	Ja	50
Vegpakke Harstad	Rv 83 Kanebogen	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
	Skaunveien	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
	Steinveien	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
	Kongsveien	12	24	–	–	10	Ja	60	33	99	–	–	10	Ja	60
	Rv 83 Lokket	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
	Skolegata	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
	Samasjøen	12	24	–	–	10	Ja	60	12	24	–	–	10	Ja	60
Vossapakko	Rv 13 Svelgane	47	94	–	–	30/40/50	Ja	–	43	86	–	–	30/40/50	Ja	–
Vossapakko	E16 Bolstad	47	94	–	–	30/40/50	Ja	–	43	86	–	–	30/40/50	Ja	–
Rv 4 Lunner grense – Jaren og Lygna sør	Rv 4 Dynna	48	79	–	–	20	Nei	40	0	0	–	–	20	Nei	40
	Fv 16 Dynna	48	79	–	–	20	Nei	40	0	0	–	–	20	Nei	40

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski
Besvart 10. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Ber om følgende informasjon vedrørende Goliat-feltet:

a) Hva utgjør de totale påløpte kostnadene for å lete og finne Goliat, for leteselskapet og for staten? Når påløp kostnadene?

b) Hva er anslag for totale driftskostnader per år for Goliatfeltet og hvor mye av dette utgjør utgifter til inntekts ervervelse for staten?

c) Hva er opprydningskostnadene anslått å bli?»

Svar:

Jeg viser til mine svar på Dokument nr. 15:1629 (2016-2017) og Dokument nr. 15:109 (2017-2018).

Goliat-feltet ligger i utvinningstillatelsene 229 og 229B, som ble tildelt i henholdsvis 1997 og 2007. Det har vært endringer i sammensetningen av rettighetshavergruppen over tid. Selskapene Eni og Statoil er i dag rettighetshavere i feltet. Staten har således ingen eierandel i feltet i dag.

I det norske petroleumsskattesystemet er det rettighetshavernes totale virksomhet som beskattes, ikke det enkelte felt. Systemet er utformet slik at et prosjekt som på beslutningstidspunktet er lønnsomt før skatt også vil være det etter skatt for en investor/eier. Dette legger til rette for samfunnsøkonomisk gode beslutninger om leting, utbygging og drift i de ulike rettighetshavergruppene på norsk sokkel.

Interessentskapet kategoriserer sine kostnader etter en standardisert samarbeidsavtale, som er et vedlegg til utvinningstillatelsen. Det er ni kategorier: (1) Leting, herunder seismikk og geologiske/geofysiske studier, (2) leteboring og testing, (3) feltevaluering, (4) konseptstudier, (5) investeringer, (6) driftskostnader, (7) driftsinntekter, herunder tariff-inntekter, prosessering og evt. andre inntekter, (8) nedstenging og fjerning og (9) generelle kostnader.

Rettighetshaverne besluttet å bygge ut Goliat i 2008. I følge operatøren, Eni, var de samlede letekostnadene (kategori 1 og 2 over) i perioden 1997-2008 om lag 1,8 milliarder kroner. For perioden 2009 til september 2017 var letekostnadene om lag 51 millioner kroner. Letekostnadene som har påløpt etter at feltet ble besluttet bygget ut, er knyttet til videreutvikling av feltet gjennom å modne fram tilleggsressurser. Letekostnadene for det enkelte år fremgår av vedlegget.

Oljeselskapene får fradrag for letekostnader i skattegrunnlaget for både ordinær skatt og særskatt.

I følge operatøren er gjennomsnittlige årlige driftskostnader (kategori 6) 1,5 milliarder kroner. Driftskostnaden vil variere noe fra år til år. Disse kostnadene er knyttet til driften av feltet og dermed nødvendige for å produsere og skape verdier og er således utgifter til inntektservervelse. Rettighetshaverne arbeider kontinuerlig for å redusere driftskostnadene gjennom forbedring og effektivisering av driften.

I plan for utbygging og drift ble kostnadene til nedstenging og fjerning (kategori 8) anslått til 2,9 milliarder kroner. Dette estimatet har ifølge operatøren ikke endret seg vesentlig. Denne kostnaden er basert på antagelser knyttet til fjerningskonsept og -tidspunkt. Nedstenging og disponering av feltets innretninger og brønner vil bli utført i henhold til gjeldende regelverk på det aktuelle tidspunkt. En løsning for disponering av feltets innretninger vil bli beskrevet i avslutningsplanen, som skal leveres til myndighetene tidligst fem år, men senest to år før bruken av innretningene er ventet å bli avviklet.

Vedlegg:

År	**Letekostnader** *Kategori 1 og 2* *Løpende kroneverdi*
1997	6 223 693
1998	20 605 960
1999	6 626 583
2000	103 664 057
2001	263 498 126
2002	7 782 175
2003	13 630 533
2004	11 573 654
2005	407 699 239
2006	736 401 162
2007	201 531 587
2008	35 668 447
Sum	**1 814 905 214**
2009	7 971 923
2010	3 743 344
2011	5 948 438
2012	3 421 806
2013	4 062 462
2014	3 162 644
2015	9 429 771
2016	6 714 958
2017 (fram til Sep. 17)	6 538 853
Sum	**50 994 200**

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk
Besvart 15. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare hvorfor opplysningene om muligheten for privat ferge innenfor prosjektområdet til Rogfast ikke var med i saksfremlegget som ble forelagt Stortinget?»

Begrunnelse:

23. mai i år vedtok Stortinget at Rogfast-prosjektet skal bygges, dette basert på saksfremlegget Prop. 105 S, "Utbygging og finansiering av E39 Rogfast i Rogaland".

I saksframlegget påpekes det at dette prosjektet har høy usikkerhet både på kostnads- og på inntektssiden. På inntektssiden er usikkerheten knyttet til usikre trafikktall, vi kan ikke vite om veksten i trafikken blir så stor som prosjektet legger opp til.

Rogaland fylkeskommune hadde 23.juni 2015 vedtatt å stille en garanti på 16 milliarder kroner for Rogfast, en forutsetning for garantien var at fergesambandene Mortevika-Arsvågen og Mekjarvik-Kvitsøy skulle legges ned. Dette var også en forutsetning for stortingets vedtak i mai i år, det presiseres allerede på side 1 i Prop. 105 S.

I diskusjonen om et annet tunnelprosjekt i Rogaland, nemlig Ryfast, har det blitt påpekt at man pga. EØS-regelverket ikke kan nekte private aktører å starte privat fergesamband. Dette redegjorde Samferdselsdepartementet for i et brev til Forsand kommune allerede i 2015. Man må regne med at det samme også vil gjelde ferge i Boknafjorden og andre fergesamband på Vestlandet.

Et privat samband over Boknafjorden vil redusere trafikkgrunnlaget og øke usikkerheten i finansieringen vesentlig.

Likevel ble denne muligheten ikke nevnt i saksfremlegget for Stortinget (Prop. 105 S (2016-2017), dette til tross for at det altså var en kjent sak i departementet.

Svar:

I finansieringsplanen for E39 Rogfast er det lagt til grunn at ferjesambandene E39 Mortavika – Arsvågen og fv 521 Mekjarvik – Kvitsøy blir lagt ned.

Privat ferjedrift over Boknafjorden var ikke tatt opp fra noe hold, ei heller fra Rogaland fylkeskommune som garantist. Spørsmålet ble derfor ikke tatt opp i Prop. 105 S (2016-2017) Utbygging og finansiering av E39 Rogfast i Rogaland.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Mani Hussaini
Besvart 13. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Har regjeringen en oversikt over hvor mye profitt som årlig tas ut av kommersielle selskaper som driver innenfor barnevernet?»

Begrunnelse:

Den siste perioden har det blitt avdekket at flere kommersielle selskaper basert i utlandet driver stor butikk på det norske barnevernet. Barnevernets hovedoppgave skal være å ta vare på sårbare barn, ikke være et profittparadis for multinasjonale kommersielle selskaper. Barnevernet finansieres av fellesskapets midler og velgerne fortjener å vite om pengene deres går til formålet, og ikke havner i lomma på kommersielle investorer.

Svar:

Både kommunalt og statlig barnevern benytter i dag private aktører til å utføre ulike oppgaver. Brukt på riktig måte, bidrar private aktører til et tilbud med bedre kvalitet og lavere kostnader, sammenlignet med en situasjon med kun offentlige aktører. Det avgjørende for regjeringen er at barn og unge får den hjelpen de trenger. Private

aktører bidrar til dette og utgjør en viktig del av barnevernets arbeid.

Jeg mener at det som utgangspunkt ikke er et problem at kommersielle aktører har en rimelig avkastning på sine investeringer og et rimelig vederlag for sin arbeidsinnsats, når de leverer tjenester det offentlige har behov for. Vi skal imidlertid ikke betale mer for tjenester og tiltak enn nødvendig. Tjenestene skal leveres effektivt og med riktig kvalitet.

For Bufetat har kjøp gjennom anbud vist seg hensiktsmessig. Gjennom anbudskonkurranse kan Bufetat stille krav, sammenligne aktører og oppnå ønsket kvalitet til en hensiktsmessig pris. Dette bidrar til at Bufetat kan ha et godt og differensiert tilbud og en effektiv bruk av barnevernets og samfunnets ressurser. I konkurransene stilles det absolutte krav til kvalitet, og det legges vekt på tilleggsmomenter som bemanningsfaktor og kompetanse, i tillegg til pris. Ved inngåelse av avtaler må leverandørene levere en oversikt over forventede kostnader. I de nye rammeavtalene som Bufetat i 2016 inngikk med leverandører av institusjonsplasser er kvalitetskravene og innholdet i tjenestene tydeligere definert. Det er videre etablert rutiner for oppfølging av den enkelte plassering som grunnlag for å vurdere både hva som leveres til det enkelte barn, og at betalingen er i tråd med leveransen.

På fosterhjemsområdet har vi fått på plass nye avtaler som har gitt staten og kommunene bedre kontroll over innholdet i og utgiftene til den enkelte fosterhjemsplassering. Dette har ført til at tjenestene er bedre tilpasset barnets behov og at prisene i større grad er i samsvar med de tiltak barnet faktisk får. Pris per oppholdsdag i fosterhjem tilknyttet private leverandører gikk fra 2014 til 2016 ned med 8,7 prosent.

Høye fortjenester kan være et symptom på at reguleringen av markedet har mangler. I proposisjonen om barnevernsreformen (Prop. 73 L (2016-2017)) varslet jeg at rammevilkårene for bruk av private aktører i barnevernet vil vurderes nærmere, med hovedvekt på fosterhjemsområdet. Formålet er å skape rammevilkår som ivaretar barna og familienes rettssikkerhet, og som gir det offentlige nødvendig kontroll med kostnadene og innholdet i tilbudet. Det legges i proposisjonen til grunn at tydeligere rammer for private aktører skal være på plass før den nye ansvarsdelingen med økt kommunalt ansvar i barnevernet trer i kraft.

Stortingsrepresentanten etterspør informasjon om private kommersielle aktørers profitt. Departementet sitter ikke på denne informasjonen.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Mani Hussaini

Besvart 13. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Hvor mange elever mister borteboerstipendet med kuttet som regjeringa foreslår i budsjettet, og hvilke konsekvenser har dette for elevene det gjelder?»

Begrunnelse:

Regjeringa har foreslått å fjerne borteboerstipend for elever som har minst 40 km skolevei. I statsbudsjettet for 2018 foreslår regjeringa å øke avstanden til 60 kilometer før en kan få borteboerstipend. Mange elever mister dermed borteboerstipend og må betale av egen lomme for hybel. Eventuelt pendle hver eneste dag.

Svar:

Regjeringen foreslår å øke avstandsgrensen for å få bostipend i videregående opplæring fra 40 km til 60 km mellom foreldrehjem og skole. Det kan imidlertid også gis bostipend hvis samlet reisetid per dag er minst tre timer. Dette vilkåret er ikke foreslått endret. Regjeringen mener det er mer relevant hvor lang tid man bruker på å reise, heller enn antall kilometer reisen strekker seg over. I budsjettberegningene er det lagt til grunn at om lag 4 200 av dem som mottok bostipend i 2015-2016 bodde mellom 40 og 60 km fra skolen. Kunnskapsdepartementet kjenner ikke den faktiske reisetiden for elever som bor mer enn 40 km fra skolen. Det er forutsatt at 75 pst. av disse elevene (3 150 elever) likevel vil kunne få bostipend på grunn av samlet reisetid på minst tre timer. Antallet som mister bostipendet er dermed anslått til 1 050 elever. Konsekvensen av endringen for de elevene som berøres,

er at forsørgerne må dekke utgiftene til hybel ved skolen fullt ut dersom familien velger at eleven skal bo utenfor foreldrehjemmet for å ta videregående opplæring. Støtteordningen i Lånekassen for videregående opplæring er ment som et supplement til familieøkonomien. Bostipendet kan i begrenset grad tilpasses den faktiske situasjonen i den enkelte familien. Det kan likevel gjøres unntak fra kravene om reisetid eller reiseavstand i særskilte tilfeller. Dersom særlige forhold av personlig eller sosial karakter, for eksempel alvorlige konflikter i hjemmet eller en alvorlig mobbesak, gjør at eleven vil bli forhindret fra å gjennomføre utdanningen dersom han eller hun bor i foreldrehjemmet, kan eleven få bostipend selv om kravet til reisetid eller reiseavstand ikke er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete
Besvart 10. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta naudsynte grep for å gjenopprette tilliten til SSB etter at det dei siste vekene har kome fram stadig nye saker som bidreg til å skape tvil rundt truverdet til byråleiinga og dermed også byrået sjølv?»

Grunngjeving:

I responsen sin på spørsmålet mitt med nr. 115 let statsråden vere å svare på det eg spør om, nemleg om ho er komfortabel med at det førekjem tvil rundt om medarbeidarar i SSB vert straffa for ikkje å dele leiinga sitt syn i faglege spørsmål. Det er vanskeleg å tolke dette på ein annan måte enn at statsråden ikkje er komfortabel med å kommentere korleis SSB vert styrt i det heile. Sidan eg stilte spørsmålet, er det endåtil kome til fleire saker som styrkjer inntrykket av at SSB vert leia på ein svært problematisk måte, m.a. skal leiinga ha halde tilbake ein oppfølgingsrapport til Brochmann II-utvalet i eit halvt år av det som i ein VG-artikkel 31. oktober vert antyda å vere politiske grunnar. I og med at det har vore eit stortingsval i mellomtida, er dette ei tilbakehalding som har langt meir alvorlege sider ved seg enn berre trenering.

SSB har ei særs viktig rolle i det norske samfunnet, mellom anna som premissleverandør for avgjerder i politikk og forvalting. Byrået er meir enn noko avhengig av tillit for å kunne utføre samfunnsoppdraget sitt. Denne tilliten er det SSB-leiinga sitt ansvar å forvalte. Det kjem no fram stadig nye saker som gjer at fleire stiller spørsmål ved om dagens leiing ivaretek denne tilliten på en tilfredsstillande måte. Spørsmåla vert stilte frå alle delar av samfunnet og frå heile det politiske spekteret. For SSB som institusjon vil det vere svært uheldig om den tillitskrisa byrået no opplever, ikkje raskast mogleg får ei avklaring slik at byrået får best moglege føresetnader for å løyse samfunnsoppdraget sitt frametter. Som øvste ansvarlege for SSB og byrået si vidare utvikling er det statsråden sitt ansvar å ta naudsynte grep for å sikre at SSB kan halde fram med å vere den viktige institusjonen det norske samfunnet har behov for. I responsen sin på spørsmålet mitt, der ho altså ikkje svarer på spørsmålet, skriv statsråden at ho har hatt eit møte med SSB sin administrerande direktør. Dersom statsråden sin strategi har vore at slike møte vil bidra til å gjenopprette tilliten til SSB, kan det sjå ut til at strategien har feila.

Svar:

SSB har satt i gang flere omstillingsprosesser med sikte på å modernisere byrået, dels for å effektivisere arbeidsoppgavene og dels for å stå bedre rustet til en digital fremtid. Omorganiseringen innebærer en endring i byråets ledergruppe, endring i arbeidsdelingen mellom avdelingene i Oslo og Kongsvinger og et omfattende digitalt moderniseringsprogram. Omorganiseringen innebærer også endringer i forskningsavdelingen både ved en dreining av innholdet i forskningen og reduksjon i antall ansatte.

De planlagte endringene i forskningsavdelingen har skapt bekymring for om SSB i tilstrekkelig grad vil kunne levere gode økonomiske modeller og analyser til departementene, Stortinget, partene i arbeidslivet, til media og til allmennheten forøvrig. Det har også vært tema i styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB ved flere anledninger i år, og i mine samtaler med Christine Meyer.

Jeg har i dag satt i verk følgende tiltak:

- Jeg har anmodet SSB om å sette omorganiseringen av forskningsavdelingen på hold inntil statistikklovutvalget har lagt frem sin innstilling og forslagene har vært på høring. Forskningsavdelingen skal være en del av moderniseringen i SSB, men å la endringene bero vil gi alle de viktige samfunnsaktørene anledning til å bli hørt, og vi vil få en bredere diskusjon om hvilken rolle avdelingens skal ha og hvordan den bør utvikles.
- Jeg har bedt styret i SSB om å gå igjennom og vurdere virksomhetsprinsippene og kriteriene for innplassering i forskningsavdelingen med sikte på å se om disse sikrer tilstrekkelig med ressurser til samfunnsoppdraget og konsentrasjon om økonomiske problemstillinger, herunder modellbaserte analyser av norsk økonomi, i tråd med tildelingsbrevet fra Finansdepartementet for i år.
- Jeg har også gitt et tilleggsoppdrag til statistikklovutvalget. Dersom utvalget kommer til at SSB fortsatt skal ha en betydelig analyse- og forskningsvirksomhet, ber jeg utvalget om å drøfte hvordan denne kan innrettes for å støtte opp om statistikkproduksjonen og leveranser av modeller, konjunkturanalyser, fremskrivinger og utredninger av høy kvalitet. Utvalget får samtidig utsatt frist til 15. mars 2018.

Statistisk sentralbyrå er en viktig institusjon for det norske samfunnet. Slik skal det være også i fremtiden. Uroen og bekymringene som har oppstått må ryddes av veien. Omdømmet og troverdigheten må bygges opp igjen. Statistisk sentralbyrås oppgaver og samfunnsoppdrag følger av statistikkloven. Her fremgår det at SSB skal produsere statistikk og analyser av viktighet for det norske samfunnet, med så høy kvalitet og så effektivt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 182

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik
Besvart 9. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Mener statsråden at banker på generelt grunnlag kan avvise å ta i mot innskudd i form av kontanter fra kunder og vil statsråden vurdere å innskjerpe bankenes plikt til å ta i mot kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter?»

Begrunnelse:

I Østlandets Blad 1. november kan man lese historien om en fars opplevelse med sønnens pengegaver etter konfirmasjonsfeiringen. Familien bor i Ås og er kunde i Sparebank 1. Far tar med seg pengene til den lokale banken i bygda, men å sette inn pengene der går ikke. Han får beskjed om å reise videre til Vestby. Filialen i nabokommunen er nemlig bankens eneste som tar imot kontanter. I Ski sentrum finner man bl.a. Danske Bank, hvor det heller ikke er mulig med innskudd. Nærmeste alternativ er da Aker Brygge i Oslo. Andre banker tar imot kontanter, men stiller vilkår om at man er kunde i banken. Hos DNB koster et innskudd 100 kroner.

Etter sentralbankloven § 14 er Norges Banks sedler og mynt tvungent betalingsmiddel i Norge. Videre slår finansavtaleloven § 38-3 fast at «En forbruker har alltid rett til å foreta oppgjør med tvungne betalingsmidler hos betalingsmottakeren.» Etter finansavtalelovens § 14 kan ikke institusjonen «uten saklig grunn avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingstjenester på vanlige vilkår.»

Finansavtaleloven § 39 c fastslår at «Dersom en betalingsmottaker krever gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument fra en forbruker, kan gebyret ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved bruk av betalingsinstrumentet.»

I 2014 vedtok Stortinget at «Banker skal i samsvar med kundenes forventninger og behov, motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter. Departementet kan gi forskrift om bankers plikt til å ta imot og til å gjøre kontanter tilgjengelig for kundene.» (Finansforetaksloven § 16-4)

I Prop. 125 L (2013–2014) ble den nye bestemmelsen begrunnet slik fra regjeringen: «Dette er motstykket til den lovfastsatte enerett til å motta innskudd som banker har, og innebærer en plikt for bankene til å tilby allmennheten effektive og rasjonelle ordninger for innskudd og bruk av innskuddskonti i samsvar med kundegruppenes vanlige behov. Det er opp til bankene selv å innrette seg slik at de oppfyller denne plikten. Det avgjørende er at kundenes behov for kontantinnskudd og kontantuttak dekkes på en hensiktsmessig måte. Forslaget til bestemmelse utelukker ikke at bankene for eksempel kan ta betalt for innskudd eller uttak, og stiller heller ikke krav om at banken nødvendigvis må utføre kontanthåndteringen selv.»

I representantforslag 88 S (2016–2017) la Senterpartirepresentantene Trygve S. Vedum og Geir Pollestad fram forslag om å sikre retten til å betale med kontanter og ba blant annet regjeringen vurdere å innskjerpe bankenes plikt til å motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter.

Svar:

Bankvirksomhet krever konsesjon, og banker har enerett til å ta imot innskudd fra publikum. Kunder må også ha adgang til å ta gjøre kontantinnskudd og kontantuttak på en hensiktsmessig måte. Kontanthåndtering har alltid vært en del av kjernevirksomheten til bankene, og det har derfor ikke tidligere vært nødvendig med egne lovbestemmelser om dette. På bakgrunnen av de siste årenes utvikling med stadig færre bankfilialer, vedtok Stortinget i 2015 en lovbestemmelse som presiserer bankenes plikt til å motta kontanter fra kundene og utbetale kontanter.

Finansforetaksloven trådte i kraft 1. januar 2016. Som representanten påpeker, inneholder loven § 16-4 et krav om at:

> «Banker skal i samsvar med kundenes forventninger og behov, motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter. Departementet kan gi forskrift om bankers plikt til å ta imot og til å gjøre kontanter tilgjengelig for kundene».

Loven inneholder videre en hjemmel for departementet til å gi forskrift om kundenes adgang til å gjøre innskudd og uttak av kontanter hos innskuddsmottakerne. I proposisjonen, som Stortinget sluttet seg til, la departementet til grunn at bankene i første omgang selv måtte få anledning til å innrette virksomheten slik at kravet om tilgjengeliggjøring av kontanter etter første ledd er oppfylt, jf. Prop. 125 L (2013-2014) kapittel 7.1.4. Stortinget vedtok i § 23-2 første ledd at foretakene måtte innrette seg etter lovens krav innen ett år etter ikrafttredelsen, det vil si at bankene hadde frist med å innrette seg etter lovens krav 1. januar 2017. Ettersom fristen for å etterleve bestemmelsen utløp for et snaut år siden, vil jeg be Finanstilsynet undersøke hvordan bankene etterlever denne plikten, og vurdere om det er behov for å innskjerpe bestemmelsene. Jeg vil komme tilbake til saken i neste års finansmarkedsmelding.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik
Besvart 13. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden utdype hva etablering av kollektivfelt på rv. 22 øst for Glomma vil innebære av kostnader, tidsperspektiv og konsekvenser i anleggsperioden, samt hvilke andre tiltak som har blitt bragt på banen fra Statens vegvesen eller andre instanser for å bedre trafikkavviklingen på rv 22 øst for Glomma frem til ny Glommakryssing er på plass og hva som er statsrådens vurdering av det enkelte tiltak?»

Begrunnelse:

I sitt svar til undertegnede, dokument nr. 15:80 (2017-2018), presenterer samferdselsministeren ingen tiltak for å bedre trafikkavviklingen øst for Glomma på riksveg 22 før ny Glommakryssing er på plass. Dette fremstår svært passivt og uholdbart for alle dem som er avhengig av å bruke vegen daglig i rushtiden. Det eneste tiltaket som drøftes i statsrådens svar er spørsmålet om kollektivfelt fra Kringenkrysset til rundkjøringen øst for Glomma, et tiltak som beskrives som «kostbart og teknisk krevende, samt gi omfattende trafikale utfordringer i anleggsperioden. Et slikt tiltak vil kreve en egen planprosess og finansiering.» Samtidig har statsråden tidligere i svar på

skriftlig spørsmål, 26.02.15, bl.a. skrevet at «For å bidra til god trafikksikkerhet og best mulig trafikkavvikling også i rundkjøringen på østsiden av Fetsundbrua når det nye anlegget står ferdig, vil Statens vegvesen vurdere ulike tiltak." Det forventes at statsråden kan redegjøre for hvilke tiltak som har blitt bragt på banen fra Statens vegvesen eller andre og hva som er statsrådens vurdering av det enkelte tiltak.

Svar:

Regjeringen har økt satsingen på veiinvesteringer og -vedlikehold kraftig. Det innebærer at langt flere prosjekter kan igangsettes og flaskehalser utbedres. Samtidig er det viktig at større tiltak som gjøres skal ha både kortsiktig og langsiktig nytte. I ønsket om å utbedre trafikksituasjonen på rv. 22 bør man søke å finne utbedringer som også har nytte ved realiseringen av en fremtidig ny Glommakryssing. Hovedutfordringen for kollektivtrafikken på rv. 22 er at bussene står i de samme køene som bilene. Jeg er kjent med at Statens vegvesen de siste årene derfor har gjort løpende vurderinger av tiltak som kan lette fremkommelighetssituasjonen øst for Fetsundbrua i rushtid. Konklusjonen av tidligere undersøkelser har vært at krysset vest for brua var en hovedårsak til kødannelse også i krysset øst for brua. Situasjonen har blitt noe bedret etter at rundkjøringen på vestsiden ble ferdigstilt, men fortsatt hoper trafikken seg opp bakover på brua og inn i østre rundkjøring. Hastigheten synker i rundkjøringen og dette påvirker trafikkavviklingen blant annet i krysset med fv 172. Statens vegvesen prosjekterer nå en ny busslomme på rv. 22 mellom eksisterende rundkjøring og bru på østsiden av Glomma. Dette gjøres for at busstrafikken østfra ikke lenger skal behøve å benytte eksisterende holdeplass ved rådhuset på Sundet. Tiltaket kan gjennomføres relativt raskt, er lite kostnadskrevende og vil trolig føre til noe tidsbesparelse for kollektivtrafikken. I tillegg til ny busslomme er ytterligere fremkommelighetstiltak vurdert, for eksempel mindre tilpasninger inn mot og gjennom østre rundkjøring. En mulig løsning er å etablere et kollektivfelt på en 300 meters strekning fra avkjøringen til Hvalsenga til østre rundkjøring. Totalkostnaden for dette er grovt anslått til mellom 25 og 50 mill. kr. Det er ikke behov for ny reguleringsplan. På strekningen Hvalsenga til Kringenkrysset gir høye fyllinger og nærføring til bekk byggetekniske utfordringer. Her vil flere private grunneiere berøres. På denne strekningen må det derfor utarbeides og vedtas en ny reguleringsplan før det eventuelt kan etableres et kollektivfelt. Dette vil trolig ta relativt lang tid. Et kollektivfelt på denne strekningen vurderes også å bli 2-3 ganger så kostbart som parsellen omtalt over. Gjennomføring og nytte av etablering av kollektivfelt må vurderes i lys av videre behandling av kommunedelplanen for ny Glommakryssing og valg av trasé for denne.

SPØRSMÅL NR. 184

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 13. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvordan er de foreslåtte kuttene i spesielle rettshjelptiltak og frivillig virksomhet i kriminalomsorgen vurdert opp mot hensynet til barnets beste slik det er lagt til grunn i EMK, og hvordan vurderer statsråden at disse kuttene går ut over barns rettigheter?»

Begrunnelse:

I Justisdepartementets forslag til statsbudsjett er det foreslått en rekke kutt i frivilligheten, blant annet i kap. 470 post 72 Spesielle rettshjelptiltak og kap. 430 post 70 Tilskudd til frivillig virksomhet i kriminalomsorgen. Tiltak som eksempelvis Juridisk Rådgivning for Kvinner, Gatejuristen og herunder Barnas Jurist, foreningen For Fangers Pårørende samt en rekke andre tiltak som direkte eller indirekte har en side til barns rettigheter blir nødt til å redusere eller legge ned sin virksomhet dersom kuttene realiseres.

Svar:

I budsjettet for 2018 prioriterer regjeringen videreutvikling og fornyelse av straffegjennomføringskapasiteten i kriminalomsorgen. Tilskuddsposten for 2018 (kap. 430 post 70) er foreslått redusert med 10 mill. kroner.

Regjeringen prioriterer redusert øremerking av midler til fordel for at en større andel av posten åpnes for søknad etter offentlig kunngjøring. Andelen det kan søkes om, utgjorde 3,1 mill. kroner i 2017, og er foreslått satt til

8,5 mill. kroner for 2018. Organisasjoner som i dag mottar øremerkede midler, vil i 2018 kunne søke om tilskudd fra disse midlene.

Regjeringen har valgt å øremerke midler til Foreningen for fangers pårørende også i 2018. Denne organisasjonen gir rådgivning og støtte til pårørende og barn av pårørende.

Barn av innsatte og domfelte er uskyldige ofre for kriminalitet. Jeg har vært opptatt av å styrke kriminalomsorgens tilbud overfor disse barna, bl.a. med besøksleiligheter, særskilte tilrettelagte besøksrom og ordning med barneansvarlige, som vil bidra til å ivareta barnas behov. Dette er tiltak som ikke vil berøres av kutt i tilskuddsmidlene.

Ved egne besøkshus eller besøksleiligheter som finnes ved enkelte fengsler i dag, er det mulig for familier med barn å være på besøk og overnatte. Dette støtter opp under at domfelte så langt mulig skal kunne ivareta sin omsorgsrolle.

Egne besøksrom for familier er tilrettelagt for å ta imot kortere besøk av barn. Alle fengsler har slike egne tilpassede familierom hvor det finnes ulike tilbud for barn i forskjellig aldre, som f.eks. leker, kosedyr, PC-spill, brettspill, og i enkelte fengsler finnes også en skjermet hage med lekeområde ute.

Andre tiltak som tilbys, er omvisningsbesøk for barn, foreldreveiledning for innsatte, og samlivskurs for innsatte og deres ektefeller eller samboere. Slike tiltak kommer også barna til gode.

Fengslene og friomsorgskontorene har også en barneansvarlig medarbeider. Vedkommende arbeider for å sikre at enheten ivaretar barneperspektivet i henhold til regelverket.

Tilskuddsordningen for spesielle rettshjelptiltak er styrket betraktelig de siste årene, fra om lag 30 millioner i 2013 til over 48 millioner i 2017. Økningen har særlig kommet i denne regjeringens tid. Regjeringen har ikke funnet rom til å prioritere spesielle rettshjelptiltak like høyt nå som i 2016 og 2017. Forslag til tildeling for 2018 er likevel fortsatt over nivået på tildelingen for 2015.

Spesielle rettshjelptiltak er et tilbud som kommer i tillegg til den ordinære ordningen med fri rettshjelp. I statsbudsjettet for 2018 er det totalt foreslått budsjettert med 723 mill. kroner til fri rettshjelp, inkludert bevilgningen til spesielle rettshjelptiltak.

Ordningen med fri rettshjelp innebærer at det offentlige i noen tilfeller dekker nødvendig juridisk bistand i saker av spesielt stor personlig og velferdsmessig betydning for den saken gjelder. For å motta behovsprøvd fri rettshjelp, må inntekt og formue være under fastsatte grenser. Personer som helt eller delvis forsørger barn, vil ha større utgifter enn de som ikke har forsørgeransvar. For disse er det derfor noe større adgang til å dispensere fra inntektsgrensen.

SPØRSMÅL NR. 185

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 8. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over utviklingen i saksbehandlingstid for ankesaker ved de ulike lagmannsrettene fra 2010-2017 (i sivile saker og straffesaker), og hva vil statsråden gjøre for å sikre at lovbestemte tidsfrister om saksbehandlingstid overholdes?»

Svar:

Tingrettenes og lagmannsrettenes mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid for både straffesaker og sivile saker vedtas årlig gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S for Justis- og beredskapsdepartementet (tabell 2.2, side 63 i Prop. 1 S (2017–2018)). Jeg vil presisere at det er forskjell på lovbestemte frister og nevnte mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid. I denne sammenheng legger jeg til grunn at stortingsrepresentanten ønsker informasjon om etterlevelsen av målene for gjennomsnittlig saksbehandlingstid som fastsettes av Stortinget.

Domstoladministrasjonen legger hvert halvår ut statistikk for saksavviklingen i tingrettene og lagmannsrettene på https://www.domstol.no/statistikk. Domstolsstatistikken kan også lastes ned på Domstoladministrasjonens nettsider: http://aarsmelding.domstol.no/#!/. Vedlagt følger årsstatistikken for 2014 og 2016, og halvårsstatistikken for 2017. Dette gir oversikt over saksbehandlingstid for ankesaker ved de ulike lagmannsrettene fra 2010 til 2017.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har økt i lagmannsrettene de siste årene, særlig i straffesaker. Jeg har imidlertid tro på at viktige tiltak som avviklingen av ju-

ryordningen og prosjektet Digitale domstoler vil ha stor innvirkning på lagmannsrettenes kapasitet.

Avviklingen av juryordningen er en meget viktig endring for lagmannsrettene. På kort sikt medfører lovendringen utgifter til ombygging av rettssaler og endringer i domstolenes saksbehandlingssystem Lovisa. På sikt vil imidlertid dette kunne bidra vesentlig til at saksbehandlingstiden i lagmannsrettene reduseres. Samlet er besparelsene anslått til 19 mill. kroner årlig.

Regjeringen foreslår videre å bevilge 37 mill. kroner til Digitale domstoler, som i 2018 går inn i sitt andre prosjektår. Fulldigitalisering av saksbehandling før, under og etter rettssakene i lagmannsrettene vil være en viktig faktor i løsningen av dagens kapasitetsutfordringer. Den samfunnsøkonomiske lønnsomheten for Digitale domstoler målt i netto nåverdi er beregnet til nærmere 150 mill. kroner.

Jeg følger også med spenning Domstoladministrasjonens prøveprosjekt med lyd- og bildeopptak i retten, som er igangsatt i Tromsø. Formålet er å finne gode og rimelige løsninger for etablering av lyd- og bildeopptak i domstolene. Dette vil øke etterprøvbarheten av rettsforhandlingene, samtidig som det innebærer et potensiale for effektivisering av rettsprosessene i lagmannsrettene.

For at domstolenes kapasitet skal kunne bedres på kort sikt har Regjeringen foreslått å bevilge 21 mill. kroner i statsbudsjettet for 2018 til økt kapasitet, videre utredninger knyttet til pågående tinghusprosjekter og videreføring og eventuell utvidelse av prøveprosjektet med opptak i retten. Jeg mener Regjeringen dermed har lagt opp til at Domstoladministrasjonen har et handlingsrom i 2018-budsjettet til å prioritere bemanning i domstoler med særlig lang saksbehandlingstid.

Samtidig har jeg forståelse for at domstolene, som andre statlige virksomheter, opplever ABE-reformen som utfordrende. Men også domstolene må gjøre tiltak for å bli mer effektive, i likhet med staten ellers. Jeg opplever at det er god dialog med Domstoladministrasjonen om hvordan vi kan løse utfordringene fremover, og jeg ser frem til videre dialog om dette.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård
Besvart 13. november 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«En stor utfordring for frilanskunstnere er at de har uforutsigbar og lav inntekt, på grunn av mange tidsbegrensede oppdrag med pauser i mellom. Skuespiller- og danseallianse har delvis bøtet på dette for skuespillere og dansere ved å ansette dem mellom oppdrag, ved hjelp av statlige midler.

Vil ministeren støtte et forslag om å utrede og også opprette en musikerallianse som etablerer et lignende system for musikere, med statlig støtte?»

Svar:

Skuespiller- og danseralliansen AS skal sikre de tilsatte dansere og skuespillere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag, samt legge til rette for ekstern sysselsetting og arbeide for kompetanseoppbygging og kunnskap om scenekunstens vilkår.

Utredningen "Kunstens autonomi og kunstens økonomi" (2015) viser til at erfaringene fra Alliansen og tilsvarende allianser i Sverige er et viktig kunstnerpolitisk tiltak for å bidra til at kunstnere kan få lønn for sin kunstneriske virksomhet. Den anbefalte at det bør vurderes om Alliansen også kan gjelde andre kunstnergrupper, for eksempel musikere. Dette ble foreslått uten at innspill fra musikkfeltet hadde vektlagt etablering av slik musikerallianse.

Sammenlignet med skuespillere/dansere er musikere tilsatt i andre typer oppdrag, og innspill fra musikkfeltet handler mer om at stipend, støtteordninger og endret regelverk for selvstendig næringsdrivende vil bedre musikernes økonomi. Kulturdepartementet ser det ikke som formålstjenlig å sette i gang med en utredning av en musikerallianse som feltet selv ikke har meldt behov for.

SPØRSMÅL NR. 187

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø
Besvart 8. november 2017 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Det vart ikkje svara på spørsmålet eg sende den 4. i denne månaden vedkommande manglande journalføring av e-poster.

Derfor spør eg på nytt kva meinar statsministeren om at fiskeriministeren endrar forklaring og har levert ut privat e-post adresse mest sannsynleg for å unngå journalføringskrav og at statssekretæren ikkje journalførde post motteken på privat mailadresse, før pressa slo dette opp?»

Grunngjeving:

Viser til skriftleg spørsmål av 4.10 d.å. og bakgrunnsinformasjon/grunngjeving der.

Svar:

Når det gjeld den omtalte enkeltsaka vil eg igjen vise til fiskeriministerens svar på spørsmålet frå representantane Fylkesnes, Bergstø, Lysbakken og Valen. Eg viser også til fiskeriministerens brev til Kontroll- og konstitusjonskomiteen 31. oktober 2017.

Som det framgår av fiskeriministerens svar til komiteen, har han ei privat e-postadresse, som han blant anna har nytta i vervet sitt som nestleiar i Framstegspartiet og som leiar for partiet sin programkomité. Det har han sjølvsagt fullt høve til. Som både fiskeriministeren og eg har sagt tydeleg i dei tidlegare svara våre, vil journalføringsplikta uansett kunne oppstå, uavhengig av kva e-postadresse som blir brukt. Eg kan ikkje sjå at det er haldepunkt for å hevde at adressa er levert ut for å unngå kravet til journalføring.

Fiskeriministeren har gjort greie for e-postane som vart sende til statssekretæren hans, men som ikkje vart journalført med ein gong. Fiskeriministeren har slått fast at journalføringa skulle skjedd då e-postane vart mottekne.

SPØRSMÅL NR. 188

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud
Besvart 13. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan justisministeren bekrefte at innholdet i sysselsettingstiltak for innsatte er endret?»

Begrunnelse:

På bakgrunn av samtaler med ansatte i kriminalomsorgen og oppslag i mediene kan det nå se ut til at det som tidligere var regnet som fritidsaktiviteter i fengslene, som kortspill og gåturer, nå regnes som sysselsettingstiltak for innsatte i fengsler.

Svar:

Det er en målsetting at flest mulig innsatte skal aktiviseres. Departementet har for 2017 satt et krav til Kriminalomsorgsdirektoratet om at 85 % av de innsatte skal aktiviseres. Aktivitetstilbudet kan bestå av arbeid, opplæring, programmer, organiserte fritids-aktiviteter mv., og ulike kombinasjoner av dette. Sysselsettingstiltak er en del av aktivitetstilbudet til innsatte. Sysselsettingen er knyttet til ulike tilbud i fengslenes arbeidsdrift, og det arbeidet som er nødvendig for fengselets drift og vedlikehold, slik som husarbeid, vedlikeholdsarbeider mv. Organiserte fritidsaktiviteter som eksempelvis kortspill og gåturer er aktivitetstiltak, men regnes ikke som sysselsettingstiltak.

Kriminalomsorgsdirektoratet har utarbeidet et strategidokument for utvikling av kriminalomsorgens arbeidsdrift (2015-2018). Denne har et todelt formål; å aktivisere flere og kvalifisere bedre. Prioriterte utviklingsområder er blant annet styrket samarbeid mellom arbeidsdrift og skole, og etablering av lavterskelaktiviseringstilbud. Målgruppen for sistnevnte er innsatte som ikke kan nyttiggjøre seg de ordinære sysselsettingstilbudene, for eksempel

på grunn av psykiske lidelser eller psykisk utviklingshemming.

SPØRSMÅL NR. 189

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud
Besvart 13. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Jeg viser til flere oppslag i media hvor det fremgår at det er ledig soningskapasitet i flere fengsler.

Kan justisministeren gi oss en oversikt over det totale antallet lukkede soningsplasser?»

Svar:

Kriminalomsorgsdirektoratet opplyser at det per 1. november i år er totalt 4130 fengselsplasser, derav 242 som leies i Nederland. Av disse er det totalt 2561 fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå (lukkede plasser) inklusive de 242 plassene som leies i Nederland.

SPØRSMÅL NR. 190

Innlevert 3. november 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg
Besvart 15. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva er Helse Stavanger sitt samla kutt i ABE-reformen (2014-2018), og hvilke grep tar statsråden for å sikre at nytt sykehus i Stavanger og stram sykehusøkonomi ikke fører til en sentralisering av helsetilbudet i Rogaland?»

Begrunnelse:

SUS sin rehabiliteringsavdeling i Egersund står i fare for å bli lagt ned.

Svar:

Representanten tar grunnleggende feil når en i spørsmålet omtaler effektivitetskravet i ABE-reformen som kutt. Sektoren har hvert år fått en vekst i økonomisk ramme også etter at effektivitetskravet er trukket i fra.

Regjeringens forslag til budsjett legger til rette for å øke pasientbehandlingen med om lag 2 pst. i 2018. Det er en høyere vekst enn det som kan knyttes til den demografiske utviklingen - som kan tilsi merutgifter for sykehusene på 1,5 pst. Regjeringen har prioritert vekst ut over den demografiske utviklingen for å legge til rette for mer pasientbehandling, økte medisinkostnader og investeringer. Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, som ble innført i 2015, tilsier i utgangspunkt reduserte bevilgninger på 687 mill. kroner for helseforetakene i 2018. Reformen innpasses imidlertid på samme måte for regionale helseforetak som i 2015-2017. Dette innebærer at regjeringen foreslår å tilføre 516 mill. kroner i basisbevilgningen til de regionale helseforetakene for å gi rom for bl.a. investeringer og anskaffelser. Slik legges det til rette for at reformen ikke påvirker de regionale helseforetakenes muligheter til å investere i bygg og utstyr i 2018. Netto effektiviseringskrav knyttet til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen i regjeringens forslag til budsjett for

2018 utgjør 172 mill. kroner samlet sett, dette er imidlertid ikke et kutt. Sektoren får etter fratrekk av dette en vekst på 1 589 mill. kroner i 2018.

For Helse Vest utgjør avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen anslagsvis 30 mill. kroner i 2018. Det er ikke mulig å gi et eksakt tall. Årsaken til dette er at kravet er for-

delt på basisbevilgningen og aktivitetsavhengige tilskudd. De aktivitetsavhengige tilskuddene er basert på faktisk og ikke budsjettert aktivitet.

Netto effektiviseringskrav for årene 2014-2018, etter økningen i netto effektiviseringskrav i budsjettbehandlingen i Stortinget på til sammen om lag 820 mill. kroner, utgjør om lag 1 270 mill. kroner for alle helseregionene samlet. For Helse Vest utgjør effektiviseringskravet anslagsvis 230 mill. kroner i perioden 2014-2017, og til sammen 260 mill. kroner i perioden 2014-2018. I samme periode har veksten vært 10 400 mill. kroner. Dersom en legger til grunn samme andel for Helse Vest som i inntektsmodellen, vil inntektsveksten utgjøre om lag 2 000 mill. kroner for Helse Vest.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke tilsvarende tall på helseforetaksnivå. Effekten av ABE-reformen for det enkelte helseforetak vil blant annet avhenge av den interne inntektsmodellen, faktisk aktivitet i det enkelte budsjettår og om RHFet har valgt å håndtere økningen i netto effektiviseringskrav etter budsjettbehandlingen på Stortinget på RHF-nivå eller på det enkelte helseforetak.

Helse Stavanger er nå midtveis i arbeidet med budsjettet for 2018. Samtidig må sykehuset tilpasse driften til et fremtidig nytt sykehus. Dagens sykehus på Våland er for lite, og det er behov for nye og større lokaler for å møte framtidige behov for spesialisthelsetjenester. Dette er omfattende prosesser hvor det er naturlig at helseforetaket vurderer alle sider ved virksomheten og prioriterer ressursbruken fremover. Arbeidet med 2018-budsjettet baserer seg på budsjettforutsetningene fra Helse Vest i juni 2017 og vedtatt langtidsbudsjett for sykehuset. Sykehuset har ikke ennå fått endelige budsjettrammer for 2018 fra Helse Vest basert på statsbudsjettet for 2018.

Jeg er kjent med at Helse Stavanger er i en krevende økonomisk situasjon. En prognose ved utgangen av 2. tertial tilsier et driftsresultat på 40 mill. kroner mot et budsjett på 80 mill. kroner. Det fremgår av det vedtatte langtidsbudsjettet at resultatkravet til Helse Stavanger er satt til 130 mill. kroner i 2018. Dette er en økning på 50 mill. kroner i forhold til resultatkravet for 2017. Med bakgrunn i prognosen for 2017, samt foreløpig inntektsfordeling fra Helse Vest RHF, har sykehuset bedt Helse Vest RHF om en reduksjon i resultatkravet til 115 mill. kroner i 2018. Sykehusets endelige rammer og utfordringsbilde vil først være klart etter at Helse Vest RHF har behandlet endelig inntektsfordeling for 2018.

Når det gjelder rehabiliteringsavdelingen ved Dalane DMS i Eigersund legger jeg til grunn at Helse Stavanger har god dialog med berørte kommuner og at pasientene sikres et fortsatt godt rehabiliteringstilbud. I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2017 har jeg stilt krav om at omstilling av spesialisthelsetjenester som berører kommunene ikke skal gjennomføres før kommunene er i stand til å håndtere de nye oppgavene.

Jeg legger til grunn at Helse Vest ivaretar sitt sørge for-ansvar på en god måte og at endringsprosesser lokalt skjer på en åpen og inkluderende måte i dialog med de ansatte.

SPØRSMÅL NR. 191

Innlevert 6. november 2017 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 10. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva slags salg av elbiler ligger til grunn for den forventede provenyeffekten i Statsbudsjettet 2018?»

Begrunnelse:

Regjeringen har i sitt fremlegg til statsbudsjett foreslått å innføre engangsavgift på elbiler. Forslaget innebærer at elbiler får vektfradrag på 23 pst. av vektavgiftsgrunnlaget, slik som ladbare hybrider med lengre elektrisk rekkevidde. I svar fra Finansdepartementet anslås merprovenyet som følge av denne endringen i engangsavgiften for elbilene å være på 140 mill. kr. påløpt og 130 mill. kr. bokført.

Svar:

I budsjettforslaget for 2018 foreslår regjeringen endringer i engangsavgiften for hybridbiler og elbiler. For elbiler innebærer forslaget at fritaket for engangsavgift oppheves, og at elbiler får vektfradrag på 23 pst. av vektavgiftsgrunnlaget, slik som ladbare hybridbiler med lang elektrisk rekkevidde. De foreslåtte endringene i engangsavgiften for elbiler og hybridbiler er samlet anslått å gi et merproveny på 460 mill. kroner påløpt og 420 mill. kroner bokført i

2018. Av dette merprovenyet anslås om lag 140 mill. kroner påløpt og 130 mill. kroner bokført å gjelde forslaget om engangsavgift for elbiler.

I beregningene av provenyvirkninger av endringer i engangsavgiften tas det utgangspunkt i faktisk førstegangsregistrering i 2016. Avgiftsberegninger på dette grunnlaget kalibreres mot inntektsdata fra Skatteetaten. Videre fremskrives tallene til 2018. På denne måten etableres et grunnlag som er egnet til å beregne provenyanslag av ulike endringer i avgiften. Det utarbeides ikke konkrete anslag for ulike biltyper eller enkeltsegmenter mv., og det er dermed ikke utarbeidet spesifikke anslag for utviklingen i deler av elbilmarkedet eller et konkret antall elbiler i 2018. Ved beregning av provenyanslag for ulike endringer legges det til grunn en direkte priselastisitet på -1 for personbiler; dvs. at en økning i bilprisen på 1 pst. gir en reduksjon i etterspørselen etter biler på 1 pst. Utover denne antakelsen om endring av etterspørselen, tas det ikke hensyn til at avgiftsendringer vil kunne gi tilpasninger gjennom valg av ulike kjøretøy mv. Dette bidrar til usikkerheten i de beregnede provenyanslagene.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 6. november 2017 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson
Besvart 15. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«EGN Norge AS har et helsepolitisk nettverk. Om du inviteres og betaler 15 900 kr (ekl. mva.) får du delta på de fortrolige møtene med hemmelige diskusjoner. Gruppa promoteres gjennom å vise til posisjonene andre medlemmer i gruppa har, og reklamerer blant annet med "personlig utvikling". På promoteringslisten over medlemmer finner vi flere ansatte i helseforetakene som vises fram i kraft av sin posisjon der.

Hva tenker helseministeren om dette, og om at deltakelsen kan være betalt av offentlige penger?»

Begrunnelse:

2. november sendte en representant fra EGN Norge meg en e-post der jeg ble invitert til gruppa om jeg betalte 15.900 kr pluss mva. I e-posten ble det blant annet reklamert med at gruppa inneholdt:

Avdelingsleder fra Oslo universitetssykehus HF, flere kommunale ledere, en stortingsrepresentant, flere ledere i kommersielle helseselskaper og en sjef fra helse Fonna HF.

Videre står det:

Som du kan se av listen over er dette en meget diversifisert gruppe - det er jo nettopp i skjæringspunktet mellom organisasjoner og roller man får spennende faglige diskusjoner. Gruppen er p.t. åpen for nye deltakere. Ser dette ut om en spennende gruppe for deg? Vi diskuterer gjerne hvilke andre beslutningstakere du skulle ønske å ha med i gruppen.

Beskrivelse av nettverksgruppen

Nettverksgruppen er rettet mot ledere og beslutningstakere som jobber i det helsepolitiske felt. Gruppen arbeider med helsepolitisk ledelse på et strategisk og operasjonelt nivå. Dette er et sted for å dele inspirasjon, lærdom og erfaring.

- Kunnskapsdeling og erfaringsutveksling i gruppen bygger på fortrolighet
- Gruppen har egen hjemmeside med kontaktdata, kalender, referater, presentasjoner, gruppemailfunksjon, etc.

Prisen er høy og gjør at kun de som kan bruke 20 000 kr i året kan delta. Det står ikke om de andre deltakerne har betalt av egen lomme eller om bedriften eller den offentlige organisasjonen de representerer har betalt. Jeg håper helseministeren kan få klarhet i om helseforetakene og kommunene har brukt fellesskapets skattepenger på å betale deltakelse for disse lederne i denne gruppen.

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere at jeg som helse- og omsorgsminister har begrensede innsyns- og styringsmuligheter overfor kommunehelsetjenesten, men har fulgt opp

problemstillingen i forhold til den statlig eide spesialisthelsetjenesten.

De regionale helseforetakene har informert Helse- og omsorgsdepartementet om at mange av lederne både i de regionale helseforetakene og i helseforetakene mottar invitasjoner tilsvarende den stortingsrepresentant Wilkinson refererer til i sitt spørsmål. Deres policy er imidlertid at de ikke ønsker å delta i slike nettverk.

I spørsmålet opplyses det om at EGN Norge AS i sitt promoteringsmateriell viser til at ledere i både i Helse Fonna HF og ved Oslo universitetssykehus HF deltar i deres nettverksaktiviteter. På bakgrunn av dette har departementet bedt om at dette undersøkes nærmere av de respektive regionale helseforetakene.

Helse Vest RHF har orientert departementet om at en medarbeider i Helse Fonna HF har deltatt på ett møte i regi av EGN Norge i 2016, og at det ble betalt kroner 5 300,- i deltakeravgift til virksomheten. Medarbeideren har etter dette gitt beskjed til EGN Norge om at han ikke ønsker å delta i forumet videre, og har også bedt om at hans navn fjernes fra EGN sin nettside. EGN har i forbindelse med sin markedsføring vist til en deltakelse i 3 møter, men det medfører ifølge Helse Vest RHF ikke riktighet.

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Oslo universitetssykehus HF ikke har klart å finne den medarbeideren det vises til, og at det heller ikke har vært mulig å spore om de har dekket en utbetaling til den aktuelle virksomheten.

Verken Helse Midt-Norge RHF eller Helse Nord RHF kjenner til at noen av deres medarbeidere har deltatt på slike møter, og de har heller ikke i forbindelse med departementets henvendelse funnet registrerte kjøp fra den aktuelle virksomheten.

Jeg vil avslutningsvis understreke at jeg er svært skeptisk til slike kommersielle lukkede nettverk. Det er for så vidt interessant at mennesker fra ulike deler av helsetjenesten møtes for å utveksle erfaringer og delta i diskusjoner, men det er etter min oppfatning viktig at man har en åpenhet rundt dette. Våre helsetjenester er offentlig finansierte og det skal være en åpenhet rundt vår virksomhet. Et kommersielt "hemmelig" nettverk kan etterlate et inntrykk av at noen får tilgang til eksklusiv informasjon eller andre karrieremessige fortrinn som andre ikke får. Dette er etter min oppfatning ikke i tråd med den åpenhet og transparens vi ønsker i en offentlig finansiert helsetjeneste. Jeg er derfor glad for at samtlige regionale helseforetak har uttrykt at de er negative til deltakelse i lukkede kommersielle nettverk.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 6. november 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 15. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I Meld. St. 4 (2017-2018) om regulering av pensjoner i 2017 og pensjonisters inntektsforhold viser regjeringen til at samlet skattelettelse over perioden 2014-2017 for alderspensjonister er anslått til om lag 3,8 mrd.kr.

Kan statsråden opplyse om hvordan disse skattekuttene fordeler seg på ulike inntektsgrupper av pensjonister og fordelt på enslige og pensjonistpar, samt om det foreligger tilsvarende tall for uføre?»

Svar:

Statistisk sentralbyrå (SSB) har ved bruk av skattemodellen LOTTE-Skatt gjennomført beregninger av proveny- og fordelingsvirkninger av skatteendringer i fireårsperioden 2014-2017. Analysen gir blant annet anslag for endringer i skatt for ulike sosioøkonomiske grupper etter bruttoinntekt, herunder for pensjonister og trygdede. Det gjøres oppmerksom på at slike flerårige analyser er mer usikre enn de ettårige analysene som benyttes til å besvare spørsmål i forbindelse budsjettet. Resultatene vil avhenge av valg av metode og forutsetninger og er mer usikre jo flere skatteendringer og år som analyseres.

I analysen er skattereglene i 2013 fremført til 2017-nivå for å anslå hva skatten ville vært i 2017 med 2013-regler. Dette gjøres ved å justere beløpsgrensene (fradrag og innslagspunkt) som gjaldt i 2013, til 2017 med anslag for lønnsveksten i perioden. Skatteberegningen med fremførte 2013-regler sammenlignes så med en beregning hvor skattesystemet i 2017 legges til grunn. Differansen mellom disse to beregningene illustrerer dermed virkningen av vedtatte skatteendringer for 2014, 2015, 2016 og 2017. Det er i analysen tatt utgangspunkt i befolknings-

sammensetningen, inntekter og formue slik denne er anslått for 2017.

Beregningene omfatter endringene i inntekts- og formuesbeskatningen av personer i perioden som har vært mulig å regne på i LOTTE-Skatt. Enkelte skatteendringer inngår ikke i analysen. Det gjelder blant annet ordningen med utsatt betaling av formuesskatt for eiere av virksomheter, økt skjermingsrente for aksjonærer, skattlegging av lån fra selskap til personlig aksjonær og økninger i påslaget i normrenten. Endringer i selskapsskatten, arveavgiften og andre avgifter inngår heller ikke i analysen, og den tar ikke hensyn til at skattebelastningen kan endres som følge av tilpasninger til nye skatteregler i perioden.

Beregningene for fireårsperioden 2014-2017 gir et anslag på en samlet skattereduksjon på om lag 3,8 mrd. kroner for pensjonister. I denne beregningen er pensjonister definert som personer med hovedinntekt fra trygd og pensjon og med pensjon større enn trygd. I pensjonsbegrepet inngår både pensjon fra folketrygden, inkl. AFP-pensjon, og pensjon fra andre kilder enn folketrygden. Med dette som grunnlag anslås det om lag 839 900 pensjonister samlet i 2017. Tabell 1 viser fordelingsvirkninger av skatteendringene i perioden for disse pensjonistene etter bruttoinntekt.

Tabell 1 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for pensjonister etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt 2013-2017. Kroner	Endring 2013-2017 i pst. av brutto-inntekten 2017	Herav: Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	42 600	1,2	1 500	-800	-0,6	-500
150 000 - 200 000 kr	109 400	0,9	1 600	-1 300	-0,7	-800
200 000 - 250 000 kr	133 700	4,8	10 700	-3 000	-1,3	-1 200
250 000 - 300 000 kr	131 400	10,8	29 700	-3 400	-1,2	-1 600
300 000 - 350 000 kr	122 500	14,9	48 400	-3 000	-0,9	-2 000
350 000 - 400 000 kr	93 600	17,9	66 700	-3 900	-1,1	-2 500
400 000 - 450 000 kr	62 400	20,0	84 700	-5 200	-1,2	-3 200
450 000 - 500 000 kr	40 700	21,7	102 800	-6 400	-1,3	-3 700
500 000 - 600 000 kr	47 000	23,6	128 400	-8 800	-1,6	-4 800
600 000 - 750 000 kr	29 700	26,1	173 100	-13 700	-2,1	-6 100
750 000 - 1 mill.kr	15 600	29,1	246 100	-17 700	-2,1	-8 900
1 mill. kr og over	11 400	32,3	629 000	-34 400	-1,8	-26 200
I alt	839 900	16,9	58 800	-4 600	-1,3	-2 600

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

I tabellene 2, 3 og 4 er pensjonistgruppen som det er vist til i tabell 1, inndelt etter om pensjonisten er enslig (tabell 2), er samboende eller ektefelle med en annen pensjonist (tabell 3) eller er samboende eller ektefelle med en person som ikke faller inn under definisjonen av pensjonist (tabell 4). Samboeren eller ektefellen kan for eksempel være en person med hovedinntekt fra lønn. Tabellene 3 og 4 viser den gjennomsnittlige skatten og den gjennomsnittlige skatteendringen per skattyter i hvert inntektsintervall og ikke for paret samlet.

Tabell 2 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for enslige pensjonister etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt 2013-2017. Kroner	Endring 2013-2017 i pst. av brutto-inntekten 2017	Herav: Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	7 400	4,8	4 200	-1 400	-1,6	-800
150 000 - 200 000 kr	49 000	0,8	1 500	-1 100	-0,6	-700
200 000 - 250 000 kr	76 200	4,5	10 000	-3 100	-1,4	-1 200
250 000 - 300 000 kr	60 800	10,9	29 900	-4 100	-1,5	-1 800
300 000 - 350 000 kr	52 700	15,2	49 200	-4 000	-1,3	-2 300
350 000 - 400 000 kr	37 300	18,2	67 800	-5 100	-1,4	-3 000
400 000 - 450 000 kr	24 600	20,5	86 600	-6 500	-1,5	-3 800
450 000 - 500 000 kr	15 700	22,3	105 700	-7 600	-1,6	-4 200
500 000 - 600 000 kr	18 200	24,2	131 600	-9 900	-1,8	-5 500
600 000 - 750 000 kr	10 700	26,6	175 300	-14 700	-2,2	-6 500
750 000 - 1 mill.kr	4 500	29,7	248 400	-20 400	-2,4	-11 300
1 mill. kr og over	2 800	31,4	632 700	-44 300	-2,2	-31 400
I alt	359 800	15,8	52 000	-5 000	-1,5	-2 600

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for pensjonister med ektefelle/samboende som er pensjonist etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt 2013-2017. Kroner	Endring 2013-2017 i pst. av brutto-inntekten 2017	Herav: Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	30 400	0,5	600	-500	-0,4	-400
150 000 - 200 000 kr	55 400	0,8	1 400	-1 500	-0,9	-1 000
200 000 - 250 000 kr	49 400	5,2	11 700	-2 800	-1,2	-1 200
250 000 - 300 000 kr	57 800	10,8	29 700	-2 800	-1,0	-1 400
300 000 - 350 000 kr	55 200	14,9	48 500	-2 200	-0,7	-1 800
350 000 - 400 000 kr	43 700	17,8	66 700	-3 100	-0,8	-2 300
400 000 - 450 000 kr	29 000	19,9	84 200	-4 400	-1,0	-3 000
450 000 - 500 000 kr	18 600	21,5	102 000	-5 800	-1,2	-3 600
500 000 - 600 000 kr	20 000	23,5	127 500	-8 800	-1,6	-4 900
600 000 - 750 000 kr	11 700	26,2	173 800	-14 900	-2,2	-7 200
750 000 - 1 mill.kr	6 700	28,8	244 300	-18 400	-2,2	-9 500
1 mill. kr og over	5 100	32,6	637 300	-33 200	-1,7	-28 700
I alt	383 100	16,7	56 900	-4 000	-1,2	-2 500

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for pensjonister med ektefelle/samboende som ikke er pensjonist etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt 2013-2017. Kroner	Endring 2013-2017 i pst. av brutto-inntekten 2017	Herav: Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	4 800	3,5	3 200	-1 300	-1,5	-500
150 000 - 200 000 kr	5 000	2,5	4 500	-1 100	-0,6	-400
200 000 - 250 000 kr	8 000	5,3	12 000	-2 800	-1,2	-800
250 000 - 300 000 kr	12 800	10,4	28 700	-3 000	-1,1	-1 300
300 000 - 350 000 kr	14 600	14,0	45 200	-2 300	-0,7	-1 400

350 000 - 400 000 kr	12 600	17,0	63 500	-3 100	-0,8	-1 800
400 000 - 450 000 kr	8 800	19,1	80 700	-4 300	-1,0	-2 300
450 000 - 500 000 kr	6 400	20,6	97 900	-5 000	-1,0	-2 600
500 000 - 600 000 kr	8 700	22,7	124 000	-6 700	-1,2	-3 100
600 000 - 750 000 kr	7 300	25,4	168 900	-10 200	-1,5	-3 900
750 000 - 1 mill.kr	4 500	29,0	246 600	-14 100	-1,7	-5 700
1 mill. kr og over	3 500	32,5	614 100	-28 500	-1,5	-18 300
I alt	97 000	20,7	91 500	-5 300	-1,2	-2 600

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 viser anslag på skatteendringer for trygdede. Beregningene for fireårsperioden 2014-2017 gir et anslag på en samlet skattereduksjon på om lag 1,7 mrd. kroner for denne gruppen. Trygdede er definert som personer med hovedinntekt fra trygd og pensjon og med trygd større enn pensjon. Etter denne definisjonen anslås det om lag 470 300 trygdede samlet i 2017.

Det gjøres oppmerksom på at i trygdebegrepet inngår i tillegg til uføretrygd også dagpenger, arbeidsavklaringspenger, kvalifiseringsstønad og overgangsstønad. Uføretrygd fra både folketrygden og fra andre kilder enn folketrygden inngår.

Tabell 5 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for trygdede 17 år og eldre etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom-snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt 2013-2017. Kroner	Endring 2013-2017 i pst. av brutto-inntekten 2017	Herav: Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	20 700	7,1	6 800	-1 200	-1,2	-100
150 000 - 200 000 kr	32 600	11,7	21 300	-2 600	-1,4	-100
200 000 - 250 000 kr	82 100	13,9	31 400	-3 100	-1,4	-200
250 000 - 300 000 kr	107 700	16,8	46 300	-3 200	-1,2	-200
300 000 - 350 000 kr	95 400	18,7	60 300	-3 700	-1,1	-400
350 000 - 400 000 kr	61 300	20,3	75 900	-4 000	-1,1	-600
400 000 - 450 000 kr	33 600	21,5	90 600	-4 800	-1,1	-1 000
450 000 - 500 000 kr	16 200	22,3	105 300	-5 300	-1,1	-1 300
500 000 - 600 000 kr	12 400	23,5	126 800	-6 300	-1,2	-1 500

600 000 - 750 000 kr	5 100	25,5	167 600	-9 500	-1,5	-2 800
750 000 - 1 mill.kr	1 800	27,1	230 800	-13 800	-1,6	-5 700
1 mill. kr og over	1 300	25,1	484 800	-29 500	-1,5	-12 600
I alt	470 300	18,5	57 500	-3 700	-1,2	-500

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 194

Innlevert 6. november 2017 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 13. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«I lys av IKT-saken i Helse Sør-Øst og PST-sjefens uttalelser om at bortsetting ofte gir lange verdikjeder av underleverandører og stor risiko for ansvarspulverisering, i hvilken grad mener statsministeren at Norge har kontroll på underleverandører, og mener hun at Norge har kontroll på IKT-drift av grunnleggende samfunnsfunksjoner som strøm, vann, avløp osv.?»

Begrunnelse:

Datatilsynet slo nylig fast det ble gjort mangelfulle vurderinger av sikkerhet og risiko før Helse Sør-Øst vedtok å sette ut kritisk IKT-infrastruktur til utlandet.

PST-sjefen har advart mot sårbarheter i strøm, vann og andre viktige samfunnsfunksjoner, og har uttalt at bortsetting ofte gir lange verdikjeder av underleverandører og stor risiko for ansvarspulverisering.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har samordningsansvaret for nasjonal IKT-sikkerhet på sivil side, og jeg besvarer derfor spørsmålet som opprinnelig ble stilt til statsministeren. Regjeringen er opptatt av de viktige spørsmålene representanten stiller. Lysneutvalget (NOU 2015: 13 Digital sårbarhet – sikkert samfunn) ble satt ned av regjeringen nettopp for å få mer kunnskap om utfordringene vi står overfor som følge av digitaliseringen. Utvalget påpeker at kritiske samfunnsfunksjoner er blitt avhengige av lange og uoversiktlige digitale verdikjeder, som gjerne spenner over mange sektorer og flere land.

Lysneutvalgets anbefalinger følges opp i Meld. St. 38 (2016-2017) IKT-sikkerhet - Et felles ansvar. Meldingen er den første stortingsmeldingen om IKT-sikkerhet og den ligger nå til behandling i Stortinget. Jeg ser frem til en debatt om dette viktige temaet. I meldingen fremkommer det at tjenesteutsetting av IKT-tjenester til profesjonelle aktører vil kunne gi bedre sikkerhet og mer stabile og tilgjengelige tjenester. Dette forutsetter imidlertid at virksomheten besitter kompetanse til å følge opp leverandører de setter ut tjenester til og at virksomheten er bevisst hvilke verdier som eksponeres ved tjenesteutsetting, og iverksetter nødvendige tiltak.

Arbeidet med sikkerhet ifm. tjenesteutsetting vil ha stor oppmerksomhet fra min side fremover, og jeg er opptatt at IKT-sikkerhetsfagmiljøer utarbeider gode råd som gjør virksomhetene best mulig i stand til å ivareta sitt ansvar. Det er allerede utarbeidet veiledningsmateriale for bruk av virksomheter om hva som bør inngå i forkant av en beslutning om tjenesteutsetting. Difi har utarbeidet materiale for statsforvaltningen og annen offentlig sektor i anskaffelsessammenheng og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) omtaler temaet i Helhetlig IKT-risikobilde 2017. Konkrete anbefalinger er også innarbeidet i NSMs Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet utgitt i 2017.

For virksomheter underlagt lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder egne regler for gjennomføring av sikkerhetsgraderte anskaffelser. I forslaget til ny sikkerhetslov, Prop. 153 L (2016-2017) Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven), foreslår regjeringen blant annet en begrenset utvidelse av sikkerhetslovens virkeområde. Begrunnelsen er dels at vi i dag har et mer komplekst og uforutsigbart trusselbilde å forholde oss til, og dels de økte gjensidige avhengighetene i samfunnet – avhengigheter som blant annet skyldes den raske teknologiske utviklingen de senere år. Videre antas det i proposisjonen at de foreslåtte reglene om eierskapskontroll kan bidra til å avhjelpe utfordringene med tjenesteutsetting. Lovproposisjonen er til behandling i Stortinget.

Regjeringen er også opptatt av reguleringen utenfor sikkerhetsloven og satt derfor 15. september 2017 ned et utvalg som skal kartlegge relevant sektorspesifikt og

tverrsektorielt regelverk innenfor IKT-sikkerhet. Det skal vurdere om eksisterende regelverk er konsistent, og ivaretar de nye digitale samfunnsutfordringene. Utvalget skal utrede behovet for og eventuelt foreslå en nasjonal IKT-sikkerhetslov.

Jeg har 1. september i år også fastsatt en ny instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet der det stilles konkrete krav til departementer med hovedansvar for kritiske samfunnsfunksjoner. Slike kritiske samfunnsfunksjoner er blant annet kraftforsyning, vann- og avløp, forsyningssikkerhet mv. I instruksen stilles det krav til utarbeidelse og vedlikehold av risiko- og sårbarhetsanalyser og oversikt over tilstanden knyttet til sårbarheter for kritiske samfunnsfunksjoner. Dette vil styrke kunnskapsgrunnlaget om eventuelle sårbarheter i strøm, vann og andre kritiske samfunnsfunksjoner.

SPØRSMÅL NR. 195

Innlevert 6. november 2017 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani
Besvart 10. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil samferdselsministeren sikre 4G-mobildekning for pendlerne i strekning Tønsberg-Drammen-Oslo?»

Begrunnelse:

dag er det manglende mobildekning på togstrekningen Tønsberg-Drammen-Oslo. Dette er strekninger med mange pendlere. For å få hverdagen til å gå opp, er mange avhengig av å bruke pendlertiden til arbeid. Når dekningen da faller ut hver gang toget kjører inn i en tunell, lar ikke dette seg så lett gjøre. Wifi-tilbudet er ikke godt nok til å være et reelt alternativ.

Samarbeidet mellom NSB (med ansvar for togene), Bane Nor (med ansvar for tunnelene) og Telia/Telenor virker lite koordinert. Hvorvidt det er togene som mangler 4G-repeatere eller om det er dekningen i tunnelene som er problemet, fremstår som noe uklart. Uansett må man kunne forvente at det i 2017 er dekning på togene, slik at reisetiden kan brukes mest mulig effektivt.

Svar:

Mobildekningen i Norge er generelt sett meget god. I en nylig publisert rapport fra selskapet Open Signal, går det frem at opplevd dekning i Norge er bedre enn for eksempel både Danmark og Sverige, både når det gjelder tilgjengelighet og når det gjelder hastighet i 4G nett.

Utviklingen innen mobilteknologi skjer i et meget raskt tempo. Det krever store investeringer hvert år å holde følge med utviklingen. Det er behov for bedre koordinering mellom jernbaneaktørene og mobiltilbyderne for å sikre bedre nettdekning langs jernbanen. Ansvaret for bedre koordinering ligger hos Jernbanedirektoratet.

I september 2017 bestilte Samferdselsdepartementet en plan for bedre nettdekning langs jernbanen fra Jernbanedirektoratet. Relevante jernbaneaktører og mobiltilbyderne vil bidra inn i arbeidet. Planen skal ferdigstilles i april 2018, og skal deretter formaliseres i en revidert samarbeidsavtale mellom aktørene. Formålet med dette arbeidet er å koordinere innsatsen, for å tette dekningshull og sikre at det investeres og prioriteres i fremtidsrettet teknologi, slik at de reisende på jernbanen opplever god nettdekning. Planen vil omhandle investeringer i utstyr både i tog, i tunneler og eventuelle behov for nye basestasjoner. Eventuelle behov for statlig finansiering må håndteres i den ordinære budsjettprosessen.

Regjeringen legger også til rette for at dekningen fra mobiltilbyderne skal være så god som mulig. Graving utgjør en stor andel av kostnadene forbundet med fremføring av ekomnett, og dette gjelder også mobilnett fordi basestasjonene er i mange tilfeller avhengig av mating fra fibernett. Regjeringen har sendt på høring et forslag om felles nasjonale graveregler for alle offentlige veier, som vil bidra til å redusere utbyggingskostnadene for fibernett.

Utbygging av mobildekning med høy datakapasitet forutsetter videre tilgang til radiofrekvenser. Regjeringen jobber kontinuerlig med å sørge for tilstrekkelig med frekvenser til mobilt bredbånd. Regjeringen har besluttet at 700 MHz-båndet skal tas i bruk til mobile tjenester.

SPØRSMÅL NR. 196

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol
Besvart 15. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvilke verktøy har fastleger, kommune- og spesialisthelsetjenesten i møte med personer som står i fare for å begå overgrep, og hvilke pasientrettigheter har disse personene i dag?»

Begrunnelse:

De siste ukene har det kommet frem i NRK at det ikke finnes tilstrekkelig hjelpetilbud for personer som begår seksuelle overgrep. I regjeringens Opptrappingsplan mot vold og overgrep står det om betydningen av behandling rettet mot personer som begår seksuelle overgrep, men opptrappingsplanen nevner ingen forebyggingstiltak rettet mot personer som står i fare for å begå overgrep. Kan vi forebygge at personer går til det skrittet å begå overgrep, vil det spare de potensielle ofrene og deres pårørende for store lidelser, men det vil også være svært viktig for de potensielle overgriperne.

Svar:

Seksuelle overgrep er et alvorlig samfunnsproblem. Regjeringen har vært og er opptatt av å forebygge og redusere omfang og konsekvenser av vold og seksuelle overgrep. Viktige tiltak for å forebygge og begrense de negative konsekvensene av overgrep har vært å sette i verk forebyggende tiltak overfor personer i risikogrupper, og å tilby behandling både til personer som er utsatt for overgrep, men også til utøvere.

Seksuelle overgrep er en alvorlig straffbar handling. Det er etablert en rekke kriminalitets-forebyggende tiltak, for eksempel Kripos sin «stoppside». Denne type forebyggende tiltak er helt vesentlig, men vil ikke bli omtalt ytterligere her siden de ligger utenfor helsetjenesten. De senere årene er det også gjort mye for å øke kompetansen og tilby behandling til personers som er utsatt for overgrep. Dette vil jeg heller ikke omtale nærmere.

Helsedirektoratet har konkludert med at det er mangelfullt kunnskapsgrunnlag om både effekten av forebyggende tiltak og behandlingstiltak for overgripere, spesielt pedofile. Derfor har Helse- og omsorgsdepartementet gitt Helsedirektoratet i oppdrag å, i samarbeid med RHF-ene og aktuelle kompetansesentre, følge opp utviklingsarbeid knyttet til behandlings-tilbudet til pedofile. I 2017 er det bevilget av 5,5 mill. kroner til å utarbeide et kunnskaps-grunnlag for behandling og utrede et forløp for overgripere. Det er videre også bevilget samlet 6,5 mill. kroner til de regionale ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging til arbeidet med overgripere.

Det er også vesentlig å forebygge at nye overgrep skjer. Det er iverksatt et behandlings-prosjekt rettet mot seksuallovbruddsdømte i fire norske fengsler. Kriminalomsorgen, Oslo universitetssykehus og Helsedirektoratet samarbeider om dette. Målet er å utrede og gi behandling til personer som anses å ha høy tilbakefallsrisiko, og å øke kunnskapen om personer dømt for seksuallovbrudd. Det er bevilget penger til et treårig pilotprosjekt med vekt på individuellbehandling av seksuallovbruddsdømte. Prosjektet startet opp i 2016.

I Innst. 11S (2016—2017) ble det også bevilget midler til et behandlingstilbud for unge overgripere, og komiteen understreket at det er avgjørende at man sikrer kvalitativt god og tilstrekkelig behandling. Helsedirektoratet har med bakgrunn i dette gitt Helse Vest RHF i oppdrag å lede arbeidet med å styrke kompetansen og etablere behandlingstilbud i alle helseregioner for barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd. Helse Vest RHF samarbeider med de øvrige RHF-ene om oppdraget. Helse- og omsorgsdepartementet har videre gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere et nasjonalt klinisk nettverk for behandling av barn og unge med seksuelle atferdsproblemer. Helse Vest RHF leder nettverket. Arbeidet med begge oppdrag er i iverksatt og vil pågå også i 2018.

Helsedirektoratet peker på at personer med potensielt skadelig seksuell interesse som tiltrekning mot mindreårige ser ut til å ha mindre sannsynlighet for å søke eller motta behandling før et seksuelt lovbrudd har blitt begått. En andel søker imidlertid hjelp. Da må det gjøres individuell vurdering av behovet for helsehjelp, og hvor helsehjelpen bør gis.

Etter pasient og brukerrettighetsloven § 2-1 a andre ledd har en pasient rett til «nødvendige helse- og omsorgstjenester» fra kommunen. Det betyr at tjenestene skal være forsvarlige, basert på en individuell vurdering av behov. Dersom kommunen etter en medisinskfaglig vurdering ikke kan gi forsvarlig hjelp, må pasienten henvises videre til spesialisthelsetjenesten.

Om en pasient har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten må avgjøres etter en konkret, individuell vurdering av vedkommende pasients tilstand. Vilkårene er nærmere presisert i prioriteringsforskriften. Pedofili (som er en diagnose) eller bekymring for potensiell utøvelse av seksuelle overgrep er ikke spesifikt nevnt i prioriteringsveilederen. Prioriterings-veilederne er ment å dekke 75-80 % av problemstillingene som tas opp i hen-

visninger til fagområdene, men alle henviste pasienter skal uansett vurderes.

Den helsefaglige vurderingen avgjør om pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten eller ikke. Vurderingen inneholder også en avveining av om spesialisthelsetjenestens kompetanse er nødvendig for å behandle tilstanden. Dersom pasienten mener han eller hun ikke har fått oppfylt sin rett til nødvendig helsehjelp, kan vedkommende klage til fylkesmannen, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.

En oversikt over behandlingstilbudene for barn og unge som utøver vold og seksuelle overgrep, samt en oversikt over behandlingstilbudet for voksne som utøver vold er laget av NKVTS på oppdrag fra Helsedirektoratet. Oversikten viser at det finnes behandlingstilbud for personer som utøver vold i alle helseregioner, men få spesialiserte tilbud.

Selv om det er begrenset hvor mange steder det er spesifikk kompetanse på behandling av seksualovergripere, er det mange helsearbeidere både i primær- og spesialisthelsetjenesten som har god kompetanse på behandlingsformer som er grunnleggende for behandling av volds- og seksualisert vold. Dette kan være kontaktetablering og ulike metoder/teknikker for å skape endring og selvinnsikt. Dette er verktøy frivillige aktører, fastlege, kommune og spesialisthelsetjeneste kan bruke i møte med mennesker som selv er bekymret for at de skal begå overgrep.

Helsetjenesten kan også benytte verktøy for å vurdere risiko for nye overgrep. Disse er utviklet på basis av informasjon fra personer som allerede har utøvd (seksualisert) vold (altså et sekundærforebyggende siktemål), og ikke er beregnet for bruk i befolkningen generelt (primærforebygging). Med hensyn til personer som ikke har begått seksuallovbrudd, finnes det ingen sikker metode/verktøy for å forutsi hvor stor risiko for det er i fremtiden.

Fastleger, kommuner og spesialisthelsetjeneste kan henvende seg til kompetansemiljø (NKVTS, RVTS og SIFER) for å få informasjon, råd og veiledning om utredning og behandling av overgrepsproblematikk. På nettsidene til kompetansemiljøene finner man rapporter og generell kunnskap. Noen eksempler på bistand helsetjenesten kan benytte fra disse er:

- Dinutvei.no – en nasjonal veiviser om vold og overgrep i regi av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Regionale samarbeids- og konsultasjonsteam som koordineres av de regionale kompetansesentrene om vold og traumatisk stress (RVTS).
- Generell veiledning om utredning og behandling av barn og unge med skadelig seksuell atferd i regi av V27 (Helse Vest)
- Verktøy for risikoutredning og behandling, samt kompetanse om sinnemestring mv i regi av Kompetansesentrene for sikkerhet-, fengsels og rettspsykiatri / SIFER.no
- Nasjonalt klinisk nettverk (spesialisthelsetjenesten)

Helsetjenesten vil ha varslingsplikt til politi ved fare for alvorlig skade på person. Dersom situasjonen er akutt, vil fastlegen og øvrig helsepersonell, på lik linje med enhver annen borger, ha plikt til å søke å avverge enkelte straffbare handlinger etter loven; herunder overgrep.

La meg avslutningsvis få være helt tydelig på at jeg mener det er behov for å styrke behandlingstilbudet til overgripere og mennesker som er bekymret for at de kan komme til å begå overgrep. Samtidig er det helt avgjørende at tilbudet til denne gruppen er kunnskaps-basert, effektivt og virksomt; hvis ikke kan vi komme til å gjøre en vanskelig situasjon verre. Jeg ser derfor frem til resultatene av arbeidet som nå gjøres i Helsedirektoratet, fagmiljøene og i tjenestene for å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag vi kan bygge fremtidige tjenester på.

SPØRSMÅL NR. 197

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. november 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Med virkning fra 1.1.2018 inntrer det krav til opplæring av frivillige ordensvakter. For frivillige organisasjoner innebærer dette en merkostnad, og en bekymring for rekrutteringen av ordensvakter. Bekymringen forsterkes ved at regjeringens budsjettforslag innebærer kutt i støtte til studieforbundene og kursvirksomhet i frivillige organisasjoner.

Hvordan vil statsråden sikre at aktiviteten ved små lokale festivaler, studentsamlingssteder og puber ikke blir redusert som følge av regelendringen?»

Begrunnelse:

Mange frivillige organisasjoner frykter regelendringene vil gå utover tilbudet av arrangement. Regjeringens budsjettforslag for Statsbudsjettet 2018 kutter i støtten til Studieforbund og voksenopplæring, samtidig som frifond og momskompensasjonsordningen står på stedet hvil. Dette svekker kompetanseheving og utvikling av møteplasser, kulturelle arrangement, med mer. Kulturinteresserte frykter det vil bli et mindre mangfoldig kulturtilbud og dyrere arrangement.

Svar:

Det har lenge vært kjent at det vil komme nye utdanningskrav for bl.a. vektere og ordensvakter. De tidligere endringene i lov og forskrift, samt arbeidet med de nye utdanningskravene har vært gjenstand for medvirkning. De nye kravene skal bidra til å ivareta rettsikkerheten for de som kommer i kontakt med ordensvakter, gi ordensvaktene bedre kompetanse og sikre god kvalitet på tjenestene. Ordensvakter er ofte i utsatte posisjoner (dørvakt, vakt på ulike arrangement ol.) og Politidirektoratet mener disse posisjonene generelt er mer utsatt nå enn tidligere med tanke på krevende og uønskede hendelser. Jeg har forståelse for at de nye kravene gjør det mer krevende å fortsette å basere ordensoppgavene på frivillighet, men disse kravene er ment å skulle bidra til bedre sikkerhet for den enkelte vakt og for publikum.

Det er et mål at frivillig sektor skal ha rammebetingelser som bidrar til bred aktivitet og deltakelse. Staten bidrar med betydelige midler til frivillig sektor sånn at frivilligheten kan drive sin aktivitet. Nesten alle departement gir tilskudd til frivillige organisasjoner, og samlet gir regjeringen årlig mer enn 11 milliarder kroner i tilskudd til frivillige organisasjoner. Blant annet er momskompensasjonsordningen økt med nesten 400 mill. kroner siden 2013. I tillegg har regjeringen gjort endringer i skatte- og avgiftsreglene, samt andre endringer som forenkler frivillige organisasjoners hverdag og som gir dem bedre økonomiske rammer.

SPØRSMÅL NR. 198

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold
Besvart 13. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Er det fra regjeringens side et ønske om økt utbredelse av villsvin i norsk fauna, eller vil statsråden ta initiativ for holde bestanden nede, og vil man fortsatt kategorisere villsvinet som en uønska art i Norge?»

Begrunnelse:

Villsvinet har vært borte fra norsk fauna i mange hundre år, nå ser vi at den er i ferd med å få nytt fotfeste, særlig langs grensen i Østfold, Akershus og Hedmark. Dette skyldes stor bestandsvekst i Sverige etter at dyr rømte fra svenske oppdrettere på 70-tallet, blant annet i Skåne, og klarte å re-etablere seg i vill tilstand. Utviklingen illustreres av at den svenske villsvinstammen trolig talte omkring 80 000 dyr i 2006, da det ble felt over 25 000 dyr. I 2012 ble bestanden regnet å være på minst 150 000 dyr, hvorav cirka 60 000 blir skutt årlig. Bestandsestimatene for den svenske bestanden er imidlertid svært varierende. Noen hevder den er på cirka 200 000 dyr, andre at populasjonen er på omkring 500 000 dyr.

Siden 2008 er dyret stadig hyppigere observert i Norge, og den har beviselig etablert seg med fast stamme flere steder. Arten har ingen naturlige fiender og vil trolig ikke begrenses i utbredelse av norske klima- og snøforhold.

For landbruket og matproduksjon er villsvinet regnet som et skadedyr fordi den roter opp jorda. Det går utover både korn- og grasproduksjon, men som i Østfold vil det også bli problematisk om den får fotfeste i kommuner som Råde og Rygge der det foregår utstrakt grønnsaksproduksjon.

Villsvin er kjent som en betydelig aktør i spredning av sykdommer. Finske myndigheter har planer om å utradere arten, av hensyn til smittefaren for blant annet svinepest.

Villsvinet er kjent for å være en sky art, den siste tiden har vi derimot sett eksempler på at rømt villsvin i Strand kommune Rogaland har gått til angrep på mennesker,

mens villsvin i Trøgstad kommune i Østfold har oppsøkt barneskoleklasser på tur. En opplevelse som ikke beskrives som særlig hyggelig av de involverte. Villsvin som føler seg truet vil kunne angripe mennesker.

Svar:

Villsvin er en uønsket art i Norge og vi ønsker ikke at villsvin sprer seg i norsk natur. Artsdatabanken har vurdert at villsvin er en fremmed art med svært høy risiko for negativ påvirkning på norsk natur.

Første kjente yngling av villsvin i nyere tid fant sted i Østfold i 2005. Villsvin ser nå ut til å være på frammarsj i Norge. For å begrense utbredelsen av villsvin har vi derfor definert villsvin som jaktbar art (viltloven § 9) med jakttid hele året. Unntaket er sugger med unger som er fredet av dyrevelferdshensyn. Sugger med unger er fredet hele året, mens ungene er jaktbare. I tillegg har naturmangfoldloven en rekke regler om bekjempelse av fremmede organismer i lovkapitlene II, III, V og IX. Jeg mener at dagens rammeverk legger til rette for, og er et godt utgangspunkt for forvaltningen av villsvin i Norge.

På bakgrunn av villsvinets konfliktpotensial og den økende utbredelsen av arten ser jeg imidlertid at det er behov for å styrke kunnskapen om villsvin i Norge, bl.a. om økologi, dagens utbredelse og videre spredningspotensial. Mattilsynet har i samarbeid med Miljødirektoratet gitt Vitenskapskomiteen for mattrygghet i oppdrag å vurdere risiko ved spredning av villsvin i Norge. Det skal også vurderes hvilke tiltak som kan settes inn for å kontrollere utvikling av villsvinbestanden og begrense uheldige følger for naturmangfoldet. Denne utredningen skal etter planen ferdigstilles før jul 2017, og vil bidra til et faglig grunnlag for å gi anbefalinger om forvaltning av villsvin i Norge i årene framover.

SPØRSMÅL NR. 199

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad
Besvart 13. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvordan mener statsråden at politikken for å forebygge og redusere overdosedødsfall henger sammen med at det ikke bevilges penger til å opprettholde nye rusmestringsenheter i fengsel, mer til fengselshelsetjenesten eller til tiltak som sørger for bedre tilrettelegging for livet etter løslatelse?»

Begrunnelse:

Helseministeren legger i budsjettforslaget opp til å videreføre overdosestrategien også for 2018. Samtidig ser vi ingen tegn til økt innsats for å tette de mest åpenbare glippsonene vi har når det gjelder overdoser, nemlig ved løslatelse fra fengsel.

Svar:

Som ledd i oppfølgingen av Prop. 15 S (2015–2016) Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016–2020), er det iverksatt flere tiltak som har gitt et betydelig styrket tilbud til rusavhengige i kriminalomsorgen. I 2017 ble det bevilget 12 mill. kroner over Justis- og beredskapsdepartementets budsjett til etablering av nye Stifinnerenheter i tre fengsler. Enhetene er etablert i fengslene Bjørgvin, Trondheim og Indre Østfold, avd. Eidsberg, i samarbeid mellom kriminalomsorgen og helseforetakene. Det ble også bevilget 10 mill. kroner til styrking av fengselshelsetjenesten over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Midlene er foreslått videreført i 2018.

Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) har fått i oppdrag å implementere en tiltakspakke for å redusere overdoser etter løslatelse fra fengsel. Tiltakene består av innkomstsamtale med helsetjenesten i fengsel, informasjon om overdose og livredning, løslatelsessamtale, og konkrete avtaler med helsetjenesten, NAV og kommunene i dagene etter løslatelse fra fengsel. Tiltakene prøves nå ut i utvalgte fengsler.

Når det gjelder oppfølging av pasienter etter overdose, har jeg fått opplyst at Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal faglig retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler. Formålet er å sikre at pasienten blir ivaretatt og vurdert for videre oppfølging i spesialisthelsetjenesten og/eller kommunen. Disse anbefalingene kommer i tillegg til de tiltak som inngår i Nasjonal overdosestrategi 2014–2017 og relevante tiltak i opptrappingsplanen for rusfeltet (2016–2020).

God tilbakeføring til samfunnet etter gjennomført straff forebygger utenforskap, fremmer deltakelse i arbeidslivet og hindrer ny kriminalitet. Redusert tilbakefall til ny kriminalitet er et felles ansvar på tvers av flere sektorer, og et viktig arbeidsområde for regjeringen. I juni 2017 lanserte regjeringen en Nasjonal strategi for samordnet tilbakeføring etter gjennomført straff 2017–2021. Strategien inneholder i alt 18 tiltak for bedre samordning ved tilbakeføring. Ett av tiltakene er å vurdere det samlede straffereaksjons- og behandlingstilbudet under straffegjennomføring for personer med rusproblemer eller avhengighet, og om innretningen av dette bør endres. Jeg vil komme tilbake til oppfølgingen av dette tiltaket på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 200

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad
Besvart 15. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Personer med Epidermolysis Bullosa (EB) opplever en hverdag med stor usikkerhet, mangel på teknisk avansert sårmateriale og en utrygghet knyttet til om en selv må dekke utgifter til sårmateriale etter endret finansieringsordning.

For å finne en trygg og sikker ordning for personer med EB, mener statsråden det er aktuelt å gå tilbake til systemet før januar 2017 inntil et fungerende opplegg er på plass, og hvordan ser statsråden for seg at ny ordning for denne gruppen skal se ut?»

Begrunnelse:

Epidermolysis Bullosa (EB) er en arvelig sjelden diagnose og vi regner at det er omtrent 300 med diagnosen i Norge. Siste tall fra Helfo viser at det er litt over 200 som tar ut produkter på blå resept. Refunderte kostnader utgjør ca. 35 millioner kroner.

EB er en fellesbetegnelse for flere hovedtyper og undertyper. Sykdommen kjennetegnes ved at huden er veldig skjør (noen mangler eller har defekt collagen 7), derav navnet sommerfuglbarn. Personer med EB får lett store og smertefulle blemmer og sår som krever rask behandling for ikke å utvikle seg. Det blir oftest infisert og det gjør at bandasjering og sårstell er ekstra krevende. I tillegg brukes det ulike typer bad/oljer/kremer for å gjøre huden elastisk og dermed mer "robust". Det er store forskjeller i hva den enkelte person med EB tåler og det gjør at behandlingen blir veldig individuell. Noen trenger hjelp til avansert og smertefullt sårstell daglig. Dessverre finnes det ingen kur mot EB i dag og vi må derfor prøve å lindre smertene best mulig for å gi best mulig livskvalitet. Personer med EB får støtte og kompetanse fra Senter for sjeldne diagnoser (SSD).

Det er de siste årene arbeidet med endringer av finansieringsordningene for sårmateriale for denne gruppen.

EB er en diagnose med stor grad av individuelle behov for behandling og behandlingshjelpemidler. Det er derfor viktig med stor grad av tilgjengelighet på teknisk avanserte produkter. I overgangsperioden i hhv 2015 og 2016 ble det anvendt en pris- og produktliste som ikke var uttømmende, da kunne Helfo føre statistikk over hvilke produkter som ble benyttet. 1.januar 2017 ble listen uttømmende. Personer med EB oppfatter denne som i liten grad dekkende for deres behov. Det meldes om stor usikkerhet og behov for et nytt og velfungerende opplegg.

Svar:

Epidermolysis bullosa (EB) ble fra 1. januar 2015 opprettet som et eget hjemmelspunkt i blåreseptforskriften § 5, jf. Prop. 1 S (2014-2015). Før dette ble utgifter til kremer, salver, bandasjemateriell mv. dekket gjennom bidragsordningen jf. folketrygdloven § 5-22. I denne ordningen måtte brukeren legge ut selv, og søke refusjon fra Helfo i etterkant. For noen brukere dreide det seg om svært høye beløp, opptil flere titalls tusen kroner i uken. Bidragsformålet ble overført til blåreseptordningen for å sikre brukernes rettigheter i forskriftsform, skape forutsigbarhet og likebehandling, og innebar en forenkling ved at brukerne ikke lenger trengte å legge ut for materialet på forhånd. Overføringen til blåreseptforskriften § 5 har også gitt Helfo bedre muligheter til kostnadskontroll, herunder kontroll over hvilke produkter som kan leveres ut, antall og pris.

I 2013 var det kun 32 brukere som benyttet seg av bidragsordningen for EB, og i 2014 var det anslagsvis 50-70 brukere. Etter overføring til blåreseptordningen i 2015, har antall brukere økt til 209 i 2016 og 245 per august 2017. Dette indikerer at overføringen fra bidragsordningen til blåreseptordningen har bidratt til at flere personer med EB har fått oppfylt rettighetene sine.

For at det skal kunne gis refusjon til et produkt etter blåreseptforskriften § 5, må det være oppført i produkt- og prislisten til det hjemmelspunktet sykdommen eller tilstanden omfattes av. Leverandør henvender seg til Helfo med søknad om opptak på produkt- og prislisten. Helfo fatter et enkeltvedtak om opptak eller avslag om plass på listen. Produkt- og prislistene er dynamiske, og oppdateres av Helfo hvert kvartal.

For et produkt skal kunne tas opp på produkt- og prislisten må det gjennom en vurdering i Helfo. Produktet må være medisinsk nødvendig for den aktuelle pasientgruppen og ikke påføre folketrygden en unødvendig utgift. Er Helfo i tvil om at et produkt oppfyller vilkårene for opptak på produkt- og prislisten, så kontakter de aktuelt fagråd, eventuelt andre relevante klinikere, for å vurdere produktet. Ved opprettelse av produkt- og prislisten til EB var fagråd, klinikere på Rikshospitalet og brukerorganisasjonen DEBRA tungt involvert.

I en overgangsperiode (2015-16) gjaldt en veiledende liste for EB som ble laget på bakgrunn av produkter det ble gitt bidrag til i 2014. Denne listen inneholdt verken produktnavn, maksimal refusjonspris eller mengdebegrensning. Dette innebar at apotek og bandasjist kunne utlevere hvilket som helst produkt i et hvilket som helst antall. Det eksisterte heller ingen kontrollmulighet av oppgjørene. Samlet sett har dette medført unødvendige utgifter for folketrygden. Utgiftene økte fra 30 mill. kroner på bidragsordningen i 2014 til 41 mill. på blåresept i 2015.

Siden listen kun var veiledende, ble det også utlevert produkter som vanligvis ikke ble dekket etter bidragsordningen, verken ved EB eller andre hudlidelser. Dette kan ha skapt en forventning hos brukere om å få dekket de samme produktene etter at en uttømmende liste ble etablert.

I følge Helfo har de i arbeidet med den uttømmende produkt- og prislisten prøvd å komplettere listen i tråd med brukernes behov. Helfo har hatt flere runder med DEBRA, med mål om å imøtekomme brukernes behov innenfor rammene som er satt. Helsedirektoratet har også presisert ovenfor brukerorganisasjonen at brukergruppen ikke har krav på et ubegrenset utvalg av alle typer innenfor en produktgruppe.

Ingen produkter er vilkårlig fjernet fra pris- og produktlistene, og alle kategorier av kremer, salver og oljer skal være representert på dagens liste. Hovedårsaken til at enkelte produkter ikke er oppført, er at leverandørene selv ikke ønsker å søke produktene sine inn på listen. For noen produkter er gjeldende regelverk ikke oppfylt.

Gjennom prisforhandlinger og avansereduksjon i forbindelse med opprettelsen av den uttømmende pris- og produktlisten er kostnadene for folketrygden redusert til omlag 14 mill. kroner i de to første tertialene i år mot 24,6 mill. kroner i samme periode i fjor, selv om antall brukere har gått opp.

Jeg mener derfor at dagens ordning med en uttømmende, men dynamisk, produkt- og prisliste for epidermolysis bullosa fungerer etter hensikten, og sikrer brukernes rettigheter, samtidig som Helfo sikres kontroll over utgiftene.

SPØRSMÅL NR. 201

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski
Besvart 15. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Når har regjeringen planlagt å legge frem forslag om et norsk offentlig eierskapsregister, og hva er bakgrunnen for forsinkelsene i dette arbeidet?»

Begrunnelse:

5. juni 2015 ble følgende anmodningsvedtak fattet i Stortinget: «Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap og styrke innsatsen mot skattekriminalitet, korrupsjon og hvitvasking. Et slikt register må følge opp Financial Action Task Forces anbefalinger fra 2012 om internasjonale standarder for bekjempelse av hvitvasking og bekjempelse av terrorfinansiering og spredning, og registeret må også følge opp EU-reguleringen på dette området.»

Over to år senere har fortsatt ikke Stortinget fått oversendt et om et norsk offentlig eierskapsregister. I brev til kontroll- og konstitusjonskomiteen 9. januar i år skriver Finansdepartementet at de på bakgrunn av hvitvaskingslovutvalgets andre delutredning, levert i desember 2016, vil «komme tilbake til oppfølgingen av vedtaket». Det har nå nesten gått et år siden denne uttalelsen, uten at Stortinget har fått oversendt et forslag om et eierskapsregister.

Svar:

Hvitvaskingslovutvalgets utredning NOU 2016: 27 ble sendt på høring i desember 2016, med frist for å inngi svar 1. april 2017. Utredningen inneholdt blant annet forslag om en særskilt lov for å opprette et register over reelle rettighetshavere. Et slikt register vil gi informasjon om reelle rettighetshavere, som av Financial Action Task Force (FATF) er definert som en fysisk person som i siste instans eier eller kontrollerer en kunde, eller på hvis vegne en transaksjon eller aktivitet utføres.

Et utgangspunkt for vurderingen av hvem som er reell rettighetshaver, vil være eierskapet i eksempelvis aksjeselskaper, men det kan også være nødvendig med ytterligere opplysninger. Det vil ofte heller ikke være nødvendig å innhente opplysninger om alle eiere, fordi det i mange selskaper vil være enkelte aksjonærer som er så store at de alene kan styre alle beslutninger i selskapets generalforsamling.

I høringen av NOU 2016: 27 ble det gitt et stort antall høringssvar som gjaldt opprettelse av et register over reelle rettighetshavere. Høringen viste at det var flere spørsmål som burde avklares nærmere før forslaget følges opp. Et punkt gjelder forholdet til oppfølgingen av Stortingets vedtak nr. 496 16. juni 2014, der regjeringen ble bedt om å sørge for en løsning med informasjon om eiere av norske aksjeselskaper.

Om oppfølgingen av dette anmodningsvedtaket skrev regjeringen i Prop. 1 S (2017-2018) for Nærings- og fiskeridepartementet følgende på side 46:

«Nærings- og fiskeridepartementet startet i 2014 arbeidet med å etablere en offentlig løsning med informasjon om eiere av aksjeselskaper. Løsningen skal sikre større åpenhet rundt hvem som eier aksjer i norske selskaper. Brønnøysundregistrene har utredet mulighetene for å etablere elektronisk aksjeeierbok i Altinn. Regjeringen mener at også andre alternativer bør utredes nærmere, og et høringsnotat med alternative løsninger ble sendt på alminnelig høring i desember 2015. Kostnadene til flere av de skisserte løsningene er såpass betydelige at de ikke kan dekkes innenfor ordinære budsjettrammer, og for disse alternativene må det derfor tas forbehold om Stortingets bevilgning. I høringen har det kommet en rekke innspill som vil inngå i grunnlaget for regjeringens valg av løsning. De fleste høringsinstansene peker på en løsning i regi av Brønnøysundregistrene.

Regjeringen tar sikte på å fremme forslag til nødvendige lovendringer for Stortinget i denne stortingssesjonen. Parallelt med lovarbeidet vil det utredes nærmere hvordan den tekniske løsningen mest hensiktsmessig kan innrettes.»

Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er i kontakt om mulighetene for å samordne arbeidet med å øke tilgjengeligheten av opplysninger om aksjeeiere, og arbeidet med å opprette et register over reelle rettighetshavere. Slik samordning har vært ønskelig for å sikre at registeret blir effektivt og uten unødvendig dobbeltregistrering eller annet dobbeltarbeid.

Utviklingen i andre europeiske land er også av betydning, fordi det i fjerde hvitvaskingsdirektiv er bestemt at EU-kommisjonen senere skal utrede mulighetene for å sammenkoble nasjonale registre. I forslaget til endringer av direktivet, som for tiden diskuteres i EU, er det bestemt at slik samordning av registrene skal skje. Dette kan få betydning for hvilke opplysninger som skal inn i registeret, og også innebære at det stilles særskilte krav til hvordan opplysningene innhentes og kontrolleres før de kan inngå i registeret. Vi følger derfor utviklingen også i andre europeiske land hva gjelder opprettelsen av registre over reelle rettighetshavere.

Finansdepartementet arbeider med forslag til lovregler som gjennomfører EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv og

anbefalingene fra FATF. Jeg ønsker å legge frem et lovforslag for Stortinget så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 202

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Når fremmer regjeringen forslag til endringer i ordningen med fri rettshjelp, jf. Stortingets vedtak av 2. desember 2016, og er det slik at departementet også vurderer rettighetene til norske statsborgere i utlandet i sin gjennomgang av ordningen med fri rettshjelp og i eventuelle forslag til endringer av denne ordningen?»

Begrunnelse:

Regelverket er slik i dag at en norsk borger som har vært utsatt for straffbare handlinger i utlandet i utgangspunktet kun har rett til fri rettshjelp etter de regler som gjelder i det landet hvor hendelsen fant sted. Enkelte land tilbyr ikke fri rettshjelp i denne typen saker. I slike tilfeller kan dermed norske statsborgere som har vært utsatt for en voldshandling i utlandet ende i en situasjon hvor de ikke mottar fri rettshjelp, selv om de ville hatt krav på dette om hendelsen skjedde i Norge. Stortinget vedtok 2. desember 2016 at Justis- og beredskapsdepartementet skal ha en gjennomgang av ordningen med fri rettshjelp, bl.a. for å se på inntektsgrensene, om ordningen skal utvides til flere saksområder eller om det bør gjøres andre endringer i ordningen. Rettighetene til nordmenn i utlandet ble ikke spesifikt nevnt i vedtaket, men det kan være et naturlig tema å diskutere når saken havner i Stortinget. Det er derfor grunn til å stille spørsmål ved om dette temaet er en del av departementets vurderinger når de forbereder saken.

Svar:

Stortinget vedtok 2. desember 2016 en anmodning til regjeringen om å foreta en gjennomgang av ordningen for fri rettshjelp for å se om den bør utvides til flere områder, eller endres på andre måter, for å sikre at den blir mest mulig rettferdig, målrettet og effektiv. Justis- og beredskapsdepartementet har startet arbeidet med oppfølgning av vedtaket. Dette er et krevende arbeid, og det er per i dag for tidlig å si når et eventuelt forslag til endringer vil bli fremmet.

Departementet vil i gjennomgangen av ordningen vurdere om, og eventuelt i hvilket omfang, norske myndigheter bør bistå med å sikre rettshjelp til norske statsborgere i utlandet som er part i en sak for en utenlandsk domstol eller forvaltningsorgan.

SPØRSMÅL NR. 203

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«I forslag til statsbudsjett for 2018 foreslår regjeringen å sette av 89 mill. kr til leie av fengselsplasser ut året 2018.

Har statsråden signert noen formell avtale med nederlandske myndigheter om forlengelse av fengselsavtalen, eller har han på annen måte forpliktet seg overfor Neder-

land til å skaffe til veie 89 mill. kr til leie av fengsel høsten 2018?»

Begrunnelse:

Fengselsavtalen med Nederland går i utgangspunktet ut høsten 2018. I sommer kom det frem i media at regjeringen har forlenget fengselsavtalen med Nederland med ytterligere ett år. Samtidig går ikke fristen for å gjøre slik forlengelse ut før våren 2018, jf. artikkel 31 i avtalen mellom Norge og Nederland om bruken av et fengsel i Nederland for gjennomføring av norske fengselsstraffer.

Svar:

I brev av 6. september d.å. til daværende statssekretær Dijkhoff i Nederland uttrykte jeg at jeg var positiv til en mulig forlengelse av avtalen. Leieavtalen med Nederland har resultert i en betydelig reduksjon av soningskøen og antall oversittere i varetekt. Leie av fengselsplasser i Nederland er nødvending inntil vi har bygget opp tilstrekkelig kapasitet i Norge.

Jeg avventer Stortingets behandling av budsjettet. En formell avtale om forlengelse må inngås med Nederland innen 1. mars 2018.

SPØRSMÅL NR. 204

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 15. november 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«I forbindelse med at det er påvist skrantesjuke på rein i Nordfjella og hjortevilt (elg) i Trøndelag har det vært spekulert i om smittekilden kan være importert hjorteurin.

Innføres det organisk materiale (f.eks. amerikansk hjorteurin) til Norge som er en potensiell smittekilde til skrantesjuke, eller har departementet andre teorier for hvordan sykdommen har kommet til Norge og spredd seg blant hjortedyr i her?»

Begrunnelse:

I mars 2016 ble skrantesjuke (CWD) påvist hos ei villreinsimle i Nordfjella på Hardangervidda. Dette er det det første dokumenterte tilfellet av sykdommen hos hjortedyr i Europa.

Under overskriften «Importert urin fra hjort mulig CWD-årsak» uttaler Gunnar Hynne, seniorinspektør og veterinær i Mattilsynet, til avisa Sør-Trøndelag 08.09.16 at det

> «har pågått import av hjorteurin fra USA, der sykdommen i enkelte områder har vært utbredt i ca. 50 år. Import av urin fra hjort gjøres for å lokke hunndyr, og når vi vet at urin er smitteførende, er det i hvert fall ingen teori som er mer sannsynlig».

Dyrene smittes gjennom opptak av prioner gjennom munnen eller nesen. Smitteoverføring skjer gjennom direkte kontakt mellom syke og friske hjortedyr, eller indirekte ved at friske dyr kommer i kontakt med smittestoffet i miljøet (beite, infiserte kadaver). Smittede dyr skiller ut prioner gjennom avføring, spytt, urin og nesesekret lenge før de viser sykdomstegn.

Prioner beholder smitteevnen selv etter lang tid ute i naturen. Sykdommen har alltid dødelig utgang.

Som kjent er det som følge av smittede dyr i Nordfjella besluttet å slakte hele villreinstammen. CWD er dermed å anse som en svært alvorlig sykdom med store konsekvenser, animalske så vel som økonomiske.

Svar:

CWD/skrantesjuke er ein alvorleg sjukdom som rammar hjortevilt. I Noreg har ein påvist to typar av sjukdomen. På villrein i Nordfjella er det påvist ein smittsam type som smittar ved direkte kontakt mellom dyr og frå miljøet. Denne typen er den same som ein finn på hjortedyr i Nord-Amerika. Den typen som er påvist på elg og hjort, er ein annan variant, og mykje tyder på at denne typen av skrantesjuke oppstår meir spontant hos eldre dyr.

Når det gjeld den typen skrantesjuke vi finn i Nordfjella, er det mange teoriar og spekulasjonar om korleis sjukdomen har oppstått i Noreg, og kor smittestoffet kjem frå.

Sjølv om den smitten vi finn hos villrein i Nordfjella er den same som i Nord-Amerika, kan ein ikkje av dette fastslå at smitten har kome til Noreg frå dette området og på ein bestemt måte. Det kan vere fleire måtar smittestoffet kan ha blitt introdusert på, og vi veit ikkje korleis smitte med skrantesjuke har kome til villreinflokken i Nordfjella.

Det er ikkje uvanleg at ein aldri finn opphavet til smitten ved eit sjukdomsutbrot. Når det gjeld den typen smittestoff (prion) som er årsak til skrantesjuke, er det vanskelegare å spore smittevegen enn for mange bakterie- og virussjukdommar mellom anna på grunn av den lange tida som går frå smitte til sjukdom utviklar seg.

Mattilsynet opplyser at dei er kjent med at det har vore mogeleg å importere luktestoff basert på naturleg urin mellom anna frå hjortevilt i Nord-Amerika. Dette har vore tilgjengeleg over internett, òg frå norske aktørar, men omfanget av slik import er ikkje kjent. Ein kan likevel ikkje konkludera med at bruk av slike luktestoff er årsaka til CWD i Nordfjella.

I forskrift 11. juli 2016 nr. 913 om tiltak for å begrense spredning av CWD er det innført fleire ulike tiltak som alle er fastsatt for å hindre at smitten skal breie om seg. Eit av desse tiltaka er forbod mot import og bruk av luktestoff, som er laga av urin frå hjortevilt som kjem frå land der skrantesjuke er påvist. Forbodet gjer at dei luktestoffa som i dag er lovleg å bruke må vere laga kunstig eller kome frå område der sjukdomen ikkje er påvist.

SPØRSMÅL NR. 205

Innlevert 7. november 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen
Besvart 21. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I hvor stor grad er det mulig å legge inn krav om miljøutslipp i konsesjoner på privat ferjedrift, og har regjeringen eventuelt tenkt å gjøre noe med denne situasjonen?»

Begrunnelse:

I forbindelse med at ferjesambandet på Høgsfjorden er planlagt lagt ned når Ryfast åpner, er det søkt om konsesjon(er) til privat ferjedrift. Det nasjonale regelverket for ferjedrift i Norge legger ingen begrensninger på utslipp, bortsett fra et forbud mot bruk av tungolje, mens både riksvegferjer og fylkeskommunale anbud i stor grad legger vekt på utslipp når man lyser ut anbud. Dette kan føre til at der det gis konsesjoner, vil det settes inn gammelt ferjemateriell som er sterkt forurensende. Denne søknaden er sannsynligvis den første av flere søknader etter hvert som det kommer ferjeavløsningsprosjekter med undersjøiske tuneller som ny ferdselsåre. Et nokså relevant eksempel er når Rogfast blir åpnet.

Svar:

På fylkesferjesamband er fylkeskommunen løyvemyndighet, jf. yrkestransportloven § 13 (2). Ved kjøp av ferjetransporttjenester, står løyvemyndigheten fritt til å stille de miljøkravene man ønsker til fartøyene som skal brukes til å oppfylle kontrakten.

Når det gjelder ren kommersiell ferjetransport, dvs. transport som ikke inngår i offentlige kjøp, har løyvemyndigheten ikke hjemmel i yrkestransportloven til å fastsette nærmere miljøkrav til fartøyene ved tildelingen av løyve, annet enn de generelle kravene som er satt til fartsområdet iht. forskrift til sjøfartsloven. Lov av 4. desember 1992 nr. 121 om fri utveksling av tjenesteytelser innen sjøtransport vil kunne sette grenser for hvilke krav som kan rettes kun til kommersielle ferjesamband i norsk lovgivning.

Hoveddelen av ferjetransporten i Norge skjer gjennom offentlige kjøp av ferjetjenester, hvor det er full anledning til å stille miljøkrav som kompenseres i kjøpet og slike krav blir faktisk satt av det offentlige. Jeg mener det er i dette arbeidet det offentlige bør konsentrere arbeidet med å redusere utslippene fra ferjetransporten i Norge. Regjeringen vil sikre at alle riksvegferjer benytter lav- eller nullutslippsløsninger, og det stilles i dag krav til lav- eller nullutslippsløsninger ved konkurranseutsetting av riksvegferjesamband.

SPØRSMÅL NR. 206

Innlevert 8. november 2017 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen
Besvart 16. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Har regjeringen satt av penger til en hjelpelinje og til andre forebyggende tiltak for personer som begår seksuelle overgrep?»

Begrunnelse:

Regjeringens Opptrappingsplan mot vold og overgrep beskriver viktigheten av behandling rettet mot personer som begår seksuelle overgrep, men nevner ikke noen forebyggende tiltak. Et slikt lavterskeltiltak kan være en hjelpelinje for personer som står i fare for å begå overgrep, noe som finnes i mange av våre naboland. Ifølge Redd barna viser evalueringer av slike tjenester i Sverige, Danmark, Storbritannia, Nederland og Tyskland at

> «personer som har fått hjelp opplever en økt erkjennelse av at de har en problematisk atferd, økt forståelse av at atferden kan kontrolleres og økt evne til åta i bruk teknikker og strategier for å håndtere seksuelle følelser og atferd knyttet til barn. I Sverige mottar hjelpelinjen Preventell rundt 1000 telefoner årlig.»

Svar:

Regjeringen har ikke foreslått midler til en hjelpelinje i budsjettforslaget for 2018. I budsjettet for 2017 ligger det inne midler til å utvikle et kunnskapsgrunnlag for god behandling til bl.a. overgripere. For denne gruppen mener jeg vi skal være mer forsiktig enn vanlig med å etablere tjenester og tilbud uten å være trygge på at disse er kunnskapsbaserte og effektive.

La meg likevel få understreke at jeg ikke er imot lavterskeltjenester for denne gruppen. Potensielle overgripere bør ikke møte en terskel om de oppsøker helsetjenestene for å få hjelp til å håndtere sin seksualitet. De må prioriteres og gis den beste tilgjengelige hjelpen. Vår utfordring er å sikre at tilbudet vi har i dag er kunnskapsbasert, godt og likeverdig i hele landet.

Derfor har Helse- og omsorgsdepartementet gitt Helsedirektoratet i oppdrag, i samarbeid med RHF-ene og aktuelle kompetansesentre, å følge opp utviklingsarbeid knyttet til behandlingstilbudet til pedofile. I 2017 er det bevilget av 5,5 mill. kroner til å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for behandling og utrede et forløp for overgripere. Det er videre bevilget samlet 6,5 mill. kroner til de regionale ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging til arbeidet med overgripere.

Redd Barna har gjort et stort stykke arbeid med å utrede ulike alternativer for hvordan en hjelpetjeneste kan se ut, men, som det fremkommer av rapporten deres, er det både faglige, tekniske og juridiske spørsmål som det må arbeides videre med før man kan ta stilling til om en hjelpelinje er et egnet virkemiddel i denne sammenhengen. Helsedirektoratet har avtalt et møte i november med Redd Barna for å høre mer om de ulike forslagene i rapporten.

Avslutningsvis vil jeg si at det jeg ikke er uenig med representanten Bjørnebekk-Waagen i at forebyggende tiltak og lavterskel hjelpetilbud er viktige virkemidler for å nå målet om færre overgrep. Jeg mener likevel det er helt nødvendig med et bedre kunnskapsgrunnlag før vi fatter beslutninger om videre innretning på tilbudet til denne gruppen.

SPØRSMÅL NR. 207

Innlevert 8. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik
Besvart 15. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I lys av de siste ukenes SSB-avsløringer om prioritering av internasjonal publisering, nedbygging av det makroøkonomiske modellmiljøet og vanskeliggjøring av tilgang til forskningsdata for andre forskningsmiljøer, anser Siv Jensen at SSB-ledelsen lojalt har fulgt styringsinstruksene i tildelingsbrevet for 2017?»

Begrunnelse:

I tildelingsbrevet for 2017 gir Finansdepartementet følgende instruks til SSB:

> «Forskningsavdelingen i SSB bør konsentrere seg om økonomiske problemstillinger, herunder modellbaserte analyser av norsk økonomi. Enkeltstående prosjekter som ikke bygger opp under SSBs forskningsmessige kjerneoppgaver, bør prioriteres ned.»

Til tross for dette synes det nå klart at SSB bygger ned sitt modellmiljø gjennom blant annet den mye omtalte hasteomorganiseringen av forskningsavdelingen. I tillegg ønsker byrået å fokusere på publisering i nivå 2-tidskrifter, noe som i de fleste tilfeller forutsetter at forskningen har internasjonal relevans. Mest trolig må byrået iverksette nettopp «enkeltstående prosjekter som ikke bygger opp under SSBs forskningsmessige kjerneoppgaver» for å oppnå så høy internasjonal relevans at publisering på nivå 2 blir aktuelt i det omfanget som SSB-ledelsen ser for seg. Dette skurrer målt opp mot den delen av departementets instruks som er sitert over. I tillegg skurrer det mot en annen del av instruksen, nemlig at det skal fokuseres på «analyser av viktighet for det norske samfunnet».

I tildelingsbrevet skriver departementet også: «Data til bruk i forskning skal være enkelt tilgjengelig. Det må legges stor vekt på rask og kostnadseffektiv utlevering av mikrodata til forskere.» Likevel skriver Sveinung Skule ved NIFU og tre andre forksningsinstituttledere at SSB i det siste har gjort det vanskeligere, mer tidkrevende og mer uforutsigbart for forskere å få tilgang til data (Aftenposten, 30. oktober). I Khrono i dag 8. november meldes det at forskere mener «det er for tidkrevende og dyrt å få tak i de dataene de trenger» og at Forskningsinstituttenes fellesarena (FFA) og Universitets- og høgskolerådet (UHR) nå har tatt kontakt med SSB om det de opplever som et meget stort problem. Dette samsvarer svært dårlig med departementets bestilling til SSB.

Bare i den korte opplistingen ovenfor finnes det flere eksempler på tildelingskriterier som SSB-ledelsen tilsynelatende ikke bare unngår å innfri, men der det faktisk kan se ut til at den velger den motsatte utviklingen av det departementet har instruert om. Statsråden bes kommentere om hun mener styringsinstruksen i tildelingsbrevet er fulgt og om hun på denne bakgrunn har tillit til SSB-ledelsen.

Svar:

SSB er en faglig uavhengig virksomhet, administrativt underlagt Finansdepartementet. Finansdepartementet gir i hovedsak sine styringsmål til SSB gjennom budsjettproposisjonen og i tildelingsbrevene. Økonomiregelverket i staten krever at styringsdialogen mellom departementet og virksomheten skal være skriftlig, slik at Riksrevisjonen kan ettergå styringen. I tillegg kan det være møter eller annen kontakt mellom departementet og etaten for å diskutere aktuelle saker. Det er ingen styring av enkeltstatistikker eller enkeltoppdrag, med mindre disse er særlige satsingsforslag eller styrt gjennom egne avtaler mellom departementet og SSB.

Den faglige uavhengigheten til SSB skal dels gi trygghet for at opplysninger innhentet til statistikkformål ikke brukes til kontroll eller inngrep mot privatpersoner eller bedrifter, og dels sikre at statistikken bygger på anerkjente vitenskapelige prinsipper. Selv om SSB er faglig uavhengig, kan departementet gi generelle instrukser om bl.a. forskningsområder som bør prioriteres og områder som bør ha lavere prioritet. Som understreket i Prop. 1 S (2017-2018) har departementet bedt SSB om å videreføre arbeidet med konjunkturanalyser, utvikling og vedlikehold av økonomiske og demografiske modeller og oppgaver for forvaltning og Stortinget.

De planlagte endringene i forskningsavdelingen har skapt bekymring for om SSB ville foreta endringer som ville foregripe rådene fra det nedsatte statistikklovutvalget. Utvalget har blant annet fått i mandat å vurdere om analyse og forskning fortsatt skal være en lovpålagt oppgave for SSB. Oppdraget er gitt på bakgrunn av potensielle konflikter mellom forskningen og SSBs rolle som troverdig og nøytral statistikkprodusent, at SSB er ett av få statistikkbyrå i Europa som har en egen forskningsavdeling, og at det siden dagens lov ble vedtatt, har vært en betydelig opptrapping av forskningsinnsatsen ved universiteter, høyskoler, i den statlige instituttsektoren og ved frittstående forskningsinstitusjoner. Det må antas at utvalget vil legge frem en bred drøfting av forsknings- og analysevirksomheten i SSB, som vil kunne få betydning for hvordan virksomheten skal organiseres.

Planlagte endringer i forskningsavdelingen har videre skapt bekymring for SSBs evne til å vedlikeholde og utvikle økonomiske modeller og gjennomføre analyser for departementene, Stortinget, partene i arbeidslivet, til media og til allmennheten for øvrig. Det har også vært tema i styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSBs ledelse ved flere anledninger i år.

Da prosessen nærmet seg en avslutning og Finansdepartementet fikk innsyn i kriteriene for innplassering av personer i forskningsavdelingen, steg bekymringen. SSB uttrykte at de økonomiske modellene fortsatt skulle driftes i forskningsavdelingen, men økte krav til internasjonal publisering kombinert med færre folk til å drifte oppgavene, reiste reell tvil om mulighetene for å videreføre viktige leveranser. Innplasseringskriteriene innebar dessuten at nøkkelpersonell for flere av modellene som leveres til Finansdepartementet og til andre departementer, ble tatt ut av avdelingen. En endring som innbar å skille nøkkelpersonell og modellene forsterket departementets tvil om fremtidige leveranser til departementet og til samfunnet for øvrig.

Planene om innretning av forskningsavdelingen var heller ikke i tråd med tildelingsbrevet om at forskningsavdelingen bør konsentrere seg om økonomiske problemstillinger, herunder modellbaserte analyser av norsk økonomi.

Tilliten til SSB er gradvis blitt svekket gjennom denne prosessen, ikke bare i Finansdepartementet, men også blant partene i arbeidslivet, i media og blant økonomer som tar del i samfunnsdebatten. Representanten Gjelsvik understreket selv i Stortingets spørretime 8. november at SSB opplevde en tillitskrise og ba om en raskest mulig avklaring.

Utviklingen gjorde det nødvendig for meg som øverste ansvarlige i SSBs eierdepartement å ta tak i saken. Jeg hadde to møter med administrerende direktør Christine Meyer, hvor jeg bl.a. ba om en redegjørelse for situasjonen. Det var min vurdering at SSBs administrerende direktør ikke har klart å bevare nødvendig tillit til institusjonen gjennom denne prosessen, heller ikke gjennom møtene med meg.

Som følge av at Meyer sa opp sin stilling som administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå, vil Finansdepartementet så snart som mulig konstituere ny administrerende direktør. Styret i SSB har pekt på administrasjonsdirektør Bjørnar Gundersen som fungerende leder av virksomheten inntil videre.

Jeg har også satt i verk andre tiltak for å bidra til å skape ro og gjenvinne tillit til arbeidet som byrået gjør:

- Jeg har anmodet SSB om å sette omorganiseringen av forskningsavdelingen på hold inntil statistikklovutvalget har lagt frem sin innstilling og forslagene har vært på høring.

- Jeg har bedt styret i SSB om å gå igjennom og vurdere virksomhetsprinsippene og kriteriene for innplassering i forskningsavdelingen med sikte på å se om disse sikrer tilstrekkelig med ressurser til samfunnsoppdraget.

- Jeg har gitt et tilleggsoppdrag til statstikklovutvalget. Dersom utvalget kommer til at SSB fortsatt skal ha en betydelig analyse- og forskningsvirksomhet, ber jeg utvalget om å drøfte hvordan denne kan innrettes for å støtte opp om statistikkproduksjonen og leveranser av modeller, konjunkturanalyser, fremskrivinger og utredninger av høy kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 208

Innlevert 8. november 2017 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 10. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Et anbud med høyere krav til lastekapasitet på hurtigruta, Kystgodsruta, vil gi mer transport på sjø, bedret økonomi for næringslivet og Hurtigruten, reduserte utslipp per tonnasje og bedre oppfyllelse av stortinget sine mål.

Hvorfor lytter ikke statsråden til Nord-Norges Dampskipsekspeditørers forbund, og setter opp kravet til lastekapasitet på Kystgodsruta slik at en møter det behovet som transportørene etterspør?»

Begrunnelse:

Det er et politisk ønske om å flytte mer gods over på kjøl. En bedre utnyttelse av hurtigruta, Kystgodsruta, vil gi gevinst både for næringene langs kysten og for miljøet. Nord-Norges Dampskipsekspeditørers forbund skriver følgende i sin uttalelse om Kystruteanbudet:

«For oss ekspeditører vil det bli så liten tilgang på lastekapasitet at vi har tilnærmet null å tilby markedet.»

Transport på vei i den nordligste landsdelen er krevende, men sjøen ligger der. Den trenger hverken brøyting eller salting. Det er et stort flertall på stortinget for at staten skal finansierer en sjøtransportrute i landsdelen. Men statsråd Solvik Olsen virker ikke å ha lyttet til brukerne av tilbudet i anbudsprosessen, selv når det kan bidra til å nå politiske mål. Stortinget har sågar opprettet en egen tilskuddsordning for godsoverføring til sjø.

Svar:

Samferdselsdepartementet har vurdert alle innspill som har kommet inn i forkant av utlysningen. Kravet til kapasitet for transport av gods mellom Tromsø og Kirkenes er utformet etter en samlet vurdering med tanke på å ivareta flere forhold.

Frakt av gods er i utgangspunktet et fritt marked, og vi bør derfor i minst mulig grad gripe inn i godsmarkedet. Samtidig er det viktig for regjeringen å bidra til et godt tilbud i hele landet. For å sikre et tilbud med daglig og helårlig godstransport til havnene kystruten anløper nord for Tromsø, innebærer kontrakten at leverandøren(e) skal sikre et tilfredsstillende godstransporttilbud på strekningen Tromsø–Kirkenes. Kapasitetskravet innebærer at skipene skal kunne frakte minimum 150 palleplasser gods i et lasterom med normal lastehøyde.

Kravet i konkurransen om ny avtale er bl.a. satt med utgangspunkt i en analyse av utviklingen i godstransporten nord for Tromsø. Analysen viser at godsmengden har holdt seg relativt stabil i inneværende kontraktsperiode. I markedsdialogen Samferdselsdepartementet har hatt med potensielle tilbydere om hvilke krav departementet bør sette til tjenesten i fremtiden, har det heller ikke kommet frem forhold som skulle tilsi at det er grunn til å endre på kapasitetskravet.

Kravet vi stiller til transportkapasitet må være i tråd med statsstøttereglene i EØS-avtalen. Statsstøttereglene innebærer generelt at vi må sørge for at statens krav er begrenset til tjenester som ikke blir levert på kommersielle vilkår.

Jeg minner om at kravet til godskapasitet kun er et minimumskrav. Det er fullt mulig for leverandøren(e) å tilby mer godskapasitet enn det som ligger i anbudet. Kontrakten er utformet slik at leverandørene(e) har insentiv til å tilby mer godskapasitet dersom det er et markedsgrunnlag for dette. Jeg minner også om at regjeringen jobber målrettet for å stimulere til godsoverføring fra vei til sjø gjennom flere ulike virkemidler.

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 8. november 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg
Besvart 14. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Det er stort behov for økt IKT kompetanse i Norge. I dag er IKT-servicefag kun et årsløp under studielinjen Service og Samferdsel i videregående opplæring.

Vil statsråden vurdere å utvide denne studielinjen til en toårig utdannelse i tråd med anbefalingene fra Utdanningsdirektoratet?»

Svar:

I dagens yrkesfaglige ordning er det et 2. år (Vg2) med opplæring i IKT-servicefag, som danner grunnlag for to års læretid. Gjennomgangen som dannet grunnlag for Utdanningsdirektoratets forslag om å etablere et utdanningsprogram for IKT og mediefag på Vg1, viste at elevene med dagens ordning ikke fikk tilstrekkelig faglig grunnlag for læretiden med IKT-opplæring kun på det andre året i skole. Det ble pekt på at elever fra alle andre utdanningsprogram kunne søke seg til Vg2 IKT-service, og at det derfor var lite IKT-faglig innhold i bakgrunnen til elevene når de starter opp på Vg2, og at det derfor ble lite tid til å forberede læretid i bedrift gjennom det andre skoleåret.

I forslag til ny tilbudsstruktur, som ble sendt på høring 5. mai i år, ble det foreslått å ta bort anledningen til å søke seg inn på Vg2 IKT-servicefag fra alle andre utdanningsprogrammer, og at faget skulle legges til Vg1 elektro. Dette fordi de fleste elevene som i dag starter på IKT-servicefag kommer fra Vg1 elektro. Antagelig er det også tilstrekkelig felles faglig slektskap mellom Vg1 elektro og Vg2 IKT-servicefag til at dette til sammen vil styrke IKT-opplæringen i skole og bidra til at søkere til læreplass dermed har en mer relevant og attraktiv kompetanse for arbeidslivet. Denne løsningen var i tråd med Utdanningsdirektoratets sekundære forslag.

Høringen av endringsforslag i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen ble avsluttet 4. september, og departementet vurderer nå de om lag 1500 høringssvarene før ny struktur for yrkesfaglig opplæring blir fastsatt. Jeg har merket meg at flere høringsinstanser har vist til forslag om å etablere et eget utdanningsprogram for IKT og medier, og vil vurdere dette før det blir fattet en beslutning tidlig i 2018.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 17. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en fullstendig oversikt over hva regjeringens «førstehjelpsdugnad» innebærer av konkrete tiltak, hvilke skriftlige kilder dette er omtalt i, og om det foreligger eller vil bli utarbeidet en tverrsektoriell førstehjelpsstrategi, slik Akuttutvalget foreslo?»

Begrunnelse:

Viser til pressemelding 21.02.17 fra HOD der det oppgis følgende:

"Dugnaden spring ut av NOU 2015:17 "Først og fremst — Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus".

NOU-en omhandlar korleis den akuttmedisinske kjeda utanfor sjukehus kan forbetrast og kva som kan gjerast for å sette befolkninga i stand til å hjelpe seg sjølv og andre ved akutt sjukdom og skade.

Utreiinga foreslår mellom anna ein nasjonal førstehjelpsstrategi."

Spørsmålsstilleren mener oppfølging av dette punktet i NOUen er viktig. Det er imidlertid uklart hva regjeringens "førstehjelpsdugnad" inneholder, hva tidsperspektivet er og hvor dette er forankret. Ber derfor om mer utfyllende informasjon.

Svar:

Helsedirektoratet er i tildelingsbrev for 2017 gitt følgende oppdrag: "Helsedirektoratet skal i tråd med anbefalingene i NOU 2015:17 Først og fremst, utvikle en nasjonal førstehjelpsstrategi for livslang læring." Videre er førstehjelpsstrategien omtalt i Prop.1 S og i behandlingen av dokument 8 forslag fra representanten Kjersti Toppe.

I februar 2017 ble det arrangert et konsensusmøte på Utstein kloster utenfor Stavanger der jeg inviterte ledende representanter for en rekke offentlige, ideelle og frivillige organisasjoner, samt pasient- og brukerorganisasjoner til et samarbeid for å øke overlevelsen ved hjertestans og andre akuttmedisinske tilstander utenfor sykehus i Norge. Lederne for Stortingets helse- og omsorgskomite og arbeids- og sosialkomite ble også invitert. Erfaringene fra konsensusmøtet er oppsummert i en egen rapport, og danner sammen med NOU 2015:17 utgangspunkt for den nasjonale førstehjelpsstrategien Sammen redder vi liv.

Helsedirektoratet har oppnevnt et fagråd bestående av representanter fra frivillige organisasjoner, samt nasjonale eksperter på førstehjelpsområdet. Direktoratet har i samarbeid med fagrådet utarbeidet utkast til en strategi for den nasjonale førstehjelpssatsningen. Strategien omfatter mål og tiltak som hver for seg og til sammen skal bidra til å øke overlevelsen ved akutt og livstruende sykdom eller skade utenfor sykehus. Strategien er i stor grad innrettet mot å mobilisere publikum som akuttmedisinsk ressurs. Målet er å ha en kompetent og beredt befolkning som skal være kvalifisert og trygg til å kunne gripe inn og gi førstehjelp ved livstruende sykdom eller skade. Dette skal muliggjøres gjennom en bredt anlagt dugnad med ressurser og innsats fra flere viktige samfunnsaktører. Helsedirektoratet skal lede og koordinere dette samarbeidet som er unikt både nasjonalt, og internasjonalt. Dugnaden skal gjøre befolkningen i stand til å identifisere tidlige tegn på hjertestans, hjerteinfarkt, hjerneslag og alvorlige skader, sikre tidlig varsling av medisinsk nødnummer 113 og å iverksette livreddende førstehjelpstiltak frem til ambulanse eller lege er fremme.

Gjensidigestiftelsen er en hovedsamarbeidspartner for dugnaden og har så langt bevilget 21,7 MNOK til ulike delprosjekter. I tillegg har Lærdalsfondet kunngjort at de vil bidra med midler til forskning.

Per dato er det iverksatt følgende delprosjekter:

- Norges Røde kors utvider sin satsning på Henry- førstehjelp i barnehagen til å bli et landsomfattende tilbud til alle barnehager.
- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke har påtatt seg ansvaret for å lede et prosjekt for førstehjelp i grunnskolen. Oppstart for prosjektet var 1. september 2017. En modell for førstehjelp i grunnskolen vil bli pilotert ved et antall skoler i Oslo og Tromsø-regionen i løpet av våren 2018. Det er planlagt en nasjonal utrulling fra og med høsten 2018. For å sikre varig forankring arbeides det nå aktivt med å implementere krav til førstehjelpsundervisning i læreplanene for grunnskolen.
- Norske kvinners sanitetsforening har påtatt seg ansvar for å lede et prosjekt for førstehjelp til eldre/seniorer. Eldre/seniorer er her definert som den delen av befolkningen som har gått ut av arbeidslivet. Befolkningsgruppen anses å være en høyrisikogruppe for hjerneslag, hjerteinfarkt og hjertestans. Norske kvinners sanitetsforening vil etablere et samarbeid med flere andre frivillige og ideelle organisasjoner i arbeidet med å identifisere arenaer for førstehjelpsopplæring. Prosjektstart vil være 1. januar 2018.
- Universitetet i Stavanger har i samarbeid med Helsedirektoratet etablert et eget prosjekt for å optimalisere

innsatsen fra helsepersonell ved medisinsk nødnummer 113. Gjennom systematisk gjennomgang av lydlogger fra virkelige hendelser vil man redusere tiden fra mottak av henvendelse til man har identifisert tidskritisk sykdom eller skade, samt optimalisere den veiledning som gis til innringer som skal fungere som helsetjenestens forlengede arm frem til lege eller ambulanse ankommer. Prosjektet planlegger å avgi sin innstilling om forbedringstiltak før nyttår. Helsedirektoratet vil i samarbeide med Helse- og omsorgsdepartementet og de regionale helseforetakene lage en plan for implementering av de foreslåtte tiltakene.

- Stiftelsen Norsk luftambulanse har tilbudt seg å videreutvikle en mobil-app som skal sikre nøyaktig posisjonering av innringer til medisinsk nødnummer 113. I dag kan feilmarginene ved bruk av mobiltelefon være opp til 50 km. Prosjektet skal også vurdere hvordan Mobil-appen kan tilpasses brukere med spesielle behov, f.eks. hørselshemmede og svaksynte. På sikt er det et mål å utvikle systemer for mottak av videosamtaler ved 113 gjennom ordinære kilder som Facetime Skype osv. Parallelt med dette arbeider Helsedirektoratet, DSB og Politidirektoratet med å etablere en felles automatisert løsning for posisjonering av innringer til alle de tre nødetatenes nødnummer gjennom en såkalt AML-løsning (Advanced Mobile Location).
- Norsk folkehjelp har påtatt seg ansvar for å utarbeide faglige krav til akutthjelpere fra frivillige organisasjoner som Røde kors Norsk folkehjelp m.fl. Parallelt med dette vil Helsedirektoratet utarbeide retningslinjer for bruk av akutthjelpere som supplement til den ordinære akuttberedskapen. Direktoratet vil også lede et samarbeidsprosjekt med DSB og Politidirektoratet for sikre varig forankring av ordninger hvor innsatspersonell fra politi og brann fungerer som akutthjelpere.
- Helsedirektoratet har vært i dialog med Vegdirektoratet om en revisjon av foreliggende krav til førstehjelpsundervisning i den ordinære førekortopplæringen. Vi planlegger for at vi i løpet av første halvdel av 2018 skal ha på plass en revidert modell for denne opplæringen.
- Norges Skiskytterforbund og Norges Speiderforbund har i tillegg planlagt og fått finansiert konkrete opplæringstiltak rettet inn mot førstehjelp og sikkerhet.

Arbeidet med strategien er også forankret i KS, DSB, regionale helseforetak og Politidirektoratet. Etter fagrådets møte i slutten av november blir strategien oversendt Helse- og omsorgsdepartementet og publisert. Helsedirektoratet tar sikte på å involvere stadig nye aktører i dugnaden i årene framover.

SPØRSMÅL NR. 211

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 15. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden fastlegekontor har anledning til å ilegge gebyr for pasienter som ikke klarer å benytte seg av betalingsautomat, og vil regjeringen treffe tiltak for å hindre at fastlegekontor ilegger gebyr til pasienter som av denne grunn gis faktura?»

Begrunnelse:

Spørsmålsstilleren har fått tilbakemelding om at Norges Blindeforbund har en rekke medlemmer som sliter med å betale på betalingsautomater, hos fastlegene. Flere fastlegekontor tar heller ikke kontanter eller assisterer ved automatene. Mange opplever at fastlegekontorets løsning er å gi de som selv ikke kan betjente betalingsautomaten en faktura, med et ekstra gebyr.

Mange legekontorer tar heller ikke imot kontant betaling. Ifølge Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, er det slik Blindeforbundet tolker det først når en eksplisitt ber om faktura at gebyr er lov på pålegge.

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege: Paragraf 2 punkt 6.

Medlemmets egenandeler/egenbetalinger for å oppsøke lege er uttømmende regulert i forskriften, jf. kap. II. Leger er forhindret fra selv å kreve, eller inngå avtaler som innebærer, pasientfinansiering av administrative systemer som betalingstjenester, timebestillingsystemer og lignende. Dersom pasienten ønsker å motta faktura, kan det avkreves et fakturagebyr. Fakturagebyret skal ikke overstige kostnadene ved faktureringen.

Svar:

Det er helt riktig som stortingsrepresentant Toppe peker på, at egenandeler for fastlege-tjenester er fullt ut regulert i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege. I medhold av forskriften kan fastleger kun kreve fakturagebyrer av pasienten dersom pasienten selv ønsker (min understrekning) å betale for fastlegetjenester via faktura. Fastleger kan ikke kreve fakturagebyr av pasientene dersom fakturaen utstedes fordi fastlegekontoret ikke aksepterer kontant betaling eller dersom betalingsmaskinen er for komplisert å bruke for eldre person eller en person med funksjonsnedsettelser. Jeg understreker i denne sammenheng at norske kontanter er tvungent betalingsmiddel i Norge. Fastlegepraksiser må derfor akseptere å motta betaling i norske kontanter.

Jeg mener regelverket knyttet til bruk av fakturagebyr er klart. Jeg forventer at fastleger forholder seg til dette regelverket. Hvis det er slik at fastleger ikke forholder seg til fastsatte regler, er det svært uheldig. Som representant Toppe vet, er fastlegeordningen en kommunal tjeneste og oppgave. Det er derfor en kommunal oppgave å følge opp fastleger som bryter regelverket knyttet til pasientbetaling. Jeg oppfordrer dem som opplever dette å ta det opp med fastlegen. Om dette ikke fører frem bør de kontakte kommunen. Hvis ingen av disse tiltakene gir ønsket effekt, kan pasienten vurdere å klage vedkommende fastlege inn til Fylkesmannen.

Jeg vil ta opp problemstillingen med Legeforeningen sentralt, for på denne måten å redusere dette problemet.

SPØRSMÅL NR. 212

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Ber om en oversikt over særskatter/særavgifter fordelt på hovednæringer som fiskeri, havbruk, petroleum, rederivirksomhet, landbasert industri, privat tjenesteyting osv.

Kan jeg be om størrelsen på avgiftene/skattene for den enkelte virksomhet, også akkumulert og sett opp mot den totale andelen av verdiskapning de enkelte næringene står for og antall sysselsatte/årsverk?»

Svar:

Fiskeriministeren har bedt meg besvare spørsmålet.

Oversikt over særskatter/særavgifter

Det er i utgangspunktet få særskatter knyttet til enkeltsektorer. I svaret er det lagt vekt på de spesielle skattesystemene vi har i petroleumssektoren, kraftsektoren og utenriks sjøfart.

Petroleumssektoren og kraftsektoren utnytter en begrenset naturressurs som gir opphav til en ekstraordinær høy avkastning (grunnrente). Det er felleskapet som eier disse naturressursene, og det er derfor rimelig at en del av den ekstraordinære avkastningen tilfaller fellesskapet. I tillegg til ordinær selskapsskatt, er det derfor innført en særlig beskatning av grunnrenten i hhv. petroleums- og kraftsektoren.

Vannkraftsektoren betaler i tillegg naturressursskatt, konsesjonsavgift og konsesjonskraft. Naturressursskatten er fradragsberettiget krone for krone mot utliknet fellesskatt til staten, og eventuelt ubenyttet fradrag kan framføres med rente. Naturressursskatten er derfor ikke en effektiv skatt på selskapene, men omfordeler skatt fra staten til kommuner og fylkeskommuner med kraftverk. Kraftforetakene må også betale konsesjonsavgift og avstå konsesjonskraft til en fastsatt lav pris til kommunene.

Rederiskatteordningen er en frivillig ordning, og selskapene kan selv bestemme om de vil være innenfor eller utenfor ordningen og hvor lenge. Selskaper innenfor rederiskatteordningen betaler skatt basert på tonnasjen på selskapets skip i stedet for skatt på overskudd.

Tabell 1 nedenfor viser fordelingen av særskattene for over tid. I oppstillingen er det sett bort fra ordinær selskapsskatt, eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgift. Det er videre sett bort fra CO_2-avgifter, kvoteplikt og gebyrer.

Tabell 1. Særskatter. Mill kroner

	Særskatt (petroleum)	Tonnasje-skatt (sjøfart)	Grunnrente-skatt (vannkraft)	Naturressurs-skatt[1] (vannkraft)
2003	60 098	75	1 646	1 546
2004	81 973	69	1 330	1 527
2005	116 297	28	2 234	1 551
2006	137 892	26	3 757	1 551
2007	120 041	24	2 635	1 499
2008	159 680	28	5 623	1 557
2009	95 524	28	4 531	1 551
2010	114 464	34	6 704	1 572
2011	146 656	36	5 243	1 564
2012	152 024	39	4 274	1 595
2013	119 008	43	4 939	1 605
2014	95 848	48	4 323	1 607
2015	51 978	46	3 321	1 574

[1] Naturressursskatten er fradragsberettiget krone for krone mot overskuddsskatten.
Kilde: SSB og OED.

Tabell 2 viser hvor mye disse særskattene utgjør i prosent av bruttoproduktet i henholdsvis utvinning av olje og gass, utenriks sjøfart og elektrisitets-, gass- og varmeforsyning. Bruttoproduktet i en sektor er definert som verdien av produksjonen fratrukket produktinnsatsen. Bruttoproduktet brukes ofte som et mål på verdiskapingen. Bruttoproduktet i en sektor avviker fra skattegrunnlagene for etterskuddspliktige skattytere i de utvalgte næringene.

Tabell 2. Særskatter som andel av bruttoprodukt i næringene[2]. Prosent

	Særskatt i pst. av brutto-produktet i utvinning av råolje og gass.	Tonnasje-skatt i pst. av bruttoproduktet i utenriks sjøfart	Grunnrente skatt i pst. av bruttoproduktet i elektrisitets-, gass- og varmeforsyning.	Natur-ressursskatt[3] i pst. av bruttoproduktet i elektrisitets-, gass- og varmeforsyning.
2003	22,0	0,3	4,6	4,3
2004	24,3	0,3	3,8	4,4
2005	26,7	0,1	5,3	3,6
2006	26,9	0,1	7,8	3,2
2007	24,9	0,1	6,3	3,6
2008	25,8	0,1	10,0	2,8
2009	22,4	0,1	9,0	3,1
2010	24,1	0,1	11,4	2,7
2011	24,7	0,2	9,4	2,8
2012	24,2	0,1	7,9	3,0
2013	19,7	0,1	8,7	2,8
2014	17,1	0,2	7,7	2,9
2015	11,6	0,2	6,2	3,0

[2] I Nasjonalregnskapet er ikke kraftsektoren (produksjon av kraft) skilt ut som egen sektor, men slått sammen med elektrisitetsforsyning, gass- og varmeforsyning. Bruttoproduktet i denne sektoren er derfor høyere enn det som reelt sett tilhører kraftsektoren. Næringskodene (NACE-kodene) for utvinning av olje og gass er 06, NACE-koden for elektrisitets-, gass og varmeforsyning er 35 og NACE-koden for utenriks sjøfart er 50.101 og 50.201.
[3] Naturressursskatten er fradragsberettiget krone for krone mot overskuddsskatten.
Kilde: SSB og OED.

Tabell 3. Årsverk for lønnstakere og selvstendige[4)]. 1000 årsverk

	Utvinning av råolje og naturgass	Elektrisitets-, gass- og varmtvanns forsyning	Utenriks sjøfart
2003	17,7	12,9	40,6
2004	18	12,3	39,3
2005	19,2	11,9	39,1
2006	19,4	12,4	36,8
2007	20,7	12,3	36,9
2008	23	12,8	35,1
2009	24,8	12	34,2
2010	26,4	11,6	31,7
2011	28,3	11,9	32,3
2012	30,1	12,2	34,4
2013	31,4	12,1	34,5
2014	31,5	12,4	34,9
2015	29	12,7	35,4
2016	27,3	12,9	35,1

[4)] I Nasjonalregnskapet er ikke kraftsektoren (produksjon av kraft) skilt ut som egen sektor, men slått sammen med elektrisitetsforsyning, gass- og varmeforsyning. Næringskodene (NACE-kodene) for utvinning av olje og gass er 06, NACE-koden for elektrisitets-, gass og varmeforsyning er 35 og NACE-koden for utenriks sjøfart er 50.101 og 50.201.

Kilde: SSB

I tillegg til de sektorspesifikke særskattene er det også en rekke særavgifter, men disse er ikke knyttet til spesifikke sektorer. Særavgifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester og er hovedsakelig fiskalt begrunnet. I tillegg kan særavgiftene bidra til å prise samfunnets kostnader ved bruk av for eksempel helse- og miljøskadelige produkter. Inntektene fra særavgiftene går til statskassen uten noen form for øremerking. De fleste særavgifter legges på varer der avgiften betales av produsent og importør. Det er gitt en grundig omtale av særavgiftene i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018, side 133-165.

Statlig tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse finansieres normalt ved bevilgninger over statsbudsjettet. Enkelte statlige tjenester finansieres imidlertid helt eller delvis av brukerne gjennom gebyr eller sektoravgift. Gebyrer kan kreves for en klart definert tjeneste overfor betaleren og skal ikke finansiere noe annet eller mer enn kostnaden av tjenesten. Sektoravgifter skiller seg fra gebyrer ved at det ikke er en direkte sammenheng mellom betalingen for og leveringen av tjenesten, og ved at flere betaler enn de som mottar tjenesten. Det er imidlertid et krav at sektoravgifter avgrenses til den sektoren eller næringen som nyter godt av tjenesten, for eksempel til enhetene innenfor et tilsynsområde. Det er gitt en grundig omtale av sektoravgifter og gebyrer i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018, side 179-182.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung
Besvart 16. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I desember 2016 ga Stortinget klart uttrykk for å tilrettelegge for innovasjon i finansiell teknologi for å utvikle nye produkter og tjenester og økt konkurranse. For å sikre finansiell stabilitet og kundebeskyttelse under utprøving ble det foreslått såkalte "regulatoriske sandkasser". Det er særdeles viktig at regulere myndigheter som Finanstilsynet og Datatilsynet er støttende. Storbritannia, Danmark og Sverige får det til.

Når får fintech miljøet i Norge mulighet til nyskaping gjennom regulatoriske sandkasser?»

Svar:

Innovasjonstakten og investeringene innen finansiell teknologi (fintech) har økt de siste årene, både i og utenfor etablerte finansforetak. Finansdepartementet har nylig redegjort for innovasjon og regulering i finanssektoren, se avsnitt 3.3 i Finansmarkedsmeldingen 2016-2017.

Betegnelsen «regulatorisk sandkasse» brukes om ordninger hvor nye og etablerte aktører gis mulighet til å teste ut innovative produkter og tjenester i et kontrollert miljø med et begrenset antall kunder, uten at en nødvendigvis må tilfredsstille alle krav som ellers vil gjelde. Slike sandkasser er etablert i noen land, bl.a. i Storbritannia. Jeg har merket meg at transport- og kommunikasjons-komiteen, i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om digital agenda for Norge, har uttalt at erfaringene fra Storbritannia bør vurderes med tanke på lignende forsøk i Norge.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at finansiell tjenesteyting raskt kan tilpasses den teknologiske utviklingen der det er trygt. Reguleringen av finanssektoren skal sikre den finansielle stabiliteten og ivareta kundenes interesser, men samtidig kan kompleksiteten i en del krav virke dempende på innovasjon og konkurranse. For å tilpasse reguleringen for små og nye aktører åpner regelverket i en del tilfeller for enklere krav (proporsjonalitet). I tillegg kan informasjons- og veiledningsarbeid spille en rolle.

En tidlig erfaring fra Storbritannias arbeid med «regulatorisk sandkasse» er at det har vært nyttig både for fintech-virksomhetene og reguleringsmyndighetene å komme tidlig i dialog for å få bedre innblikk i den andre partens tankegang. For å møte fremveksten av nye aktører, ny teknologi og nye forretningsmodeller, har jeg derfor bedt Finanstilsynet etablere et eget kontaktpunkt for veiledning av innovativ virksomhet.

Finanstilsynet har satt opp en nettside med informasjon om bl.a. konsesjonskrav, søknadsprosess og sentralt regelverk. Finanstilsynet har i tillegg utpekt fagansvarlige som kan veilede fintech-virksomheter på ulike regulatoriske områder. Et av målene med dette kontaktpunktet er å bidra til å identifisere teknologiske utviklingstrekk, og å avdekke behov for regelverksendringer dersom gjeldende regulering ikke skulle være godt nok tilpasset ny teknologi eller nye forretningsmodeller.

Jeg er for øvrig kjent med at IKT-Norge i samarbeid med et advokatfirma nylig har lansert en såkalt fintech-guide for gründere. IKT-Norge har også fått bevilget 560 000 kroner fra Finansmarkedsfondet for å se på hvordan en «regulatorisk sandkasse» for fintech kan etableres i Norge, og samarbeider nå bl.a. med Finans Norge om å utarbeide en konkret anbefaling til Finanstilsynet.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg
Besvart 10. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Etter nytt tilsyn med elsikkerhet er det denne uken funnet nye alvorlige brudd på regelverket på Goliat. Prosjektet er allerede forsinket, kostnadene for utbygging nesten fordoblet og det dukker stadig opp nye utfordringer i driften.

Finnes det en grense for hvor mange hendelser, forsinkelser og dager med driftsstans en må se på Goliat før statsråden er villig til å ta konkrete grep, eller vurdere sanksjoner mot operatør, for å få feltet tilbake i stabil, sikker drift?»

Svar:

En hovedoppgave for myndighetene er å ha et forvaltningssystem for petroleumsvirksomheten på norsk sokkel som gir god ressursforvaltning og tilrettelegger for at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende innen HMS. Forvaltningen av sektoren bygger på de samme prinsippene som forvaltningen av annen næringsvirksomhet i Norge. Myndighetene regulerer sektoren ved å sette helhetlige, klare og forutsigbare rammer. Rettighetshaverne som har den nødvendige kompetanse til å drive kommersiell petroleumsvirksomhet, har ansvaret for den operasjonelle leting, utbygging, og drift innen sin portefølje av deltakerandeler på sokkelen. Denne aktiviteten skjer i utvinningstillatelser tildelt av myndighetene til en gruppe av rettighetshavere.

Dette er en viktig og riktig ansvarsfordeling mellom myndigheter og næring som har ligget fast i lang tid og som er en pilar i norsk petroleumspolitikk.

Olje- og energidepartementet er ressursmyndighet og har som hovedoppgave å tilrettelegge for at petroleumsressursene skal gi høyest mulig verdiskaping gjennom god ressursforvaltning. Arbeids- og sosialdepartementet har forvaltningsansvaret for arbeidsmiljøet og for sikkerhet, beredskap og sikring i petroleumsvirksomheten. Petroleumstilsynet er et statlig tilsynsorgan underlagt Arbeids- og sosialdepartementet.

Spørsmålet fra representanten Haltbrekken berører forhold som ligger under begge departementers ansvarsområder. Derfor har jeg i utarbeidelsen av svaret konsultert Arbeids- og sosialministeren.

HMS-regimet for norsk petroleumsvirksomhet hviler på funksjonsbaserte regler og ansvarliggjøring av aktørene. Det er aktørene selv som er ansvarlige for at deres virksomhet drives forsvarlig.

I spørsmålet vises det til Goliat-feltet der Eni (operatør) og Statoil er rettighetshavere. Det betyr at de sitter på eierandelene i feltet. Det er ingen tvil om at Goliat-feltet har hatt en vanskelig gjennomførings- og oppstartsfase. Eni har hatt utfordringer med å få etablert sikker og effektiv drift. Produksjonen er nå stanset og det pågår vedlikeholdsarbeid.

Gjennomføring av store, kompliserte prosjekter er krevende. Forskning har vist at gjennomføring av store prosjekter innen andre industrigrener (transportsektor, forsvarsprosjekter etc.) ofte opplever store kostnadsoverskridelser og forsinkelser. Overskridelser på større olje- og gassprosjekter er en utfordring internasjonalt. De fleste prosjektene på norsk sokkel ender opp med utbyggingskostnader innenfor usikkerhetsspennet som er angitt i utbyggingsplanen, men enkelte utbygginger har ikke oppnådd dette. Goliat-utbyggingen ble besluttet av rettighetshaverne i 2008. Plan for utbygging og drift ble godkjent av Olje- og energidepartementet i juni 2009 etter at utbyggingen på vanlig måte ble forelagt Stortinget av Stoltenberg 2-regjeringen. Gjennomføringen av utbyggingsprosjektet endte med store overskridelser og betydelige forsinkelser. Dette er negativt både samfunnsøkonomisk og for rettighetshaverne.

Goliat har produsert 33 millioner fat fram til den planlagte revisjonsstansen på feltet som startet i september 2017. Eni startet opp igjen feltet den 2. oktober.

Petroleumstilsynet har fulgt Goliat-prosjektet tett, i tråd med sitt tilsynsansvar på norsk sokkel. I perioden 19.-28. september førte Petroleumstilsynet tilsyn med elsikkerhet og ansvarshavende for de elektriske anleggene i Eni om bord på Goliat. Petroleumstilsynet påla 6. oktober Eni å stanse virksomheten på feltet i påvente av utbedringsarbeid. Rapporten fra tilsynet i september ble ferdigstilt 6. november.

En bærebjelke i kvalitetssikringen av utbygging og drift på norsk sokkel er modellen med flere rettighetshavere. Det er rettighetshaverne som er ansvarlige for at virksomheten drives forsvarlig på sine prosjekter. Det er ikke fremmet ønske om skifte av operatør fra noen av rettighetshaverne i Goliat.

Jeg merker meg at de tillitsvalgte og hovedverneombudet i Eni nå tydelig gir uttrykk for at det gjennom topartssamarbeidet i selskapet er etablert en god og konstruktiv dialog mellom ledelse, fagforeningene og vernetjenesten. Jeg har også merket meg at de tillitsvalgte og hovedverneombudet mener at det utad er skapt et bilde av situasjonen på Goliat som de overhodet ikke kjenner seg igjen i, og at de tar sterk avstand fra krav om at Eni skal fratas operatørskapet på Goliat.

Petroleumstilsynets tilsyn kommer i tillegg til, og ikke som erstatning for, selskapenes oppfølging av sin egen virksomhet. Petroleumstilsynets oppfølging av Goliat har vært ekstraordinær og bruk av pålegg og stans av produksjonen er et sterkt virkemiddel som viser alvoret i situasjonen. Petroleumstilsynet vil fortsette å følge Goliat-prosjektet tett.

Mitt inntrykk er at selskapene og deres ansatte under den pågående driftsstansen samarbeider bedre om nødvendige tiltak for sikker og stabil drift enn tidligere. Myndighetenes oppgave er å følge opp at Goliat kommer i stabil, effektiv og sikker drift, samtidig som det sørges for et høyt nivå og kontinuerlig forbedringsarbeid når det gjelder sikkerheten.

Det er Olje- og energidepartementet som utpeker eller godkjenner operatør i utvinningstillatelser på norsk sokkel. Sikkerhetsfaglige vurderinger i den forbindelse innhentes fra Arbeids- og sosialdepartementet. Når særlige grunner tilsier det kan Olje- og energidepartementet

foreta skifte av operatør. Ut fra dagens situasjon er det ikke en aktuell problemstilling å foreta et skifte av operatør for Goliat.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 16. november 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er til nå iverksatt for å forhindre at barn blir sendt til hjemlandet mot sin vilje, og hva vil statsråden gjøre for at foreldre med innvandrerbakgrunn blir bedre integrert slik at de på en god måte klarer å harmonisere egen kultur og tradisjoner med norske regler, normer, og verdier?»

Begrunnelse:

Den 08. nov. avslører NRK at norske barn og unge med somalisk bakgrunn blir sendt til såkalte koranskoler til foreldrenes hjemland. Vitnesbyrd fra noen av oppholdene gir innblikk i en grusom tilværelse for flere av barna. Dessverre er ikke dette et nytt fenomen. Vi er kjent med at en del foreldre med innvandrerbakgrunn sender sine barn til hjemlandet når de opplever at barna blir "for norske".

Svar:

Vi vet at unge med innvandrerbakgrunn blir sendt til utlandet mot sin vilje, og vi er kjent med alvorlige forhold noen av disse utsettes for under slike opphold. Dette er uakseptabelt og noe jeg tar svært alvorlig. Utenrikstjenesten har svært begrensede muligheter til å gi bistand til ungdommene som befinner seg utenfor norsk jurisdiksjon. Det er derfor svært viktig at foreldre tar ansvar for at praksis og holdninger endres. Jeg mener vi må se på hvordan vi i felleskap kan styrke arbeidet her hjemme for å forhindre at unge blir sendt ut. Jeg vil fremover vurdere tiltak for å forebygge og så langt det er mulig forhindre at barn utsettes for denne type tvangsopphold. 9. november 2017 kalte jeg derfor inn til et politisk møte med syv av mine statsrådskollegaer for å drøfte hva vi kan iverksette av tiltak for å hindre at dette skjer med flere. Vi vurderer flere tiltak og har avtalt at vi følger opp med nytt møte innen to uker. Hensikten er å styrke innsatsen med grep ut over de forslagene som alt ligger i Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse som ble lansert 8. mars 2017. Jeg vil understreke at det jobbes med denne problemstillingen i førstelinjetjenesten som ledd i det mangeårige arbeidet med handlingsplaner.

Flere av tiltakene i handlingsplanen for 2017-2020 er godt i gang, men i tillegg ser vi nå på andre relevante grep som kan være aktuelle, blant annet endringer i passloven og andre lover. Vi skal foreta en gjennomgang av noen av disse sakene for å se hvor det har sviktet og styrke informasjonen til ungdom og foreldre.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 17. november 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Fiskeriministerens vedtak om å sette deltakerlovens aktivitetskrav til side i Gunnar Klo-saken gjør det nødvendig å få frem en avklaring fra statsråden om hvordan han vil forvalte deltakerloven fremover.

Kan statsråden garantere at dette er et særlig engangstilfelle, eller er dette en endring av statsrådens tilnærming til deltakerloven?»

Svar:

Jeg fattet 6. oktober i år et vedtak som gikk ut på å gi fiskeindustribedriften Gunnar Klo AS unntak fra hovedregelen i deltakerloven om at bare aktive fiskere kan være majoritetseiere i fiskefartøy (aktivitetskravet). Unntaket gjaldt ett bestemt fiskefartøy som bedriften tidligere var minoritetseier i. I kjølvannet av vedtaket har enkelte stilt spørsmål ved om deltakerloven og prinsippet om en fiskereid flåte ikke lenger står ved lag.

Jeg kan forsikre om at det er ingen grunn til slik bekymring. Det skal ikke være noen tvil om at deltakerloven ligger fast, og at vi fortsatt skal ha en fiskereid flåte.

Men vi må samtidig ikke glemme at da Stortinget fastsatte deltakerloven, ga lovgiver en åpning for at det kan gjøres unntak fra aktivitetskravet. Det følger av lovens § 6 tredje ledd første punktum at departementet i særlige tilfelle, når næringsmessige og regionale hensyn tilsier det, ved enkeltvedtak kan gjøre unntak fra kravet om at aktive fiskere skal eie mer enn 50 % av fiskefartøy.

Jeg vil understreke at praksis rundt unntak fra aktivitetskravet har vært streng, og vil fortsette å være det. Men unntak fra aktivitetskravet har vært gitt fra tid til annen, også under tidligere regjeringer, blant annet i 2013 under Stoltenberg II-regjeringen i forbindelse med en utlysning av tre reketråltillatelser. Dessuten har vi hatt unntak fra aktivitetskravet for leveringspliktige torsketrålere i svært lang tid.

Vedtaket i Gunnar Klo AS-saken betyr uansett ikke at det vil bli lettere for utlendinger å kjøpe seg inn i fiskefartøy. Utenlandske statsborgere kan fortsatt ikke eie mer enn 40 prosent i slike fartøy, verken direkte eller indirekte. Dette gjelder uavhengig av om det er fiskeindustribedrift eller aktiv fisker som er direkte eier av fartøyet.

Når Gunnar Klo AS fikk unntak fra aktivitetskravet for ett bestemt fartøy, var det fordi jeg etter en konkret vurdering fant at selskapet faktisk fyller de strenge vilkårene for unntak som lovgiver har fastsatt i deltakerloven. Jeg la i den forbindelse avgjørende vekt på at Gunnar Klo AS er en fiskeindustribedrift med aktivitet over lang tid. Jeg la videre stor vekt på at bedriften over tid indirekte har hatt et betydelig minoritetseierskap i det aktuelle fartøyet, og at råstofftilførselen fra fartøyet har vært svært viktig for selskapets landbaserte fiskerivirksomhet. Det ligger an til at fartøyets leveranser også vil være viktige for bedriften i tiden framover. Jeg synes også det er viktig å få fram at dispensasjonsvedtaket sikrer at råstoffet fra det aktuelle fartøyet landes lokalt. Hvis det aktuelle fartøyet hadde blitt kjøpt av andre aktører, er det fare for at det ville ha landet råstoffet andre steder.

Det er videre slik at flere av de lokale industrikonkurrentene til Gunnar Klo AS er fiskereide. I konkurransen om råstoffet stiller de fiskereide bedriftene naturligvis sterkere enn Gunnar Klo AS.

Vedtaket ligger således godt innenfor rammene for unntak fra aktivitetskravet, som lovgiver har fastsatt i deltakerloven.

Jeg kommer til å fortsette med å legge deltakerlovens strenge krav til grunn i slike saker. Dette innebærer at den restriktive praksisen for unntak fra aktivitetskravet vil bli videreført, men også at det må foretas en konkret vurdering av den enkelte sak slik loven krever. Jeg kan i den forbindelse nevne at jeg senest i inneværende uke har avslått en annen søknad om unntak fra deltakerlovens aktivitetskrav.

Ut over dette blir det ikke riktig av meg å spekulere i utfallet av eventuelle framtidige søknader.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 15. november 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Endringene i det fylkeskommunale inntektssystemet gjør at det i blant annet Rogaland diskuteres om hurtigbåttilbudet i Ryfylke vil bli mye dårligere.

Hvis konsekvensene blir at innbyggerne får et dårligere transporttilbud, vil statsråden vurdere endringer i inntektssystemet eller andre tiltak for å hindre dette?»

Svar:

Midlene som fordeles gjennom inntektssystemet er fylkeskommunenes frie inntekter, som de disponerer fritt uten andre bindinger fra staten enn gjeldende lover og regler. Det er fylkeskommunen, og ikke staten, som har best forutsetninger til å vurdere hvordan midlene skal brukes lokalt. Fylkeskommunene har derfor full mulighet til å prioritere mellom sektorer, herunder beslutte hvor mye som skal brukes på hurtigbåttilbudet i Ryfylke.

Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal fylkeskommunene i prinsippet få full kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjeller. Det er derfor viktig at inntektssystemet revideres med jevne mellomrom, slik at endringer i utgiftsbehovet reflekteres i utgiftsutjevningen. Inntektssystemet for fylkeskommunene var nesten uforandret fra midten av 1990-tallet til 2015. Det skjedde store endringer i befolkningssammensetning, bosettingsmønster og infrastruktur i denne perioden som ikke ble fanget opp i inntektssystemet. Dermed oppstod det skjevheter og urettferdigheter, og vi innførte derfor et nytt inntektssystem fra 2015. Rogaland var en av fylkeskommunene som kom betydelig bedre ut i det nye systemet.

Det ble allerede i budsjettmaterialet for 2015 varslet at departementet ville arbeide videre med kostnadsnøkkelen for båt og ferje. I kommuneproposisjonen for 2018 foreslo Regjeringen en ny kostnadsnøkkel for denne sektoren, som flertallet på Stortinget sluttet seg til (jf. Innst. 422 S (2016–2017)). Jeg mener den nye kostnadsnøkkelen er en klar forbedring fra dagens nøkkel. I dagens nøkkel blir det ikke skilt mellom ferjesamband som er dyre og billige i drift, og kriteriet for hurtigbåter er i praksis en refusjonsordning, noe som bryter med kravet om at kriteriene skal være objektive.

Med den nye båt- og ferjenøkkelen fanger vi opp at kostnadene til ferjesamband varierer med trafikkmengde, strekningslengde og farvannstype. Vi tar også hensyn til skoleskyss og passasjerreiser. Den nye nøkkelen legger også til rette for en mer effektiv drift av båtrutene, siden fylkeskommunene får beholde gevinsten hvis de reduserer kostnadene. Omleggingen er basert på et grundig utredningsarbeid og høringsuttalelser fra blant annet fylkeskommunene. I likhet med flertallet av høringsinstansene og Stortingets flertall mener jeg at dette er et bedre og mer rettferdig system.

Alle endringer i inntektssystemet gir omfordelingsvirkninger. Rogaland taper på omleggingen av båtkriteriet, men tjener på omlegging av fergekriteriet. Omfordelingen som følge av den nye båt- og ferjenøkkelen er likevel relativt moderate, og må også ses i sammenheng med at Rogaland fikk en betydelig gevinst ved omleggingen i 2015.

Jeg vil også vise til styrkingen av båt- og ferjesektoren i forslaget til statsbudsjett for 2018. Ferjer og hurtigbåter er en viktig del av infrastrukturen langs kysten, og vi har derfor foreslått at 100 mill. kroner av veksten i de frie inntektene skal gis en særskilt fordeling til båt- og ferjefylkene i 2018. Vi legger dermed til rette for et godt transporttilbud for folk og næringsliv langs kysten, men det er fylkeskommunene selv som må vurdere hvordan de vil legge opp rutetilbudet lokalt.

Til slutt vil jeg legge til at vi stadig arbeider for å gjøre inntektssystemet bedre og mer rettferdig. Som varslet i kommuneproposisjonen for 2018, vil vi foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet i forbindelse med regionreformen.

SPØRSMÅL NR. 218

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 15. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at salg av fjellanlegget kommandoplass Kalkovnen ivaretar dagens og fremtidens behov for tilfluktsrom, hvordan dekkes befolkningens krav på tilfluktsrom i Telemark nå og etter salget, og vurderer han det slik at salget styrker beredskapen?»

Begrunnelse:

Telemarksavisa melder 08. november 2017 at fjellanlegget ved kommandoplass Kalkovnen i Telemark sivilforsvarsdistrikt skal legges ut for salg.

I FFI-rapporten «Vurdering av samfunnets behov for beskyttelsestiltak» av 21. desember 2016 går det frem at varsling, evakuering og tilfluktsrom er relevante og nødvendige tiltak for beskyttelse av sivilbefolkningen under

en væpnet konflikt. Dette er beskyttelse norske innbyggere har krav på ifølge folkeretten og sivilbeskyttelsesloven av 2010. Tiltakene er mer aktuelle enn på lenge som en del av totalforsvarskonseptet idet Norge igjen står overfor tradisjonelle sikkerhetsutfordringer.

Samtidig er det kjent at det ikke er plass til mer enn halvparten av befolkningen i tilfluktsrom, flere av de eksisterende tilfluktsrommene lider av mangelfullt vedlikehold, kompetansen om tilfluktsrom er betydelig redusert og det eksisterer i dag ingen beredskapsstyrke som kan ivareta oppgaven med å klargjøre, bemanne og drifte tilfluktsrommene.

Justisministeren uttalte i spørretimen 3. mai 2017 at:

«Tilfluktsrom er permanente beskyttelsesrom som skal verne befolkningen mot skader, primært ved væpnet konflikt. Et moderne samfunn har behov for sivile beskyttelsestiltak. Eksisterende tilfluktsrom skal derfor opprettholdes og vedlikeholdes.».

Rapporten fra Forsvarets forskningsinstitutt slår fast at det ikke finnes andre alternativer som kan erstatte de nåværende tiltakene og samtidig gi en tilsvarende grad av beskyttelse. Direktør i Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) kommenterte det slik:

«Vi har vært i fredstid og hatt lite oppmerksomhet på denne typen beskyttelsestiltak. Med den endrede sikkerhetssituasjonen vi har nå, må vi igjen tenke på de klassiske beskyttelsestiltakene».

Svar:

Jeg er glad for at Stortingsrepresentanten viser interesse for utfordringene knyttet til beskyttelse av sivilbefolkningen i tilfelle væpnet konflikt. Dette er problemstillinger som regjeringen jobber med som del av arbeidet med totalforsvaret generelt, og sivile beskyttelsestiltak spesielt.

I følge DSB er Kalkovnen kommandoplassanlegg en tidligere kommandoplass for Sivilforsvaret, og således ikke et tilfluktsrom for sivilbefolkningen. Etter DSBs vurdering har Sivilforsvaret ikke lenger behov for anlegget, og det inngår derfor ikke lenger som en del av Sivilforsvarets beredskap.

Sivilforsvaret har som del av moderniseringen som besluttet ved Stortingets behandling av Stortingsmelding nr. 22 (2007-2008), avhendet et stort antall eiendommer og kommandoplasser for å redusere driftskostnader og frigjøre midler til blant annet materiellinvesteringer.

Ut ifra de opplysninger jeg har mottatt fra DSB i denne saken er jeg av den oppfatning at avhending av dette anlegget ikke påvirker beredskapen for sivilbefolkningen negativt. Departementet har for øvrig bedt direktoratet sammenstille mottatte høringssvar etter den gjennomførte høringen av DSBs konseptutredning om Sivilforsvaret, der sivile beskyttelsestiltak også er et tema. DSB har frist 1. desember for å oversende sammenstillingen og direktoratets vurderinger i så henseende.

SPØRSMÅL NR. 219

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand
Besvart 17. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«En rekke skoler, blant annet Nord-Gudbrandsdalen videregående skole, benytter video- og fjernundervisning i enkelte fag for å opprettholde utdanningstilbudet, og gi elever i distriktene økte valgmuligheter enn elevgrunnlaget ved den enkelte skole gir rom for. I et oppslag i NRK 31.10.2017, uttaler departementet at dette kan være i strid med opplæringsloven.

Vil statsråden eventuelt endre opplæringsloven slik at skoler ikke risikerer å måtte redusere utdanningstilbudet?»

Begrunnelse:

NRK avdekket 31.10.2017 at Nord-Gudbrandsdalen videregående bruker video- og fjernundervisning i enkelte fag for å opprettholde utdanningstilbudet sitt, og at departementet var usikker på om dette var lovlig. I enkelte tilfeller kan dette være et viktig supplement når elevmassen varierer, og det er store avstander. Samtidig må det ikke gå utover faglig kvalitet, klassemiljø og elevenes utbytte av undervisningen. Da må Kunnskapsdepartementet ha oversikt over hvor utstrakt bruk det er, og sikre at forskningen kan underbygge hensiktsmessig bruk av digitale læringsmidler. En ny tolkning av opplæringsloven vil kunne svekke utdanningstilbudet ved mange skoler.

Svar:

Det er ikke forbudt å benytte undervisning per videolink eller andre typer fjernundervisning i begrensede deler av opplæringen i fag i VGO. Fjernundervisning skal imidlertid ikke være den eneste formen for undervisning elevene møter. Det er bare i forbindelse med videregående opplæring særskilt organisert for voksne og opplæring i samisk eller finsk at lovgiver har gitt skoleeier rett til å oppfylle hele elevens rett til opplæring via fjernundervisning.

Begrensningene i adgangen til fjernundervisning skal sikre elevene tett faglig oppfølging, tilpasset opplæring og dessuten tilstrekkelig sosial tilhørighet til sin gruppe og skole.

Jeg kjenner til at noen videregående skoler tilbyr elevene ulike typer fjernundervisning i enkelte fag. Dette kan være et gode for elevene og skolene. Samtidig vil jeg understreke at denne typen organisering av opplæringen ikke må komme i veien for elevenes øvrige rettigheter etter regelverket. Blant annet står elevenes rett til spesialundervisning og vurdering fast. Jeg forutsetter at alle elevenes rettigheter sikres ved de skolene som velger å tilby fjernundervisning i visse fag.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud
Besvart 17. november 2017 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at det ikke vil bli noen nedbemanning ved kongelige norske marines musíkkorps i Horten?»

Begrunnelse:

Høsten 2016 ble det i Stortinget vedtatt at Forsvarets musikk skal bestå med dagens struktur. I Forslaget til statsbudsjett foreslås det at en omorganisering i

Forsvarets musikk skal utredes og i iverksettes i 2018. På bakgrunn av dette skapes det usikkerhet knyttet til stillinger og aktivitet i Forsvarets musikk, heriblant for Kongelige norske marines musikkorps i Horten.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 10. november 2017 med spørsmål fra stortings-representant Maria-Karine Aasen-Svendsrud. Spørsmålet omhandler om statsråden kan bekrefte at det ikke blir noen nedbemanning ved Kongelige norske marines musikkorps i Horten. Begrunnelse for spørsmålet er informasjon i Prop. 1 S (2017-2018) om utredning når det gjelder organisering av Forsvarets musikk.

Følgende tekst i Prop.1 S (2017-2018) er relevant i denne saken:

Under Stortinget si behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) blei det vedtatt å føre vidare korpsstrukturen med fem korps. Det blei også vedtatt å erstatte musikkinspektoratet med ei felles sentral leiing. Stortinget bad vidare Kulturdepartementet dekka 40 pst. av dei samla utgiftene knytte til drifta av korpsa i Horten, Bergen, Trondheim og Harstad. Dei innleiande samtalane og utgreiinga med Kulturdepartementet starta hausten 2016 og heldt fram i 2017.

Stortinget ga også Forsvaret i oppdrag å greie ut om delar av drifta av Forsvarets musikk kan finansierast gjennom kommunar og fylkeskommunar. Dette arbeidet blei sett i gang i slutten av 2016. (pkt. 3.8.)

Følgende tekst fra Innst. 62 S (2016-2017) er også relevant:

Flertallet legger derfor til grunn at dagens struktur med fem korps videreføres, samtidig som musikkinspektoratet legges ned og prinsippet om samlet og effektivisert sentral ledelse opprettholdes. (pkt. 3.25)

Dette innebærer at det, på oppdrag fra Stortinget, er igangsatt flere prosesser. Den ene er en utredning som omhandler mulig delfinansiering av Forsvarets musikk (FMUS) fra kommuner og fylkeskommuner. Den andre omhandler et budsjettsamarbeid med Kulturdepartementet.

Den tredje er et oppdrag om organisasjonsutvikling. Forsvarsdepartementet har gitt Forsvaret i oppdrag å nedlegge musikkinspektoratet med tilhørende stillinger innen utgangen av 2017. Forsvaret er bedt om å etablere en felles sentral ledelse og administrasjon for FMUS i Oslo innen 1. januar 2018. Den nye ledelsen skal etableres

innenfor årsverksrammen for FMUS etter nedleggelse av musikkinspektoratet.

Forsvaret opplyser at de fortsatt er i prosess med å gjennomføre oppdraget. Omorganiseringen vil foregå innenfor rammen av fem musikkorps, slik Stortinget har forutsatt. Samtidig, når musikkinspektoratet skal legges ned, og det skal etableres en felles sentral ledelse for FMUS i Oslo, vil dette kunne påvirke organiseringen og sammensetningen av musikkorpsene, herunder også Kongelige norske marines musikkorps.

Det er viktig å presisere at den pågående organisasjonsutviklingen av FMUS faller innenfor forsvarssjefens myndighetsområde. Forsvaret forsikrer om at de justeringer som gjennomføres vil være i tråd med oppdragene Forsvaret har fått av departementet, og en oppfølging av regjeringens og Stortingets føringer.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Maria-Karine Aasen-Svensrud
Besvart 17. november 2017 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan forsvarsministeren bekrefte at kommandantskapet og saluttstasjonen i Horten skal bestå og videreføres i Horten?»

Begrunnelse:

Horten har en sterk tilknytting til Forsvaret gjennom blant annet spesialstyrkene, FFI, FlO-verksted og marinemusikken. TiI tross for vedtak i Stortinget om videreføring av Forsvarets aktivitet i Horten reises det nå, blant annet gjennom media, usikkerhet rundt videreføring av kommandantskapet og saluttstasjonen lokalisert i Horten.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 10. november 2017 med spørsmål fra stortings-representant Maria-Karine Aasen-Svensrud om hvorvidt jeg kan bekrefte at kommandantskapet og saluttstasjonen i Horten skal bestå og videreføres.

I Forsvaret er kultur og tradisjon viktig for militær identitetsbygging. I Prop. 151 S (2015- 2016) Langtidsplan for forsvarssektoren slår regjeringen likevel fast at Forsvarets kultur- og tradisjonsområde må innrettes etter Forsvarets behov, i likhet med annen virksomhet i Forsvaret. På bakgrunn av dette har Forsvaret utredet fremtidig innretning av Forsvarets kommandantskap og saluttstasjoner. I utredningen anbefales det blant annet at kommandantskapet og saluttstasjonen på Karljohansvern avvikles.

Utredningen er mottatt og er til vurdering i Forsvarsdepartementet. Jeg ønsker derfor ikke å signalisere noe nå når det gjelder utfallet av departementets vurderinger i saken.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen
Besvart 17. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«En stadig tilbakevendende bekymring i forbindelse med det nye sykehuset på Brakerøya i Drammen, har vært manglende planer for og finansiering av veiløsninger til og fra sykehuset. Drammens Tidende kunne 8. november

2017 melde at nye veiløsninger må dekkes innen rammen for det nye sykehuset.

Stemmer dette, og hvilke konsekvenser vil det i så fall få for kvaliteten på tilbudet til pasientene i form av færre funksjoner, redusert kapasitet eller lignende?»

Begrunnelse:

Samferdselsministeren har ved flere anledninger, blant annet i forbindelse med kommunevalget i 2015 og under Fjordkonferansen i Drammen 31. mai 2017, lovt at vei til det nye sykehuset skulle komme på plass. Løftet er riktignok over tid moderert til å gjelde midlertidige løsninger. Det lå imidlertid ikke midler til nødvendige veiløsninger ved siste rullering av Nasjonal transportplan. Høyres parlamentariske leder har også, blant annet under Buskeruddtingets møte i februar 2016, lovt at så fort vedtaket om å bygge nytt sykehus var på plass, skulle det også bli fullt trykk på veiløsninger, også da under henvisning til løfter fra samferdselsministeren. I nevnte artikkel i Drammens Tidende bekrefter imidlertid Helse Sør-Øst at mesteparten av regningen for veiløsninger til det nye sykehuset på Brakerøya må tas av pengene til sykehus. Det er vanskelig å forstå at det kan skje uten at det påvirker innholdet i det nye sykehuset, og dermed tilbudet til pasientene. Det er derfor ønskelig med en avklaring fra helseministeren om hvordan dette henger sammen.

Svar:

byggesaker er det vertskommunen, i dette tilfelle Drammen kommune, som er reguleringsmyndighet, og som gjennom område- og detaljreguleringen fastsetter krav til opparbeidelse av veianlegg og tilknytning til overordnet veinett i samsvar med Plan- og bygningsloven.

Helse Sør-Øst RHF er, som tiltakshaver og byggherre for nytt sykehus på Brakerøya, ansvarlig for å etablere nødvendige veitilknytninger til det nye sykehuset i samsvar med reguleringsbestemmelsene gitt av Drammen kommune. Kostnader for etablering av veianlegg er inkludert i den kostnadsrammen som Helse Sør-Øst RHF har fastlagt for prosjektet.

Helse Sør-Øst har hele tiden vært klar på at de har ansvar for å bære disse kostnadene, slik at nytt veisystem hele tiden har vært inkludert i kostnadene for nytt sykehus i Drammen, på tilsvarende måte som opparbeidelse av vei og tilknytning til overordnet veinett er en del av kostnadsrammen for andre sykehusprosjekter. Dette er ingen ny praksis.

Jeg er informert om at sykehuset er planlagt med de kvaliteter og kapasiteter som følger av ordinære dimensjoneringskriterier for sykehus, og som er omforent mellom Helse Sør-Øst RHF og Vestre Viken HF. Det er ikke vurdert at kostnader knyttet til veianlegg forringer kvaliteten eller medfører redusert kapasitet for det nye sykehuset.

SPØRSMÅL NR. 223

Innlevert 9. november 2017 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 15. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Forvaltning av motorferdsel i utmark er en kommunal oppgave. Fylkesmannen gir veiledning til kommunene og er klagemyndighet for kommunale vedtak. Det går forlydende om at landets fylkesmannsembeter i sin praksis håndhever 2,5 km-reglen for motorferdsel til hytter ulikt.

Kan statsråden gi en oversikt over forskjellene mellom praksis hos de ulike fylkesmannsembetene på dette feltet?»

Begrunnelse:

Etter skriftlig søknad kan kommunene gi tillatelse til bruk av snøscooter for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg

Svar:

jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagt vassdrag § 5. Hovedprinsippet er at avstanden skal måles i luftlinje. Spørsmålet om målemetode må likevel avgjøres konkret i den enkelte sak. Dersom topografien tilsier at det blir helt urimelig å legge luftlinje til grunn for måling av avstanden, for eksempel fordi terrenget er alt for bratt, eller man må gå rundt fjell eller innsjø, blir lengden på den aktuelle traseen avgjørende. Det vil i slike tilfeller være den aktuelle stien eller traseen for å ta seg frem uten motoriserte kjøretøy som skal måles. I Troms og Finnmark får stadig flere hytteeiere avslag på sine søknader om tillatelse til scooterkjøring til og fra sine hytter med begrunnelse at avstanden ikke er stor nok målt i luftlinje. I store deler av Nord-Norge er terrenget som kjent bratt og kupert, og den faktiske kjøreavstanden er i mange

tilfeller over 2,5 km. Flere kommuner har fått kritikk av fylkesmannen fordi de har en for liberal praksis når det kommer til måling av avstand til hytte. Mange kommuner mener innstramninger innebærer en mistillit til deres vurderinger.

Svar:

Etter forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 bokstav c er det kommunene som har myndighet til å gi tillatelse til bruk av snøskuter for transport av bagasje og utstyr til hytte. Tillatelse etter bestemmelsen kan bare gis til hytteeier, det må være minst 2,5km mellom hytte og brøytet bilvei, og det må ikke være mulighet for leiekjøring i området.

Slik stortingsrepresentant Borch også skriver i begrunnelsen til spørsmålet er hovedprinsippet at avstanden mellom brøytet bilvei og hytte skal måles i luftlinje. I sin veiledning til kommunene har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet likevel lagt til grunn – slik også representanten Borch skriver i begrunnelsen for sitt spørsmål – at spørsmålet om målemetode må vurderes konkret i hver sak. Dersom topografiske forhold tilsier at det blir urimelig å legge rett luftlinje til grunn for måling av avstand, for eksempel fordi terrenget er alt for bratt, eller man må gå rundt et stort fjell eller en innsjø, er det lengden på den aktuelle traseen som blir avgjørende. Nærmere veiledning om dette finnes på miljøkommune.no.

I henhold til det jeg har fått opplyst fra fylkesmennene bruker flere fylkesmenn informasjonen på miljøkommune.no når de veileder om avstanden mellom hytte og brøytet vei. Fylkesmennene i de fylkene hvor tillatelse til bruk av snøscooter til hytte er en aktuell problemstilling, opplyser at de legger til grunn at det kan utøves skjønn ved fastleggelsen av avstanden. Der hvor kommunale vedtak har blitt overprøvd, er dette etter det jeg har fått opplyst, gjort fordi avstandskravet ikke har vært vurdert i kommunens vedtak, eller der det er klart at kommunen trekker skjønnsrommet for langt.

Graden av veiledning om motorferdselsregelverket og oppfølging gjennom lovlighetskontroll varierer mellom fylkesmennene. Dette avhenger blant annet av hvor stort omfang motorferdsel i utmark har i fylket. Fylkesmannen i Troms har for eksempel de siste par årene jobbet målrettet med å veilede kommuner slik at vedtak fattes innenfor gjeldende motorferdselsregelverk.

Avslutningsvis vil jeg forsikre om at jeg mener det er viktig at fylkesmennene vektlegger hensynet til det kommunale selvstyret når de behandler klager over kommunale vedtak. Det er de også pliktige til etter forvaltningsloven § 34. Jeg vil samtidig påpeke at der hvor kommunen trekker skjønnsrommet lengre enn loven gir hjemmel for, vil vedtaket være i strid med loven og dermed ulovlig. I disse tilfellene er det fylkesmannens lovpålagte oppgave å reagere.

SPØRSMÅL NR. 224

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 15. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I mange debatter får ein høyre av representantar frå Høgre og FrP at ein no løyver meir pengar til det eine eller andre føremålet enn det dei raudgrøne gjorde.

Kva postar i framlegg til statsbudsjettet 2018 er det som ikkje er auka samanlikna med statsbudsjettet 2013?»

Grunngjeving:

Det er ynskjeleg med ei samla lista over dei postane som reelt sett er redusert. Der postar er endra eller slegne saman er det ynskjeleg at det vert omtala.

Svar:

Regjeringen presenterer i forslaget til statsbudsjett for 2018 (Gul bok kap. 4) realveksten i statsbudsjettets utgifter fra 2009 til 2018 innenfor politikkområder. Basert på datasettet som ligger til grunn for presentasjonen i Gul bok, er det foretatt tilsvarende beregninger for realveksten fra 2013 til 2018, jf. tabellen nedenfor. Tallene viser blant annet en gjennomsnittlig årlig realvekst i utgifter til vei- og jernbaneformål på 7,3 prosent. Jeg gjør oppmerksom på at beregningen tar utgangspunkt i statsregnskapet for 2013, og ikke statsbudsjettet for samme år.

Slike beregninger er usikre, jf. omtale i kap. 4 i Gul bok 2018. Det er blant annet tatt hensyn til endret føring i statsbudsjettet av statlig betalt merverdiavgift, som fra 2015 føres på et samlekapittel under Finansdepartementet. Videre er innføring av desentralisert innbetaling fra statlige virksomheter av arbeidsgiveravgift til Statens pensjonskasse hensyntatt. I perioden er det også foretatt mange andre endringer i kapittel- og poststrukturen, og det er foretatt endringer i formålene som bevilgningene nyttes til under de enkelte postene. Finansdepartementet har derfor ikke tilsvarende realvekstberegninger på kapittel- og postnivå.

Tabell. Oversikt over realveksten på utvalgte politikkområder på statsbudsjettet

Regnskapsført og bevilgede beløp i nominelle mrd. kroner i 2013 og 2018. Gjennomsnittlig realvekst 2013 til 2018.

	Nominell verdi		Gjennomsnittlig årlig realvekst
Politikkområde	2013	2018	2013 - 2018
Internasjonal bistand	25,5	29,2	0,1 %
Utdanning			
- Statlige bevilgninger til opplæring og barnehager	9,5	14,3	5,6 %
- Høyere utdanning og forskning under Kunnskapsdepartementet	46,0	59,3	2,6 %
Kultur og trossamfunn	10,6	13,8	2,5 %
Rettsvesen og beredskap inklusiv Svalbardbudsjettet	26,2	36,6	3,1 %
Utlendingsområdet inkl. integrering av innvandrere	13,5	20,5	5,8 %
Kommunal og modernisering utenom kommunale rammetilskudd	14,9	18,1	1,3 %
Arbeid og sosiale formål	27,0	31,3	0,2 %
Helse			
- Spesialisthelsetjenesten	116,8	149,6	2,5 %
- Andre helseformål	10,7	17,9	8,0 %
Barn, familie og likestilling	24,7	27,0	-0,5 %
Næringsformål			
- Næring og fiskeri	10,0	12,8	2,2 %
- Landbruk og mat	16,9	18,2	-1,3 %
- Olje- og energi utenom statlig petroleumsvirksomhet	6,1	5,1	-6,1 %
Samferdselsformål			
- Vei og jernbaneformål	36,4	59,0	7,3 %
- Andre samferdselsformål	5,9	8,3	3,8 %
Forsvarsformål	36,3	49,2	3,6 %
Klima og miljø	7,5	10,0	3,2 %
Statlig administrasjon, EØS-finansieringsordninger mv.	19,5	24,8	1,3 %
Folketrygden			
Sykepenger	36,6	42,6	0,5 %
Arbeidsavklaringspenger	36,5	35,5	-3,1 %
Uføretrygd	71,6	86,5	1,1 %
Alderspensjon	164,6	223,1	4,2 %
Enslig forsørger	3,7	2,9	-7,0 %
Foreldrepenger	17,1	21,1	1,6 %
Legemidler mv.	9,5	13,8	7,4 %
Andre helseformål	14,3	18,2	2,5 %
Annet	11,2	12,4	-0,3 %
Rammeoverføringer til kommunene	145,3	174,1	
Kompensasjon for merverdiavgift til offentlig forvaltning og private	23,8	32,1	
Renter på statsgjeld	12,3	8,9	
Statlig petroleumsvirksomhet	33,6	25,0	

SPØRSMÅL NR. 225

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy
Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Regjeringen foreslår i framlaget statsbudsjett å endre verdsettelsesreglene for «verk og bruk» i eiendomsskatten slik at «produksjonsutstyr og – installasjoner» som hovedregel ikke lenger skal kunne ilegges eiendomsskatt.

Hvor stor andel av regjeringens foreslåtte endringer i eiendomsskatten vil tilfalle staten (gjennom hhv. økt selskapsskatt, grunnrenteskatt og gjennom helt og delvis eierskap i foretak som Statkraft, Statnett og andre foretak som vil kunne få lettelser i skattetrykket)?»

Svar:

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2018 å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjoner for å styrke næringslivet som bruker slike innsatsfaktorer i produksjonen. Lavere eiendomsskatt vil også komme statlige og kommunale selskaper til gode. Et lønnsomt og konkurransedyktig næringsliv, både offentlig og privat, er bra for kommuner i hele Norge. Lettelsene for næringslivet er i Prop. 1 LS (2017-2018) anslått til 800 mill. kroner når reglene er fullt innfaset. Det understrekes at anslagene er usikre.

Med regjeringens forslag vil vannkraftverk og særskattepliktige petroleumsanlegg, samt vindkraftverk, fortsatt betale eiendomsskatt på produksjonsutstyr og –installasjoner. I tillegg er det foreslått at de nye reglene skal fases inn over fem år.

Eiendomsskatten kommer til fradrag ved beregningen av alminnelig inntekt. I Prop. 1 LS (2017-2018) er det anslått at statens inntekter fra selskapsskatten vil øke med anslagsvis 100 mill. kroner når de nye eiendomsskattereglene er fullt innfaset.

Regjeringens samlede forslag for eiendomsskatten innebærer også at blant annet såkalte produksjonslinjer som er eid av kraftforetak, skal inngå i kraftanlegget, og at det ikke lenger kan ilegges eiendomsskatt separat på slike linjer, jf. omtale i punkt 7.2 i Prop. 1 LS (2017-2018). Forslaget knyttet til produksjonslinjer mv. er anslått å gi en lettelse på 50 mill. kroner for kraftprodusentene. Siden eiendomsskatten er fradragsberettiget i alminnelig inntekt og grunnrenteskatten, vil dette forslaget kunne øke statens proveny noe.

Statlige selskaper som i dag betaler eiendomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjoner, vil få redusert eiendomsskatt, i likhet med annen berørt næringsvirksomhet. Det kan slå ut i økte investeringer i selskapet, eller økt utbytte til eieren (staten), men det er vanskelig å anslå i hvilket omfang dette eventuelt vil skje. For eksempel vil Statnett gjennom nettleiereguleringen redusere inntektene like mye som eiendomsskatten reduseres, og dermed kommer reduksjonen strømkundene til gode.

SPØRSMÅL NR. 226

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson
Besvart 24. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kvinner skal ha en-til-en-omsorg fra jordmor i aktiv fødsel. Likevel rapporterer jordmødre til oss i SV at mange kvinner føder uten jordmor. Den eksakte situasjonen er uoversiktlig fordi sykehusene holder informasjonen om avvik fra rettigheten hemmelig, på tross av begjæringer om innsyn. Systemet for å rapportere kan også være for dårlig. Vi er bekymret for at statsråden ikke har oversikt over situasjonen for fødende.

Hvor stor andel av fødende har ikke en-til-en-omsorg fra jordmor i aktiv fødsel?»

Begrunnelse:

Tidsskriftet for jordmødre har henvendt seg til flere sykehus og bedt om innsyn i avviksmeldinger ved fødeavdelinger. 10. januar ba tidsskriftet om innsyn i avviksmeldinger i tidsrommet 1. juli 2016 til 3. mai i år.

Som eksempel avslo OUS kravet om innsyn. Tidsskriftet klaget på avgjørelsen. Helse- og omsorgsdepartementet opphevet avslaget. Men informasjonen er ennå ikke gitt. Stortinget vet ikke i hvor stor grad kvinner får en-til-en-omsorgen de skal ha når de føder.

Jordmødre rapporterer at det er vanskelig å føre avvik på problemer grunnet lite tid og manglende bemanning. Det tar tid å rapportere avvik og når avviket oppstår fordi du ikke har tid, kan det naturlig føre til at det ikke er tid til å rapportere avviket. På tross av at fødetilbudet på flere måter opererer som et akutt-tilbud med plutselig stor pågang er det ikke finansiert som akutt-tilbud. Jordmødrene rapportere at når pågangen er svært stor kan det føre til at kvinner ikke får en-til-en-omsorg i aktiv fødsel. At rapporteringssystemet er tungrodd fører da også til at de ikke rekker å rapportere avviket. De ønsker seg enklere måter å rapportere spesielt denne type avvik som grunner i mangel på tid og personale.

Svar:

Fødsel av et nytt barn er en av de største begivenheter i et menneskes liv. Det er forståelig at folk er svært opptatt av kvaliteten i svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen.

Vi bor heldigvis i et land der resultatene av denne omsorgen er blant de beste i verden. Vi har lav nyfødt- og mødredødelighet og færre keisersnitt enn mange andre vestlige land. Dette er resultater vi kan være stolte av.

Helsedirektoratet har i sin veileder "Et trygt fødetilbud" gitt en anbefaling om at alle fødende skal ha en jordmor hos seg så tidlig som mulig i aktiv fase av fødselen og til fødselen er over. Dette er en anbefaling, og ingen pasientrettighet. Det er et mål alle helseforetakene arbeider aktivt for å nå, men de store sesong- og dag til dag-variasjonene i fødselstall gjør det krevende å nå dette målet for 100 prosent av de fødende. At målet om tilstedeværelse i hele den aktive fasen av fødselen ikke nås, betyr imidlertid ikke at kvinnen føder uten jordmor. At barnet blir født uten at jordmor er tilstede, skjer heldigvis meget sjelden. Slike hendelser, som kan føre til betydelig personskade, bør meldes til meldeordningen i Helsedirektoratet i henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 3-3.

I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2017 stilte jeg krav om at helseforetakene skulle dokumentere i avvikssystemet hendelser der anbefalingen om tilstedeværelse av jordmor ikke ble fulgt opp. Hensikten med dette kravet var ikke å innføre en rapporteringsordning til departementet, men å sikre at avvik fra anbefalingen ble brukt i helseforetakenes eget forbedringsarbeid. Når det gjelder innsyn i avvikssystemet, kan den enkelte virksomhet vurdere dette i henhold til offentlighetslovens § 9, som lyder:

> "Alle kan krevje innsyn i ei samanstilling av opplysningar som er elektronisk lagra i databasane til organet dersom samanstillinga kan gjerast med enkle framgangsmåtar".

I den konkrete saken det vises til, ba departementet Oslo universitetssykehus om å vurdere om det kunne gis innsyn etter § 9. Departementet foretok ikke den konkrete vurderingen av om det skulle gis innsyn i dokumentene.

Når det gjelder valg av system for avviksregistrering, er dette et ansvar for helseforetakene. Man bør tilstrebe å velge et system som er brukervennlig og som legger til rette for at hendelser som bør registreres, faktisk blir registrert.

Fødselsomsorgen finansieres i likhet med all annen somatisk behandling gjennom basisbevilgningen og innsatsstyrt finansiering (ISF). ISF refusjonen beregnes ut fra den gjennomsnittlige kostnaden i de ulike diagnosegruppene (DRG).

SPØRSMÅL NR. 227

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Siv Mossleth
Besvart 15. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Ministeren viser gjerne til den todelte målsetninga i rovdyrpolitikken. Forutsetning for en todelt målsetning er to likeverdige mål. Fylkesmannen er Kongens og regjeringas representant i fylket, og utfører arbeidsoppgaver for departementer, direktorater og tilsyn.

Er det slik at ministeren deler fylkesmannens oppfatning av at hensynet til de fire store rovdyrartene og kongeørn er et hovedmål, mens det å utnytte beiteressursene for sau og rein i utmark bare er et mål, og dermed underordnet hensynet til rovvilt og kongeørn?»

Begrunnelse:

Fylkesmannen er Kongens og regjeringas representant i fylket, og utfører arbeidsoppgaver for departementer, direktorater og tilsyn. Dette står på fylkesmannen i Nordland sin hjemmeside.

Fylkesmannen er populært sagt statens forlenga arm, en som påser at statens vilje blir fulgt. På hjemmesiden til både Fylkesmannen i Nordland og andre fylkesmenn står det følgende: «Det er et hovedmål å sikre levedyktige bestander av de fire store rovdyrartene og av kongeørn. Samtidig er det et mål å opprettholde et aktivt jordbruk for å utnytte beiteressursene for sau og rein i utmark.»

Dette kan tyde på at byråkratiet ikke arbeider for en todelt målsetning med to likeverdige mål, men et hovedmål og et underordnet mål.

Svar:

Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og rovviltforlikene av 2014, 2011 og 2016 fastsetter rammene for forvaltningen av rovvilt. Rovviltet skal forvaltes på en bærekraftig måte, og vi skal sikre at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Alle de store rovdyrene er fåtallig, og det kreves forvaltningsmessige tiltak for å sikre overlevelsen. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av disse artene.

Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Stortinget har lagt vekt på at det skal være mulig med levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, herunder næringsdrift basert på utmarksbeiting både for sau og tamrein. Hensynet til de ulike interessene medfører derfor at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. En bærekraftig forvaltning må derfor avveie og ivareta de ulike hensyn på en best mulig måte. Ofte vil det være slik at ikke alle interesser kan ivaretas i samme område eller til samme tid. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder.

Det er imidlertid et ufravikelig vilkår at forvaltningen av rovvilt ikke må true bestandens overlevelse, noe som også er vektlagt av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 16. november 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan er forventede skatteinntekter i 2018 fordelt mellom kommunene i Grønt hefte og vil kommunalministeren anbefale at den enkelte kommune i sine budsjetter for 2018 legger inn anslagene på frie inntekter på kommunenivå som er publisert på regjeringen.no og i grønt hefte?»

Begrunnelse:

Anslaget på frie inntekter i 2018 som er publisert på regjeringen.no og i Grønt hefte er for flere kommuner vesentlig høyere enn kommunene har lagt til grunn i eget budsjett. Dette på tross av at kommunene har lagt inn en vekst i frie inntekter som er på linje med det som ble presentert i statsbudsjettet.

Svar:

Tabell 3 i Grønt hefte viser anslag på vekst i frie inntekter for kommunene fra 2017 til 2018. Frie inntekter er skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) og rammetilskudd. For eiendomsskatt er kun anslag for landet inkludert i tabellen, ikke for den enkelte kommune. Tabellen i Grønt hefte viser veksten i 2018 regnet fra anslag på regnskap for 2017. Alle tallene er i nominelle kroner. Prisveksten i kommunesektoren fra 2017 til 2018 er anslått til 2,6 pst. Skatteanslaget for 2017 er i Prop.1S (2017-2018) oppjustert med 4 mrd. kroner sammenliknet med anslaget i Revidert nasjonalbudsjett 2017.

Skatteinntektene, inkl. skatteutjamning, er den størrelsen det knytter seg mest usikkerhet til i anslaget på veksten i frie inntekter. Samlede skatteinntekter for kommunene i 2017 og 2018 blir anslått av Finansdepartementet i Statsbudsjettet 2018. For å anslå skatteinntektene for hver kommune, tar en utgangspunkt i skatt per innbygger

i kommunen i 2016, framskrevet med innbyggertallet i 2017. Ut fra skatt 2016 framskrevet med innbyggertall for 2017, blir det regnet ut andelen hver kommune får av beregnet samlet skatt. Denne andelen blir videre benyttet til å fordele samlet skatteanslag på inntekt og formue mellom kommunene for 2017 og 2018.

Anslag på skatteutjevning er inkludert i skatteanslaget. Slik blir det synliggjort at økning i skatteanslaget kommer alle kommuner til gode. For 2017 og 2018 er utjevningen i skatteinntektene for kommunene 60 prosent. Kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet, får en tilleggskompensasjon som blir finansiert av alle kommuner med et likt trekk per innbygger. I utregningen blir naturressursskatten holdt konstant med tall fra inntektsåret 2015.

Tallene for rammetilskudd 2017 er hentet fra Revidert nasjonalbudsjett 2017.

I Grønt hefte tas det dermed utgangspunkt i fordelingen av skatteinntekter mellom kommunene i 2016. Våre beregninger i Grønt hefte for den enkelte kommune er dermed forholdsvis enkle beregninger. Kommunene kan følge utviklingen i egen skatteinngang tettere, og kan kombinere denne informasjonen med informasjon om forventet skatteinngang på landbasis i Grønt hefte og faktisk skatteinngang på landsbasis. Kommunene har dermed bedre forutsetninger enn Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å lage treffsikre skatteanslag for egen kommune.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 16. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren sørge for at Jernbanedirektoratet bidreg til at ein får til samordning av billettar/overgangsbillettar mellom buss og tog frå 1. januar 2018 slik Kolumbus ynskjer?»

Grunngjeving:

I eit innlegg under Bykonferansen i Bryne ga Odd Harald Aksdal frå Kolumbus uttrykk for at dei ynskte å få til eit system med overgangsbillettar eller felles billettar mellom buss og tog frå 1. januar 2018.

Svar:

Allereie i dag har NSB og Kolumbus eit takstsamarbeid om månads- og årskort for fri overgang til lokaltoga på Jærbanen (Stavanger–Egersund). I tillegg er Kolumbus sin billett HjemJobbHjem gyldig på toga til NSB. Vi har over lengre tid jobba for å utvide dette takstsamarbeidet til også å gjelde enkeltbillettar. Det har vore nokre tekniske og praktiske utfordringar, som har gjort at dette tek meir tid enn ynskja. Det er derfor gledelig at Jernbanedirektoratet har inngått ei samarbeidsavtale med Kolumbus om rute-, takst- og billettsamarbeid mellom tog og buss i Rogaland.

Takstsamarbeidet vil vere ein del av konkurranseutsettinga av Jærbanen (Trafikkpakke 1). Samarbeidet inneber at det blir felles billettar og fri overgang mellom buss og lokaltog på Jærbanen. Konkurransegrunnlaget er lagt ut og dei prekvalifiserte leverandørene er i gang med å rekne på sine tilbod. Trafikkstart for ny operatør vil være juni 2019 og Jernbanedirektoratet legg opp til at billettsamarbeidet trer i kraft samstundes. Takstsamarbeidsavtalen er utforma som eit samla opplegg med koordinering av ruter for buss og tog, felles billettar og felles marknadsføring, som profilering av lokaltoga i Kolumbus sin eigen design, samt nye prinsipp for avrekning mellom partane.

Dagens takstsamarbeid varetek pendlarane, men det hadde likevel vore positivt for fritidsreisande å kunne tilby dei ein enklare billett- og reisekvardag allereie frå nyttår. Det er samstundes viktig at Jernbanedirektoratet får avgjere når dei ser det som fornuftig og praktisk mogleg å gjennomføre takstsamarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 230

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik
Besvart 17. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvor mange pågripelser har blitt foretatt i hhv tidligere Romerike, Follo, Asker og Bærum og Oslo politidistrikt de siste fem år, samlet for det enkelte år samt brutt ned per måned?»

Svar:

Jeg har innhentet opplysninger fra Politidirektoratet, som opplyser at spørsmålet innebærer å innhente, bearbeide og sammenstille et omfattende tallmateriale. Politidirektoratet presiserer derfor at det er feilkilder i dette tallmaterialet som ikke er mulig å avdekke uten en manuell gjennomgang av en betydelig andel av hendelsene. Det tas derfor forbehold om tallene i svaret fordi det ikke har vært mulig å gjennomføre en slik prosess innenfor den tiden direktoratet og departementet har hatt til rådighet.

Tall fra gamle Oslo politidistrikt og tidligere Asker og Bærum politidistrikt opplyses å være personer som er registrert pågrepet etter reglene i straffeprosessloven. Dette medfører at de som er innbragt etter politiloven eller pågrepet med hjemmel i utlendingsloven ikke er med i tallgrunnlaget. Tallene fra tidligere Romerike politidistrikt og Follo politidistrikt viser samtlige personer innsatt i arrest uansett hjemmel. Felles for samtlige distrikter er at pågrepne som tas direkte inn til avhør uten innsettelse, i arrest ikke fremkommer.

Det presiseres at de organisatoriske enhetene er angitt som politidistrikt, selv om de i forbindelse med implementeringen av nærpolitireformen er slått sammen til nytt politidistrikt.

Årsoversikt Romerike politidistrikt						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Januar	171	176	210	166	140	114
Februar	166	193	183	181	152	125
Mars	177	167	212	231	123	135
April	163	152	179	193	177	136
Mai	137	188	211	215	182	124
Juni	121	218	216	212	190	161
Juli	150	192	126	178	158	153
August	162	192	200	159	152	118
September	200	184	251	179	155	138
Oktober	196	200	193	195	132	145
November	201	236	189	157	155	
Desember	197	190	183	172	143	
Totalt	1962	2249	2290	2181	1798	

Årsoversikt Follo politidistrikt						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Januar	62	67	63	59	54	31
Februar	51	66	64	55	52	27
Mars	49	53	56	65	59	70
April	89	79	50	47	67	29
Mai	73	66	74	56	72	38
Juni	79	75	72	64	44	39
Juli	46	65	42	41	51	35
August	49	51	51	56	30	41
September	59	79	53	56	40	44
Oktober	69	69	63	42	35	66
November	60	64	50	57	43	29*
Desember	74	55	47	55	48	
Totalt	760	787	685	653	595	449

*) Oversikt over antall pågrepne i november 2017 er pr. 13. november.

Årsoversikt Oslo politidistrikt						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Januar	581	662	563	461	355	401
Februar	621	607	507	398	385	390
Mars	860	600	610	484	421	486
April	687	647	536	395	500	344
Mai	649	800	569	496	420	431
Juni	694	660	484	532	403	442
Juli	646	642	546	468	467	355
August	637	734	514	449	429	412
September	646	676	599	456	451	408
Oktober	761	636	529	468	418	428
November	650	610	490	447	416	
Desember	509	518	431	365	364	
Totalt	7 941	7 792	6 378	5 419	5 029	4 097

I tallmateriale fra Oslo politidistrikt inngår også arrestplasser som Kripos, Økokrim, PST og PU disponerer ved behov. Det opplyses at dette utgjør imidlertid kun et lite antall.

Årsoversikt Asker & Bærum politidistrikt						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Januar	116	122	127	89	68	48
Februar	75	138	106	119	73	71
Mars	117	138	102	107	100	60
April	167	94	101	126	109	45
Mai	96	101	120	108	111	20
Juni	126	73	100	138	151	25
Juli	86	75	90	84	83	33
August	90	114	129	117	74	28
September	92	135	116	82	61	22
Oktober	135	179	131	106	84	21
November	137	120	86	94	70	
Desember	131	119	102	80	45	
Totalt	1 368	1 408	1 310	1 250	1 029	373

*) Arresten i gamle Asker og Bærum politidistrikt ble stengt 24. april 2017.

SPØRSMÅL NR. 231

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland
Besvart 20. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Behandlingen av klagesaker hos Helseklage, Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten, kan ta svært lang tid.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at dette ikke skal føre til at pasienter mister sine lovfestede pasientrettigheter?»

Begrunnelse:

Jeg har blitt gjort kjent med at enkelte pasienter som søker om forhåndstilsagn for planlagt behandling i et annet EØS-land, får beskjed om at de blir strøket fra spesialisthelsetjenestens venteliste, dersom de ikke starter opp med utredning eller behandling innen en gitt frist. Dette til tross for at det samme Helseforetaket har fått opplyst at brukeren har utsatt sin time i påvente av en avgjørelse fra Helseklage. Pasienter risikerer dermed å miste sin rett til behandling i et annet EØS-land.

Pasienter erfarer videre at Helseklage ikke kan opplyse om evt. konsekvenser av Helseforetakets praksis.

Svar:

Jeg vil innledningsvis rette opp i det som jeg oppfatter er en misforståelse; det er ikke slik at pasienter mister retten til nødvendig spesialisthelsetjeneste i Norge dersom de venter på en avgjørelse fra Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage) om forhåndstilsagn om dekning av utgifter til helsehjelp i utlandet. Det er viktig å påpeke at det er pasientene selv som ønsker behandling i utlandet, og av den grunn takker nei til tilbud i Norge frem til avgjørelse om forhåndstilsagn er tatt. Dersom beslutningen om forhåndstilsagn er negativ betyr det likevel ikke at retten til nødvendig spesialisthelsetjeneste i Norge er tapt.

Jeg skal utdype dette nærmere. Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd at pasienter har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Det skal fastsettes en frist for når pasienten senest skal få nødvendig helsehjelp. Fristen skal fastsettes i samsvar med det faglig forsvarlighet krever.

Pasienten kan imidlertid ønske å motta behandlingen i utlandet, og etter folketrygdloven § 5-24 a kan det ytes stønad til dekning av helsetjenester mottatt i et annet EØS-land. Dette er nærmere regulert i forskrift. Stønad ytes for eksempel til dekning av utgifter ved helsehjelp som tilsvarer helsetjenester som ytes helt eller delvis vederlagsfritt etter spesialisthelsetjenesteloven.

Det følger av forskriften at en pasient som er vurdert til å ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd, kan søke forhåndstilsagn fra Helfo. Det kan søkes om forhåndstilsagn om pasienten har krav på stønad til utgifter for slik helsehjelp som pasienten vurderer å motta i et annet EØS-land. I tillegg kan det søkes om forhåndstilsagn om den høyeste stønad som vil ytes for denne helsehjelpen.

Dersom pasienten ikke får innvilget forhåndstilsagn, for eksempel fordi helsehjelpen som ønskes mottatt i et annet EØS-land ikke tilsvarer helsetjenester som ytes helt eller delvis vederlagsfritt etter spesialisthelsetjenesteloven, kan denne avgjørelsen påklages til Helseklage. Det kan også være tilfeller der pasienten ikke er enig i beløpets størrelse i forhåndstilsagnet. Også her har pasienten anledning til å klage avgjørelsen inn for Helseklage.

Dersom en pasient får tilbud om nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten i Norge, men ikke ønsker å motta dette tilbudet i påvente av en avgjørelse fra Helseklage, vil pasienten bli tatt av ventelisten når vedkommende takker nei til tilbudet. Dette følger av ventelisteforskriften § 4. Forskrift om ventelisteregistrering regulerer ikke pasientenes rettigheter, men hvordan helseforetakene skal føre ventelister. Pasienten vil fortsatt ha rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste selv om pasienten er tatt av ventelisten. Som nevnt innledningsvis gjelder dette også om avgjørelsen om forhåndstilsagn er negativ. Pasienten beholder retten til nødvendig spesialisthelsetjeneste.

Når det gjelder saksbehandlingstiden i Helseklage kan jeg opplyse om at Helseklage har fått betydelige økninger i sitt driftsbudsjett. Det er bevilget 25 mill. kroner hvert år i treårsperioden 2016 - 2018 til dekning av utgifter ved sammenslåingen av virksomheter i Oslo og til flytting til Bergen. Videre fikk Helseklage i 2016 en tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner, som er videreført i 2017 og 2018. I statsbudsjettet for 2018 er det i foreslått en ytterligere opptrapping av budsjettet til Helseklage med 15 mill. kroner. Det har vært en kraftig vekst i antall klagesaker fra Helfo. Helseklage vil derfor styrke dette fagområdet med 5 – 7 årsverk i 2018.

SPØRSMÅL NR. 232

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken
Besvart 20. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Når planlegger klima- og miljøministeren å følge den faglige anbefalingen til Miljødirektoratet om å øke panten på bokser og flasker til 2 og 3 kroner fra 1. januars 2018 for å øke innsamlingen av drikkevareemballasje og redusere forsøpling?»

Svar:

Miljødirektoratet oversendte 8. november i år sitt forslag til endring av pantesatsene for drikkevareemballasje. Som representanten påpeker anbefaler direktoratet å heve pantesatsene til henholdsvis 2 og 3 kroner for emballasje opptil 0,50 liter og over 0,5 liter. Miljødirektoratet har foreslått at de nye pantesatsene skal tre i kraft fra 1. januar 2018, men at bransjen bør gis en omleggingsperiode fra 1. januar til 1. september 2018. Forslaget er nå til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 233

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken
Besvart 20. november 2017 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Er den nylig publiserte rapporten fra den amerikanske riksrevisjonen som om handler vedlikeholdskostnadene for F-35 hensyntatt i usikkerhetsanalysen av levetidskostnadene for F-35-kjøpet, og hvis ikke, vil forsvarsministeren be om en ny usikkerhetsanalyse som tar høyde for informasjonen som er kommet fram i rapporten?»

Begrunnelse:

Jyllandsposten (3.11) og Klassekampen (10.11) viser til en rapport nylig utgitt av den amerikanske riksrevisjonen som advarer mot økte kostnader for F-35. Rapporten slår fast at vedlikeholdet av flyene vil bli langt dyrere enn forventet, og at de de siste fire årene er levetidskostnadene økt med 23,9 %. I Danmark har flere eksperter advart mot at dette vil få påvirkning også for det danske kjøpet. Jeg ønsker svar på om disse vurderingene er tatt med i usikkerhetsanalysene som er gjort for det norske F35-kjøpet, eventuelt hvordan en forventer at dette påvirker den usikkerhetsanalysen som per i dag ligger til grunn for kjøpet.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. november 2017 med spørsmål fra stortings-representant Audun Lysbakken. Lysbakken spør om den nylig publiserte rapporten fra den amerikanske riksrevisjonen som omhandler vedlikeholdskostnadene for F-35 er hensyntatt i usikkerhetsanalysen av levetidskostnadene for F-35-kjøpet, og hvis ikke, om forsvarsministeren vil be om en ny usikkerhetsanalyse som tar høyde for informasjonen som er kommet fram i rapporten.

Den 26. oktober 2017 publiserte den amerikanske riksrevisjonen (GAO) en rapport om drift og vedlikehold av den amerikanske F-35-flåten. I rapporten går det frem at de anslåtte levetidskostnadene for å operere, drifte og vedlikeholde den amerikanske F-35-flåten har økt med 23,9 pst. fra 2012 til 2016. GAO oppgir at endringene blant annet skyldes økt forventet antall flytimer, utvidet levetidshorisont og justeringer av kostnadsmodellene.

Kostnadsøkningen GAO referer til skyldes tekniske justeringer basert på endrede amerikansk bruksforutsetninger. På tilsvarende måte ble de norske levetidskostnadene i 2012 økt som følge av at den norske anskaffelsesprofilen ble trukket ut i tid.

I Norge gjennomføres det egne usikkerhetsanalyser for å anslå kostnadene ved anskaffelse, drift og vedlike-

hold av norske F-35 kampfly. Analysene bygger på de samme modellene som GAOs analyse, men med norske forutsetninger for blant annet levetid, antall flytimer, basestruktur, leveranseplan av fly, vedlikeholdsorganisasjon og ikke minst valutakurs. Den norske analysen av drift- og vedlikeholdskostnader er derfor påvirket av de amerikanske justeringene av selve kostnadsmodellene. Imidlertid viser de siste års usikkerhetsanalyser at det norske kostnadsanslaget for drift- og vedlikehold har holdt seg relativt stabile.

Som gjort rede for ovenfor, er årets usikkerhetsanalyse for den norske F-35-anskaffelsen basert på det samme grunnlaget som GAO bygger sin rapport på. Forsvarsdepartementet kan ikke se at opplysningene som kommer frem i rapporten fra GAO skulle tilsi behov for en ny norsk usikkerhetsanalyse av F-35.

Forsvarsdepartementet tar sikte på å fortsette praksisen med årlige usikkerhetsanalyser som grunnlag for styring og budsjettering av F-35-programmet.

SPØRSMÅL NR. 234

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth
Besvart 16. november 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Stortinget får en sak til behandling dersom regjeringen tar initiativ til å forlate vedtatte prinsipper i kongekrabbepolitikken ved å utvide adgangskriteriene til kongekrabbefisket?»

Begrunnelse:

Det er i høst sendt ut høringsforslag om å utvide adgangen til det kvoteregulerte kongekrabbefisket øst for Nordkapp til å omfatte fiskere fra hele Vest-Finnmark. Dette kommer under et år etter at Stortinget behandlet og avviste det samme forslaget.

Prinsippene for kongekrabbeforvaltningen har blitt behandlet av Stortinget ved flere anledninger. Stortinget har gitt sin tilslutning til en todelt forvaltning, der man øst for Nordkapp skal forvalte krabben som en ressurs med kvoteregulert fangst, mens man vest og nord for det kvoteregulerte området har fritt fiske og mål om å begrense ytterligere spredning. Det andre hovedprinsippet er at de fiskerne som hadde de største ulempene som følge av krabbeinvasjonen også skulle ha fordelene med å kunne fiske på denne ressursen. Derfor er krabbekvoter i det kvoteregulerte området øst for Nordkapp forbeholdt fiskere som er bosatt der.

Det har vært tverrpolitisk enighet om disse grepene. Dagens forvaltningsregime ble lagt fram av Stoltenberg II-regjeringen. Solberg-regjeringen har evaluert forvaltningen, og la fram en sak for Stortinget der man vurderte gjeldende politikk som vellykket. Dagens regjering har med andre ord anbefalt og fått Stortingets samtykke til at grunnprinsippene i kongekrabbeforvaltningen skal videreføres. Et representantforslag fra Høyre og Frp som ble behandlet i forrige sesjon endret ikke på dette, selv om resultatet ble at fiskere bosatt i Måsøy kommune skal få delta i kongekrabbefisket i øst.

Det har derfor skapt betydelig uro at det fra forvaltningens side på nytt blir foreslått å utvide det geografiske området for deltakelse i fisket. Denne utvidelsen mangler begrunnelse, i og med at selve fangstområdet ikke utvides. Det tør også være kjent at stortingsflertallet har vedtatt å slå sammen Troms og Finnmark. De foreslåtte nye adgangskriteriene er dermed også løsrevet fra den nye fylkesgrensen, noe som også framstår som ulogisk og i verste fall en midlertidig løsning.

Finnmark fylkesting har tatt tydelig avstand fra forslaget, noe som understreker alvoret i saken og ikke minst behovet for forankring i Stortinget dersom statsråden skulle finne på å gå videre med høringsforslaget.

Svar:

I Dokument 8:7 S (2016-2017) ble det foreslått å "endre vilkårene for å kunne delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område slik at også fartøy som er registrert i resten av Finnmark, kan delta på samme vilkår som fartøy fra Øst-Finnmark. Videre bes regjeringen presentere en opptrappingsmodell for aktivitetskravet slik at man sikrer at denne retten tilkommer aktive fiskere. Endringen bør gjøres gjeldende fra 2017."

Ved Stortingets behandling 31. januar 2017 av Innst. 163 S (2016-2017), jf. ovennevnte representantforslag, ble regjeringen i vedtak nr. 451 (2016-2017) bedt om å gi

fiskerne i Måsøy full adgang til fisket etter kongekrabbe fra og med kvoteåret 2017, og i vedtak nr. 452 bedt om å "komme attende til Stortinget med ei sak vedrørande konsekvensar av endring i aktivitetskravet og eventuell utviding av adgangen til kongekrabbefisket."

Vedtak nr. 451 ble umiddelbart fulgt opp. Når det gjelder vedtak 452 redegjorde regjeringen for denne saken i Prop. 129 S (2016–2017) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017, s. 115–117. Stortinget tok omtalen til orientering, jf. Innst. 401 S (2016–2017). Vedtaket anses med dette som fulgt opp overfor Stortinget.

Som det er redegjort for i Prop. 129 S (2016–2017), mener regjeringen det også kan være aktuelt å åpne for at fartøy hjemmehørende lenger vest får adgang til det kvoteregulerte

fisket. Dette må imidlertid ses i sammenheng med størrelsen på totalkvoten, som p.t. ikke er fastsatt for 2018. Etter høstens bestandsundersøkelser foreligger det et kvoteråd fra Havforskningsinstituttet, som nå er til vurdering hos Fiskeridirektoratet. Undersøkelsene viser redusert forekomst av fangstbar kongekrabbe i det kvoteregulerte området, etter at det har vært rekordhøye totalkvoter i 2016 og 2017.

Videre vurderer jeg om det kan være hensiktsmessig å øke omsetningskravet for det høyeste trinnet i kvotestigen, dvs. en økning fra 100 000 til 200 000 kroner i omsetning fra andre fiskerier for å oppnå full fartøykvote på kongekrabbe. Dette uavhengig av spørsmålet om å utvide adgangen til fartøy fra nye områder, men i lys av at det nå er kommet til mange nye fartøy fra Måsøy kommune.

Endringsforslag er fremmet i Fiskeridirektoratets ordinære høring av reguleringsforskriften for 2018, hvor høringsfristen utløp 15. november 2017. Jeg vil ta stilling til disse problemstillingene og fastsette reguleringene for 2018 snarest mulig etter at Fiskeridirektoratet har oppsummert høringen og oversendt sine forslag til departementet.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 10. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl
Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi et estimat over de årlige inntekter staten har som følge av skatter og avgifter på rettslige tjenester for saker som avgjøres av domstolene?»

Begrunnelse:

Viser til Grunnlovsforslag 36 (2015-2016) som er tildelt Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite om at staten ikke skal kunne skatte- og avgiftsbelegge rettslige tjenester for saker som skal avgjøres av domstolene.

Forslaget går ut på at folk ikke skal måtte betale merverdiavgift som legges på rettsgebyrene, og heller ikke måtte betale merverdiavgift på advokatenes salærer når disse er betaling for tjenester advokatene utfører i forbindelse med arbeidet med rettssaker.

Svar:

Spørsmålet gjelder om det skal betales merverdiavgift på rettsgebyrene og advokaters salærer for tjenester advokater utfører i forbindelse med arbeidet med rettssaker. Videre spørres det etter tall på årlige inntekter av skatter og avgifter på rettslige tjenester. Jeg legger til grunn at spørsmålet særlig gjelder størrelsen på statens merverdiavgiftsinntekter fra rettsgebyrer og advokatutgifter i forbindelse med rettslige tjenester. Det foreligger flere prinsipielle argumenter for at det skal betales merverdiavgift også ved rettslig arbeid som ytes i forbindelse med sakførsel for domstolene i likhet med annen tjenesteomsetning på dette området. Merverdiavgiften er en generell avgift på innenlandsk forbruk av varer og tjenester og har til formål å sikre staten inntekter. Dette taler mot unntak og andre særordninger i merverdiavgiftsloven. Merverdiavgiftsinntektene er ikke innberettet eller kategorisert etter tjenestetype. Det foreligger derfor ikke informasjon over hvor mye merverdiavgift som er innbetalt for de forskjellige tjenester, for eksempel rettslige tjenester. Det foreligger heller ikke statistikk som kan belyse merverdiavgiftsinntektene fra private advokattjenester i forbindelse med rettsaksarbeid. En vurdering av størrelsen på disse inntektene vil kreve utredninger som det ikke er mulig å gjennomføre innenfor tidsrammen for å besvare dette spørsmålet. Rettsgebyr er normalt unntatt fra merverdiavgift. Advokattjenester og annen rettslig bistand er imidlertid omfattet av den generelle merverdiavgiftsplikten. Et unn-

tak for enkelte slike tjenester vil medføre avgrensningsproblemer og økte administrative kostnader både for de næringsdrivende og Skatteetaten. Et viktig hensyn bak merverdiavgiftsregelverket er også at det skal være nøytralt. Dette tilsier at merverdiavgiftsplikten skal være så generell som mulig. Merverdiavgift på advokattjenester er også hovedregelen innen EU.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski
Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Jeg ber på følgende spørsmål ikke om generelle vendinger om tillit, men om en helt konkret og ufyllende begrunnelse med beskrivelse av forholdene.

Hva er den konkrete begrunnelsen for at statsråden ikke lenger har tillit til direktøren i SSB, og på hvilket tidspunkt var det at statsråden mistet tilliten til direktøren?»

Begrunnelse:

På en pressekonferanse 10.november 2017 opplyser finansminister Siv Jensen at hun ikke lenger har tillit til direktøren i SSB, Christine Meyer. Finansministeren sa på pressekonferansen at

"det er min vurdering av SSBs administrerende direktør ikke har klart å bevare nødvendig tillit til institusjonen gjennom denne prosessen, heller ikke gjennom møtene med meg".

Svar:

1. Finansdepartementet har i styringsdialogen gjennom hele 2017 uttrykt bekymring knyttet til den planlagte omorganiseringen av forskningsvirksomheten. Bekymringen har vært knyttet dels til om SSB ville foreta endringer som ville foregripe rådene fra det nedsatte statistikklovutvalget, og dels til om omorganiseringen ville svekke SSBs evne til å levere modellbaserte analyser av norsk økonomi til forvaltningen, til Stortinget, til partene i arbeidslivet og til allmenheten for øvrig.
   Planene for omorganisering har ikke gått i den retningen Finansdepartementet har anvist i tildelingsbrevet for 2017, der det blant annet står: «Forskningsavdelingen i SSB bør konsentrere seg om økonomiske problemstillinger, herunder modellbaserte analyser av norsk økonomi. Enkeltstående prosjekter som ikke bygger opp under SSBs forskningsmessige kjerneoppgaver, bør prioriteres ned.»

2. I halvårsrapportmøtet 8. september 2017 stilte departementet spørsmål ved om det var risiko for at SSB ikke ville kunne levere i tråd med modellkontraktene, og ga uttrykk for bekymring. FIN viste til at ledelsen i SSB var kalt inn til eget møte om dette og de planlagte endringene i forskningsavdelingen. Den 19. september ble det avholdt et eget møte om bl.a. forskningsvirksomheten som en oppfølging av de bekymringene det ble gitt uttrykk for i møtet om halvårsrapporten. I møtet reiste departementet spørsmål om stillingsplanen og innplasseringskriteriene i forskningsavdelingen legger for liten vekt på at forskerne skal ha erfaring med modeller og interesse for å drive med modellarbeid. Departementet uttrykte bekymring for at modellarbeid i liten grad vil bli vektlagt og premiert, samtidig som en i for stor grad innplasserer forskere i forskningsavdelingen som i liten grad vil være interessert i slikt arbeid. Departementet stilte spørsmål ved om en på lengre sikt bevarer riktig kompetanse i Forskningsavdelingen for å ivareta oppgaver knyttet til drift av modeller, konjunkturovervåking og ulike utredninger. Departementet viste også til statistikk-lovutvalget og spurte om den pågående omorganiseringen foregriper retningslinjer som kan komme i en ny lov.

3. Da omorganiseringen i forskningsavdelingen nærmet seg implementering, og Finansdepartementet fikk tilgang til kriteriene for innplassering i forskningsavdelingen, steg departementets bekymring. SSB uttrykte at de økonomiske modellene fortsatt skulle driftes i forskningsavdelingen, men økte krav til internasjonal publisering kombinert med færre folk til å drifte oppgavene, ville etter departementets vurdering gjøre det vanskelig å videreføre viktige leveranser til departementene, Stortinget, partene i arbeidslivet og andre som bruker SSBs analyser. For to av modellene som sikrer leveranser til Finansdepartementet og til Arbeids-

og sosialdepartementet, ble nøkkelpersonell tatt ut av avdelingen. En endring som innbar å skille nøkkelpersonell fra modellene forsterket departementets tvil om leveringsdyktighet.

4. I perioden etter at innplasseringen av forskere i forskningsavdelingen var annonsert, uttrykte både Finansdepartementet og Klima- og miljødepartementet bekymring for leveranser fra forskningsavdelingen. Arbeids- og sosialdepartementet tok opp saken i eget møte med Finansdepartementet. Også partene i arbeidslivet og fremstående økonomer uttrykte alvorlig bekymring. Min forståelse var at tilliten til SSB som leverandør av analyser og modeller til forvaltningen og til allmenheten syntes alvorlig svekket.
5. Christine Meyer ble kalt inn til et møte med meg 30. oktober og til nye møter i begynnelsen av november. De bekymringene som Finansdepartementet hadde gitt uttrykk for gjennom året, hadde da i stor grad materialisert seg gjennom en omfattende samfunnsdebatt hvor det ble reist kritikk mot ledelsen i SSB. Meyer ble bedt om å redegjøre for situasjonen og se på tiltak som både kunne gi trygghet for leveransene fra SSB og bidra til å gjenreise tilliten til SSB i lys av den krevende situasjonen som var oppstått.

Det var min vurdering etter disse møtene at Christine Meyer ikke ville kunne lede SSB videre på en måte som ga tilstrekkelig trygghet for leveranser fra SSB, ville være samlende for organisasjonen og gjenopprette tilliten til SSB i allmenheten.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen
Besvart 24. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at tiden nå er moden for å ta styring og når kan vi forvente en avklaring for ELTE-studentene som lever i uvisshet om muligheten for å praktisere i Norge?»

Begrunnelse:

Etter lengre tid med venting er det fortsatt ingen avklaring for ELTE-studentene som tar psykologutdanning i Ungarn. Studentene har satset tid og penger i god tro om at utdanningen skulle medføre mulighet for å praktisere i Norge.

Etter at Helsedirektoratet endret praksis for godkjenning har saken vært tatt opp i Stortinget ved flere anledninger.

I Dagbladet 25. oktober kan vi lese at 16 personer får en avklaring. Det er gledelig at det har kommet på plass en løsning for en liten andel av gruppen som er berørt.

Avklaringen har tatt lang tid og det er blitt stilt spørsmålstegn ved hvorfor det er mer krevende å finne en løsning for de resterende nærmere 200 studentene, som av mange ses på som å ha likt utgangspunkt som de 16 som nå har fått en avklaring.

Videre kan vi lese i Dagbladet 7. november at Helsedirektoratet har leid inn PR-byrå til å utvikle kommunikasjonsstrategi om godkjenning av utdanningen til norske studenter i utlandet herunder psykologutdanningen i Ungarn. Rettmessig er det reist kritikk ved bruk av skattebetalernes penger som har gått til pr-byrå fremfor en løsning for de berørte studentene.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at det er viktig å få på plass en mer avklart situasjon for studentene med psykologiutdanning fra ELTE-universitetet i Ungarn.

Helsedirektoratet endret godkjenningspraksisen overfor søkere med masterutdanning i psykologi fra ELTE-universitetet i Ungarn i 2016. Konsekvensen av praksisendringen var at søknader om lisens og autorisasjon som norsk psykolog ble avslått. Bakgrunnen for praksisendringen var at direktoratet fikk nye opplysninger fra ungarske myndigheter som tilsa at den aktuelle utdanningen fra ELTE ikke gir rett til godkjenning som psykolog i Norge etter EU-reglene. Direktoratet innhentet deretter nye faglige råd fra de fire universitetene som utdanner psykologer i Norge for å vurdere om søkerne oppfylte kravet til nødvendig kyndighet etter helsepersonelloven. Konklusjonen til de faglige rådene er at masterutdanningen fra Ungarn ikke gir de nødvendige kvalifikasjonene som trengs for å jobbe som psykolog i Norge.

Som nevnt i tidligere svar til stortingsrepresentanten, har Helse- og omsorgsdepartementet bedt Helsedirektoratet om å vurdere om det er mulig å få på plass ordninger for ELTE-utdannede som har blitt berørt av direktoratets praksisendring. Direktoratet har frist tentativt 1. desember 2017 på å levere vurderinger.

Jeg har også, som stortingsrepresentanten viser til, sammen med Kunnskapsminister Asheim, uttalt at det må komme på plass et opplegg for de ca. 16 ELTE-utdannede som allerede har fått lisens i Norge. Dette opplegget skal gjøre det mulig for disse å kvalifisere til autorisasjon.

Jeg gjør oppmerksom på at når direktoratet gir avslag på klager på autorisasjons- eller lisenssøknader, blir sakene automatisk oversendt Helseklage for behandling i Statens Helsepersonellnemd. Det er også tilfelle for disse sakene som nå ligger til behandling i nemnda. Hva som blir utfallet av klageinstansens vurdering og behandling, er foreløpig ukjent. I tillegg til dette har flere av de ELTE-utdannede klaget saken inn til EFTAs overvåkningsorgan ESA. Norske myndigheter har i den forbindelse vært i dialog med ESA. ESA har foreløpig ikke tatt stilling til om de vil åpne en formell sak mot norske myndigheter.

Representanten viser avslutningsvis til en sak i Dagbladet 7. november i år hvor det framgår at direktoratet har benyttet seg av et konsulentselskap. Bruken av konsulentselskapet skal ha skjedd i en avgrenset tidsperiode hvor de så behov for å hente inn noe ekstern bistand.

Det understrekes at det er den videre behandlingen i nemda og eventuelt ESA som vil avgjøre om direktoratet har håndtert disse søknadene på riktig måte. Selv om departementet har bedt direktoratet å vurdere om det kan være mulig å etablere løsninger for ELTE-utdannede, innebærer ikke dette noen forskuttering av prosessene i nemda eller ESA.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson
Besvart 17. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«NN (4) er sterkt pleietrengende. Foreldrene vil han skal bo hjemme med familien, men kommunen vil ikke legge til rette for det. Dermed må gutten tilbringe nettene sine på sykehjem. SV mener unger skal sove hjemme med foreldrene sine, og at det er et offentlig ansvar å i størst mulig grad legget il rette for det.

Hva vil statsråden gjøre for at gutten, og andre barn, skal kunne sove hjemme, i stedet for på sykehjem?»

Begrunnelse:

NRK meldte 10. november om NN i Hattfjelldal kommune, Nordland, som ikke får bo hjemme.

Jeg viser til saken i NRK: https://www.nrk.no/nordland/olvard-blir-tvunget-til-a-bo-pa-sykehjem-1.13768651

Svar:

Som helse- og omsorgsminister har jeg vært opptatt av en helse- og omsorgstjeneste som setter pasienten og brukeren i sentrum. Jeg synes ikke sykehjem er et egnet helse- og omsorgstilbud til barn. Jeg kan derfor forsikre representanten Wilkinson at jeg mener helse- og omsorgstjenesten skal strekke seg langt for å kunne la den aktuelle gutten få tilbringe nettene hjemme. Så erkjenner jeg imidlertid at man ved utformingen av et tjenestetilbud må ivareta faglige hensyn for å sikre en forsvarlig tjeneste.

Etter pasient- og brukerrettighetsloven har pasient og bruker rett til "nødvendige helse- og omsorgstjenester" fra kommunen. Hva som ligger i begrepet "nødvendige helse- og omsorgstjenester" må sees i sammenheng med kravet til forsvarlighet. Det sentrale er at tjenesten må utformes etter en individuell vurdering av den enkeltes behov.

Det er i prinsippet kommunen som etter en konkret vurdering må vurdere og beslutte hvordan den enkeltes tjenestetilbud skal utformes. Det følger imidlertid av pasient- og brukerrettighetsloven at den enkeltes tjenestetilbud så langt som mulig skal utformes i samarbeid med pasienten og brukeren, og at det skal legges stor vekt på hva pasienten og brukeren mener ved utforming av tjenestetilbudet. Det er viktig å sørge for en god dialog og informasjonsflyt mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten. Møtene mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten kan gi tjenesteapparatet viktig kunnskap om pasienten eller brukeren og dennes behov.

Som helse- og omsorgsminister kan jeg ikke overprøve kommunens vurderinger i den enkelte sak. Familien kan imidlertid klage saken inn til fylkesmannen dersom de

er av den oppfatning at kommunen på en urimelig måte setter viktige brukerhensyn til side. Som tilsynsmyndighet kan fylkesmannen gå inn og undersøke den enkeltes tjenestetilbud og vurdere hvorvidt kommunen oppfyller sine forpliktelser etter helse- og omsorgstjenesteloven. Jeg mener det er viktig at hver enkelt benytter klageadgangen dersom man mener det er grunnlag for det.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust
Besvart 20. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«19. desember gjorde stortinget under behandlingen av utenriksbudsjettet følgende vedtak: «Stortinget ber regjeringen avsette 1 pst. av BNI til bistand i de årlige budsjetter.»

Har regjeringa fulgt opp Stortingets vedtak?»

Begrunnelse:

Stortingsflertallet i Norge har gjennom flere perioder ment av Norge skal bidra med minst 1 pst av BNI i bistand. I forrige stortingsperiode la regjeringa i sine budsjettforslag seg under det nivået og samarbeidspartiene måtte bruke sin forhandlingsposisjon på å nå målet. For å unngå at regjeringa skulle fortsette å foreslå bistandsbudsjetter som ligger under det stortingsflertallet ønsker, og for at debatten om bistand ikke først og fremst skal handle om nivå men om innhold, foreslo Arbeiderpartiet, SV og SP gjennom hele forrige periode at man skal binde opp bistandsbudsjettet til 1 pst av BNI. Ved budsjettbehandlingen for 2017 fikk forslaget flertall, med støtte fra alle partier med unntak av Høyre og Frp. Jeg ønsker å vite hvordan regjeringa har forholdt seg til Stortingets klare vedtak i forbindelse med framlegget av statsbudsjettet for 2018.

Svar:

I Prop. 1 S for 2018 for Utenriksdepartementet la regjeringen fram forslag til et bistandsbudsjett på 35 137,507 mill. kroner. Dette er en økning på om lag 1 292,833 mill. kroner fra saldert budsjett 2017. Bistandsbudsjettet er offensivt og støtter opp under bærekraftsmålene.

Regjeringens forslag til bistandsbudsjett utgjør om lag 1 pst. av BNI-anslaget for 2018, og helt nøyaktig 0,990 pst. av forventet BNI for 2018. Regjeringen mener med dette at Stortingets vedtak er fulgt opp.

I regjeringens forslag for 2017 utgjorde bistandsbudsjettet 0,995 pst., tilsvarende 1 pst. av forventet BNI. Dette nivået lå fast i perioden 2012 til 2015, mens saldert bistandsbudsjett i 2016 utgjorde 1,11 pst. av forventet BNI, som følge av flyktningstrømmen høsten 2015.

Differansen mellom 0,990 pst. og 0,995 pst. av BNI-anslaget for 2018 utgjør 177 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust
Besvart 15. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Stortinget vedtok 23. mai 2016 å sette et mål om 10 % skogvern. Klima- og miljøministeren uttalte i stortingsdebatten at han «var meget glad for vedtaket» og at det «vil stille naturlige forventninger til at den økte satsingen på skogvern videreføres i de kommende årene».

Mener statsråden forslaget i statsbudsjettet om å kutte 50 millioner kroner til skogvernet er en god måte og følge opp stortingsvedtaket, og hvor mange år vil det ta å nå stortingets skogvern mål om man fortsetter på regjeringas nivå?»

Svar:

En stor del av det truede naturmangfoldet i Norge fins i skog, og skogvern er et nødvendig og effektivt tiltak for å sikre norsk naturmangfold. Det er derfor svært positivt at det ligger en bred politisk enighet bak målet om 10 % skogvern. Det er også viktig at skogvernet skal være faglig basert, slik det framgår av Meld. St. 14 (2015-2016) "Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold" samt av Stortingets behandling av meldingen inkludert stortingsdebatten som representanten Aukrust viser til.

Regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre ble i fjor enige om tidenes høyeste skogvernbevilgning på 442 millioner kroner for 2017. Vi har på fire år bevilget nær 1500 millioner kroner til skogvern. Det er mer enn forrige regjering gjorde på sine åtte år. Satsingen på skogvern er dermed mer enn doblet.

Resultatet er at 259 viktige skogområder over hele landet er vernet siden høsten 2013. Dette har skjedd ved frivillig vern av privateid skog, og ved vern av offentlig eid skog.

Regjeringen har på sine første fire år i gjennomsnitt bevilget 372 mill. kroner til skogvern. For å skaffe midler til andre viktige formål er bevilgningen for 2018 foreslått redusert noe fra det historisk høye nivået i 2017, til 392,6 mill. kroner. Forslaget for 2018 ligger dermed over gjennomsnittet fra regjeringens fire første år. Jeg mener derfor at vi med dette forslaget viderefører den økte satsingen på skogvern, jf. sitatet i spørsmålet fra representanten Aukrust.

Det er sagt, blant annet i stortingsdebatten som representanten Aukrust viser til, at målet om 10 % skogvern er et langsiktig mål. Med utgangspunkt i erfaringstall fra tidligere skogvern kan det antas at med et bevilgningsnivå på ca. 392 mill. kroner vil det ta om lag 35-40 år å nå målet om 10 % skogvern. Jeg understreker imidlertid at det er betydelig usikkerhet knyttet til et slikt estimat.

Det er en forutsetning at skogvernet skjer på et godt faglig grunnlag, og at man sikrer gode verneprosesser som involverer berørte parter og interesser. Den sterkt økte innsatsen i skogvernarbeidet de siste årene har vært mulig ved en imponerende innsats fra en rekke fagpersoner, deriblant eksperter som kartlegger henholdsvis skogvernverdier og tømmer-ressurser, skogsakkyndige som representerer henholdsvis staten og skogeierne i forhandlinger om frivillig skogvern, samt en rekke dyktige saksbehandlere i skogeierorganisasjonene, i fylkesmannsembetene og i Miljødirektoratet. Den økte innsatsen i skogvernarbeidet setter imidlertid kapasiteten til disse fagmiljøene under betydelig press. Det finnes derfor grenser for hvor store skogvernbudsjetter som kan utnyttes effektivt, gitt de gjeldende saksbehandlingsregler og prosedyrer for skogvern etter naturmangfoldloven. Departementet vil på denne bakgrunn vurdere om det kan gjennomføres tiltak for å forenkle og effektivisere skogvernarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen
Besvart 20. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Bane Nor omorganiserer. I den forbindelse foreslås det å avvikle trafikkstyringssentralen på Hamar og flytte dette til Oslo og Trondheim. Dersom en ønsker en politikk for å øke statlige arbeidsplasser i distriktene, må dette arbeidet styres slik en beholder de statlige arbeidsplasser som er lokalisert utenfor Oslo og bygger fagmiljø rundt dem.

Hvorfor ligger ikke slike føringer som premiss for omorganiseringen i Bane Nor, og vil statsråden godta at arbeidsplasser sentraliseres?»

Svar:

Det er bred politisk enighet om at statlige arbeidsplasser bør være spredt geografisk. Regjeringen vil legge til rette for vekst og utvikling i hele landet, fordi det er viktig å benytte fagkompetansen ulike steder i landet og sikre balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser. Siden regjeringsskiftet i 2013 er om lag 790 statlige arbeidsplasser vedtatt eller foreslått lokalisert utenfor Oslo. Dette er mer en tredobling sammenlignet med foregående stortingsperiode. Tallene omfatter både etablering av nye virksomheter og omlokaliseringer, hvorav de fleste er

omfattet av retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon. Utviklingen de siste årene viser at dagens regjering har styrket arbeidet med å lokalisere statlige arbeidsplasser utenfor stor-Oslo, i motsetning til inntrykket som skapes i representanten Andersens spørsmål. Regjeringen har økt satsingen innenfor jernbanen kraftig. Bevilgningsnivået har økt med over 50 % under dagens regjering og er i 2018 ca. 9 mrd. kr høyere enn i 2013. Økt aktivitet innebærer også at det jobber flere innenfor sektoren, og jernbanen er som kjent lokalisert over store deler av landet, ikke bare Oslo. For å sikre at vi får et best mulig togtilbud er det viktig at vi ser på hvordan vi løser oppgavene mest mulig effektivt, både for å sikre fagkompetanse og effektiv forvaltning av skattebetalernes penger. Når Bane NOR SF omorganiserer og vurderer omlokalisering av enkelte funksjoner, ligger det til foretakets ansvarsområde å vurdere hvordan foretaket kan ivareta sin virksomhet på best mulig måte. Styrets myndighet følger av statsforetaksloven § 23, hvor det blant annet slås fast at forvaltningen av foretaket hører under styret, som også har ansvaret for en tilfredsstillende organisering av foretaket. Det er bred politisk enighet om statens eierskapspolitikk, herunder at det skal være en tydelig rolledeling mellom eier og styret. Det ligger således ikke til eiers oppgave å gå inn i enkeltsaker som hører inn under styrets ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski
Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Er finansministeren enig i at SSB skal være faglig uavhengig og hverken statsråden eller departementet kan instruere SSB når det gjelder forskning og statistikkfaglige spørsmål og ser finansministeren behov for å styrke SSBs uavhengighet?»

Begrunnelse:

Stortinget har i statistikkloven fastlagt at SSB er en faglig uavhengig institusjon. Det fremgår av forarbeidene til loven at departementet dermed ikke kan instruere SSB når det gjelder forskning og statistikkfaglige spørsmål.

EU sendte i 2015 et brev til EU- og EØS-landene om viktigheten av å styrke uavhengigheten til de nasjonale statistikkbyråene.

De siste ukers hendelser har sådd tvil om finansministerens syn på et uavhengig SSB, og hvorvidt regjeringen jobber med å styrke uavhengigheten.

Svar:

Dagens statistikklov sier at SSB er en faglig uavhengig institusjon, administrativt underlagt Finansdepartementet. Av forarbeidene fremgår at departementet ikke kan instruere byrået om «forskning og statistikkfaglige spørsmål». Den faglige uavhengigheten er avgjørende for at samfunnet skal ha tillit til statistikken og analysene som SSB produserer.

Den faglige uavhengigheten skal gi trygghet for at opplysninger innhentet til statistikkformål ikke brukes til kontroll eller inngrep mot privatpersoner eller bedrifter, og sikre at statistikken bygger på anerkjente vitenskapelige prinsipper. Det er viktig både for at statistikken skal ha legitimitet innad i forvaltningen, og for at offentligheten skal være trygg på at myndighetene ikke kan påvirke statistikken, verken på politisk eller administrativt nivå. SSB er underlagt Finansdepartementet administrativt. Finansdepartementet følger opp Stortingets vedtak og forutsetninger i det årlige tildelingsbrevet til SSB. I Finansdepartementets fagproposisjoner for 2017 og 2018 og i tildelingsbrevet til SSB for 2017 pekes det blant annet på etatens samfunnsoppdrag, sentrale utfordringer og på oppgaver som bør gis særlig prioritet.

Administrerende direktør har ansvar for den daglige driften og å videreutvikle virksomheten i tråd med de føringene som gis og innenfor gjeldende lover og retningslinjer. Styret i Statistisk sentralbyrå fører tilsyn med virksomheten og er også som et rådgivende organ for administrerende direktør. På områder som ikke faller inn under den faglige uavhengigheten, har departementet adgang til å instruere eller på annen måte legge føringer for virksomheten, bl.a. gjennom tildelingsbrevene.

Representanten Kaski stiller spørsmål om det er behov for å styrke SSBs uavhengighet. Det er spørsmål som nå er til vurdering i det regjeringsoppnevnte statistikklovutvalget vurderer. Regjeringen vil vurdere forslag fra statistikklovutvalget etter at rapporten har vært på høring.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski
Besvart 20. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«På hvilke konkrete måter og med hvilken begrunnelse mener statsråden at SSB må omstilles og effektiviseres, og er det etter finansministerens syn behov for, eller har det vært uttrykt et behov fra SSB om, økte midler til gjennomføringen av omstillingen på en tilfredsstillende måte?»

Begrunnelse:

SSB har det siste året gjennomgått omstilling med sikte på å modernisere og effektivisere. I utlysningsteksten for administrerende direktør i SSB, stillingen Christine Meyer fikk, sto det blant annet:

> «Aktuelle kandidater til stillingen må ha relevant høyere utdanning og bred ledererfaring fra offentlig og/eller privat virksomhet og evne til å lede og utvikle en stor organisasjon. [...] Det vil bli lagt vekt på vilje og evne til å utvikle og omstille organisasjonen.»

I tildelingsbrevet fra Finansdepartementet til SSB for 2017 understrekes det blant annet at SSB står overfor et omfattende moderniseringsbehov for å kunne oppfylle viktige strategiske mål og krav til kostnadseffektivitet, jf. også omtale i Prop. 1 S for Finansdepartementet (2016-2017). Behovet for effektivisering er i følge finansministeren også understreket i de faste møtene.

Svar:

Norge har en stor offentlig sektor. Det gjør det ekstra viktig å bruke ressursene effektivt. Tydelige prioriteringer av mål, og en systematisk og kontinuerlig innsats for å øke effektiviteten av offentlig sektor er nødvendig. Regjeringen innførte en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform fra 2015. Denne reformen gir en forutsigbar årlig reduksjon i inntektsrammene til offentlige virksomheter. Gevinstene tilfaller fellesskapet, samtidig som virksomhetene stadig må effektivisere egen virksomhet. Reformen er forutsatt å inngå som en fast del av budsjettarbeidet.

Generelt vil forvaltningen måtte vente seg stramme budsjetter fremover. Eventuelle reduksjoner i budsjettrammene for den enkelte virksomhet må møtes med interne effektiviseringstiltak. Det gjelder også for SSB.

SSB står overfor et betydelig moderniseringsbehov for å kunne oppfylle viktige strategiske mål og møte økte krav til kostnadseffektivitet. Arbeidsoppgavene skal effektiviseres og de må stå bedre rustet til en digital fremtid. Modernisering skal gi SSB mulighet til i større grad å automatisere datafangsten. Det vil bidra til både å lette oppgavebyrden for oppdragsgiverne, gi økt kvalitet i dataene som samles inn og øke merverdien overfor brukerne.

Som påpekt i Prop. 1 S (2017-2018) vil gjennomføring av moderniseringsprogrammet være ressurskrevende. I revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det øremerket 30,9 mill. kroner til moderniseringsprogrammet. I statsbudsjettet for 2018 er det foreslått satt av i alt 10 mill. kroner til moderniseringsprogrammet.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge
Besvart 20. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan jeg be statsråden redegjøre for hvorfor politiet nå oppgir andre tall for bemanningen i politietaten for 2013 enn det de oppgav i tidligere dokumenter, gi en utfyllende forklaring på hvordan beregningen av antall årsverk og eventuelt stillingskategorier har endret seg, samt forklare hvorfor det særlig er bemanningen i politidistriktene i 2013 som nå oppgis å være lavere enn det som tidligere har vært oppgitt?»

Begrunnelse:

Jeg sitter med et dokument som viser politibemanningen per 31.12.2013, «Politidekning 4 kv. 2013». Dokumentet ble lastet ned fra politi.no 31. januar 2017. Dette dokumentet ligger ikke lenger ute på nettsidene. I stedet ligger følgende dokumenter ute «Bemanning i politiet 2011 –

Politidekning 4. kv. 2013

Lønnede årsverk							
		31.12.2013					
Politidistrikt	Kvm2	Antall innbyggere 31.12.2013	Antall lønnede politi-årsverk pr 31.12.2013	Antall lønnede årsverk - jurister - pr. 31.12.2013	Antall lønnede årsverk - sivile - pr 31.12.2013	Antall lønnede årsverk - totalt - pr 31.12.2013	Politi-dekning pr. 1000 innb. 31.12.2013
Oslo	454	634 463	1 657,95	121,10	713,05	2 492,10	**2,61**
Østfold	3 382	238 309	364,67	36,80	179,55	581,02	**1,53**
Follo	1 712	180 957	200,75	20,40	98,92	320,07	**1,11**
Romerike	4 002	264 527	413,50	30,00	227,23	670,73	**1,56**
Hedmark	27 400	194 433	237,83	20,20	135,98	394,01	**1,22**
Gudbrandsdal	15 500	70 871	111,73	7,00	41,25	159,98	**1,58**
Vestoppland	10 000	110 433	134,50	11,00	60,85	206,35	**1,22**
Nordre Buskerud	12 054	85 216	134,50	11,00	47,03	192,53	**1,58**
Søndre Buskerud	3 342	209 144	293,45	28,00	126,91	448,36	**1,40**
Asker og Bærum	291	176 926	197,14	16,79	107,74	321,66	**1,11**
Vestfold	1 910	225 244	302,20	27,70	141,71	471,62	**1,34**
Telemark	15 313	171 469	269,05	24,00	104,78	397,83	**1,57**
Agder	14 878	290 394	409,76	30,85	154,62	595,23	**1,41**
Rogaland	7 534	354 469	479,68	50,90	224,74	755,32	**1,35**
Haugaland Sunnhordland	4 662	149 690	176,15	19,00	80,25	275,40	**1,18**
Hordaland	22 106	465 673	621,45	48,00	299,74	969,18	**1,33**
Sogn og Fjordane	18 138	109 137	148,55	10,00	52,18	210,73	**1,36**
Sunnmøre	5 271	143 631	163,68	10,90	70,36	244,94	**1,14**
Nordmøre og Romsdal	9 568	114 597	147,77	11,94	74,71	234,41	**1,29**
Sør-Trøndelag	18 084	304 214	410,72	32,00	168,38	611,10	**1,35**
Nord-Trøndelag	24 441	138 628	191,15	13,30	78,52	282,98	**1,38**
Helgeland	15 967	75 436	121,65	11,60	54,65	187,90	**1,61**
Salten	12 008	82 613	116,45	12,00	68,17	196,62	**1,41**
Midtre Hålogaland	11 997	117 632	180,00	13,00	79,56	272,56	**1,53**
Troms	21 366	125 743	188,90	16,60	97,74	303,24	**1,50**
Vestfinnmark	24 423	44 572	93,00	8,00	38,99	139,99	**2,09**
Østfinnmark	24 193	30 635	108,40	9,00	69,16	186,56	**3,54**
Sum politidistrikt		**5 109 056**	**7 874,58**	**651,07**	**3 596,76**	**12 122,40**	**1,54**
Grensekommissariatet			0,00	0,00	5,00	5,00	
NID			0,00	0,00	33,70	33,70	
KRIPOS			203,40	16,80	265,00	485,20	
Politihøgskolen			114,00	4,00	296,44	414,44	
Økokrim			32,90	33,85	77,90	144,65	
Utrykningspolitiet			28,73	1,00	20,60	50,33	
PDMT			2,00	0,00	311,10	313,10	
Politiets utlendingsenhet			162,90	6,00	273,23	442,13	
Namsfogden i Oslo			0,00	0,00	113,20	113,20	
Politidirektoratet			30,00	14,00	154,20	198,20	
SUM politidistrikt og særorgan		**5 109 056**	**8 448,51**	**726,72**	**5 147,12**	**14 322,36**	**1,65**
PST (sentrale enhet)			267,70	9,90	170,10	447,70	
SUM justissektoren (eks. Sysselmannen på Svalbard)		**5 109 056**	**8 716,21**	**736,62**	**5 317,22**	**14 770,06**	**1,71**

Definisjon lønnede årsverk:

Antall årsverk som får lønn unntatt fødselspermisjoner
Ikke timelønte og ansatte på pensjonistvilkår
Ikke innleide eksterne

Politiinspektører som ikke har krav til påtalekompetanse er flyttet fra jurist til politi eller sivil.

2016 fordelt på enheter» og "Bemanning i politiet 2011 – 2016 fordelt på stillingskategori». Her har jeg oppdaget en betydelig differanse mellom de tallene som var oppgitt i førstnevnte dokument og de nyere dokumentene når det gjelder politibemanningen i Norge i 2013, det vil si det året den nåværende regjeringen først kom i posisjon.

I dokumentet som tidligere lå ute framgikk det at det var 14 322,36 lønnede årsverk i politidistriktene og særorganene per 31.12.13, herav 12 122,4 årsverk i politidistriktene. I de nye dokumentene som ligger på nettsidene står det imidlertid at det kun var 14 170 årsverk i politidistriktene og særorganene i 2013, herav 12 026 i politidistriktene. Dette er en differanse på henholdsvis 152, 6 og 96, 4 stillinger.

I både det eldre og et av de nyere dokumentene brytes tallene ned på stillingsnivå, og tallene fordeler seg da slik:

Politidistriktene:

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 7 874, 58 politiårsverk i politidistriktene per 31.12.2013, oppgis det nå at det var 7 771 på samme tidspunkt. Differansen er på 103, 58. Tallene er dermed nedjustert i det nyere dokumentet.

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 651,07 juristårsverk i politidistriktene per 31.12.2013, oppgis det nå 649. Differansen er 2, 07. Tallene er dermed nedjustert i det nyere dokumentet.

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 3596, 76 årsverk for sivile i politidistriktene per 31.12.2013, oppgis det nå 3607 på samme tidspunkt. Differansen er 10,24, og det eneste av tallene som er oppjustert.

Politidistrikt og særorgan, samlet:

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 8448,51 politiårsverk i politidistriktene og særorganene samlet per 31.12.2013, oppgis det nå at det var 8333 på samme tidspunkt. Differansen er 115, 51 årsverk. Tallene er dermed nedjustert i det nyere dokumentet.

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 726,72 juristårsverk i politidistriktene og særorganene samlet per 31.12.2013, oppgis det nå at det var 723 på samme tidspunkt. Differansen er på 3, 72 årsverk. Tallene er dermed nedjustert i det nyere dokumentet.

Mens det tidligere ble oppgitt at det var 5147,12 årsverk for sivile i politidistriktene og særorganene samlet per 31.12.2013, oppgis det nå at det var 5115 på samme tidspunkt. Differansen er 32,12 årsverk. Tallene er dermed nedjustert i det nyere dokumentet.

Dokumentet «Politidekning 4 kv. 2013» er sendt som vedlegg i pdf-format og som utskrift.

Svar:

Først vil jeg presisere at det er Politidirektoratets oppgave å innhente og rapportere på tall for bemanningen i politietaten. For å svare på stortingsrepresentant Klinges spørsmål har derfor Justis- og beredskapsdepartementet innhentet informasjon fra Politidirektoratet.

Videre vil jeg understreke at stortingsrepresentant Klinge baserer sine spørsmål på en sammenligning av tall fra dokumenter hentet fra politiet.no, henholdsvis «Bemanning i politiet 2011 – 2016 fordelt på enheter» og «Bemanning i politiet 2011 – 2016 fordelt på stillingskategori» sammenlignet med «Politidekning 4. kv. 2013».

Politidirektoratet opplyser at tallene i dokumentene som stortingsrepresentant Klinge viser til er korrekte, men at de ikke kan sammenlignes. Årsverkstallene presentert i dokumentene «Bemanning i politiet 2011 – 2016 fordelt på enheter» og «Bemanning i politiet 2011 – 2016 fordelt på stillingskategori» er gjennomsnittstall, mens årsverkstallene presentert i dokumentet «Politidekning 4. kv. 2013» viser status ved utgangen av året (4. kvartal). Tallene som viser status ved utgangen av året er høyere enn gjennomsnittstallene som følge av at en stor andel av studentene som var uteksaminerte fra Politihøgskolen i juni tilsettes i politidistriktene i løpet av høsten. Tallene for bemanningen i politiet i 2013 er altså ikke forandret, men de er fremstilt som gjennomsnittstall for året og ikke som status ved utgangen av året slik de var i dokumentet «Politidekning 4. kv. 2013». Videre opplyser Politidirektoratet at dokumentet «Politidekning 4. kv. 2013», som stortingsrepresentant Klinge lastet ned 31. januar 2017, ikke lenger ligger ute på politiets nettsider etter at politiet lanserte en ny og oppdatert versjon av politiet.no. Etter oppdateringen er det lagt ut kvartalsvis rapportering på status for bemanning i politiet tilbake til første kvartal i 2015, samt gjennomsnittstall for bemanningen i politiet tilbake til 2011. Direktoratet opplyser også at det pågår et arbeid med å gjøre statistikkgrunnlaget for bemanning og dekningsgrad mer fullstendig og enklere tilgjengelig. Dette innebærer at data vil bli lagt ut i et mer egnet elektronisk format og med mer fullstendige forklaringer på hvordan datauttrekket er gjort. Med dette håper jeg å ha oppklart uklarheten omkring tall for bemanningen i politiet i 2013.

SPØRSMÅL NR. 245

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg
Besvart 20. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Hva vil kunnskapsministeren gjøre for å forsikre seg om at den videoundervisningen som blir gitt er i tråd med opplæringsloven, og at elevene det her er snakk om får et godt og faglig solid opplæringstilbud?»

Begrunnelse:

Til NRK 31.10 sier Syver Hanken, politisk rådgiver for kunnskapsministeren, at:

> «Opplæringsloven sier at fjernundervisning kan være et supplement, men ikke erstatte regulær undervisning».

Likevel viser en gjennomgang NRK har gjort at minst 1500 elever i Trøndelag, Rogaland, Vestfold, Buskerud, Nordland og Oppland på ulike måter får videoundervisning. Flere steder er årsaken spredt geografi, lærermangel og trang økonomi.

Svar:

Det er tillatt å benytte videolink eller andre typer fjernundervisning i begrensede deler av opplæringen i fag i videregående opplæring. Fjernundervisning skal likevel ikke være den eneste formen for undervisning elevene får. Elevenes rettigheter etter opplæringsloven gjelder dessuten fullt ut også når opplæringen skjer via video el. Blant annet står elevenes rett til spesialundervisning, et trygt og godt skolemiljø og rett til vurdering fast. Elevens faglige tilbud skal selvfølgelig også være like godt som om de hadde hatt vanlig undervisning på skolen og i en klasse.

Jeg forutsetter at alle elevenes rettigheter sikres ved de skolene som velger å tilby fjernundervisning av ulike slag. Det er skoleeier, altså kommunene og fylkeskommunene, som er ansvarlig for at dette skjer. Fylkesmannen fører tilsyn med at skoleeierne oppfyller regelverket. Når det gjelder spesialundervisning og skolemiljø er det også ordninger som sikrer at elever og foreldre selv kan melde en sak til fylkesmannen dersom de mener deres rettigheter blir brutt.

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 13. november 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen
Besvart 22. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Etter endringene i førerkortforskriften av 19/1 -13 klasse C, heves minstealderen for å kjøre mobilkran på vei, fra 18 til 21 år. Endringene resulterte i at lærlinger i kran- og løfteoperasjonsfaget, som ikke får lov til å kjøre på vei, fremstår som en byrde for bedriftene.

Kan ministeren bidra til en løsning der disse lærlingene overføres til VG2 Transport?»

Begrunnelse:

Etter endringer i førerkortforskriften av 19. januar 2013 klasse C, der minstealderen heves fra 18 til 21 år, er det nødvendig å endre tilbudsstrukturen for Kran og Løfteoperasjonsfaget.

Endringene resulterte i at lærlinger i kran- og løfteoperasjonsfaget ikke kan flytte f.eks. mobilkran på vei, før de er over 21 år. Noe som fører til at lærlinger i kranbedrifter på land blir heller en byrde enn en ressurs for bedriften.

Det gikk derfor en formell henvendelse til TIP faglig råd og Opplæringsutvalget i Rogaland fylke, hvor det ble bedt om at kran- og løfteoperasjonsfaget ble flyttet fra VG2 industriteknologi til VG2 Transport og Logistikk. Dette fordi elever som går VG2 Transport og logistikk har dispensasjon fra regelen om å være over 21 år. Både Faglig Råd og Opplæringsutvalget var positive til forslaget.

Rogaland Kranskole søkte med bakgrunn i den positive tilbakemeldingen om et pilotprosjekt for å starte opp 2 klasser VG2 Transport og logistikk med prosjekt til fordypning i Kran og løfteoperasjonsfaget.

Utkast til ny tilbudsstruktur har vært ute på høring, hvor forslaget er å flytte Transport og Logistikk over til å rekruttere fra VG1 TIP og at kran- og løfteoperasjoner skal legges inn under VG2 Transport.

Fordi tilbudsstrukturen endrer seg og at man derfor må lage nye læreplaner for faget/fagene ble ikke et slikt pilotprosjekt godkjent.

Ny tilbudsstruktur vil ikke være godkjent og igangsatt før 2020/2021.

Vi ser at førerkort forskriften fra 19. januar 2013 gjør det veldig vanskelig for Kranbedrifter på land å ta inn lærlinger. For at faget Kran og løfteoperasjoner skal klare å overleve ser en seg nødt til å søke om dispensasjon fra førerkort forskriften.

De har fått klar tilbakemelding om at faget må inn under VG2 Transport og logistikk før det kan gis en slik dispensasjon.

Med bakgrunn i sammendrag fra Høring om ny tilbudsstruktur som vil være klar innen 01.12.2017 ber jeg ministeren om å se på muligheten for å jobbe frem en slik dispensasjon.

Det må presiseres viktigheten av at faget ikke «dør» ut på bakgrunn av førerkort forskriften. Det har aldri vært så få ulykker med kraner offshore etter at faget ble lagt inn under fag og yrkesopplæring.

Som ministeren forstår er dette en bekymring spesielt for Opplæringskontoret for oljerelaterte fag, og svar må også ta dette i betraktning.

Svar:

Representanten Langholm Hansen peker på at det i 2013 ble gjort endringer i førerkortforskriften av 19/1- 13 klasse C, som medførte at minstealder for å kunne kjøre mobilkran på vei, fra arbeidssted til nytt arbeidssted, ble hevet fra 18 til 21 år. Jeg vil i første omgang påpeke at forskriften forvaltes av Statens vegvesen og således ikke hører inn under kunnskapsministerens ansvarområde. Det er likevel mitt inntrykk at dispensasjon fra alderskravet må vurderes nøye for større maskiner som det her er snakk om, og jeg har ikke grunnlag for å se at vegmyndighetene her bør åpne for et generelt unntak for lærlinger på 18 år.

I tillegg vil jeg gjøre oppmerksom på at endringen i denne forskriften fra 2013 ikke har innflytelse på opplæringen av lærlinger under 21 år i kran- og løfteoperasjoner, som er deres hovedbeskjeftigelse. Jeg tillater meg derfor å være uenig i påstanden om at lærlingene med denne begrensningen til å flytte mobilkran mellom oppdrag "heller blir en byrde enn en ressurs for bedriften". Utdanningsdirektoratet gjør også oppmerksom på at kompetansemålet knyttet til mobilkran i læreplanen for Vg3 kran- og løfteoperasjonsfaget dreier seg om å betjene mobilkran. Det betyr at kjøring av mobilkran mellom to arbeidssteder på vei, ikke inngår som en del av den obligatoriske opplæringen i faget.

Som representanten Langholm Hansen påpeker, er det sendt på høring et forslag om at Vg3 kran- og løfteoperasjoner flyttes til Vg2 transport og logistikk, og at dette Vg2-tilbudet skal bygge på utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon på Vg1. Jeg oppfatter at det i høringen, som ble avsluttet 4. september, var oppslutning om en slik løsning også fra bransjen, og jeg vil derfor legge stor vekt på dette når yrkesfaglig tilbudsstruktur skal fastsettes.

Når det gjelder representanten Langholm Hansens henvisning til initiativ for å etablere forsøk så vil jeg først påpeke at behandling av forsøkssøknader forvaltes av Utdanningsdirektoratet, og at ett av kravene som stilles er at det er en fylkeskommune som står som søker. I tillegg er det et kriterium at forsøket skal kunne bidra til å belyse eller gi erfaringer med organisatorisk eller pedagogisk endring eller utvikling. Jeg har fått opplyst at Utdanningsdirektoratet ikke har mottatt noen søknad fra Rogaland fylkeskommune om forsøk innen kran- og løfteoperasjonsfaget, og at direktoratet derfor ikke har vurdert et slikt forsøk per i dag. Jeg vurderer det som mest relevant å gjøre de omtalte endringene i den nasjonale yrkesfaglige tilbudsstrukturen, slik at opplæringen i kran- og løftefaget blir tilpasset behovet i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 247

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Mani Hussaini
Besvart 20. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvorfor mener regjeringen at det er lurt i 2017 å betale folk for å være hjemme fremfor å komme seg ut i arbeid, og hvorfor mener man at det å øke satsene for kontantstøtta er en genial ide?»

Begrunnelse:

Kontantstøtta er en ordning som bidrar til at mange kvinner holdes utenfor arbeidslivet og at barna blir holdt utenfor det sosiale felleskapet som finnes i barnehagen. Dessuten er det høyest kritikkverdig at vi i 2017 betaler folk for å være hjemme, istedenfor å arbeide. Vi vet også at kontantstøtta er integreringshemmende, og at særlig mange kvinner med minoritetsbakgrunn er brukere av kontantstøtta. Likevel har regjeringen videreført ordningen og økt satsene for kontantstøtta.

Argumentet om valgfrihet for den enkelte familie har for lengst blitt tilsidesatt, for det er ikke valgfrihet når det nesten alltid er kvinnen som blir hjemme med ungen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre barnefamilier fleksibilitet og valgfrihet. Vi ønsker å tilby et større mangfold av løsninger for barnefamiliene. Kontantstøtten gjør det mulig for foreldre å velge de løsningene som passer best for seg og sitt barn.

Kontantstøtte er en ytelse som varer i maksimalt 11 måneder. Støtten stopper senest måneden før barnet fyller 2 år. Dette er en periode der en del barn ikke har rett til barnehageplass, og der mange foreldre uansett synes det er for tidlig å sende barnet i barnehage. Kontantstøtten gir disse familiene en økonomisk trygghet og valgfrihet.

Jeg ser at det kan være dilemmaer knyttet til bruk av kontantstøtte når det gjelder integrering og arbeidslinja. Jeg mener imidlertid at disse utfordringene må løses på andre måter enn ved å innskrenke familienes valgfrihet.

Det er viktig å stimulere til økt bruk av barnehage blant nye innvandrere, ettersom barnehagen er en viktig arena for norskopplæring og integrering. Regjeringen innførte derfor fra 1. juli 2017 et krav om at begge foreldrene må ha bodd i Norge i 5 år for å kunne motta kontantstøtte. Botidskravet gjelder for asylsøkere, flyktninger og andre innvandrere som kommer til Norge fra et land utenfor EØS. Botidskravet vil gi innvandrere sterkere insentiver til å komme i arbeid og aktivitet, og vil styrke integreringen av mødre og barn.

Kontantstøtten har blitt økt under forskjellige regjeringer de siste årene. Fra 2005-2013 hadde Stoltenberg-regjeringen flertall i Stortinget. Regjeringen og stortingsflertallet hadde da muligheten til å fjerne kontantstøtten dersom de mente at den var til hinder for arbeidslinja og integreringen. Istedenfor ble satsen i 2012 hevet til 5 000 kroner for de yngste barna.

SPØRSMÅL NR. 248

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Mani Hussaini
Besvart 21. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan jobber Norge med å sikre religiøse minoriteters rettigheter, og særlig når det gjelder Ahmadiyyane i Pakistan?»

Begrunnelse:

Den siste tiden har den religiøse minoriteten i Pakistan, Ahmadiyya-muslimene blitt utsatt for verbale angrep av parlamentarikere i den pakistanske generalforsamlingen. Særlig talen til Muhammad Safdar den 10. oktober 2017 var av en slik karakterer.

Svar:

Beskyttelse av religiøse minoriteter er sentralt i Norges arbeid med menneskerettigheter.

Regjeringen har gradvis økt støtten til religiøse minoriteter de siste fire årene, fra ti millioner kroner i 2013 til 48 millioner kroner i 2017. På neste års budsjett planlegger regjeringen å øke med ytterligere 30 millioner, til totalt 78 millioner.

Utenriksdepartementet har laget en egen veileder for arbeidet for tros- og livssynsfrihet. Det er utnevnt en spesialrepresentant for tro- og livssynsfrihet som samarbeider tett med med den internasjonale kontaktgruppen for tros- og livssynsfrihet, relevante spesialrapportører i FN-systemet og andre internasjonale nettverk.

Regjeringen har i flere år støttet det internasjonale parlamentarikernettverket for tros- og livssynsfrihet (IPPFORB). Vi støtter også Minority Rights Group, som arbeider for å styrke minoriteters evne til å fremme sine rettigheter overfor egne myndigheter. Våren 2017 ble det inngått en treårig rammeavtale for støtte til Senter for studier av Holocaust sitt internasjonale arbeid med religiøse minoriteter.

Situasjonen til religiøse minoriteter i Pakistan er bekymringsfull. Norge tar dette regelmessig opp i møter med pakistanske myndigheter. Ambassaden i Islamabad har jevnlig dialog med menneskerettighetsforkjempere som arbeider med denne problematikken. Dette inkluderer støtte til konkrete prosjekter gjennom lokale sivilsamfunnsorganisasjoner. Både spesialrepresentanten for tros- og livssynsfrihet og ambassaden i Islamabad har kontakt med representanter for Ahmadiyyaene.

I Pakistans siste landgjennomgang i FNs menneskerettighetsråd ba Norge om at angrep på og vold mot religiøse minoriteter må etterforskes og overgriperne stilles til ansvar.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre

Besvart 21. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva er status i arbeidet for å utvide det geografiske området inkludert i ordningen med grenseboerbevis, og hvilke konkrete initiativ vil utenriksministeren ta for å bringe denne prosessen framover?»

Begrunnelse:

Grenseboeravtalen mellom Norge og Russland ble signert i 2010 og trådte i kraft i 2012. Grenseområdet er i utgangspunktet definert som områdene innenfor 30 km fra den norsk-russiske grensen. På russisk side er også kommunene Zapoljarnyj og Korzunovo inkludert. På norsk side ble grenseboersonen formelt utvidet 4. mars 2017 til også å gjelde alle innbyggerne i Neiden i Sør-Varanger kommune.

Svar:

Avtale mellom Norge og Russland om forenkling av gjensidige reiser for grenseboere (Grenseboeravtalen) ble inngått mellom Norge og Russland 2. november 2010.

Som deltaker i Schengensamarbeidet er Norge bundet av Schengenregelverket hva gjelder grensekontroll og grensekryssende trafikk. Grenseboeravtalen er basert på Schengen-forordning (EC) Nr. 1931/2006 om lokal grensetrafikk. Det følger av forordningen at grenseområdet hvis innbyggere kan nyte godt av forenklet visumfri grensepassering kan ha en utstrekning på maksimalt 30 km fra grensen. Videre følger det av forordningen at dersom en administrativ enhet blir delt av linjen som trekkes, men likevel i sin helhet ligger mindre enn 50 km fra grensen, kan hele enheten og dens innbyggere inkluderes i grenseområdet.

Sør-Varanger kommune, som er kommunen som omfattes av den norsk-russiske avtalen, strekker seg mer enn 50 km fra grensen. Forordning (EC) Nr. 1931/2006 gir derfor ikke åpning for å inkludere Sør-Varanger kommune i sin helhet i grenseboerordningen. Grenseområdets grenselinje ble følgelig trukket gjennom kommunen i en avstand på 30 km fra grensen. Dette medførte at bygda Neiden ble delt i to, noe som var svært uhensiktsmessig. Siden avtalen trådte i kraft i mai 2012 har norske myndigheter derfor arbeidet for å utvide sonen på norsk side slik at hele bygda Neiden kunne inkluderes i sonen. Dette ble gjort ved å endre Neiden grunnkrets slik at den i sin helhet ble liggende mindre enn 50 km fra grensen. På den måten ble den administrative enheten delt av 30 km linjen, men lå

i sin helhet mindre enn 50 km fra grensen og som derfor kunne inkluderes i grenseboeravtalen innenfor rammen av Schengen-forordning 1931/2006. Russland var enig i en slik geografisk utvidelse av grenseboeravtalens anvendelsesområde, og 4. mars 2017 ble grenseboersonen på norsk side utvidet til å inkludere hele Neiden.

Når det gjelder eventuell ytterligere utvidelse av utstrekningen av grenseområdet på norsk side er det ikke mulig eller hensiktsmessig å forsøke å få dette til innenfor rammen av den gjeldende forordningen. Det er ingen administrative kretser i Sør-Varanger som i dag har en utstrekning på mellom 30 og 50 km fra grensen. For å få utvidet sonen ytterligere mellom 30 og 50 km ville flere grunnkretser eller andre administrative enheter i Sør-Varanger kommune måtte justeres, slik at ingen av dem strekker seg utover 50 km fra grensen. Dette ville i så fall være en stor endringsprosess for Sør-Varanger kommune som også ville kunne medføre endring av for eksempel skolekretser. Det er ikke aktuelt å ta initiativ til noen slik prosess fra Regjeringens side nå. Utvidelse er heller ikke noe som kan besluttes ensidig av Norge. En eventuell endring forutsetter at Norge må forhandle og oppnå enighet med Russland.

Ordningen som følger av vår grenseboeravtale med Russland er skåret over samme lest som tilsvarende avtaler andre Schengenland har inngått med hjemmel i Schengen-forordning (EC) Nr. 1931/2006. Kaliningrad og visse polske regioner har rett nok en særordning hjemlet i forordning (EC) 1342/2011. Dette må imidlertid forstås i lys av at allerede det tidligere visumregelverket inneholdt særregler for Kaliningrad. EU-Kommisjonen har hele tiden vært klare på at det gjør seg gjeldende særlige hensyn som tilsier andre ordninger for Kaliningrad enn for andre grenseområder, og at Kaliningrad-forordningen ikke danner presedens for andre grenseområder.

I forbindelse med inngåelse av avtalen ble det fra norsk side undersøkt med EU-kommisjonen om det var rom for å utvide grenseområdet utover de 30/50 km som følger av Schengen-forordning (EC) Nr. 1931/2006, f.eks. ved å la grenseområdet inkludere hele Sør-Varanger kommune. EU-kommisjonen stilte seg imidlertid helt avvisende til en slik tanke, og sto fast på at 30 km er hovedregelen med potensiell mulighet for utvidelse til 50 km, men aldri utover 50 km.

De Schengenland som har interesse av å etablere grenseboerordninger har nå gjennomført dette arbeidet på basis av gjeldende forordning 1931/2006, og det anses dessverre ikke å være rom for endringer i grenseboerregimet nå, verken innenfor rammen av Schengenregelverket eller ved bruk av nasjonale virkemidler.

På norsk side er det bred folkelig oppslutning om grenseboerordningen, og det er bred enighet om at den er et eksempel på det praktiske og gode samarbeidet mellom Norge og Russland. Avtalen fasiliterer, forenkler og styrker den uformelle folk-til-folk kontakten i nord. Norge har utstedt ca. 3500 grenseboerbevis siden avtalen trådte i kraft i mai 2012 og antall personer som krysser grensen på grenseboerbevis har økt jevnt og trutt siden da. Det er både norsk og russisk oppfatning at avtalen har levd opp til forventningene.

SPØRSMÅL NR. 250

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Nils Aage Jegstad
Besvart 16. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Har Samferdselsdepartementet tatt en beslutning om felles planlegging av jernbaneprosjektene Bergen – Fløen og modernisering av Nygårdstangen?»

Begrunnelse:

Det fremgår av budsjettproposisjonen for Samferdselsdepartementet at

"Jernbanedirektoratet har foreslått at den videre planleggingen av moderniseringen av Nygårdstangen godsterminal slås sammen med ny planlegging av Bergen–Fløen slik at disse to tiltakene sees under ett. Planleggingen skal også legge til rette for opprusting/ombygging av hensetting og verksteder på Bergen stasjon i forbindelse med innfasingen av nye tog på Vossebanen. Samferdselsdepartementet kommer tilbake til saken etter at Jernbanedirektoratets forslag er nærmere vurdert."

Svar:

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S å prioritere fremdriften til Bybanen i Bergen fremfor jernbaneprosjektet Bergen-Fløen, slik at den videre utbyggingen av Bybanen mot Fyllingsdalen kan følge planlagt fremdrift. Det fremgår videre av budsjettproposisjonen at Jernbanedirektoratet anbe-

faler at prosjektene Bergen-Fløen og moderniseringen av godsterminalen på Nygårdstangen stanses og planlegges på nytt, og at prosjektene i den videre planleggingen slås sammen og ses under ett.

Jernbanedirektoratet opplyser at dersom Bergen-Fløen og Nygårdstangen ikke planlegges sammen, risikerer vi å først bygge og deretter rive den samme infrastrukturen flere ganger. En samlet planlegging av hele det trange området vil dermed kunne gi flere samordningsgevinster. Direktoratet har videre opplyst at felles anleggsveier, én kontrakt/entreprenør, høydeforskjeller og felles planlegging av drenering og overvann gjør felles planlegging helt nødvendig.

Samferdselsdepartementet har på bakgrunn av dette besluttet at jernbaneprosjektet Bergen-Fløen og moderniseringen av godsterminalen på Nygårdstangen planlegges sammen som ett prosjekt. Denne planleggingen skal også ta hensyn til grensesnitt mot Bybanen, verksted for tog og hensettingsanlegg. Når den felles planleggingen er gjennomført, skal det gjennomføres ny ekstern kvalitetssikring (tilsvarende KS2). Samferdselsdepartementet vil snarlig sende et oppdragsbrev til Jernbanedirektoratet om den videre planleggingen av Bergen-Fløen og Nygårdstangen som ett prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 251

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold
Besvart 22. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Mandag 13.11.17 sendte Bufdir ut brev til alle ideelle leverandører av fosterhjemstjenester med melding om at ingen av dem ville få forlenget avtalene som ble inngått i 2012. Årsaken som oppgis er at direktoratet på grunnlag av presiseringer gitt av statsråden i brev av oktober må gjennomgå alle rammeavtalene på nytt.

Mitt spørsmål er om det var statsrådens hensikt at direktoratet skulle avslutte sitt samarbeid med ideelle aktører på denne måten?»

Begrunnelse:

Bufetat inngikk i 2012 rammeavtaler med ideelle aktører om fosterhjemstjenester. Ved kjøp av fosterhjemstjenester fra disse aktørene inngås det en firepartsavtale som regulerer forholdet mellom Bufetat, den private leverandøren, kommunen og fosterhjemmet. Ved kjøp av fosterhjem tilknyttet kommersielle aktører brukes den samme avtalestrukturen, men kjøpene gjøres som regel som enkeltkjøp til det enkelte barn. I tillegg til selve rekrutteringen står den private leverandøren av fosterhjemmet blant annet for opplæring, støttetjenester og utbetaling av økonomisk godtgjørelse til fosterhjemmene.

KrF har lenge jobbet for full fosterhjemsdekning og fremmet forslag for å bedre utnytte ideelle aktørers bidrag i dette henseende. Ideelle organisasjoner, som for eksempel Norske Kvinners Sanitetsforening og Frelsesarmeen, har lang erfaring og historie innen barnevern i Norge. Dersom disse nå fases ut som leverandører av fosterhjemstjenester går man glipp av viktig og verdiforankret kompetanse som vi mener barnevernet er helt avhengig av for å nå målet om full fosterhjemsdekning.

Så lenge det er barn i dette landet som venter på fosterhjem bør Bufdir dra nytte av de ideelle organisasjonenes tjenester - ikke bare til rekruttering, men også til drift og oppfølging.

KrF oppfattet statsrådens brev med presiseringer som kom i oktober ikke dithen at alt samarbeid med ideelle aktører skulle avsluttes, men i lys av Bufdirs avgjørelse vil vi gjerne avklare statsrådens syn på saken.

Svar:

I februar 2012 inngikk Bufdir på vegne av Bufetat rammeavtaler om kjøp av fosterhjemstjenester fra ideelle organisasjoner. Rammeavtalenes varighet er på seks år, fra 15. februar 2012 til og med 14. februar 2018. Rammeavtalene gir Bufdir en ensidig opsjon om forlengelse i ett pluss ett år, som Bufdir har besluttet ikke å benytte.

Rammeavtalene ble inngått for seks år siden og var de første avtalene i sitt slag inngått mellom Bufetat og leverandørene. Innretningen på rammeavtalene var helt ny, både for Bufetat og for leverandørene.

Mye har skjedd på fosterhjemsområdet siden den gang. Seks års erfaringer med avtalene gir et godt grunnlag for læring. Erfaringene med rammeavtalene viser potensial for forbedringer. Bufdir opplever at avtalene har svak-

heter som bidrar til at barnas behov for gode fosterhjemstjenester ikke ivaretas på en god nok måte. Særlig viktig i den forbindelse er det at avtalene er lite fleksible med hensyn til å tilpasse tjenestene etter det enkelte barnets behov. Når tjenestene ikke i tilstrekkelig grad tilpasses barnets behov, kan barnet motta tiltak det ikke er behov for. Dette er først og fremst uheldig av hensyn til det enkelte barn, men kan også medføre at det offentlige betaler mer enn nødvendig for fosterhjemstjenester.

Det viktigste for regjeringen er ikke hvem som drifter tilbudet i barnevernet, men at kvaliteten på tjenestene er god og tilpasset behovet til det enkelte barn. At vi har mange ulike aktører bidrar til bedre tjenester. Vi må imidlertid være trygge på at private aktører brukes på en måte som ivaretar barnas og familienes rettssikkerhet og som gir det offentlige nødvendig kontroll med tjenestene. Flere av utfordringene som ligger til grunn for Bufdirs beslutning om å ikke forlenge rammeavtalene, er de samme utfordringene som danner bakgrunnen for at departementet i proposisjonen om barnevernsreformen (Prop. 73 L (2016-2017)) har varslet en gjennomgang av rammevilkårene for private aktører.

Hensikten med departementets brev av 20. oktober 2017 var å klargjøre rammene for bruk av private leverandører på områder som innebærer utøvelse av offentlig myndighet. Brevet gjelder kommunenes bruk av private aktører. Vurderingene i brevet kan likevel også få betydning for det statlige barnevernet. Heller ikke staten kan delegere eller legge oppgaver som innebærer utøvelse av offentlig myndighet til private aktører (uten lovhjemmel). Direktoratets foreløpige vurdering er at særlig to forhold kan være problematiske i dagens avtaler; leverandørene inngår oppdragsavtale med fosterhjemmene og avtalene gir leverandøren et helhetlig ansvar for veiledning av fosterhjemmet.

Bufdir er i ferd med å utarbeide en strategi for hvordan etaten fremover skal anskaffe fosterhjem fra privat aktører, herunder de spesialiserte fosterhjemmene som i dag omfattes av rammeavtalene med ideelle aktører. Strategien vil foreligge i løpet av våren 2018.

Bufetat vil ikke, ved en forlengelse av rammeavtalene, kunne foreta enkeltkjøp fra leverandører med rammeavtaler til barn i rammeavtalens målgruppe. Dersom endringer i struktur og rammer for kjøp av fosterhjemstjenester er nødvendig for å sikre tilstrekkelig innflytelse og kontroll på områder som omfattes av offentlig myndighetsutøvelse, vil en forlengelse av rammeavtalene dermed kunne føre til færre kjøp fra de ideelle organisasjonene når en ny strategi er på plass.

Det å ikke benytte opsjon om forlengelse av rammeavtalene vil ikke påvirke fosterhjemsplasseringer foretatt på rammeavtalene til og med 14. februar 2018. Det vil heller ikke påvirke Bufetats mulighet til å kjøpe fosterhjem fra ideelle som tilbyr dette. Etter 14. februar kan Bufetat foreta enkeltkjøp fra ideelle organisasjoner på samme måte som fra andre private leverandører. Beslutningen om å ikke forlenge dagens rammeavtaler med ideelle aktører på fosterhjemsområdet innebærer altså ikke at Bufdir avslutter sitt samarbeid med ideelle aktører.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 14. november 2017 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 20. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Når ble straffene som gjelder hacking av personlige filer og spredning av intime bilder uten samtykke sist gjennomgått eller endret, og hva er strafferammen for denne type overtredelser per i dag?»

Begrunnelse:

Den 13.11 stod håndballspiller Nora Mørk frem på TV2-nyhetene og fortalte at hennes personlige bilder er blitt hacket og bilder av personlig karakter spredt på internett uten hennes samtykke. Det er dessverre mange som har opplevd det samme som Nora Mørk, og den økende bruken av smarttelefoner, mobilapplikasjoner og skylagringsløsninger vil trolig gjøre denne problematikken stadig mer relevant i tiden som kommer.

Svar:

Jeg ser alvorlig på denne typen kriminalitet. Ingen skal måtte finne seg i at private bilder blir stjålet og lagt ut på internett. Det er viktig at vi har en straffelovgivning som treffer disse sakene og som åpner for at det kan utmåles en passende straff. Spredning av intime bilder uten samtykke

kan rammes av flere straffebestemmelser. To bestemmelser som har vært brukt i rettspraksis, er heleribestemmelsen i straffeloven § 332 og bestemmelsen om hensynsløs atferd i straffeloven § 266. Begge disse har en strafferamme på fengsel inntil to år. Straffeloven § 267, som rammer krenkelser av privatlivets fred, kan også være aktuell. Denne bestemmelsen har en strafferamme på fengsel inntil ett år. Hvis den som er avbildet er mindreårig, vil forholdet rammes av straffeloven § 311, som har en strafferamme på fengsel inntil tre år. Strafferammene ble sist vurdert i forbindelse med vedtakelsen av den nye straffeloven i 2009. Bildespredning rammes også av åndsverkloven § 54, jf. § 45 c. Strafferammen er bøter eller fengsel inntil tre måneder. Denne bestemmelsen omfatter ikke bare intime bilder, men også andre personbilder.

I saker hvor gjerningspersonen har fått tilgang til bildene gjennom hacking, kan det være aktuelt med straff for overtredelse av straffeloven § 204 (innbrudd i datasystem) eller § 205 (krenkelse av retten til privat kommunikasjon). Disse bestemmelsene har også strafferammer på fengsel inntil to år.

Høyesterett behandlet 3. november 2016 straffutmålingen i en sak som gjaldt nedlasting og deling av en stor mengde filer med private bilder av unge kvinner, for en stor del nakenbilder, uten kvinnenes samtykke. Høyesterett kom i den forbindelse med viktige uttalelser om straffverdigheten av slike lovbrudd:

«Det er i seg selv en stor integritetskrenkelse at slike bilder kommer på avveier. Enda mer alvorlig blir det når man blir identifisert med navn og bosted. Bildene kan potensielt bli fanget opp av venner og kjente, familie og naboer og ikke minst av nåværende eller potensiell arbeidsgiver.

Det er også eksempler på at fornærmede ved lovbrudd som dette har opplevd at fremmede menn har tatt kontakt og truet blant annet med å sende bilder til arbeidsgiver eller andre om kvinnene ikke sender enda grovere bilder. Det er svært vanskelig å få slettet bilder fra nettet, og den manglende kontrollen med hvor bildene kan befinne seg, kan gjøre dette til en nærmest livslang krenkelse for de berørte.» Høyesterett påpekte også at søk etter og nedlasting av bilder av denne typen bidrar til å opprettholde etterspørselen. Etter Høyesteretts syn tilsa allmennpreventive hensyn en merkbar reaksjon. I den aktuelle saken, som gjaldt et meget stort antall bilder og filmer, og et stort antall unge fornærmede, ble straffen satt til fengsel i fire måneder. Praksis i tingrettene og lagmannsrettene i tiden etter denne dommen viser at hensynene som Høyesterett har trukket frem, vektlegges i straffutmålingen. Det er jeg glad for.

Foruten spørsmålet om straff, er det et viktig spørsmål hvordan lovgivningen kan legge til rette for å hindre tilgangen til intime bilder som er lagt ut på nettet uten samtykke. Beslag og inndragning kan ha effekt hvis domenet er norsk eller serveren befinner seg i Norge, men dette vil ofte ikke være tilfellet. Åndsverkloven § 56 c åpner for at retten kan pålegge internettleverandører å hindre tilgangen til nettsteder med materiale som krenker opphavsrett. Vi har derimot ingen hjemmel for å hindre tilgangen til nettsteder som tilgjengeliggjør straffbart materiale. Departementet drøftet i forbindelse med den nye straffeloven om det burde gis en slik hjemmel, men gikk ikke inn for det. Jeg er åpen for at kriminalitetsutviklingen, den teknologiske utviklingen og innføringen av åndsverkloven § 56 c kan gi grunnlag for å vurdere spørsmålet på nytt.

SPØRSMÅL NR. 253

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen
Besvart 21. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at gamleveien rv3/25 blir bomfri slik statsråden selv har uttalt den bør bli, evt. sørge for en lempe for brukerne på annen måte?»

Begrunnelse:

Bompengeproposisjonen for RV3/25 i Hedmark ble behandlet av Stortinget våren 2017, med FrPs representant Tor Andre Johnsen som saksordfører. Vedtaket gir bom både på ny og gammel rv3/25 på grensen mellom Løten og Elverum. I valgkampen 2017 sa Statsråden at dersom det er lokal vilje vil gamleveien kunne bli bomfri, samt at Statsråden selv mente dette var en god løsning. I liknende tilfeller har man gitt både lokale unntak med fritak for bom på gammel vei, og også f.eks. tak på passeringer i bom pr måned, for å lempe på brukernes belastning.

Svar:

Jeg er glad for at vi skal få bygget en ny og bedre rv3/25. Sammen med en rekke øvrige veiprosjekter skjer det nå en kraftig oppgradering av veiinfrastrukturen i innlandet. Veksten i veiinvesteringer kommer primært fra økte bevilgninger over statsbudsjettet, men det er riktig at noe også er bompengefinansiert.

For å bidra til redusert bompengebelastning har regjeringen ved flere anledninger fremmet forslag om å innføre ulike tilskuddsordninger for å øke de statlige bidragene og derved kunne redusere takstene. Dette har flere ganger blitt stoppet av stortingsflertallet, men ved behandlingen av statsbudsjettet 2017 ble det flertall for bomkutt. Dette gjenspeilet seg også i enigheten om Nasjonal Transportplan 2018-29. Med tilskuddet for reduserte bomtakster utenfor byområdene ligger det nå en mulighet for å redusere takstene i 41 bompengeprosjektet. For rv3/rv25 vil tilskuddet utgjøre anslagsvis 18 millioner kroner ekstra per år. Det er altså rom for å redusere bompengetakstene på rv3/25, og man kan påvirke lokalt hvordan man justerer takstene, deriblant om man vil bruke summen til å redusere takstene på sideveiene.

Jeg har merket meg at Arbeiderpartiet har stemt imot regjeringens foreslått tilskudd til bomkutt. Senest i APs alternative statsbudsjett foreslår AP å fjerne hele tilskuddet, noe som ville hindret ethvert forsøk på å redusere takster eller fjerne bomstasjoner på rv3/25. Politikken som representanten Trettebergstuen stiller seg bak betyr med andre ord økte bompenger på bilistene uten at pengene går til veiformål. Det er det motsatte av det representanten utfordrer regjeringen til å gjennomføre av politikken. Jeg er glad for engasjement for å fjerne bompenger, men minner om at man da også må støtte opp om forslag som finansierer bomkutt.

SPØRSMÅL NR. 254

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen
Besvart 20. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva slags tidsplan har regjeringen for trasevalget gjennom Hamar, når vil beslutningen tas og når vil de ulike avklaringene underveis måtte tas?»

Begrunnelse:

Statsministeren og flere statsråder varslet i valgkampen at regjeringen ville "jobbe for" øst-traseen for Inter City gjennom Hamar. Samtidig pekte de på behovet for ytterligere utredninger, og utsatte å ta endelig standpunkt i saken om trasevalget. I etterkant av stuntet har det kommet flere påstander om veien videre og tidsplanen frem mot at regjeringen skal ta en endelig beslutning om IC-trase gjennom Hamar. Med Regjeringens NTP er dobbeltsporet til Hamar og Lillehammer allerede utsatt sammenlignet med Stoltenberg-regjeringens NTP. Regjeringens utsettelser av trasevalget forsinker prosessen ytterligere.

Svar:

Hamar kommune vedtok 21.12.16 kommunedelplan for dobbeltsporet gjennom Hamar inkludert ny Hamar stasjon. Det forelå innsigelser mot planforslaget fra Riksantikvaren, Bane NOR (da Jernbaneverket) og Fylkesmannen i Hedmark.

Etter at megling hos Fylkesmannen ikke førte frem ble kommunedelplanen behandlet i Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). KMD besluttet i brev av 01.09.17 å ikke godkjenne Hamar kommunes vedtatte kommunedelplan. KMD sier

videre at alternativene må utredes videre slik at alternativ Øst og alternativ Vest har et likeverdig nivå, som grunnlag for reviderte gjennomførings- og kostnadsanslag. Hamar kommune er gitt hovedansvaret for å følge opp den videre behandlingen av saken.

Som grunnlag for videre planarbeid ber KMD i brevet om at følgende temaer utredes nærmere:

- By- og knutepunktsutvikling, muligheter og begrensninger ved begge alternativer
- Konsekvenser for driftsfunksjoner, jernbaneverksted, tilbakeføring av sporområder, mv. knyttet til mulighetene for frigivelse til byutvikling, samt gevinster ved avhending av frigitte arealer.
- Konsekvenser for Norsk Jernbanemuseum.
- Konsekvenser for Vikingskipet – herunder antall parkeringsplasser.

- Konsekvenser for matjord og muligheter for avbøtende jordverntiltak.
- Konsekvensene for Åkersvika naturreservat. Muligheter for konfliktreduserende og avbøtende tiltak slik at løsningene ikke bryter med Norges forpliktelser etter Ramsarkonvensjonen.
- Mulighetene for kostnadsreduserende tiltak.

De beskrevne tilleggsutredningene er omfattende og vil kreve betydelig arbeidsinnsats, men er samtidig nødvendige for å kunne etablere et tilstrekkelig belyst beslutningsgrunnlag for valg av alternativ gjennom Hamar.

I brev av 14.09.17 presiserer Samferdselsdepartementet at det etter omorganiseringen av jernbanesektoren er Jernbanedirektoratet som bestiller og finansierer planleggingsarbeid fra Bane NOR. Det er derfor viktig at Jernbanedirektoratet og Hamar kommune samarbeider om å avklare det videre utredningsbehovet.

Hamar kommune inviterte de berørte etatene til møte 16.10.17 hvor alle parter ble invitert til å fremme sine innspill. Jernbanedirektoratet opplyser at det ble konkludert med at Hamar kommune og Jernbanedirektoratet involverer alle etatene i et grunnlag for videre planlegging. Når det videre utrednings- og planarbeidet er avklart, inngås avtale mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR om gjennomføring av planlegging.

Foreløpig er følgende milepæler lagt til grunn for det videre planarbeidet:

- Innhenting av grunnlagsinformasjon og plan for videre planarbeid innen 31.12.17.
- Gjennomføring av tilleggsutredninger og utarbeidelse av planprogram for ny behandling av kommunedelplan våren 2018.
- Gjennomføring av ny kommunedelplanprosess med sikte på endelig vedtak av alternativ høsten 2020 som grunnlag for at dobbeltsporparsellen gjennom Hamar kan inngå ved neste rullering av Nasjonal Transportplan.

Beslutning om trase for dobbeltspor gjennom Hamar vil derved kunne bli fattet gjennom kommunedelplanvedtak i Hamar kommune høsten 2020. Dobbeltspor gjennom Hamar frem til Lillehammer skal i henhold til Nasjonal transportplan 2018-29 ferdigstilles i 2034.

I begrunnelsen for spørsmålet pekes det på at med regjeringens NTP er dobbeltsporet til Hamar og Lillehammer allerede utsatt sammenlignet med Stoltenberg-regjeringens NTP. Jeg vil påpeke at det i Stoltenberg-regjeringens NTP ikke var satt av en krone til bygging av dobbeltspor nord for Hamar. Denne regjeringen har i NTP 2018-2029 satt av om lag 15 mrd. kr til bygging Hamar-Lillehammer. Videre vil vi med dobbeltspor "bare" til Åkersvika oppnå den samme frekvensøkningen og med liten forskjell i reisetid sammenliknet med å dra sporet helt inn til Hamar innen 2024. Det er dessuten viktig å ha respekt både for de faglige anbefalingene fra Bane NOR, de lokale vedtak om trasé og kompleksiteten i saken. Med det arbeidet som nå skal gjøres, vil man etter mitt skjønn få et godt grunnlag for å treffe en beslutning om trasévalg slik at dobbeltsporet til Lillehammer kan ferdigstilles i 2034.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen
Besvart 24. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Når vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak av 23. mai 2016 om å fremme en sak med sikte på å forby mikroplast i kroppspleieprodukter?»

Begrunnelse:

23. mai 2016 vedtok et samlet Storting følgende forslag:

I

Stortinget ber regjeringen fremme forslag med sikte på å forby mikroplast i kroppspleieprodukter.

II

Stortinget ber regjeringen fremme en handlingsplan mot mikroplast etter at tiltaksanalysen er gjennomført.

Regjeringen har ikke fulgt opp Stortingets vedtak, snarere tvert i mot. Statsråd Helgesen har gjennom media varslet at han heller velger å jobbe for et internasjonalt/Europeisk forbud og at han ikke vil komme med en sak til

Stortinget slik som Stortinget har bedt om. Et slikt arbeid er ikke til hinder for å gjennomføre Stortingets vedtak.

Regjeringen plikter å følge opp Stortingets vedtak.

Svar:

Regjeringen la før sommeren frem Stortingsmelding om avfallspolitikk og sirkulær økonomi (st.meld. nr. 45: 2016-2017). Meldingen inneholder en egen plaststrategi hvor det blant annet redegjøres for hvordan anmodningsvedtaket fra Stortinget av 23. mai 2016, følges opp. Også i Klima- og miljødepartementets budsjett for 2018 (Prop. 1S: 2017-2018) informeres Stortinget om hvordan miljømyndighetene følger opp anmodningsvedtaket der regjeringen bes fremme forslag med sikte på å forby mikroplast i kroppspleieprodukter.

Mikroplast i kroppspleieprodukter er en av mange kilder til spredning av mikroplast. Regjeringen fører en offensiv politikk mot marin forsøpling og spredning av mikroplast og arbeider for å få på plass målrettede tiltak mot de viktigste kildene til problemet. Når det gjelder mikroplast i kroppspleieprodukter har Miljødirektoratet anbefalt at norske myndigheter bør støtte opp om en internasjonal regulering. Dette fordi mikroplast i kroppspleieprodukter er en relativt liten kilde til spredning av mikroplast, i forhold til andre kilder. Norge har i tillegg få produsenter av kroppspleieprodukter og en liten markedsandel, og et internasjonalt forbud vil dermed ha en langt større effekt.

Samtidig er det flere land som vurderer nasjonale forbud. Som ledd i å følge opp anmodningsvedtaket fra Stortinget, følger Klima- og miljødepartementet arbeidet i Sverige med en nasjonal regulering av plastpartikler i kosmetiske produkter som skal skylles av. Vi har også hatt kontakt med svenske myndigheter om forslaget til nasjonal regulering. Arbeidet Sverige nå gjør kan gi oss nyttig informasjon om hvordan et nasjonalt forbud kan se ut. Et særnasjonalt forbud mot mikroplast i kroppspleieprodukter må være i tråd med EØS-avtalen. Sverige vil gjennom sin prosess få nyttige avklaringer om forholdet til EU/EØS-retten, noe som vil gi oss et styrket grunnlag i vurderingen av et nasjonalt forbud.

Det er viktig å være klar over at innføring av et særnasjonalt forbud ikke er en rask prosess. Et slikt forbud vil kreve omfattende dokumentasjon og konsekvensvurdering. I tillegg vil et nasjonalt forbud være en handelsrestriksjon, som vi er forpliktet til å notifisere til EU og til WTO.

Jeg er svært opptatt av at Norge også aktivt må støtte opp om en internasjonal regulering av mikroplast i kroppspleieprodukter. Norske miljømyndigheter har i flere sammenhenger spilt inn behovet for en regulering av mikroplast i kroppspleieprodukter på EU-nivå, og oppfordret EU-kommisjonen til å fremme forslag om dette. Et forbud på EU-nivå vil være mer virkningsfullt enn et forbud nasjonalt. Et slikt forbud vil også gjelde for Norge gjennom EØS-avtalen.

Medlemslandene i EU har også bedt kommisjonen legge frem et forslag til et forbud mot mikroplast i produkter, som kroppspleieprodukter. Det er varslet at EU-kommisjonen snart vil legge frem en plaststrategi, og det forventes da å komme en avklaring av om kommisjonen vil foreslå en mulig regulering av mikroplast i kroppspleieprodukter.

SPØRSMÅL NR. 256

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 22. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kva strategiar har regjeringa for å fremje norske interesser i WTO-forhandlingane og kva har regjeringa gjort fram til no?»

Grunngjeving:

Dag og tid hadde fredag 6. oktober ein lenger artikkel om dei komande forhandlingane i WTO. Avisa skriv mellom anna følgjande: «neste veke møtest representantar for EU og rundt 40 av landa i Verdshandelsorganisasjonen (WTO) i Marrakech i Marokko. Der skal dei diskutere kva det kan vere mogleg å kome til semje om på WTO-ministerkonferansen i Buenos Aires i Argentina i desember. […]

Forventningane til kva som kan kome ut av den komande ministerkonferansen er forsiktige. Møtet kan likevel få ein del å seie for norsk landbrukspolitikk. Fleire land ønskjer å redusere såkalla handelsforstyrrande støtte til landbruket, og per no er det lagt fram to framlegg til

avtalar som forpliktar WTO-landa til å kutte i bruken av landbrukssubsidiar. Begge framlegga råkar Noreg hardt.

- Skulle dei gå gjennom, kjem vi til å måtte leggje om jordbrukspolitikken fullstendig. Det kjem til å endre stort sett alt ved den tradisjonelle politikken vår, seier Arne Ivar Sletnes, som er fagsjef for internasjonale spørsmål i Norsk Landbrukssamvirke.

Dag og tid skriv at avtaleframlegget frå EU inneber å avgrense den handelsvridande støtta til ein fast, men enno ikkje fastsett prosent av produksjonsverdien.

Daglig leiar i Agri analyse, Christian Anton Smedshaug, gir i Bondebladet 21. september råd om at Noreg no må sikre norske interesser gjennom å lage eit eige framlegg. I følgje Smedshaug er det avgjerande viktig at det raskt vert kartlagt kva land som vil vere på norsk side i denne saka. Han meiner det er to strategiar Noreg bør velje mellom, enten å finne samarbeidspartnarar som i likskap med oss har interesse av å halde fast på «gul støtte», eller utvide søket til også å gjelde land som ikkje har mulegheit til å gje gul støtte i dag, men som kan tenkje seg å gjere det. «India og Kina har ikke samme fleksibilitet som vi har. Det kan hende de ønsker seg tilsvarende ordninger», seier Smedshaug til Bondebladet.

Svar:

Trygging og styrking av WTO er Noregs primære handelspolitiske interesse. I førebuingane til ministerkonferansen i Buenos Aires arbeider Noreg derfor aktivt for å medverke til eit samlande og konstruktivt resultat som peikar framover og tar vare på WTO si rolle som det sentrale handelspolitiske forhandlingsforumet. Utsiktene til resultat i Buenos Aires er usikre. Medlemene sine posisjoner står langt frå kvarandre. Det er ikkje venta store framsteg i Buenos Aires. Noreg er blant pådrivarane for eit resultat på fiskerisubsidiar for å hjelpe til å oppfylle berekraftsmål 14.6 om å forby subsidiar som medverkar til overkapasitet og overfiske, og eliminere subsidiar til ulovleg, urapportert og uregulert (UUU) fiske innan 2020. Fram mot Buenos Aires forhandlar medlemslanda særleg om å eliminere subsidiar til UUU-fiske. Det synest lite truleg at ein vil oppnå resultat om kutt i jordbrukssubsidiar i Buenos Aires, men regjeringa tar aktiv del i forhandlingane med høg aktsemd, inkludert saman med andre likesinna medlemer, for å fremje norske interesser.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete
Besvart 22. november 2017 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare korleis regjeringa kan hevde at det er mindre enn 38 000 soldatar i Heimevernet, medan Heimevernet sjølv gjentekne gonger har slått fast at Heimevernet har langt over 40 000 soldatar?»

Grunngjeving:

Under høyringa knytt til Prop. 2 S (2017 – 2018) kom det mykje sterk kritikk av regjeringa sitt forslag til framtidig hær og heimevern - forslaget fleire omtalar som ei svekking av landmakta i Noreg. Mellom anna slår Noregs offisersforbund fast i sitt høyringssvar at «forslaget samlet sett vil medføre en betydelig og vesentlig svekkelse av kampkraften i landmakten.

Like alvorleg er det at mellom andre områdesjefane i HV i Rogaland og Agder meiner Forsvarsdepartementet feilinformerer om talet på HV-soldatar, med vitande og vilje.

Aldrimer.no skriv at områdesjef Knut Aall, på vegne av alle Heimevernets områdesjefar i Rogaland og Agder, tok eit oppgjer med Forsvarsdepartementets handtering av talet på HV-soldatar. Aldrimer.no siterer Aall på at «situasjonen i HV-08 beskriver veldig mye av konsekvensene i landmaktproposisjonen. Hele vedtaket er basert på gale forutsetninger. Vi må avvæpne mer enn 2000 mann. Vi må forlate kraft-, olje- og gassinstallasjoner. Og vanlige Heimevernsområder på Agder er tiltenkt å ha sine primæroppdrag i Finnmark. Det er alvorlige konsekvenser vi ser».

Seinast onsdag 17. august i år fortalte dåverande leiar i Heimevernet, Tor Rune Raabye, at Heimevernet hadde 40.583 soldatar og at justeringa til 38 000 soldater i HV betyr at 2583 HV-soldater må levere inn våpen og utstyr.

Statssekretær Øystein Bø uttalar følgjande til aldrimer.no: «Stortinget er ikke feilinformert. Forsvarsdepartementet forholder seg til de offisielle periodiske rapporteringene i fra Forsvaret. Forsvaret rapporterer per 31. mai

2017, at antallet besatte stillinger i Heimevernet var 37 823. Dette inkluderer både områdestrukturen og innsatsstyrkene».

I langtidsplanen for Forsvaret skreiv regjeringa følgjande: «For å tilpasse områdestrukturen til den reelle situasjonen anbefaler regjeringen en reduksjon fra dagens plantall på 42 000 mannskaper til 35 000 mannskaper innen 2020.» Regjeringa argumenterte under handsaminga av langtidsplanen i fjor med at ein reduksjon i måltalet for HV-soldatar ikkje innebar nokon reduksjon i talet på HV-soldatar. Regjeringa presiserte ikkje må nokon måte i proposisjonen at dei berre snakka om «besatte stillingar». Gjennom det regjeringa skreiv og kommuniserte har ein fått Stortinget med på å fatte ei avgjerd basert på det som framstår som feil informasjon. Når Prop. 2 S no er under handsaming i Utanriks og forsvarskomiteen er det viktig at informasjonen frå Forsvarsdepartementet er korrekt på grunnleggjande element som vil liggje til grunn for vedtaka stortinget skal gjere.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 15. november 2017 med spørsmål frå stortings-representant Liv Signe Navarsete om statsråden kan forklare korleis regjeringa kan hevde at det er mindre enn 38 000 soldatar i Heimevernet, medan Heimevernet sjølv fleire gangar har slege fast at Heimevernet har langt over 40 000 soldatar.

Forsvarsstaben opplyser at forskjellen i tala på heimevernssoldatar som Heimevernet opererer med og det talet forsvarssjefen rapporterer til Forsvarsdepartementet (FD) har ei naturleg forklaring i måten dei ulike registera Forsvaret nyttar er bygd opp på. Heimevernets bruk av tal kjem frå styrkeregisteret, og ikkje frå Forsvarets felles integrerte forvaltningssystem (FIF) som er det systemet forsvarssjefen bruker når han rapporterer til FD.

Bakgrunnen for denne forskjellen er samansett. Delvis er forklaringa at nytt personell ikkje blir overført elektronisk i FIF før dei fysisk møter til første øving, mens namna og rulleblada vil vere tilgjengeleg for Heimevernet. Dei kan såleis bli teld med i inn rapporteringa til styrkeregisteret. Dels er forskjellen også knytta til reservepersonell som ikkje er disponert i stilling, og personell som skal gå av.

I Klassekampen 12. august i år skriv forsvarssjefen mellom anna følgande:

Når det gjelder Heimevernets størrelse rapporteres denne periodisk til FD basert på uttrekk fra Forsvarets personelldatabase. Det er fra denne databasen, og ikke andre kilder, FD får tall på Heimevernets faktiske størrelse. I mai 2017 rapporterte Forsvaret det eksakte tallet 37.823. Dette er besatte stillinger i Heimevernets totale styrkestruktur. Det er dette tallet mine sjefer og jeg skal forholde oss til, og som må være utgangspunktet.

Regjeringa har lagt forsvarssjefens formelle periodiske rapportering til FD til grunn for si rapportering til Stortinget.

Heimevernets oppgåver og operative behov, spesielt knytet til objektsikring og territorial overvaking og kontroll legger føringar for kor i strukturen mannskaper disponerast. Dette vil kunne innebere ein anna fordeling av personell mellom distrikta og områda enn i dag.

SPØRSMÅL NR. 258

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Nisrin Morabit

Besvart 16. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Var noen i Olje- og energidepartementet klar over at Oljedirektoratet hadde gjort vurderinger av lønnsomheten i Goliatfeltet i oktober 2015 og når ble de i tilfelle klar over det?»

Begrunnelse:

I en nyhettssak fra Olje- og energidepartementet 14. november kommer det frem at OD i oktober 2015 gjorde en egen lønnsomhetsvurdering før skatt

av Goliat. Denne ble ikke oversendt departementet. Jeg ønsker gjerne vite om noen i departementet har vært kjent med at en slik vurdering ble gjort.

Svar:

Jeg mottok et spørsmål fra representanten Holmås den 2. oktober om når Goliat-feltet ville bli lønnsomt. For å besvare dette spørsmålet på best mulig måte var det viktig å fremskaffe tall som var oppdaterte, både når det gjelder påløpte driftskostnader, investeringer og inntekter og sis-

te oppdaterte tall for framtidig produksjon og kostnader. Derfor hentet departementet inn oppdaterte tall fra operatøren Eni. Spørsmålet ble besvart 10. oktober 2017.

Det er oljeselskapene som har deltakerandel i et felt som eier og driver det, og som er ansvarlig for aktiviteten på feltet i dag og framover. Det er således operatørselskapet som sitter med oppdatert informasjon om sitt felt. Verken Oljedirektoratet eller departementet utarbeider normalt egne anslag for framtidig utvikling på enkeltfelt i drift – det være seg produksjon, investeringer eller driftskostnader. Myndighetene sitter heller ikke på oppdaterte tall til enhver tid. Rapporteringen til revidert nasjonalbudsjett (RNB) gir eksempelvis kun et øyeblikksbilde. For å sikre at spørsmål fra Stortinget blir besvart med oppdaterte og relevante tall må departementet derfor kontakte operatøren.

I alle sammenhenger der myndighetene bruker tall fra produksjon, inntekter og kostnader mv. fra petroleumsvirksomheten legges av samme grunn innrapporterte tall fra operatøren til grunn. Det gjelder også i den årlige RNB-rapporteringen som nå pågår for inneværende år. Første innrapportering fra operatørene til RNB 2018 fant sted 15.oktober med videre rapporteringsrunder fra operatørene fram til 14. november.

Oljedirektoratet skal bidra til god ressursforvaltning fra norsk sokkel. Oljedirektoratet gjør blant annet lønnsomhetsberegninger ved viktige milepæler/beslutninger som ved behandling av nye utbygginger. Oljedirektoratet følger opp felt og funn. I den forbindelse gjøres det ulike vurderinger og analyser knyttet til beslutninger som skal tas av rettighetshaverne framover. Departementet ble 14. november 2017 kjent med at direktoratet i 2015 i tillegg hadde laget et internt notat som belyste lønnsomheten ved Goliat-utbyggingen to år tilbake. Oljedirektoratet oversendt dette til departementet den 14. november 2017.

Departementet og Oljedirektoratet sitter på forskjellig kompetanse som utfyller hverandre. For å løse departementets oppgaver er det utstrakt kontakt på ulike nivå mellom personer i departementet og i direktoratet om ulike saker og tema, også Goliat. Jeg er ikke kjent med at noen medarbeider i departementet har hatt kjennskap til det omtalte notatet før Oljedirektoratet sendte det over den 14. november 2017.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Nisrin Morabit
Besvart 17. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«I pressemelding fra Olje- og energidepartementet 14. november 2017 kommer det fram at departementet nå skal gjøre en bredere lønnsomhetsvurdering av Goliatfeltet.

Kan statsråden nå love at man vil også vil gjøre vurdereringer av hvilken oljepris som skal til for at staten Norge vil tjene penger på Goliat slik Stortinget har etterspurt, og vil vurderingen ta utgangspunkt i at «lønnsomheten skal vises som nåverdi med myndighetenes 7 pst. avkastningskrav»?»

Begrunnelse:

I stortingsproposisjonen om utbygging og drift av Goliatfeltet (St.prp. nr. 64 2008-2009) ble 7 prosent diskonteringsrente lagt til grunn. I veiledningen for plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst (PUD) som Olje- og energidepartementet ga ut i år, står det også at «lønnsomheten skal vises som nåverdi med myndighetenes 7 pst. avkastningskrav».

Svar:

Når en investor – eksempelvis et oljeselskap – skal vurdere om et investeringsalternativ er lønnsomt eller avgjøre hvilket investeringsalternativ som er best, foretas en investeringsanalyse. Den foretas i forkant av en beslutning. En beslutning kan være boring av en lete- eller produksjonsbrønn, en feltutbygging eller et økt-utvinningsprosjekt.

En investeringsanalyse er rettet mot fremtidige kontantstrømmer. Historiske kostnader ligger bak i tid, kan ikke endres og er derfor ikke relevante for beslutningen som skal tas og holdes derfor utenfor investeringsanalysen. Nåverdi, internrente, balansepris, tilbakebetalingstid og ulike indekser er ulike måter som en investor kan bruke når han skal beslutte/prioritere investeringer.

Når den samfunnsøkonomiske lønnsomheten til en beslutning på norsk sokkel (eksempelvis en utbygging av et felt) beregnes, brukes det et gitt sett av forutsetninger. Lønnsomhetsvurderingen skjer i hovedsak i basis av nåverdi, men i tillegg skal selskapene også vise internrenter

og balansepriser. Disse forutsetningene framgår av "Veiledning til plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD)".

Slike investeringsanalyser er knyttet opp til beslutningspunkter og har liten relevans etter at en beslutning er tatt. Et oljefelt som er ferdig utbygd, med størstedelen av investeringene bak seg, vil vanligvis ha en meget høy verdi fordi nettoinntekten framover i produksjonsperioden er meget høy. Risikobildet vil også være annerledes.

I lys av den pågående debatten om lønnsomheten ved Goliat-feltet er det viktig at vi har et bedre faktagrunnlag. Jeg vil derfor foreta en bredere vurdering av lønnsomheten før skatt knyttet til Goliat. Selv om det ikke er relevant for noen framtidige beslutninger vil jeg i denne også beregne verdien av Goliat slik representanten spør om – altså der en står i 2009 og regner nåverdi på beslutningstidspunktet når en legger til grunn dagens beste kunnskap om inntekter, utgifter og produksjonsløp.

SPØRSMÅL NR. 260

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 24. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mange pasienter og deres pårørende med SMA går og venter på muligheten for å kunne ta i bruk Spinraza-medisinen, som er den eneste medisinen som virker for denne gruppen pasienter.

Kan statsråden bekrefte at Beslutnigsforum vil behandle Spinrazsaken i sitt møte 20. november 2017, slik det er blitt forespeilet denne pasientgruppen?»

Svar:

Saken om innføring av legemiddelet Spinraza til behandling av spinal muskelatrofi (SMA) - type I, II og III ble behandlet i Beslutningsforum 20. november 2017 basert på et notat fra Statens Legemiddelverk med oppdatert prisinformasjon.

I protokollen fra møtet i Beslutningsforum går det frem at "Beslutningsforum for nye metoder ber fagdirektørene i RHF-ene om å vurdere det nye pristilbudet og fremme ny sak for Beslutningsforum for nye metoder så snart som mulig."

Protokollen kan leses her: https://nyemetoder.no/Documents/Beslutninger/Beslutningsforum%2020171120%20-%20protokoll%20forel%c3%b8pig%20OFFENTLIG%20UTGAVE.pdf

Spinal muskelatrofi er en svært alvorlig sykdom. Jeg forstår frustrasjonen knyttet til ventetiden til en eventuell innføring av legemiddelet. Jeg har likevel tillit til at de regionale helseforetakene gjør sitt beste til å få en snarlig avklaring i saken.

Jeg har også vært i dialog med den danske helseministeren og Danmark er positive til å samarbeide om å forbedre forhandlingsmuligheter om nye legemidler ved at de som er ansvarlige for forhandlinger og innkjøp, dvs. Amgros i Danmark og Sykehusinnkjøp i Norge vurderer mulighetene for å forhandle samlet.

SPØRSMÅL NR. 261

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad
Besvart 22. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mange opplever at det er vanskelig å få autorisasjon som helsefagarbeider for utlendinger i Norge.

Er statsråden enig i at dette er en utfordring i dag, at det er behov for forenklinger av godkjenningsprosessene og behov for større grad av faglige og skjønnsmessige vurderinger?»

Begrunnelse:

Vi får stadig nye medborgere som ønsker å bruke sin kompetanse og bidra aktivt i samfunnet. Det kan enten være familiemedlemmer til personer som har fått jobb i Norge, eller flyktninger. Mange kommer til Norge, fra EØS-land eller fra land utenfor Europa, med utdanning fra utlandet. Det kan være ulike yrkesfagutdanninger eller på universitetsnivå. Ofte er dette mennesker som har kompetanse på områder hvor Norge mangler fagfolk.

I mange år har vi manglet helsepersonell. Helsepersonell med utenlandsk utdanning utgjør en betydelig andel av dem som søker og gis norsk autorisasjon. De representerer verdifull arbeidskraft og kompetanse i norsk helse- og omsorgstjeneste.

Det er selvsagt viktig med god kvalitetssikring av hensyn til pasientsikkerheten og tilliten til helsetjenesten. Samtidig er det uheldig om skrankene blir så høye for godkjenning av utenlandsk utdanning at det å ta den samme utdanningen i et norsk system i praksis blir eneste farbare vei. Det er kostbart og tidkrevende, og det oppleves rigid, frustrerende og lite respektfullt av mange. Norge trenger kvalifisert arbeidskraft, ikke minst i helseyrkene. Kun folk som virkelig er kvalifisert, skal utøve et yrke som krever godkjenning eller autorisasjon, men samtidig må vi sikre at folk får brukt det de kan.

Det kommer stadig fram eksempler på at vi har et uoversiktlig system med lange og tunge prosesser og lite forutsigbarhet, og at det gjør det vanskelig for mange av disse menneskene det gjelder. Altfor mange ender opp i jobber som de er overkvalifisert for. Det er viktig å legge godt til rette for at deres kompetanse blir tatt i bruk.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at de som kommer til Norge skal kunne benytte sin medbragte kompetanse i det norske arbeidsmarkedet. Det er også verdifullt at helsepersonell med utdanning og arbeidserfaring fra andre deler av verden, jobber i norsk helse- og omsorgstjeneste.

Samtidig er det, som representanten Bollestad påpeker, viktig at helsepersonell som arbeider i Norge har den kompetansen som forventes og behøves for å utøve det aktuelle yrket i Norge. Hovedformålet med godkjenningsordningen for helsepersonell i Norge er å ivareta pasientenes sikkerhet, bidra til å sikre god kvalitet på helsetjenestene og til at befolkningen har tillit til helse- og omsorgstjenestene og helsepersonell. For å kunne benytte medbragt utdanning i norsk helse- og omsorgstjeneste må innvandrere vurderes og godkjennes etter gjeldende regelverk.

Når det gjelder helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra EØS-land og Sveits blir søknadene behandlet og vurdert etter egen forskrift av 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller fra Sveits. Forskriften ivaretar norske forpliktelser etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

For helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS og Sveits er autorisasjonsordningen nylig endret. I Prop. 99 L (2014-2015) Endringer i helsepersonelloven mv. (vilkår for autorisasjon) ble det foreslått enkelte endringer i bestemmelsene om autorisasjon i helsepersonelloven. Bakgrunnen for de foreslåtte endringene var et ønske om å klargjøre vilkårene for autorisasjon og presisere departementets hjemler til å stille tilleggskrav og krav til praktisk tjeneste. I proposisjonen ble det også redegjort for departementets forslag til ny forskrift om tilleggskrav for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS og Sveits. Lovforslaget ble behandlet i juni 2015 og Stortinget sluttet seg til departementets forslag til lovendringer. Ny forskrift om tilleggskrav for autorisasjon for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS og Sveits trådte i kraft 1. januar 2017.

Grunnvilkåret for å få norsk autorisasjon for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS og Sveits er at søker har gjennomført en utdanning og bestått eksamen som anerkjennes som jevngod med tilsvarende norsk utdanning og eksamen eller har godtgjort å ha nødvendig kyndighet ved bestått eksamen i helsefaglig utdanning og tilleggsutdanning eller yrkeserfaring.

Helsedirektoratet har ansvar for å vurdere om søker skal gis autorisasjon. De foretar en samlet, konkret og individuell vurdering av om søkers kvalifikasjoner er i samsvar med gjeldende regelverk. For den som ikke har en utdanning og eksamen som er jevngod med norsk utdanning i vedkommende fag, kan tilleggsutdanning og/eller yrkeserfaring veie opp for enkelte mangler i søkerens utdanning – slik at søkerens samledes kvalifikasjo-

ner bedømmes som jevngode med tilsvarende norske utdanning og eksamen. Dette er en skjønnsmessig og faglig vurdering av søkerens kvalifikasjoner. Jeg mener derfor at dagens regelverk gir rom for en helhetlig faglig og skjønnsmessig vurdering av søkerens kvalifikasjoner, samtidig som regelverket sikrer at helsepersonellet har de kvalifikasjonene som er forventet og nødvendige for å utøve yrket i Norge.

SPØRSMÅL NR. 262

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal
Besvart 17. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at statsråden bruker operatørselskapet ENI og ikke sitt eget Oljedirektorat til å informere Stortinget?»

Begrunnelse:

Det er rimelig at Stortinget stiller spørsmål om lønnsomhet og kostnadskontroll for Goliat. Dagbladet viser til beregninger som Stortinget ikke er gjort kjent med gjennom tidligere spørsmål og svar fra Statsråden. Statsministeren svarer heller ikke i Spørretimen 15.11.2017 om hun er kjent med at Oljedirektoratet har hatt beregninger som viser at i verste fall vil det ikke være inntjening på Goliat-feltet. Det framstår underlig at Statsråden henviser til operatørselskapet bak utbygging av Goliat og ikke Oljedirektoratet som både har 2015 tall og vil kunne ta ut beregninger fortløpende.

Svar:

Det er kommersielle selskaper som driver petroleumsvirksomhet i Norge basert på konsesjoner fra myndighetene. Det er de som er rettighetshavere, det vil si har deltakerandeler, i en utvinningstillatelse som både har ansvaret for og driver den operative petroleumsaktiviteten under tillatelsen. Det er disse selskapene som investerer sin kapital, kunnskap og kompetanse, det være seg innen i leting, utbygging, drift og avslutning. Aktiviteten skjer innenfor de rammer myndighetene har satt gjennom lover, forskrifter og konsesjoner.

Det er flere rettighetshavere i en utvinningstillatelse. De tar beslutninger basert på stemmeregler fastsatt av departementet. Stemmereglene gjør at alle rettighetshavere har innflytelse på sentrale beslutninger.

En av rettighetshaverne utpekes av departementet til å være operatør. Operatøren planlegger og tilrettelegger aktiviteten i utvinningstillatelsen og gjennomfører de beslutninger rettighetshavergruppen fatter. De øvrige rettighetshaverne, partnerne, har et eget ansvar for å påse at operatøren utfører sin oppgave på en god, effektiv og sikker måte.

Det er operatøren for et felt/funn/leteareal som sitter på mest og oppdatert innsikt og kunnskap om planer, produksjon, investeringer, driftskostnader osv. Myndighetene utarbeider normalt ikke egne profiler for produksjon og ulike kostnadstyper for enkeltfelt. I de sammenhenger der myndighetene har behov for tall for produksjon, inntekter og kostnader mv. fra petroleumsvirksomheten legges derfor innrapporterte tall fra operatøren til grunn.

En viktig del av grunnlaget for myndighetenes arbeid med god ressursforvaltning, herunder ulike vurderinger og analyser, er derfor data innhentet fra de enkelte operatørene. Det gjelder eksempelvis når det utarbeides aggregerte anslag for norsk sokkel til blant annet budsjettformål, i ressursregnskapet, i forbindelse med vurderinger ved viktige milepæler/beslutninger, ved ulike typer analyser, ved rapportering til Stortinget om felt under utbygging og i det løpende arbeidet med å følge de ulike utvinningstillatelsene.

I fjerde kvartal hvert år rapporterer alle operatørene for hvert enkelt felt/funn oppdaterte data og forventninger framover til Oljedirektoratet. Dette inkluderer tall for produksjon, investeringer, lete- og driftskostnader. Disse tallene er forretningsmessig sensitive for eierselskapene og er derfor unntatt offentlighet på felt-/prosjektnivå. Denne rapporteringen ("RNB-rapporteringen") har som hovedformål å legge aggregerte tall for norsk sokkel inn i regjeringens budsjettprosess, men den gir også Oljedirektoratet oppdatert informasjon for felt akkurat på rapporteringstidspunktet. Direktoratet sitter imidlertid ikke på oppdaterte tall for alle felt/funn til enhver tid. I situasjoner der det er avgjørende at vurderinger skjer på bakgrunn av oppdaterte tall, innhentes de derfor gjennom en egen henvendelse til operatørene.

Når det gjelder utbyggingen av Goliat ble operatørens tallgrunnlag, som ble utarbeidet til rettighetshavernes investeringsbeslutning, brukt som basis for myndighetsbehandlingen av utbyggingsprosjektet og beskrivelser og vurderinger i St.prp. nr. 64 (2008-2009) Utbygging og drift av Goliatfeltet. Tallgrunnlaget ble inkludert som grunnlag for de ulike lønnsomhetsberegningene i proposisjonen.

Mens Goliat var i utbyggingsfasen ga departementet, på vanlig måte, Stortinget årlig en oppdatering om utviklingen av utbyggingen i sin budsjettproposisjon. Som det framgår av budsjettdokumentene er også denne omtalen basert på oppdatert informasjon innhentet fra operatørene.

Grunnen til at det er operatørselskapet sine tall som brukes er altså at det er eierne i feltet, representert ved operatørselskapet, som sitter på den til enhver tid oppdaterte informasjon som er nødvendig for å informere Stortinget om spørsmål knyttet til feltet de har eierandeler i.

SPØRSMÅL NR. 263

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal
Besvart 17. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Når hadde statsråden tanke om å informere Stortinget om dette, og når ble statsministeren orientert?»

Begrunnelse:

Da Goliat-feltet ble godkjent av Stortinget for utbygging ble det presisert i flertallsmerknad at det skulle stilles ekstra strenge krav til kostnadskontroll og produksjonsteknologier. Dette med bakgrunn i at analyser viste små marginer for lønnsomhet. Stortinget har dermed stilt betingelser som i dag ikke lenger er i tråd med det vedtak som ble fattet med det resultat at vi kan få det første felt i Norges oljeproduksjonshistorie, hvor et felt kan gå med tap. Dette framkommer av prognoser Dagbladet henviser til med bakgrunn i rapporter fra Oljedirektoratet.

Svar:

Jeg vil forsøke svare representanten Haukeland Liadal på best mulig måte ut fra slik jeg leser det spørsmål som er stilt.

Goliat-funnet ble gjort i år 2000. Planleggingen av utbyggingen endte med selskapenes investeringsbeslutning og innlevering av tilhørende plan for utbygging og drift i februar 2009.

Stoltenberg 2-regjeringen la utbyggingsplanen fram for Stortinget gjennom St.prp. nr. 64 (2008-2009). Som del av myndighetsbehandlingen av utbyggingsplanen ble det gjennomført lønnsomhetsberegninger. Som det framgår av St.prp. nr. 64 (2008-2009), vurderte rettighetshaverne "(...) utbyggingen som marginalt lønnsom med utgangspunkt i planens forventninger til kostnader, produksjon og oljepris. Prosjektet er ikke lønnsomt med forverrede forutsetninger."

Departementet gjennomførte en sensitivitetsanalyse som viste at med variasjon i henholdsvis oljepris, produserte ressurser og investeringskostnad så var beregnet nåverdi mellom -6,1 mrd. kroner og 17,6 mrd. kroner. Det ble påpekt at utslagene i nåverdi kunne bli større ved samvariasjon i de faktorene det ble regnet sensitiviteter på. På bakgrunn av dette skrev departementet i proposisjonen:

> "Det er altså knyttet usikkerhet til lønnsomheten i utbyggingen. Det er likevel ikke grunn til å ta utgangspunkt i at de valgte forutsetningen ikke vil være rimelige. Selv om prosjektet ikke er robust, mener departementet at utbygging og drift av Goliat med de gitte forutsetningene vil gi tilstrekkelig samfunnsøkonomisk lønnsomhet."

Stortinget samtykket til at Olje- og energidepartementet godkjente plan for utbygging og drift av Goliat i juni 2009, jf. Innst. S. nr. 363 (2008-2009). I sin innstilling har komiteen følgende bemerkning når det gjelder lønnsomhet for Goliat:

> "Komiteen har merket seg at størrelsen på prosjektet, målt i oljeekvivalenter, tilsvarer om lag en sjettedel av reservene på Snøhvit. Komiteen har også merket seg at prosjektet vurderes som marginalt."

Ut over dette kommenterte ikke komiteen i innstillingen direkte på utbyggingens lønnsomhet.

Jeg er helt enig med representanten at det er viktig for alle involverte med streng kostnadskontroll og effektive produksjonsteknologier. Jeg mener dette er viktig for alle prosjekter – ikke bare for "(...) senere funnene i umodne områder" som komiteen knytter det til. At selskapene velger den beste utbyggingsløsningen, har gjennomførings-

evne og god kostnadskontroll er generelt viktig for god ressursforvaltning og høy verdiskaping.

Departementet har derfor nylig tydeliggjort partnernes ansvar for god og vellykket prosjektgjennomføring i en revidert veileder til utarbeidelse av plan for utbygging og drift av petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD). Alle rettighetshavere utenom operatøren skal derfor levere en skriftlig redegjørelse til departementet for hvilke aktiviteter de har gjennomført/planlegger å gjennomføre for å oppfylle påseplikten i tilknytning til utarbeidelse og gjennomføring av PUD/PAD. Departementet har også, innenfor den veletablerte ansvarsfordelingen mellom myndighetene og selskapene, bedt Oljedirektoratet styrke sin oppfølging av selskapene også på dette området. Formålet er blant annet å redusere sannsynligheten for at feil i gjennomføringsfasen gjentas, og at det trekkes lærdom av prosjekter som har hatt en vellykket gjennomføring.

Det representanten trekker fram med hensyn til hva komiteen skriver rundt "streng kostnadskontroll og effektive produksjonsteknologier", er i en generell kontekst og en bekymring for at "Flere av de senere funnene i umodne områder er ikke robuste nok økonomisk til å løfte en utbygging og tilhørende transportinfrastruktur. Komiteen vil bemerke at denne trenden tilsier at man for slike funn bør forsøke å se flere prosjekter i en sammenheng – med tanke på infrastrukturutbygging, slik at en rasjonell ressursnutnyttelse muliggjøres. Komiteen viser til at dette øker kravet til kompetanse og teknologibruk. Det gjør også prosjektene mindre robuste økonomisk, og stiller derfor krav til streng kostnadskontroll og effektive produksjonsteknologier". Det komiteen skriver har ingen henvisning til en annen rolle og ansvar for "streng kostnadskontroll og effektive produksjonsteknologier" enn den veletablerte rolle- og ansvarsdelingen mellom selskapene og myndighetene på norsk sokkel.

Det kan virke som representanten leser Innst. S. nr. 363 (2008-2009) annerledes enn meg når hun i begrunnelsen for spørsmålet, slik jeg oppfatter det, antyder at Stortinget har fattet "vedtak" om et ekstraordinært myndighetsansvar rundt kostnadskontroll og produksjonsteknologier for Goliat "med bakgrunn i at analyser viste små marginer for lønnsomhet". Myndighetene har på vanlig måte, innenfor den veletablerte ansvarsfordelingen mellom myndighetene og selskapene, fulgt opp Goliat-feltet i utbyggings- og driftsfasen. Mens Goliat var i utbyggingsfasen ga departementet, i tråd med vanlig praksis, Stortinget årlig en oppdatering om utviklingen av utbyggingen i sin budsjettproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 264

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Elin Tvete

Besvart 17. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Mange kornprodusenter har bygd seg og bygd om korntørker der elektrisitet er valgt som oppvarmingskilde av tørkelufta. Dette er bedre for miljøet og i tråd med myndighetenes ønsker om en utfasing av fossilt brennstoff. Men nettariffsystemet motarbeider denne omleggingen fordi det ikke er mulig å betale på basis av bruk.

Mener statsråden vi er tjent med et slikt system for nettariffer, og vil han ta initiativ til å endre det?»

Begrunnelse:

Tidligere var strømtariffene innredet slik at det var mulig å gi egne priser for sesongavhengig kraft til for eksempel vanning eller tørking av korn. Nå er dette systemet endret slik at man må betale en flat avgift uavhengig av sesong og bruk.

Nå har vi et system for nett-tariffer som ikke bidrar til å gjøre det lønnsomt, for eksempel for bønder med sesongbehov av for eksempel korntørke, å legge om fra elektrisk til olje for oppvarming av tørkeluft, I dag betaler man for energi og leveranse av energi separat, nettleie og kraft. Nettleien fordeles over året, for en korntørke cirka ti måneder uten at den brukes. Dette gjør at enkelte med denne typen installasjoner vurderer å bygge om til drift med annen type energi, som olje.

Svar:

Nettselskapene har allerede i dag anledning til å tilby egne tariffer for sesongforbruk, for eksempel i landbruket. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i kontrollforskriften fastsatt bestemmelser for tariffering av nettjenester. Dersom et nettselskapet velger å differensi-

ere tariffene mellom ulike kundegrupper, skal dette skje etter objektive og kontrollerbare kriterier og på grunnlag av relevante forhold i strømnettet.

Nettmessige forhold kan variere fra et område til et annet. Dette er et argument for at nettselskapene har en viss frihet i utformingen av tariffene, ettersom det er nettselskapene som best kjenner sine lokale nettforhold. Jeg ser derfor ikke for meg å forskriftsfeste en plikt til å tilby sesongtariffer.

Korntørking kan være effektkrevende. Selv om maksimal effekt for korntørkeren bare utnyttes i korte perioder i løpet av et år, kan det likevel være effektuttaket i disse periodene som er dimensjonerende i det aktuelle nettet og dermed en viktig kostnadsdriver. Dette er et relevant nettforhold som nettselskapet skal ta hensyn til i utformingen av tariffen. Det er et omforent prinsipp for tariffering at de som påfører nettet økte kostnader også er de som betaler for dem, i stedet for at kostnadene belastes øvrige nettkunder.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 23. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Lov om pasientjournal trådte i kraft 1.1.2015.

Er loven implementert i helse Sør øst, evt. hvor langt er man kommet i implementeringsarbeidet og har departementet gitt nærmere forskrifter om internkontroll etter lovbehandlingen i 2014, slik det gis muligheter til?»

Begrunnelse:

Ved Sørlandet sykehus ble en lege avskjediget etter at vedkommende hadde snoket i pasientjournaler med alvorlige konsekvenser for pasienten det gjaldt. Sykehuset anmeldte ikke forholdet.

Svar:

Lov om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp (pasientjournalloven) trådte i kraft 1. januar 2015 og gjelder all behandling av helseopplysninger som er nødvendig for å yte, administrere eller kvalitetssikre helsehjelp til enkeltpersoner. Loven gjelder for databehandlingsansvarlige som er etablert i Norge, og stiller krav om at behandlingsrettede helseregistre (herunder pasientjournaler) skal være utformet og organisert slik at krav fastsatt i eller i medhold av lov kan oppfylles. Jeg legger til grunn at helseforetakene til enhver tid følger lovverket og at de har implementert pasientjournalloven.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke gitt nærmere forskrifter om internkontroll med hjemmel i pasientjournalloven. Når det gjelder personvern og informasjonssikkerhet er det gitt generelle bestemmelser i forskrifter etter personopplysningsloven. Jeg vil for øvrig vise til at det pågår et omfattende regelverksarbeid i forbindelse med EUs personvernforordning som vil komme til anvendelse 25. mai 2018. Forordningen vil ha betydning for pasientjournalloven og forskriftene gitt med hjemmel i denne. Videre vil jeg vise til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten som trådte i kraft 1. januar 2017, som tydeliggjør de grunnleggende premissene for internkontroll i helse- og omsorgssektoren.

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at helseforetakene i regionen har ledelses- og styringssystemer som blant annet skal sikre at lovkrav oppfylles, herunder pasientjournalloven. Det er etablert felles styringssystem for informasjonssikkerhet for helseforetakene i regionen (se http://ehandboken.ous-hf.no/folder/1148). Selv om internkontrollen skal bidra til å forhindre urettmessige oppslag, vil avvik likevel kunne forekomme. Avdekking og håndtering av slike avvik inngår også i helseforetakenes systemer for internkontroll.

Den konkrete saken som det vises til i begrunnelsen fra representant Henriksen følges opp av Sørlandet sykehus HF. Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sørlandet sykehus HF ser svært alvorlig på at en tidligere medarbeider urettmessig har gjort oppslag i pasientjournal. Ved mistanke om slike brudd undersøkes alltid saken og det tas ut logg. Sørlandet sykehus HF informerer alltid pasienten dersom medarbeider gjør urettmessige oppslag i en journal. I lys av denne konkrete saken vil det også bli diskutert og vurdert på generelt grunnlag på hvilket tidspunkt pasienten skal bli informert.

Sørlandets sykehus HF vurderer alltid hvorvidt brudd på helsepersonelloven §§ 21 og 21 a skal få konsekvenser

for arbeidsforholdet, og hvorvidt det skal gis melding til Fylkeslegen. Denne aktuelle saken ble meldt til Fylkeslegen og arbeidsforholdet ble avsluttet. Helsetilsynet ila medarbeideren en advarsel. Helsetilsynet begjærte ikke påtale etter helsepersonelloven § 67.

Sørlandet sykehus HF har verken etter helsepersonelloven, pasientjournalloven, pasient- og brukerrettighetsloven eller spesialisthelsetjenesteloven en plikt til å anmelde slike saker. I lys av denne saken vil sykehuset ifølge Helse Sør-Øst RHF gjennomgå sine rutiner og retningslinjer i saker som gjelder brudd på helsepersonelloven §§ 21 og 21 a. Dette vil de også ta opp på sitt halvårlige dialogmøte med politiet i Agder.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Michael Tetzschner
Besvart 23. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Mener regjeringen at norsk eksportkontroll er godt nok tilpasset en mer sammensatt produksjons- og leverandørkjede ved moderne forsvarssystemer?»

Begrunnelse:

Forsvarssystemer og forsvarsprodukter utvikles i stadig større grad i samarbeid mellom produsenter i ulike land. Den teknologiske utviklingen muliggjør stadig mer kompliserte internasjonale leverandørkjeder for bedrifter som fremstiller våpenmateriell og komponenter. Dette stiller visse utfordringer til norsk eksportkontroll, ikke minst på grunn av ulike avtaler og nasjonale regelverk i ulike land.

Retningslinjene for Utenriksdepartementets behandling av søknader om eksportlisens baserer seg på regjeringens erklæring av 11. mars 1959 og Stortingets vedtak av samme dato. Retningslinjene gir blant annet en liste over de politiske prinsippene og kriteriene som blir lagt til grunn i vurderingen av den enkelte lisenssøknaden. Dette fremmer åpenhet, klarhet og forutsigbarhet på eksportkontrollområdet.

Det fremgår av retningslinjene at også deler og komponenter som eksporteres, skal tilfredsstille kravene som stiles til krigføringsmidler i den humanitære folkeretten. Når komponenter anvendes i fremstilling av forsvarsmateriell i utstrakt internasjonalt samarbeid mellom bedrifter, vil norsk eksportkontroll kunne møte utfordringer i forholdet til samarbeidslandets regler.

Svar:

Retningslinjene for Utenriksdepartementets behandling av søknader om eksport av forsvarsmateriell ble første gang publisert i februar 1992, med sikte på å gi forsvarsindustrien mest mulig forutsigbarhet om muligheten for å få tillatelse til eksport innenfor rammen av Stortingets vedtak av 11. mars 1959. I ettertid er retningslinjene oppdatert, senest ved en større gjennomgang i 2014. Hovedhensikten var å ytterligere klargjøre de prinsipper og kriterier som departementet legger til grunn i sine vurderinger, inkludert forpliktelsene etter FNs våpenhandelsavtale Arms Trade Treaty (ATT).

I tillegg til angivelse av overordnede prinsipper og vurderingskriterier, inneholder retningslinjene omfattende regler om lisensieringen av bl.a. varer med selvstendig funksjon, delleveranser, teknologi, tjenester, samt samarbeids- og utviklingsprosjekter.

I de senere årene har den globale økonomiske utviklingen innvirket på strukturen i forsvarsindustrien, både når det gjelder eierskapsforhold, samarbeid om utvikling av forsvarssystemer og fremvekst av nye markeder. Det er i lys av denne utviklingen ønskelig å se nærmere på om retningslinjene er tilpasset den nye situasjonen. Både forsvarsindustrien og eksportkontrollmyndigheten vil ha interesse av en slik gjennomgang.

Tradisjonelt har norsk forsvarsindustri levert deler og komponenter innenfor flere nisjeområder. Reglene om delleveranser innebærer at lisens kan innvilges under visse vilkår, bl.a. at delen eller komponenten ikke har noen selvstendig funksjon og skal samordnes med deler fra andre leveringskilder slik at det endelige produktet ikke fremstår som norsk. Reglene om samarbeids- og utviklingsprosjekter retter seg mot leveranser til prosjekter som er godkjent av norske forsvarsmyndigheter med det hovedsiktemål å ivareta samarbeidslandenes egne forsvarsbehov.

Regjeringen vil i neste års melding om eksport av forsvarsmateriell, belyse noen av de utfordringene som følger av at stadig flere forsvarssystemer og – produkter utvikles i

samarbeid mellom produsenter i ulike land, samtidig som fremvoksende og nye markeder øker sin betydning. Denne utviklingen, samt nasjonale regelverk i samarbeidende land, reiser viktige spørsmål for norsk eksportkontroll og understreker betydningen av de internasjonale regimene på området. En slik gjennomgang vil bidra til å sikre norsk forsvarsindustri fortsatt langsiktighet og forutsigbarhet.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Petter Eide
Besvart 20. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Justisministeren har nylig åpnet for midlertidig punktbevæpning på Oslo lufthavn, Gardermoen, uten at han har definert en konkret trusselsituasjon, slik Politiloven § 29 krever. Samtidig har justisministeren åpnet for at han er positiv til å vurdere punktbevæpning andre steder etter søknad.

Kan statsråden redegjøre for den konkrete endringen i trusselsituasjonen for Gardemoen som gir grunn for bevæpning?»

Svar:

Politiloven § 29 åpner for at departementet kan gi instruks om bevæpning av polititjenestemenn i daglig tjeneste for et begrenset tidsrom «når det anses nødvendig for å håndtere en alvorlig trusselsituasjon». Det følger av våpeninstruks for politiet§ 3-2 (3) at det kan besluttes midlertidig bevæpning i den daglige tjenesten «når det ut fra risiko og sårbarhetsanalyser vurdert opp mot politiets oppgaveløsning anses nødvendig for å sette politiet i stand til å kunne avverge eller stanse handlinger som vil være særlig farlig for liv og helse eller viktige samfunnsfunksjoner».

Politidirektoratet (POD) begrunnet sin anmodning om samtykke til bevæpning ved Oslo Lufthavn Gardermoen ut fra en konkret vurdering av trusselbildet for Gardermoen samt skadepotensialet ved et eventuelt terroranslag. Vurderingen baserte seg blant annet på Øst politidistrikts sikringsrisikoanalyse for Gardermoen. Videre ble det sett hen til trusselvurderinger fra Politiets sikkerhetstjeneste og Felles kontraterrorsenter. Sistnevnte vurdering har som mål å belyse hovedtrekkene ved de mest aktuelle truslene man står overfor. Det er de enkelte fagetater som må vurdere sine ansvarsområder konkret med sikte på adekvate sikringstiltak. Dette har Øst politidistrikt og POD gjort. Direktoratet viste til at bevæpning ved Oslo lufthavn er et nødvendig tiltak for å ivareta politiets innsatsevne og å sette politiet i stand til å kunne avverge eller stanse eventuelle angrep mot flyplassen. På denne bakgrunn samtykket departementet til den midlertidige bevæpningen. Jeg minner også om at sikkerhet for luftfart må være i fokus da luftfarten har en viktig samfunnsfunksjon og utgjør en kritisk infrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 268

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung
Besvart 24. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Viser til muntlig spørretime 15. nov. der ministeren ikke svarte på spørsmålet om hvor mange fengsler ministeren har besøkt.

Hvilke fengsler har justisministeren besøkt, ber om dato, navn på fengsel og hvilke sikkerhetsnivå det enkelte fengsel tilbyr som soningsplasser?»

Svar:

Etter tiltredelsen 20. desember 2016 har jeg besøkt følgende fengsler:

- 7.2.2017: Kongsvinger fengsel (137 plasser derav 91 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 30.3.2017: Hedmark fengsel Ilseng avdeling (88 plasser med lavere sikkerhetsnivå)
- 30.6.2017: Ullersmo fengsel - hovedfengslet (286 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 30.6.2017: Indre Østfold fengsel Eidsberg avdeling (102 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 10.11.2017: Telemark fengsel Skien avdeling (82 plasser med høyt sikkerhetsnivå)

Jeg får jevnlig oppdatering og informasjon fra besøk som statssekretærene ved Justis- og beredskapsdepartementet har gjort.

I politisk ledelse i JD er det statssekretær Anette C. Elseth som har bl.a. kriminalomsorgen som ansvarsområde, og som videreformidler informasjon, innspill og inntrykk fra fengsler hun har besøkt. (Antallet plasser har ved enkelte fengsler endret seg, og de som er nevnt her er antall ved besøkstidspunktet.)

Siden tiltredelsen har statssekretær Elseth besøkt følgende fengsler:

- 7.2.2017: Kongsvinger (Vardåsen) (137 plasser + 3 dubleringer derav 91 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 29.3.2017: Norgerhaven fengsel, Nederland (242 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 3.4.2017: Halden fengsel (251 plasser derav 227 med høyt sikkerhetsnivå og en overgangsbolig med 24 plasser)
- 3.4.2017: Ravneberget fengsel (40 plasser med lavere sikkerhet for kvinner)
- 2.5.2017: Oslo fengsel – avd A og B (415 plasser med høyt sikkerhetsnivå derav mellom ca. 230 og 250 innsatte)
- 5.5.2017: Bredtveit fengsel (64 plasser derav 45 plasser med høyt sikkerhetsnivå og 19 plasser med lavere sikkerhet)
- 8.5.2017: Hedmark fengsel avd. Bruvoll (70 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 8.5.2017: Kongsvinger fengsel (Vardåsen) (137 plasser + 3 dubleringer derav 89 (+3) plasser med høyt sikkerhetsnivå og 48 på lavere sikkerhet)
- 8.5.2017: Kongsvinger fengsel (avdeling G) (20 plasser med høyt sikkerhetsnivå for kvinner)
- 9.5.2017: Vestoppland fengsel, Gjøvik avdeling (24 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 9.5.2017: Hedmark fengsel, Hamar avdeling (31 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 15.5.2017: Nordre Vestfold fengsel, Hof avdeling (109 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 15.5.2017: Drammen fengsel (54 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 22.5.2017: Søndre Vestfold fengsel, Sandefjord avdeling (13 plasser med lavt sikkerhetsnivå for kvinner)
- 22.5.2017: Søndre Vestfold fengsel, Berg avdeling (48 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 22.5.2017: Nordre Vestfold fengsel, Horten avdeling (16 plasser +3 dubleringer med høyt sikkerhetsnivå)
- 23.5.2017: Bergen fengsel (281 plasser m/dublerte celler derav 218 med høyt sikkerhetsnivå og 63 med lavere sikkerhetsnivå)
- 23.5.2017: Bjørgvin fengsel (90 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 23.5.2017: Bjørgvin fengsel, ungdomsenheten (4 plasser for barn 15-18 år med tilpasset sikkerhetsnivå)
- 26.5.2017: Ila fengsel (124 plasser med høyt sikkerhetsnivå derav 67 plasser for forvaringsdømte)
- 2.6.2017: Ullersmo fengsel (190 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 2.6.2017: Ullersmo fengsel, Kroksrud avdeling (62 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 13.6.2017: Sem fengsel (62 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 13.6.2017: Søndre Vestfold fengsel, Larvik (16 plasser + 1 dublering med høyt sikkerhetsnivå)
- 19.6.2017: Bastøy fengsel (115 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 21.6.2017: Vestoppland fengsel, Valdres avdeling (25 plasser + 2 dubleringer med lavt sikkerhetsnivå)

- 22.6.2017: Indre Østfold fengsel, Trøgstad avdeling (90 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 22.6.2017: Sarpsborg fengsel (25 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 30.6.2017: Ullersmo fengsel (286 plasser med høyt sikkerhetsnivå)
- 30.6.2017: Indre Østfold fengsel, Eidsberg avdeling (102 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 31.8.2017: Ungdomsenhet øst (Eidsvoll)(4 plasser for barn 15-18 år tilpasset sikkerhetsnivå)
- 1.9.2017: Trondheim fengsel (144 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 1.9.2017: Trondheim fengsel, Leira avdeling (28 plasser med lavt sikkerhetsnivå)
- 18.9.2017: Hedmark fengsel, Ilseng avdeling (86 plasser med lavere sikkerhetsnivå)
- 19.9.2017: Ringerike fengsel (160 plasser + 5 dubleringer med høyere sikkerhetsnivå)
- 19.9.2017: Hassel fengsel (28 plasser med lavere sikkerhetsnivå)

I tillegg har statssekretær Toril Charlotte Reynolds (JD) besøkt

- 15.2.2017: Åna fengsel (164 plasser hvorav 140 plasser på høy sikkerhet)

Statssekretær Thor Kleppen Sættem besøkte

- 7.2.2017: Kongsvinger fengsel (Vardåsen) (137 plasser derav 91 plasser med høyt sikkerhetsnivå) og
- 17.2.2017: Kongsvinger fengsel (avdeling G) (20 plasser med høyt sikkerhetsnivå for kvinner)

I spørretimen 15. november 2017 stilte representanten også et spørsmål om fordelingen av effektiviseringen mellom Kriminalomsorgsdirektoratet og resten av fengselsvesenet.

Kriminalomsorgsdirektoratet opplyser at det i perioden 2015 til 2017 totalt sett har hatt en økning på 14,7 årsverk. Det er imidlertid bare 2,1 av disse årsverkene som knytter seg til utøvelse av tradisjonelle direktoratsoppgaver. Det øvrige er økning i fellestjenester på 2,6 årsverk, og en økning på 10 årsverk til prosjekter og midlertidige oppgaver som alle er eksternt finansiert eller følger av spesielle satsninger der det er gitt særskilte midler i statsbudsjettet. Økningen i fellestjenestene skyldes i hovedsak økt bemanning på kontrollsentralen i forbindelse med kapasitetsutvidelse for elektronisk kontroll, og bistand til politiet i forbindelse med omvendt voldsalarm (som finansieres av politiet).

Økningen på 10 årsverk til prosjekter og midlertidige oppgaver omfatter:

- Internasjonal stab, finansiert med tilskuddsmidler fra Utenriksdepartementet.
- Prosjekt Agderfengslene, midlertidige stillinger.
- Utrulling av narkotikaprogram med domstolskontroll til hele landet, midlertidig stilling.
- Radikaliseringsprosjektet, midlertidig stilling.
- Leie av fengselsplasser i Nederland, midlertidig prosjekt.

Fengslene har i perioden hatt en økning på totalt 27,9 årsverk. Utvidelsen av Indre Østfold fengsel Eidsberg avdeling utgjør 23 av årsverkene. Årsverkene som er lagt til den nye ungdomsenheten på Eidsvoll er ikke med i økningen. Den nye transport-enheten er også holdt utenfor årsverkstallet.

I perioden 2015-2017 har resten av kriminalomsorgen (fengsel, friomsorgskontor og regionadministrasjon) hatt en økning på 17,3 årsverk:

	2015	2017	Differanse
Alle ansatte	4100.4	4117.7	17.3
Av dette:			
Fengsel	3552.8	3580.7	27.9
Friomsorgskontor	437.1	437.4	0.3
Regionadministrasjon	110.5	99.6	-10.9

Alle tall vedrørende årsverk refererer til faste ansatte pr 1. mars hvert år.

Departementet har iverksatt en utredning om konsekvensene av ABE-reformen i kriminalomsorgen. Rapporten vil foreligge medio januar 2018.

SPØRSMÅL NR. 269

Innlevert 15. november 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland
Besvart 22. november 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Morgenbladet har i en artikkel «Millionene som bygger sjømatnasjonen» påstander som at «Hundrevis av millioner fordeles uten anbud. Forskere håndplukkes, negative resultater blir forsøkt skjult og prosjekter går til forskere med aksjer i næringen.»

Hvordan vurderer statsråden påstandene som fremsettes i artikkelen og kan det gis en garanti for at FHF i dag har ryddig tilnærming til sin samfunnsoppgave?»

Svar:

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) ble opprettet som følge av lov av 7. juli 2000 nr. 68 om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen. Formålet med loven er å styrke finansieringen av forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen. Ved opprettelsen av FHF ble det lagt vekt på at FHF skulle ha størst mulig frihet til å definere bruksområdet for midlene innenfor formålsparagrafen.

Bakgrunnen for opprettelsen av FHF var at næringen i stor grad besto av små og mellomstore bedrifter som ikke klarte å løfte forskningsinnsatsen enkeltvis.

FHF har bidratt til økt forskningsinnsats i fiskeri- og havbruksnæringen. Evalueringen av FHF, som ble foretatt av NIFU STEP i 2006, fastslo at FHF når fram til bedrifter som ikke har noen aktiv relasjon til Forskningsrådet eller Innovasjon Norge, og at FHF har en vesentlig betydning for innovasjon i næringen. Evalueringen fastslo at de samfunnsøkonomiske effektene av virksomheten er betydelige. Dette viser at FHF fungerer bra i forhold til sitt hovedformål.

Gjennom FHF utføres det forskning på problemstillinger som er felles for næringen. Resultater fra FHFs prosjekter er åpne, gjøres tilgjengelig og kan brukes av alle.

I evalueringen ble det også påpekt noen svakheter ved FHF-systemet, og det ble gjort endringer for å rette opp i disse. De viktigste endringene var at FHFs fagsjefer, som på den tiden var ansatt i næringsorganisasjoner, ble ansatt i FHF, og at det ble det innført intern kvalitetssikring og dokumentasjonskrav på vurdering av prosjekter og institusjoner.

Det er en gunstig utvikling i FHF, men det er fortsatt potensial for forbedringer. Det er uklarheter knyttet til organisasjonsformen, og departementet har på bakgrunn av det gjennomført en vurdering av FHFs tilknytningsform. Et forslag om å omdanne FHF til et statlig heleid aksjeselskap ble sendt på høring i sommer, og departementet tar sikte på å legge fram en lovproposisjon for Stortinget om FHFs tilknytningsform i nær framtid. Målet er klarhet i styringsdialogen og ansvarliggjøring av FHFs styre. I forbindelse med en omdanning vil departementet også vurdere og oppdatere øvrige rammer og regelverk rundt FHFs virksomhet.

Konkurranseutsetting av FHFs midler er økende. Dette var senest et tema på departementets kontaktmøte med FHF høsten 2016. Departementet vil i styringsdialogen understreke at konkurranseutsetting skal være hovedregelen ved tildeling av FHFs midler. Transparente, ryddige og gode rutiner ved tildeling av FHFs midler vil bli vektlagt.

SPØRSMÅL NR. 270

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan
Besvart 27. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at de midler som er bevilget til kommunale og fylkeskommunale gang- og sykkelveger gjennom belønningsordningen i sin helhet blir brukt i henhold til stortingets forutsetninger i inneværende år, kan statsråden informere om hva som er status for 2017, hvordan midlene er utlyst, hvem som har søkt, om det samlede søknadsbeløpet, hvor mye av midlene som er utbetalt, hvor mye som gjenstår og om midlene brukes og har blitt brukt i tråd med stortingets forutsetninger?»

Begrunnelse:

I Dokument 1(2017-2018)fremkommer det at Samferdselsdepartementet ikke har påsett at bevilgningen til belønningsordningen for gang- og sykkelveger er benyttet som forutsatt i budsjettåret 2016.

Stortinget har gjennom økt bevilgning til belønningsordningen gitt ordningen prioritet for å styrke utbyggingen av gang- og sykkelveger i kommunene og fylkene. Stortinget har samtidig gitt klare føringer for ordningen.

For budsjettåret 2016 er mindre-forbruket i følge Riksrevisjonen på kr. 144,4 mill., noe som utgjør 66 prosent av bevilgningen. Posten har og hatt et mindreforbruk de foregående årene.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet gjelder post 63 Tilskudd til gang- og sykkelveger, på kap. 1320 Statens vegvesen, jf. begrunnelse som er gitt for spørsmålet. Tilskuddsposten ble opprettet i forbindelse med Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett 2014, og har blitt videreført i de årlige budsjettproposisjonene for 2015, 2016 og 2017. I Nasjonal transportplan 2018-2029, Meld. St. 33 (2016-2017), er tilskuddordningen forutsatt videreført i NTP-perioden.

Regnskapet for 2015 viser at om lag 50 pst av tilskuddet ikke ble tildelt i 2015 som forutsatt. I 2016 var mindreforbruket økt til om lag 66 pst av disponibel tilskuddsramme. Prognosen pr. 31. august 2017 viser at det ligger an til at mindreforbruket reduseres til om lag 48 pst av disponible midler i 2017.

I likhet med representanten Hans Fredrik Grøvan er jeg ikke tilfreds med at midler til tilskudd til gang- og sykkelveger på kommunalt og fylkeskommunalt vegnett ikke blir benyttet like raskt som forutsatt. Jeg vil likevel understreke at tiltakene blir gjennomført, og at staten gir de tilskuddene som er lovet. Som en hovedregel blir ubenyttede midler overført til neste budsjettår, og benyttes til de tiltakene som det er gitt tilsagn om tilskudd til.

Statens vegvesen forklarer avvikene med at det tar tid fra prosjektene får tilsagn om midler, til arbeidene starter opp. For de fleste av tiltakene som får tilskudd, pågår det arbeid ut over tilskuddsåret, noe som resulterer i at sluttutbetaling av tilskudd ikke skjer før året etter.

Statens vegvesen vurderer mulige tiltak for å få redusert mindreforbruket på tilskuddsposten. Jeg vil ta opp denne saken i tildelingsbrevet for 2018 til Vegdirektoratet.

I forbindelse med arbeidet med tildeling av tilskudd for 2017, har Statens vegvesen mottatt søknader om tilskudd til 119 tiltak, fra til sammen 64 søkere. Innenfor den økonomiske rammen for 2017 ble det funnet rom for å gi tilsagn om tilskudd til 81 tiltak fordelt på 50 søkere. Midlene er tildelt etter en grundig prosess basert på overordnede retningslinjer gitt av Samferdselsdepartementet etter føringer fra Stortinget.

Vedlagt følger en oversikt over søknadsmottakere i 2017, samt enkelte nøkkeltall fra søknadsprosessen.

Vedlegg til svar:

Statsbudsjettet 2017

Post 63 Tilskudd til gang- og sykkelveger

Oppsummering/nøkkeltall 2017

Totalt antall søkere:	64	Stk
Totalt antall tiltak det er søkt midler til:	119	Stk
Antall tilskuddsmottakere:	50	Stk
Antall tiltak:	81	Stk

Region	Søknads-beløp pr region:		Tildeling	
Region øst	58,22	mill. kr	29,22	mill. kr
Region sør	83,65	mill. kr	24,63	mill. kr
Region vest	42,62	mill. kr	27,77	mill. kr
Region midt	54,47	mill. kr	26,64	mill. kr
Region nord	25,45	mill. kr	14,25	mill. kr
Sum	**264,41**		**122,50**	

Fylke	Antall søkere	Søknadssum		Tildeling	
Østfold	15	27,18	mill. kr	7,68	mill. kr
Akershus	5	3,12	mill. kr	3,12	mill. kr
Oppland	3	7,15	mill. kr	7,15	mill. kr
Hedmark	3	11,27	mill. kr	11,27	mill. kr
Oslo	1	9,50	mill. kr	0,00	mill. kr
Region øst	27	**58,22**	**mill. kr**	**29,22**	**mill. kr**
Vestfold	5	35,83	mill. kr	11,73	mill. kr
Buskerud	3	1,23	mill. kr	1,23	mill. kr
Telemark	5	11,97	mill. kr	0,05	mill. kr
Aust-Agder	6	20,63	mill. kr	10,63	mill. kr
Vest-Agder	6	13,99	mill. kr	0,99	mill. kr
Region sør	25	**83,65**	**mill. kr**	**24,63**	**mill. kr**
Rogaland	17	24,76	mill. kr	13,86	mill. kr
Hordaland	6	14,51	mill. kr	11,57	mill. kr
Sogn og Fjordane	9	3,35	mill. kr	2,34	mill. kr
Region vest	32	**42,62**	**mill. kr**	**27,77**	**mill. kr**
Møre og Romsdal	9	11,61	mill. kr	11,06	mill. kr
Sør-Trøndelag	5	20,24	mill. kr	0,31	mill. kr
Nord-Trøndelag	12	22,62	mill. kr	15,27	mill. kr
Region midt	26	**54,47**	**mill. kr**	**26,64**	**mill. kr**
Nordland	6	16,15	mill. kr	9,45	mill. kr
Troms	2	4,50	mill. kr	0,00	mill. kr
Finnmark	1	4,80	mill. kr	4,80	mill. kr
Region nord	9	**25,45**	**mill. kr**	**14,25**	**mill. kr**

TOTALT	119	**264,41**	**mill. kr**	**122,50**	**mill. kr**

Statsbudsjettet 2017

Post 63: Tildeling 2017

Region		Søker	Tiltak	Søknads-beløp (mill. kr)	Forslag til tildeling
Øst	**Oslo**			**0,000**	**0,000**
	Akershus			**3,115**	**3,115**
		Skedsmo kommune	Skilting og merking i Grensegata	0,050	0,050
		Oppegård kommune	Attraktiv GS-vei Mellomåsen-Rosenholm stasjon	0,375	0,375
		Skedsmo kommune	Oppmerking sykkelfelt Nordens vei	0,090	0,090
		Oppegård kommune	Sykkelhotel Rosenholm stasjon	0,750	0,750
		Oppegård kommune	Belysning Ødegården-Ski grense/Bjørndal	1,850	1,850
	Hedmark			**11,272**	**11,272**
		Ringsaker kommune	Sykkelveg over Buttekvernmyra	6,000	6,000
		Tynset kommune	Sykkelparkering i skoleområdet Tynset sentrum	0,700	0,700
		Åsnes kommune	GS-vei langs fv 455, Søgårdshaugen-Skybak (Flisa)	4,572	4,572
	Oppland			**7,150**	**7,150**
		Lillehammer kommune	Oppgradering gs-vei Smestad-Skurva	3,000	3,000
		Gjøvik kommune	Sykkelveg langs Føllingstads veg/Ludvig Skattums veg	3,900	3,900
		Oppland fylkeskommune	Sykkelparkering Lillehammer vgs	0,250	0,250
	Østfold			**7,680**	**7,680**
		Moss kommune	Sykkelvei Jernbanegata	1,250	1,250
		Sarpsborg kommune	GS-vei Rådhusveien	0,550	0,550
		Eidsberg kommune	Sykkelparkeringer i Mysen sentrum	0,250	0,250
		Askim kommune	Sykkelhotell Askim jernbanestasjonen	0,750	0,750
		Rygge kommune	Tursti Dyreveien-Carlbergskogen	0,050	0,050
		Moss kommune	Sykkelparkering Allaktivitetshuset	0,075	0,075
		Rygge kommune	Sykkelparkering i Rygge	0,100	0,100
		Rygge kommune	Framkommelighet på 3 turveier	0,055	0,055
		Rygge kommune	Skilting/merking av sykkelruter	0,050	0,050
		Moss kommune	Sykkelparkering Kirkegata 14	0,075	0,075
		Sarpsborg kommune	GS-vei Navestadveien	2,050	2,050
		Rygge kommune	Turvei Vardåsen	0,125	0,125
		Moss kommune	Utvidet fortau Storgata, Moss	2,300	2,300
Sør	**Vestfold**			**11,725**	**11,725**
		Vestfold fylkeskommune	Gang- og sykkelveg langs fv. 110 Reipbanegata	5,350	5,350
		Sandefjord kommune	Gang- og sykkelanlegg Industriveien (Husebygrenda - Veløyveien)	6,125	6,125
		Nøtterøy kommune	Sykkelparkeiring	0,250	0,250
	Buskerud			**1,225**	**1,225**
		Ringerike kommune	Sykkelparkering	0,500	0,500
		Røyken kommune	Sykkelparkering	0,600	0,600
		Gol kommune	Sykkelparkering	0,125	0,125
	Telemark			**0,050**	**0,050**
		Bø kommune	Skilting	0,050	0,050
	Aust-Agder			**10,625**	**10,625**
		Aust-Agder fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg langs fv. 48 Lillesandsveien	3,500	3,500
		Arendal kommune	Skilting og sykkelprioritering i gate Gard-Kittelsbukt	0,825	0,825
		Grimstad kommune	Sykkelparkering	0,200	0,200
		Arendal kommune	Sykkelparkering	0,600	0,600
		Aust-Agder fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg langs fv. 420 Biesletta	5,500	5,500
	Vest-Agder			**0,994**	**0,994**
		Mandal kommune	Sykkelparkeing og skilting på "sykkeltorg"	0,170	0,170
		Farsund kommune	Sykkelparkering	0,600	0,600
		Kristiansand kommune	Sykkelparkering	0,200	0,200
		Mandal kommune	Skilting sykkelby	0,024	0,024
Vest	**Rogaland**			**13,855**	**13,855**
		Rogaland fylkeskommune	Sykkelparkering	0,250	0,250
		Rogaland fylkeskommune	Sykkelparkering	0,250	0,250
		Eigersund kommune	Sykkelparkering overbygd	0,050	0,050
		Eigersund kommune	Sykkelparkering	0,175	0,175
		Eigersund kommune	Sykkelparkering	0,260	0,260
		Stavanger kommune	Gang- og sykkelanlegg	1,770	1,770
		Rogaland fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	3,550	3,550
		Stavanger kommune	Skilting. Oppmerking	0,250	0,250
		Haugsesund kommune	Gang- og sykkelanlegg	6,800	6,800
		Sandnes kommmune	Skilting. Oppmerking	0,500	0,500
	Hordaland			**11,570**	**11,570**
		Hordaland fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	2,750	2,750
		Bergen kommune	Gang- og sykkelanlegg	3,500	3,500
		Hordaland fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	3,500	3,500
		Hordaland fylkeskommune	Sykkelparkering	0,320	0,320
		Hordaland fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	1,500	1,500
	Sogn og Fjordane			**2,344**	**2,344**
		Flora kommune	Sykkelparkering	1,544	1,544
		Førde kommune	Sykkelparkering	0,200	0,200
		Førde kommune	Sykkelparkering	0,200	0,200
		Sogn og fjordane fylkeskommune	Sykkelparkering overbygd 40 pl	0,250	0,250
		Flora kommune	Sykkelparkering	0,150	0,150
Midt	**Møre og Romsdal**			**11,609**	**11,074**
		Mør og Romsdal fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg Oppmerking	0,750	0,675
		Stordal kommune	Sykkelparkering	0,059	0,059
		Ulstein kommune	Sykkelparkering	0,600	0,600

		Krisiansund kommune	Sykkelparkering	0,300	0,300
		Ulstein kommune	Gang- og sykkelanlegg	1,150	1,150
		Ulstein kommune	Gang- og sykkelanlegg	1,900	1,900
		Ålesund kommune	Gang- og sykkelanlegg	4,500	4,500
		Møre og Romsdal fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg Oppmerking	0,435	0,348
		Møre og Romsdal fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg Oppmerking	1,915	1,542
	Sør-Trøndelag			**0,305**	**0,305**
		Melhus kommune	Sykkelparkering	0,280	0,280
		Melhus kommune	Gang- og sykkelanlegg	0,025	0,025
	Nord-Trøndelag			**15,270**	**15,270**
		Levanger kommune	Sykkelparkering	2,500	2,500
		Overhalla kommune	Sykkelparkering	0,200	0,200
		Verdal kommune	Gang- og sykkelanlegg, belysning	0,720	0,720
		Nord trøndelag fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg, belysning	1,000	1,000
		Nord trøndelag fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg Sykkelparkering	0,750	0,750
		Nord trøndelag fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	10,000	10,000
		Steinkjer kommune	Skilting, oppmerking	0,100	0,100
Nord	**Nordland**			**9,450**	**9,450**
		Vestvågøy kommune	Gang- og sykkelanlegg	4,450	4,450
		Nordland fylkeskommune	Gang- og sykkelanlegg	5,000	5,000
	Troms			**0,000**	**0,000**
	Finnmark			**4,799**	**4,799**
		Alta kommune	Gang- og sykkelanlegg	4,799	4,799

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Elin Tvete
Besvart 23. november 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«I dag er det kun kommuner som kan inngå i samarbeid om interkommunale idrettsanlegg og dermed utløse toppfinansiering gjennom spillemiddelordningen på 30 %. Fylkeskommunene kan ikke inngå som partner og dermed utløse disse midlene i samarbeid med en kommune.

Vil statsråden vurdere å endre praksis slik at både kommuner og fylkeskommuner kan inngå i interkommunale samarbeid om idrettsanlegg og få dette godtgjort gjennom spillemiddelordningen?»

Begrunnelse:

Flere fylkeskommuner planlegger de nærmeste årene å bygge nye videregående skoler med idrettshaller for å dekke skolen behov, eller å utvide idrettsanleggene tilknyttet eksisterende skoler. Dersom både kommuner og fylkeskommuner kan inngå samarbeid om interkommunale idrettsanlegg tilknyttet de videregående skolene og få dette godtgjort gjennom spillemiddelordningen, så er det mulig å realisere idrettshaller og flerbrukshaller som dekker et bredt behov og kan tilrettelegge for mange idretter.

Svar:

Spillemiddelordningen er hjemlet i lov om pengespill mv. og forskrift om fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål. Med denne hjemmel fastsetter Kulturdepartementet årlig Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Det følger av gjeldende bestemmelser, punkt 2.6.3 at det kan søkes om "særskilt tilskudd ved større interkommunale anlegg". Dette særskilte tillegget utgjør 30 % av ordinært tilskudd. Det er forutsatt 1) at anlegget er et større, kostnadskrevende anlegg, for eksempel en idrettshall, og 2) at det er inngått bindende, skriftlig avtale mellom to eller flere kommuner vedrørende finansiering av investering og drift.

Formålet med dette særskilte tilskuddet er å stimulere til samarbeid mellom kommuner om bygging og drift av større idrettsanlegg som det ellers ville være vanskelig å realisere innenfor én kommune. Tilskudd til interkommunale anlegg kan tildeles ett anlegg per anleggstype, for eksempel idrettshaller, i samarbeidende kommuner.

I samsvar med formålet er det først og fremst kommunen, hvor anlegget skal ligge, som søker om det særskilte tilskuddet og inngår finansieringsavtale med minst én annen kommune.

Bestemmelsen åpner imidlertid for at annen part enn kommune kan stå som søker, forutsatt at søker inngår finansieringsavtale med minst to kommuner. Slik annen part kan være en fylkeskommune.

I denne sammenheng viser jeg til at fylkeskommuner i dag er søknadsberettiget til spillemidler for utbygging og rehabilitering av idrettshaller ved videregående skoler, når disse hallene – i tillegg til å være tilgjengelige for kroppsøving for elevene i skoletiden – gjøres tilgjengelige for idrettsformål på kveldstid, i helger og dels i skoleferier.

Dersom fylkeskommunene skulle gis adgang til å søke også om det særskilte tilskuddet i samarbeid med én kommune, altså den kommunen der anlegget vil være fysisk plassert, ville det i praksis gi fylkeskommunene en adgang til å søke om større spillemiddeltilskudd enn kommunene har.

På denne bakgrunn finner jeg dagens bestemmelser om interkommunalt samarbeid om anleggsutbygging for idrettsformål å være gode, i det jeg fremhever at en fylkeskommune kan søke om særskilt tilskudd i samarbeid med to kommuner og derved styrke idrettslige formål i begge kommuner.

SPØRSMÅL NR. 272

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Zaineb Al-Samarai
Besvart 23. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Forskjellene i samfunnet øker. I Oslo er de svært synlige. Hvilke spesifikke tiltak i budsjettet vil bidra til å utjevne forskjellene, og få ned barnefattigdommen i Oslo?»

Begrunnelse:

I en rapport fremlagt av NAV kommer det frem at den økende fattigdommen henger sammen med en generell tendens til økende økonomiske forskjeller i Norge. Rapporten viser at en del av utfordringen er mangel på arbeid, eller lavlønnet arbeid. Regjeringen har ofte påpekt at det skyldes innvandring. Nav har tidligere vist til at ca. 50 % av disse barna har minoritetsbakgrunn, men at deres fattigdom ikke er like vedvarende som den resterende 50 prosenten. Barn av minoriteter klarer i større grad å komme seg ut av fattigdom, enn barn av etnisk norske - hvor fattigdom går i større grad i arv.

Svar:

Som barneminister ønsker jeg at alle barn skal ha like muligheter gjennom oppveksten, uavhengig av hvor de bor og foreldrenes inntekt. Regjeringens mål med Barn som lever i fattigdom - regjeringens strategi 2015 - 2017 er å forebygge at fattigdom går i arv, og bedre barns livskvalitet her og nå. De 64 tiltakene i strategien står ikke alene, de bygger videre på regjeringens innsats for å få flere i arbeid og i arbeidet med å styrke det sosiale sikkerhetsnettet. Regjeringens strategi mot barnefattigdom bidrar til å forebygge fattigdom for alle, i tillegg har vi målrettet innsatsen i utsatte områder og overfor særskilte grupper.

Regjeringen har, sammen med Venstre og KrF, gjennomført flere viktige tiltak mot barnefattigdom. Vi har innført rimeligere barnehageplass for familier med lav inntekt og en nasjonal ordning med gratis kjernetid i barnehagen for familier med lav inntekt fra barna er tre år. Vi har sørget for at ungdom i lavinntektsfamilier får mer i skolestipend, økt tilskuddsordningen mot barnefattigdom til et historisk høyt nivå, og satt i gang et prøveprosjekt med gratis deltidsplass i SFO.

Flyktninger og innvandrere er overrepresentert blant gruppene med lavest inntekt. Mange har lav kompetanse og svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Økt arbeidsretting av introduksjonsprogrammet og tidlig kartlegging av kompetanse og karriereveiledning blant beboere i asylmottak, er virkemidler jeg har tro på. Det er etablert et hurtigspor inn i arbeidsmarkedet for flyktninger med etterspurt kompetanse. Det er i tillegg viktig at Norge fortsetter å ha en streng og rettferdig asylpolitikk, slik at det er kapasitet i kommunene til å integrere dem som får opphold.

Regjeringen har iverksatt en ny, nasjonal ungdomsinnsats i 2017. Innsatsen skal sikre unge ledige raskere oppfølging fra NAV-kontoret for å komme i arbeid eller fullføre utdanning. Denne videreføres i 2018, og foreslås økt med 70 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å øke Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom med 26 mill. kroner i 2018, til totalt ca. 224 mill. kroner. Ordningen bidrar til at barn,

ungdom og familier få gode ferie- og fritidsopplevelser i nærmiljøene uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske bakgrunn. Byer og byområder med høy andel fattige barn prioriteres. I 2017 ble Oslo kommune tildelt om lag 51 millioner kroner til 99 tiltak mot barnefattigdom. Nye midler vil bli tildelt for tilskuddsåret 2018. I tillegg har regjeringen igangsatt arbeidet med Fritidserklæringen sammen med frivillige organisasjoner, idretten og KS. Målet er at alle barn skal ha mulighet til å delta i en fritidsaktivitet jevnlig. Arbeidet er godt i gang, og jeg håper kommuner og bydeler følger opp med lokale avtaler og prosjekter.

I tillegg til den nasjonale innsatsen, har vi iverksatt flere målrettede tiltak for å bedre oppvekst- og levekårene for fattige barn, ungdommer og familier i Oslo. Flere områder i Oslo har høy geografisk konsentrasjon av lavinntektsfamilier. Levekårsutfordringene er ofte knyttet til dårlige bomiljø og utrygge nærmiljø, kombinert med høy andel beboere med innvandrerbakgrunn, lav utdanning og få sysselsatte.

- Ny tiårig Groruddalssatsing 2017-2026: Regjeringen foreslår å styrke Groruddalsatsingen med rundt seks mill. kroner til om lag 39 mill. kroner i 2018.

- Områdesatsing indre Oslo Øst 2014-2018: Områdesatsingen foreslås videreført med omlag 27 mill. kroner i 2018.

- Områdesatsing Grønland: Justisdepartementets foreslår å bevilge 17 mill. kroner til området Grønland i Bydel Gamle Oslo i statsbudsjettet for 2018.

- Områdesatsing Oslo sør: Arbeidet med å fornye og forlenge avtalen om områdesatsing i Oslo sør er startet. Det foreslås 30 mill. kroner i 2018 til en styrket politiinnsats med vekt på å følge unge i risikosonen, og forhindre rekruttering til miljøer som begår kriminalitet. Det foreslås bevilget omlag fire millioner kroner for å komme i gang med øvrige tiltak.
  Regjeringen tar barnefattigdom alvorlig. Det er et sammensatt problem som krever langsiktig samarbeid mellom stat, kommune og frivillig sektor.

SPØRSMÅL NR. 273

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani
Besvart 24. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er det ikke på tide at helseministeren nå tar grep for å sikre forsvarlig kreftbehandlingen for en hel helseregion(500 000 innbyggere)?»

Begrunnelse:

Undertegnede sendte inn følgende spørsmål til helseministeren 16.10.2017: Hvilket grep vil statsråden ta for å sikre nok ressurser til avdeling for patologi ved Drammen sykehus, som har en avgjørende rolle i å sikre god kreftbehandling for en hel helseregion?

Helseministeren ga følgende svar:

"Helse Sør-Øst RHF har innhentet en redegjørelse fra Vestre Viken HF, som viser til at det er satt i verk tiltak som skal "sikre at alle pasienter, inkludert de høyt prioriterte kreftpasientene, får en forsvarlig behandling."

I dag kan vi lese i Drammens Tidende om to måneder ventetid for svar på kreftprøvene. Sykehuset hevder det tar 3,7 dager.

Pasienter, de ansatte og pasientombudet er svært bekymret over situasjonen. Pasientombudet sier følgende:

«Å følge nøye med høres ikke ut som et tiltak. Da kan det plutselig være for sent. Prøver skal vurderes. Prøver skal ikke bli liggende. Det kan ramme pasientene og folk kan dø. Det kan fort bli en alvorlig svikt, sier Arnesen som plasserer ansvaret hos ledelsen.»

Det ser ut som helseministeren mangler kontroll på situasjonen. Nå må helseministeren ta grep. Innbyggerne og de ansatte må få en garanti på at det nå blir ryddet opp. De skal være trygg på at det skal gis forsvarlig og god kreftbehandling.

Svar:

Jeg viser til mitt svar datert 16. oktober 2017 på spørsmål nr. 55 til skriftlig besvarelse fra representanten Ghara-

hkhani, der jeg gjorde rede for ansvar og roller innenfor helseforetaksmodellen. Jeg har på nytt henvendt meg til Helse Sør-Øst RHF om forholdene som representanten Gharahkhani tar opp i sitt spørsmål.

Helse Sør-Øst RHF har gitt følgende tilbakemelding:

"Helse Sør-Øst RHF har vært i dialog med Vestre Viken HF og også hentet inn informasjon fra andre helseforetak. Helse Sør-Øst RHF følger med på at svartider følges opp, og ser det som positivt at det er avklart at andre helseforetak er behjelpelig ved behov. Vestre Viken HF gir følgende redegjørelse:

"Avdeling for klinisk patologi i Vestre Viken mottar om lag 75.000 prøver årlig. Vurdering av vevsprøver er i hovedsak en manuell prosess med en rekke prosesseringsledd som ender med tynne vevssnitt. Disse vurderes så i mikroskop. Diagnostikken kan også kreve spesialundersøkelser før endelig diagnose fastsettes. Tid fra prøven mottas til svar kan gis, vil derfor variere.

Det er viktig å understreke at prøvene prioriteres etter hvilken problemstilling som foreligger. Der hvor det er mistanke om kreft, behandles prøvene som hasteprøver. For slike prøver var svartiden for avdelingen i Vestre Viken gjennomsnittlig 3,7 kalenderdager (2,6 virkedager) i oktober, og er tilsvarende hittil i november. Målsettingen er at mer enn 90 % av hasteprøvene skal være besvart innen 5 virkedager. Det målet nås. Svartiden i Vestre Viken er som ved tilsvarende avdelinger i Helse Sør-Øst.

For andre prøver er svartiden lengre, og også her avhengig av prioritering etter hva som vurderes som viktigst. Vestre Viken ønsker å gi raskt svar, men svartiden kan bli lenger enn ønskelig. Svartidene i Vestre Viken synes også her å ligge på omtrent som en del andre tilsvarende avdelinger.

I spørsmålet er det anført at det er to måneders ventetid for svar på «kreftprøver». Den prøven det henvises til ble besvart etter 5 uker. Dette var lengre ventetid enn det som er vanlig i avdelingen for slike prøver og klart lengre enn ønskelig. Det er beklagelig, men vurderes innenfor det forsvarlige for prøver hvor kreft ikke er noen problemstilling.

Foretaksledelsen følger situasjonen ved Avdeling for klinisk patologi tett, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes for å sikre forsvarlig helsehjelp til enhver tid. Patologiavdelingene ved Akershus universitetssykehus og Sykehuset i Vestfold har avlastet noe nå. Det vurderes også om det er ledig kapasitet ved andre avdelinger for å sikre driften fremover.""

SPØRSMÅL NR. 274

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen

Besvart 23. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren foreta seg for å sikre at manglende planfri påkobling av Østfoldbanens Østre linje til Follobanen ikke får konsekvenser for planlagt kapasitet på Østfoldbanen fra 2024?»

Begrunnelse:

Det er kjent at manglende planfri påkobling av Østfoldbanens Østre linje på den nye Follobanen vil få store konsekvenser for den planlagte kapasiteten på Østfoldbanen når dobbeltsporet til Moss er ferdig i 2024. Det betyr at dobbeltsporet ikke kan åpne opp for flere togavganger som planlagt. Det er derfor avgjørende for den planlagte kapasiteten å sikre at påkoblingen skjer innen 2023.

På bakgrunn av dette fikk Jernbanedirektoratet i april 2017 i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å starte planleggingen av en planskilt forbindelse mellom Østfoldbanens østre linje og Follobanen sør for Ski stasjon.

Det er oppsiktsvekkende at Jernbanedirektoratet enda ikke har inngått avtale med Bane NOR om selve planarbeidet for strekningen. Det betyr at tiltaket med normal planleggings- og byggetid neppe vil stå ferdig til 2024.

Svar:

Det fremgår av Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 at ny påkobling av Østre linje på Østfoldbanens Vestre linje er en del av Rutemodell 2027 på Østlandet. Videre fremgår det at Samferdselsdepartementet legger opp til at Jernbanedirektoratet sammen med Bane NOR SF og andre relevante aktører prioriterer utbyggingsrekkefølgen for tiltakene i Rutemodell 2027 ut

fra hensynet til fremdrift, effekter, effektiv ressursutnyttelse og nytte for samfunnet.

Jernbanedirektoratet opplyser at det har vært komplisert å komme frem til et godt opplegg for avgrening Østre linje og hensetting av tog i sydområdet i Ski, da det er flere tiltak som skal gjennomføres i samme område og som skal dekke flere behov. Dette er:

- Behov for hensettingskapasitet på kort, mellomlang og lang sikt lokalt på Østfoldbanen og Oslo-området totalt sett
- Behov for å ha avgrening fra Østfoldbanen til Østre linje for å kunne øke kapasiteten på Østfoldbanen
- Behov for å styrke verkstedkapasitet på Østlandet. Ved et større hensettingsområde vil det være fornuftig å også vurdere verksted i samme område, for å unngå mye tomtogskjøring

Jernbanedirektoratet opplyser at dette nå er løst og at direktoratet og Bane NOR har inngått en omforent planleggingsavtale. I avtalen er det lagt til grunn at tidspunktet for å ta i bruk avgrening Østre linje samsvarer med ferdigstillelsestidspunkt for prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad.

Det har etter oppslag i Aftenposten tidligere i høst blitt skapt et inntrykk av togtilbudet ikke vil bedres før i 2027 for de reisende sør for Ski. Dette stemmer heldigvis ikke. Follobanen åpner i 2021 og gir en tidsbesparelse på om lag 10 minutter for reisende med togene som benytter denne. Utbyggingen til dobbeltspor på Østfoldbanen videre mot Fredrikstad skal i henhold til Nasjonal transportplan 2018-2029 stå ferdig i 2024. Utbyggingen gjør det mulig med to tog i timen i grunnrute mellom Oslo og Fredrikstad, og fire tog i timen til Moss.

SPØRSMÅL NR. 275

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Theodor Helland
Besvart 24. november 2017 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva vil utenriksministeren gjøre overfor franske myndigheter for at menneskerettighetene i Vest-Sahara skal kunne rapporteres av FN-operasjonen i territoriet?»

Begrunnelse:

Tidligere utenriksminister Børge Brende har gitt gode oppklaringer i Stortinget om at han personlig har diskutert menneskerettighetene i VestSahara med sin franske kollega.

Frankrike, en historisk nær alliert av Marokko, motsetter seg at FNs operasjon i det annekterte territoriet (MINURSO), skal få rapportere på menneskerettighetssituasjonen. MINURSOs mandat skal opp til ny behandling i april 2018.

Forslag fra USA og Storbritannia om en slik inklusjon er tidligere blitt stanset av Paris.

Norges posisjon om at menneskerettighetsrapportering skal inngå i alle FNs operasjoner er gjengitt i Stortingsmelding 10 (2014-2015) om menneskerettigheter.

Vest-Sahara scorer lavest i verden på internasjonale rangeringer over politiske friheter og saharawier som arbeider for at FN skal få gjennomført en folkeavstemning motarbeides av marokkanske myndigheter.

Svar:

Spørsmålet om inkludering av menneskerettighetsrapportering i MINURSOs mandat vil fortsette å være en del av vår dialog med franske myndigheter.

Norske posisjoner når det gjelder situasjonen i Vest-Sahara ligger fast, i tråd med FNs sikkerhetsråds beslutninger. Det er naturlig at vårt prinsipielle synspunkt om at alle FN-operasjoner skal ha et mandat til å rapportere på menneskerettighetssituasjonen tas opp med franske myndigheter. Jeg vil også ta opp dette spørsmålet med min franske motpart.

Vår ambassade i Paris har dessuten løpende kontakt med franske myndigheter om spørsmål knyttet til utviklingen i Nord-Afrika og Sahel generelt, og hvor også problemstillinger med klar relevans for utviklingen i Vest-Sahara diskuteres.

Så lenge MINURSO ikke har mandat til å overvåke menneskerettighetene, er vi opptatt av at menneskerettighetssituasjonen i Vest-Sahara følges tett gjennom andre kanaler. Den norske ambassaden i Rabat besøker derfor Vest-Sahara regelmessig. Etter hver reise tas det kontakt med marokkanske myndigheter for å ta opp både enkeltsaker og mer generelle menneskerettighetsspørsmål. Vi vil fortsette å oppfordre marokkanske myndigheter til å styrke menneskerettighetene i området.

SPØRSMÅL NR. 276

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen
Besvart 24. november 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva mener finansministeren om kvaliteten på Norges Banks siste konklusjoner på anbefalingene fra Etikkrådet?»

Begrunnelse:

De fem siste anbefalingene fra Etikkrådet til Norges Bank er ikke tatt til følge. Eksperter mener at det ikke er noen ting som tilsier at anbefalingene er strenge eller ikke godt nok begrunnet.

To av de fem sakene omhandler selskaper hvor Etikkrådet advarer mot fare for korrupsjon, da selskapene ikke har tatt grep etter tidligere korrupsjonstilfeller. Etikkrådet anbefalte nedsalg, men Norges Bank valgte å beholde eierandelene, og sette selskapene til observasjon.

Samme avgjørelse ble tatt for et selskap der Etikkrådet mente det var en overhengende fare for brudd på menneskerettighetene.

I andre tilfeller har Etikkrådet anbefalt observasjon, mens Norges Bank besluttet å gå i dialog med selskapene, som er en mildere reaksjonsform.

Etikkrådets anbefalinger er faglige og strekker seg gjerne over 15 - 20 sider. Norges Banks konklusjoner på anbefalingene er gjerne på noen få linjer. Dermed kommer det ikke tydelig frem hvorfor Etikkrådets anbefalinger ikke blir fulgt opp av Norges Bank.

Svar:

Regjeringen er opptatt av åpenhet og etisk bevissthet i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU). Finansdepartementet har fastsatt etisk motiverte retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU. Disse er det bred politisk oppslutning om.

Organiseringen av arbeidet med observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU er basert på en klar ansvars- og rolledeling, i tråd med Stortingets forutsetninger. Etikkrådet har ansvar for å overvåke porteføljen av selskaper som fondet er investert i og gi råd om observasjon og utelukkelse. Fra 1. januar 2015 er det Norges Banks hovedstyre som treffer beslutninger i slike saker, jf. Meld. St. 19 (2013-2014), Innst. 200 S (2013-2014) og redegjørelsen for nytt rammeverk for ansvarlig forvaltningsvirksomhet i Meld. St. 21 (2014-2015). Tidligere lå beslutningskompetansen hos departementet.

I Innst. 200 S (2013-2014) viste et flertall i finanskomiteen til intensjonen fra evalueringen i 2009 om «et samspill mellom virkemidlene» og rådet fra (det tidligere) Strategirådet om en «sammenhengende kjede av virkemidler». Strategirådet anbefalte at beslutninger om utelukkelse burde tas etter at alle andre virkemidler er blitt vurdert, og mente at det å anvende en kjede av virkemidler ville støtte bedre opp under motivene for utelukkelser basert på selskapers atferd.

Terskelen for utelukkelse av selskaper fra SPU skal være høy. Etikkrådets leder skriver i årsmeldingen for 2015 at: «(...) nye retningslinjer trådte i kraft, retningslinjer som på den ene siden stadfester rådets uavhengige stilling, og som på den andre siden klart sier at vi sammen med Norges Bank inngår i en sammenhengende kjede av virkemidler (...)». Videre at «Virkemiddelkjeden skal fungere slik at utelukkelse er en siste utvei når andre virkemidler har vært vurdert.» For øvrig skriver Etikkrådets leder i rådets årsmelding for 2016 at: «Etikkrådet har hatt rekordhøy aktivitet i 2016, og jeg synes det er gledelig å erfare at dette ikke har ført til rekordmange utelukkelser.»

Norges Bank og Etikkrådet har etablert rutiner for utveksling av informasjon og koordinering. Det er blant annet etablert rutiner for og avholdes regelmessig møter for informasjonsutveksling mellom rådet og banken. Det deles informasjon om aktiviteter rettet mot selskapene i porteføljen og kontakten med selskapene samordnes.

De atferdsbaserte kriteriene i retningslinjene for observasjon og utelukkelse er knyttet til uakseptabel risiko for at selskaper medvirker til eller selv er ansvarlig for grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene, alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon eller andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer. For disse kriteriene kan Etikkrådet gi råd om observasjon eller utelukkelse, mens Norges Banks hovedstyre kan beslutte observasjon, utelukkelse eller eierskapsutøvelse. Et selskap kan settes til observasjon der det er tvil om vilkårene for utelukkelse er oppfylt, om utviklingen fremover i tid eller der det av andre årsaker finnes hensiktsmessig.

I retningslinjene for observasjon og utelukkelse, § 6 tredje ledd, heter det at «Før observasjon og utelukkelse (...) besluttes, skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fortsatt normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige. Banken skal se de ulike virkemidlene den har til rådighet i sammenheng og benytte dem på en helhetlig måte.» En slik helhetlig vurdering kan i noen tilfeller innebære at banken beslutter å benytte et annet virkemiddel enn det Etikkrådet har gitt tilråding om. Det overordnede målet er å finne det mest

egnede virkemiddelet i hver enkelt sak. I to atferdssaker der Etikkrådet tilrådde observasjon, har Norges Bank besluttet eierskapsutøvelse. Og i tre atferdssaker der Etikkrådet tilrådde utelukkelse, har Norges Bank besluttet observasjon. I øvrige saker har Norges Bank besluttet å følge tilrådingene fra Etikkrådet.

Etikkrådet og Norges Bank legger vekt på åpenhet, og omtaler tilrådinger og beslutninger i sine offentlige rapporter og på sine nettsider. Etikkrådets tilrådinger offentliggjøres når Norges Bank offentliggjør sine beslutninger. Ved utelukkelse opphører dialogen mellom selskapet og fondet, mens ved observasjon og eierskapsutøvelse følges selskapene opp basert på den beslutningen som er fattet. Beslutninger både om observasjon og eierskapsutøvelse innebærer et omfattende arbeid for henholdsvis Etikkrådet og Norges Bank i oppfølgingen. Ved observasjon avgir Etikkrådet årlige rapporter. Varigheten av observasjonsperioden avgjøres i hvert enkelt tilfelle, og Etikkrådet kan når som helst i observasjonsperioden anbefale å utelukke selskapet eller å ta det av observasjonslisten. Ved beslutninger om eierskapsutøvelse vil Norges Bank over tid arbeide for endret atferd fra de aktuelle selskapene. Norges Bank rapporterer årlig om sin formelle dialog med selskaper der det er besluttet eierskapsutøvelse ihht. retningslinjene for observasjon og utelukkelse. I rapporten om arbeidet med ansvarlig forvaltning i 2016 er status for dialogen med disse selskapene omtalt på side 53-54.

Det ble gjort rede for en evaluering av den nye arbeidsdelingen for observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU i fondsmeldingen for 2015, og som en del av gjennomgangen av arbeidet med kull- og klimakriteriene i SPU i fondsmeldingen for 2016. Departementet vil fortsette å foreta slike evalueringer regelmessig og omtale dem i de aktuelle fondsmeldingene.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum
Besvart 24. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvilke endringer mener statsråden det bør få for norsk ulveforvaltning dersom den svenske ulvebestanden blir gjenstand for mindre strengt vern?»

Begrunnelse:

Vern av ulv er i en tidlig fase for mulig regelendring i EU. Europaparlamentets miljøkomité (ENVI) vedtok 12. oktober en resolusjon, som blant annet ber om en gjennomgang av bilagene til art- og habitatsdirektivet. Dette kan bety at den svenske ulven blir flyttet fra bilag 5 til et mindre strengt vern i bilag 4 og gjøre det lettere å forvalte ulv gjennom jakt, mener Svenska Jägareförbundet. Norge er heldigvis ikke EU-medlem, men svensk rovdyrpolitikk har sterk påvirkning på norske forhold. Politico skriver at konflikter mellom bønder og ulv er et økende problem i flere europeiske land, blant annet i Frankrike og Tyskland.

Svar:

Norge og Sverige deler en felles sør-skandinavisk ulvebestand. Bernkonvensjonen forplikter landene til samarbeid når det gjelder å ta vare på arter. Det følger av Bernkonvensjonen artikkel 1 nr. 1 at målsettingen med konvensjonen er å verne vill flora og fauna og deres naturlige leveområder, særlig de arter og leveområder hvis vern krever samarbeid mellom flere stater, og å fremme slikt samarbeid. Artikkel 11 slår fast at landene er forpliktet til å samarbeide der dette er hensiktsmessig og særlig der dette kan øke effektiviteten av tiltak truffet i henhold til andre artikler i konvensjonen. Når to eller flere land deler en bestand, så har alle land både et selvstendig og et felles ansvar for å ta vare på bestanden. Det forutsetter et samarbeid over landegrensene om felles bestander. Målsettinger og forvaltning i Sverige er derfor relevant for oss.

At den samme bestanden deles mellom våre to land, betyr blant annet at vi ser hen til den samlede bestandsstørrelsen når vi har vurdert bestandsmålet i Norge og når vi vurderer om og i hvilket omfang det kan åpnes for felling av ulv. I dag er det slik at Sverige tar ansvar for den største delen av den sør-skandinaviske ulvebestanden, og bestandsmålet som er fastsatt i Norge forutsetter at Sverige ikke reduserer sine målsettinger om hvor stor ulvebestanden skal være i Sverige. Som det fremgår av Meld. St. 21 (2015-2016) Ulv i norsk natur er det ved vurdering av bestandsmålet lagt vekt på fagrapporter om ulvens langsiktige overlevelsesevne i Skandinavia og hvilket delansvar Sverige tar for bestanden. Både det fastsatte bestandsmålet og fellingsregimet i Norge skal være slik at vi bidrar

til å sikre at ulv overlever i Skandinavia, både på kort og lang sikt.

Dersom den svenske delen av den sør-skandinaviske ulvebestanden blir gjenstand for mindre strengt vern, slik representanten Vedum legger til grunn i spørsmålet, vil dette være noe norske myndigheter må vurdere nærmere. Jeg antar imidlertid at Sverige fortsatt vil føre en forvaltning som sikrer at ulven har såkalt gunstig bevaringsstatus. Gitt at det er slik, er det lite sannsynlig at det blir en reell problemstilling at Sverige gjør vesentlige endringer i sin ulvepolitikk som kan medføre reduksjon av den sør-skandinaviske ulvebestanden. Skulle resultatet bli at Sverige gjør vesentlige endringer i ulvepolitikken, kan det bli nødvendig å vurdere om det er behov for endringer også på norsk side.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung
Besvart 24. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det er varslet utlysning av en rekke store samferdselsprosjekt i nær fremtid. Regjeringen har valgt en streng tolkning av konkurranseregelverket og entreprenører vegrer seg for å inngå prosjektsamarbeid. Det er få bedrifter lokalisert i Norge som har mulighet til å vinne så store anbud. Få anbydere er konkurransehemmende. Det er viktig å opprettholde og videreutvikle kompetansen og verdiskaping i Norge.

Hvordan vil ministeren møte de strukturelle utfordringene som norsk lokaliserte entreprenører står ovenfor?»

Svar:

Under dagens regjering har norske aktører vunnet brorparten av kontraktene innen vegbygging. I årene 2014-2016 vant norske entreprenører 91 pst. av kontraktsverdiene på vegnettet, mot 78,3 pst. i perioden 2011-2013. Dette gjelder samtlige inngåtte kontrakter over 10 mill. kr. I de ni første månedene i 2017 har norske entreprenører vunnet samtlige vegkontrakter over 100 mill. kr (en av kontraktene er samarbeid mellom norsk og utenlandsk aktør), og norske entreprenører har vunnet 97,9 pst. av alle vegkontrakter over 10 mill. kr. Denne svært høye andelen oppstår ikke fordi de statlige byggherreorganisasjonene for transportinfrastrukturutbygginger forskjellsbehandler entreprenørene, men fordi de norske entreprenørene er kompetente og konkurransedyktige. Disse statlige byggherrene legger samlet til rette for at både små, mellomstore og store entreprenørvirksomheter skal kunne konkurrere om kontrakter på samferdselsområdet. Dette bidrar til at vi har et bredt spekter av entreprenørbedrifter i Norge. Erfaringene og utviklingen de siste årene viser at norske entreprenører når opp i konkurransen med utenlandske aktører om å få bygge samferdselsprosjekter, enten det er snakk om små, mellomstore eller store prosjekter. Det er ikke riktig at "regjeringen har valgt en streng tolkning av konkurranseregelverket", slik representanten Grung hevder. Det er Konkurransetilsynet som har ansvaret for å håndheve konkurranseloven og EØS-avtalens konkurranseregler. Tilsynet er ved lov unntatt fra politisk styring i enkeltsaker. Grensen mellom lovlig og ulovlig samarbeid praktiseres slik Konkurransetilsynet har gjort i flere år. La meg også minne om at i anskaffelsesforskriften som alle statlige myndigheter er omfattet av, er det i forskriften som trådte i kraft 1. januar 2017, en bestemmelse om at oppdragsgiver kan velge å dele opp en stor anskaffelse i delkontrakter. Næringsministeren har i brev av 14. februar 2017 til alle offentlige oppdragsgivere oppfordret disse til å vurdere å dele opp anbud. Dette kan bidra til at flere også mindre aktører kan gi tilbud og øke konkurransen om et oppdrag. Dette er den motsatte tilnærmingen av hva representanten Grung antydet. La meg for øvrig vise til Stortingets spørretime 15. november 2017 og svar fra næringsminister Monica Mæland på spørsmål fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø om konkurranseloven er til hinder for at små entreprenører kan samarbeide om større kontrakter. Jeg er opptatt av å få til både god konkurranse og et godt og fungerende leverandørmarked. Videre er jeg opptatt av at norske leverandører skal kunne delta i konkurransen om samferdselsprosjekter og at dette skjer innenfor bestemmelsene i konkurranseloven og anskaffelsesregelverket. Selskaper som utfører arbeid i Norge, må selvsagt følge norsk lov, og det stilles klare og tøffe krav til leverandørene på mange områder. Dette omfatter bl.a. krav til lønns- og arbeidsvilkår, bruk av underentreprenører og bruk av lærlinger. Enkelte samferd-

selsprosjekter vil gjennom å lyses ut som store kontrakter oppnå betydelige effektivtetsgevinster, enten regnet i kostnadsbesparelser, kortere utbyggingstid eller reduserte miljøbelastninger. I de tilfellene entreprenørene er for små til å konkurrere om et prosjekt, åpner konkurranseloven for et samarbeid, et samarbeid som da vil føre til flere tilbud og større konkurranse. Eksempelvis samarbeidet to av de store norske entreprenørene om tilbud på en av Nye Veier AS sine store utbyggingsprosjekter. Som næringsministeren orienterte om i sitt ovennevnte svar i Stortingets spørretime 15. november 2017 er det bedriftene selv som må vurdere om samarbeid er lovlig eller ikke i de konkrete tilfeller, men hvor konkurransemyndighetene og næringsorganisasjonene har en viktig rolle i å veilede og informere bedriftene.

SPØRSMÅL NR. 279

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 24. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Gjøres det vurdering av behovet for bevæpning på andre flyplasser eller sentrale kollektivknutepunkter, slik som f.eks. Oslo sentralstasjon?»

Begrunnelse:

Regjeringen har ønsket generell bevæpning av politiet, noe som også står nedfelt i Sundvolden plattformen av 2013. Dette er noe flertallet på Stortinget dessverre ikke har støttet. Den 9. november annonserte justis- og beredskapsministeren at det vil bli innført midlertidig bevæpning av politiet på Oslo Lufthavn. Dette er et klokt og godt tiltak, gitt hovedflyplassens funksjon som knutepunkt og transittsted for et svært stort antall mennesker hver eneste dag. Det er derimot flere andre sentrale flyplasser i Norge, og i tillegg er f.eks. Oslo Sentralstasjon Norges mest trafikkerte jernbanestasjon med 90 000 av- og påstigninger per døgn. Tallet er på rundt 150 000 dersom man tar med seg de tilliggende kollektivstasjonene. Dette kan også være steder som er utsatt for uønskede handlinger.

Svar:

Politiloven § 29 åpner for at departementet kan gi instruks om bevæpning av polititjenestemenn i daglig tjeneste for et begrenset tidsrom

> «når det anses nødvendig for å håndtere en alvorlig trusselsituasjon».

Det følger av våpeninstruks for politiet § 3-2 (3) at Politidirektoratet, etter samtykke fra departementet, kan beslutte midlertidig bevæpning i den daglige tjenesten

> «når det ut fra risiko- og sårbarhetsanalyser vurdert opp mot politiets oppgaveløsning anses nødvendig for å sette politiet i stand til å kunne avverge eller stanse handlinger som vil være særlig farlig for liv og helse eller viktige samfunnsfunksjoner».

I henhold til våpeninstruks for politiet § 3-2 (3) er det altså tillagt Politidirektoratet å vurdere om det er behov for midlertidig bevæpning av politiet over tid ved for eksempel sårbare objekter. Denne vurderingen gjøres normalt av Politidirektoratet i samråd med det enkelte politidistrikt. Til grunn for en slik vurdering ligger blant annet gjeldende trusselvurdering fra PST samt utarbeidede risiko- og sårbarhetsanalyser.

Politiet er til enhver tid fokusert på tiltak for å redusere sårbarhet, særlig knyttet til sikring av sårbare objekter og områder. På bakgrunn av utviklingen i gjennomføringen av terroranslag mot store folkeansamlinger i Vest-Europa og våre naboland ba jeg politiet om å gå i dialog med kommunene. Dette for å vurdere og identifisere ytterligere sikringstiltak som kan iverksettes for å forebygge og forhindre slike terroranslag. Oslo kommune har nå, i samråd med politiet, satt ut hindringer for at kjøretøy ikke skal kunne kjøre inn i områder som Karl Johan og Spikersuppa hvor det til enhver tid oppholder seg store folkemengder.

Etter min mening må også andre tiltak, enn fysiske sperringer, vurderes for å begrense risikoen for terrorangrep og som kan være skadebegrensende om de skulle oppstå. Justis- og beredskapsdepartementet samtykket derfor til midlertidig bevæpning på Oslo lufthavn 8. november i år.

Diskusjonen om bevæpning av politiet ved Oslo Lufthavn har synliggjort behovet for å vurdere om det bør gis adgang til at politiet ved landets hovedflyplass og eventuelt andre utsatte objekter og funksjoner, kan være permanent bevæpnet. Mitt departement vil derfor prioritere

oppfølgingen av spørsmålet om permanent bevæpning ved spesielt utsatte objekter med tanke på å fremme en egen lovproposisjon om saken.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 22. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sørge for at kvalitet, tilbakeføring til samfunnet, og de sammensatte soningsbehovene blir dekket i omorganiseringen av kriminalomsorgen, og kan statsråden gjøre rede for når Stortinget får forslag til ny omorganiseringsplan lagt fram?»

Begrunnelse:

I statsbudsjettet 2018 skriver departementet at dagens fengsler må omorganiseres til færre og større enheter og lokaliseres der det er behov. Samtidig er en evalueringsrapport til behandling i departementet.

Svar:

Jeg viser til omtalen i Prop. 105 L (2016-2017) som ble fremmet i april 2016:

> «Godt tilrettelagt forvaltningssamarbeid er av stor betydning for å lykkes med tilbakeføring til et kriminalitetsfritt liv. Realisering av målet om vellykket tilbakeføring forutsetter en samhandling med domfelte, forvaltningssamarbeidspartnerne og frivillige organisasjoner. Kriminalomsorgen har det koordinerende ansvaret for forvaltnings-samarbeidet. Den geografiske organiseringen som i hovedsak baseres på fylkes-grensene, vil sikre harmonisering både mot politidistriktene og forvaltningssamarbeids-partnerne. Enhetens størrelse og faglige kompetanse vil bidra til en samordning av forvaltningssamarbeidspartnernes arbeid til beste for domfelte og innsatte, og slik styrke arbeidet på systemnivå.»

Ved behandlingen av proposisjonen 2. desember 2016 traff Stortinget et anmodningsvedtak om å evaluere organiseringen av kriminalomsorgen (vedtak nr. 94 (2016-2017)). Dette er fulgt opp, og evalueringen er gjennomført av Difi. Difis rapport er nå til behandling i departementet, og det vurderes justeringer i organisasjonsmodellen iht. Difis anbefalinger. Dette vil kreve noe mer utredning, og en eventuell ny proposisjon vil tidligst kunne fremmes høsten 2018. En ny organisering skal bidra til å legge til rette for en vellykket tilbakeføring til et kriminalitetsfritt liv etter endt straff. En endring av strukturen i kriminalomsorgen der nye fengsler blir større, og flere av dagens enheter erstattes med færre og større fengsler, jf. Prop 1 S (2017-2018), kan gjennomføres uavhengig av øvrig organisering. Dette vil bli vurdert ved bygging av nye fengsler. Regjeringen vil komme tilbake til organisering og strukturendringer på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 21. november 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Kva rutinar har Olje- og energidepartementet for kvalitetssikring av tala som kjem inn frå oljeselskapa?»

Grunngjeving:

E-postjournalen til departementet viser at ein i forsøket på å svare på spørsmål frå Sosialistisk Venstreparti henta inn tal direkte frå operatør, ENI. I e-posten framstår det

som om ein er på jakt etter tal som ikkje gir usikkerhet om Goliat og framtidige utbyggingar i Barentshavet. Oljedirektoratet har heile tida hatt eigne vurderingar av økonomien i prosjektet for staten og mottar i forbindelse med RNB fortløpande rapportering frå operatørane.

Svar:

Jeg er opptatt av å gi Stortinget korrekt, relevant informasjon. Som en ekstra kvalitetskontroll ble derfor den e-posten representanten Storehaug henviser til sendt fra departementet til operatøren for Goliat, Eni. Jeg mottok et spørsmål fra representanten Holmås den 2. oktober om når Goliat-feltet ville bli lønnsomt. For å besvare dette spørsmålet på best mulig måte var det viktig å fremskaffe tall som var oppdaterte, både når det gjelder påløpte driftskostnader, investeringer og inntekter og siste oppdaterte tall for framtidig produksjon og kostnader. Derfor hentet departementet inn oppdaterte tall fra operatøren Eni som kunne belyse representantens spørsmål.

I svaret til Holmås av 10. oktober påpeker jeg videre at det fortsatt er betydelig usikkerhetsfaktorer knyttet til det endelige økonomiske utbytte fra utbyggingen. Derfor skriver jeg også i brevet: "Først etter at produksjonen er avsluttet kan man ha et endelig svar på svar på lønnsomheten av utbyggingen." Til orientering var fristen for årets førstegangsrapportering av data fra operatørene til Oljedirektoratet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 15. oktober.

Det er kommersielle selskaper som driver petroleumsvirksomhet i Norge basert på konsesjoner fra myndighetene. Det er de som er rettighetshavere, det vil si har deltakerandeler, i en utvinningstillatelse som både har ansvaret for og driver den operative petroleumsaktiviteten under tillatelsen. Det er disse selskapene som investerer sin kapital, kunnskap og kompetanse, det være seg innen i leting, utbygging, drift og avslutning. Aktiviteten skjer innenfor de rammer myndighetene har satt gjennom lover, forskrifter og konsesjoner.

Det er flere rettighetshavere i en utvinningstillatelse. Operatøren planlegger og tilrettelegger aktiviteten i utvinningstillatelsen og gjennomfører de beslutninger rettighetshavergruppen fatter. Øvrig rettighetshavere, partnere, har et eget ansvar for å påse at operatøren utfører sin oppgave på en god, effektiv og sikker måte.

Petroleumsvirksomheten er en teknologiintensiv og syklisk bransje. Selskapene tar sine beslutninger innen leting, utbygging og drift under mange usikkerhetselementer av geologisk, teknologisk, regulatorisk og markedsmessig art. Produksjonsteknologi og kunnskap om undergrunnen for det enkelte felt utvikler seg over tid.

Det er operatøren for et felt/funn/leteareal som til enhver tid sitter på mest og oppdatert innsikt og kunnskap om planer, produksjon, investeringer, driftskostnader osv. Det er rettighetshaverne som har best grunnlag både for å indentifisere og forstå konsekvenser av ulike handlingsalternativ og til å gjennomføre en gitt aktivitet. Det å lage anslag for framtiden er komplekst for en utvinningsaktivitet som olje og gass. Et felts forventede produksjonsprofil, altså produksjon over tid, er eksempelvis nært knyttet til forståelsen av geologi og reservoarforhold i feltet og dets nærhet, synet på utviklingen i utvinningsteknologi og kostnader, forventningene til utvikling i kostnader på framtidige utvinningsaktiviteter, samt synet på utviklingen i oljeprisen og andre mulige inntekter (som tredjepartsbruk). En produksjonsprofil for et felt bygger på avanserte feltvise geologiske modeller og reservoarmodeller, samt relevante teknologiske og markedsmessige forhold. Det er eierne av et felt som eier disse modellene og det er operatøren som utvikler og bruker disse til de formål felteierne beslutter.

Myndighetene utarbeider normalt ikke egne profiler for produksjon og ulike kostnadstyper for enkeltfelt. I de sammenhenger der myndighetene har behov for tall for produksjon, inntekter og kostnader mv. fra petroleumsvirksomheten legges derfor innrapporterte tall fra operatøren til grunn. Denne type informasjon er forretningsmessig sensitiv for eierselskapene og derfor unntatt offentlighet på felt-/prosjektnivå.

Verdien til et oljeselskap er nært knyttet til forventede nettoinntekter framover fra selskapets ulike eierandeler. Bokførte petroleumsreserver og profiler for forventede framtidige inntekter og kostnader er derfor sentrale elementer i verdsettelsen av et oljeselskap. For å sikre en god forvaltning av kapital og andre selskapsressurser er det avgjørende for et selskap å fatte beslutninger på så riktig grunnlag som mulig. Det er derfor viktig for et selskap at deres verdianslag for sine ulike eierander har høy kvalitet og at usikkerhetselementene rundt slike anslag er forstått og adressert. Videre er kommersielle selskaper regulert gjennom omfattende lovgivning som stiller krav til hvordan selskapene omtaler og rapporterer sine verdier og kvaliteten på disse vurderingene. Dette understøtter kvaliteten på slike data. Samlet gjør dette at oljeselskapene har både sterk egeninteresse og regulatoriske forpliktelser knyttet til å utarbeide gode data fra sine felt og prosjekter.

En viktig del av grunnlaget for myndighetenes arbeid med god ressursforvaltning, herunder ulike vurderinger og analyser, er derfor data innhentet fra de enkelte operatørene. Det gjelder eksempelvis når det utarbeides aggregerte anslag for norsk sokkel til blant annet budsjettformål, i ressursregnskapet, i forbindelse med vurderinger ved viktige milepæler/beslutninger som behandling av utbyggingsplaner, ved ulike typer analyser, ved rapportering til Stortinget om felt under utbygging og i det løpende arbeidet med å følge de ulike utvinningstillatelsene.

Departementet er opptatt av at rammeverket fungerer slik at beslutningene selskapene tar på ethvert tidspunkt også er samfunnsøkonomisk riktige. Det er beslutninger som skal tas framover som kan påvirkes, ikke historis-

ke. Så vil utviklingen i alle forhold som påvirker realisert inntektsstrøm fra prosjektet i løpet av gjennomføring og produksjon avgjøre det endelige realiserte økonomiske utbytte av beslutningen.

Den årlige rapporteringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett (RNB) er den største, faste rapporteringen fra oljeselskapene til myndighetene. Rapporteringen gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunktet og inkluderer tall for produksjon, investeringer, lete- og driftskostnader for det enkelte felt/funn. Oljedirektoratets oppgave i RNB-prosessen er å organisere og kvalitetssikre de store mengder av data som innrapporteres fra selskapene. Direktoratet gjør overordnede porteføljejusteringer og lager egne anslag knyttet til uoppdagede ressurser.

Grunnlaget for Oljedirektoratets vurdering og analyser er altså data innhentet fra operatørselskapene. Direktoratets oppgave er å bidra til at de beslutningene som rettighetshaverne tar, gir høyest mulig verdiskaping for samfunnet. Derfor er direktoratet mest opptatt av framtidige prosjekter og kommende beslutninger. Direktoratet gjør derfor Investeringsanalyser/lønnsomhetsberegninger ved viktige milepæler/beslutninger, men gjør ikke løpende lønnsomhetsberegninger for enkeltfelt da det ikke er viktig for å løse direktoratets oppgave. Oljedirektoratet prioriterer ressursinnsatsen der det kan bidra til høyere verdiskaping for samfunnet ved at de beste ressursforvaltningsmessige løsninger blir valgt av selskapene.

Når det gjelder kostnadsoverskridelser på enkeltprosjekter ba departementet i 2013 Oljedirektoratet om å foreta en prosjektgjennomgang av prosjekter som nylig hadde, eller skulle ha, kommet i produksjon med et visst investeringsomfang. Formålet var å bidra til at selskaper som skulle gjennomføre nye prosjekter tok lærdom og fikk erfaringsoverføring fra allerede gjennomførte prosjekter.

I etterkant av utredningen har departementet tydeliggjort partnernes ansvar for god og vellykket prosjektgjennomføring i en revidert veileder til utarbeidelse av plan for utbygging og drift av petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD). Alle rettighetshavere utenom operatøren skal derfor levere en skriftlig redegjørelse til departementet for hvilke aktiviteter de har gjennomført/planlegger å gjennomføre for å oppfylle påseplikten i tilknytning til utarbeidelse og gjennomføring av PUD/PAD. Departementet har også, innenfor den veletablerte ansvarsfordelingen mellom myndighetene og selskapene, bedt Oljedirektoratet styrke sin oppfølging av selskapene også på dette området. Formålet er blant annet å bruke erfaringsdata for å redusere sannsynligheten for at feil i gjennomføringsfasen gjentas, og at det trekkes lærdom av prosjekter som har hatt en vellykket gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 282

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 27. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden informere om korleis styringsmåla for 2017 for psykisk helsevern blir følgt opp, og kva som er faktisk status per dags dato?»

Grunngjeving:

Styringsmåla for psykisk helsevern for 2017 er:

1. Det er høgare vekst innan psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling enn for somatisk helseteneste på regionnivå.
2. Talet på tvangsinnleggingar er redusert - i samarbeid med kommunane, samanlikna med 2016.
3. Talet på pasientar i døgnbehandling som har minst eitt tvangsmiddelvedtak, er redusert.
4. Sikre færrast mulig avbrot i døgnbehandling for tverrfagleg, spesialisert rusbehandling.

Svar:

Gjennom oppdragsdokumentet stiller Helse- og omsorgsdepartementet midlene som Stortinget har bevilget gjennom budsjettbehandlingen til disposisjon for de regionale helseforetakene. Det er angitt mål og oppgaver i oppdragsdokumentet til hver av de fire regionale helseforetakene.

Det gjennomføres månedlige oppfølgingsmøter med de regionale helseforetakene. Dagsorden for disse møtene

tar blant annet utgangspunkt i styringsmålene i oppdragsdokumentene. Det varierer med hensyn til når resultatene for de ulike styringsmålene publiseres. Resultater per 2. tertial 2017 for flere av de målene representanten Toppe spør om, publiseres på helsenorge.no 30. november 2017. De regionale helseforetakene rapporterer i Årlig melding 2017 for hvordan de har fulgt opp oppdragsdokumentet og foretaksprotokollene. For øvrig viser jeg til at det redegjøres for status på målene i oppdragsdokumentene i de årlige budsjettproposisjonene til Stortinget, jf. status for målene i 2016 i del III i Prop. 1 S (2017-2018).

Jeg går nedenfor gjennom måloppnåelsen på regionsnivå for de enkelte målene som representanten Toppe spør om. Resultater på helseforetaksnivå eller sykehusnivå for de fleste av målene ligger på helsenorge.no. Data om tvangsinnleggelser og tvangsmiddelbruk finnes foreløpig for perioden frem til og med 2016. Disse opplysningene er publisert på www.helsenorge.no. Hovedtallene for 2016 og 2015 gjengis nedenfor jf. representantens spørsmål nr. 2 og 3.

1. Dette er tatt opp med de regionale helseforetakene både i foretaksmøter og i oppfølgingsmøter departementet har hatt med de regionale helseforetakene. Her fremgår det at de regionale helseforetakene følger dette opp, men det vil først i mars 2018 (årlig melding) foreligge informasjon om hvorvidt målene i denne prioriteringsregelen blir oppfylt for 2017.
2. Antall tvangsinnleggelser var 7926 totalt i landet i 2016 (7639 i 2015). Tallene for 2017 vil foreligge i mars 2018 (årlig melding og helsenorge.no).
3. Tallene for tvangsmiddelbruk (antall pasienter med vedtak om tvangsmiddel) var for hele landet 1874 i 2016 (1686 i 2015). Tallene for 2017 vil foreligge i mars 2018 (årlig melding og helsenorge.no).
4. Også dette målet vil de regionale helseforetakene rapportere på i årlig melding for 2017, som vil foreligge i mars 2018.

Med bakgrunn i at styringsmålene om redusert tvang ikke ble nådd i 2016, har departementet videreført en særskilt oppfølging av dette området i styringsdialogen med regionale helseforetak, med utgangspunkt i deres rapportering i årlig melding og publiserte tall fra Helsedirektoratet på helsenorge.no. For nærmere redegjørelse om hvordan helseregionene jobber med saken, viser jeg til mitt svar datert 31. oktober d.å. på skriftlig spørsmål nr. 101 fra Tellef Inge Mørland (A).

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 27. november 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden informere om spesialisthelsetenesta sine styringsmål for somatiske tenester for 2017 blir innfridd, og kva er faktagrunnlaget per i dag?»

Grunngjeving:

Følgjande styringsmål er gitt:

Gjennomsnittlig ventetid skal reduserast i alle helseregionar samanlikna med 2016, og alle skal være under 60 dagar i alle regionar.

Ingen fristbrot.

Andelen nye kreftpasientar i pakkeforløp skal vere minst 70 prosent.

Variasjon i effektivitet og kapasitetsutnytting mellom sjukehusa er redusert.

Andelen sjukehusinfeksjonar skal vere mindre enn i 2016.

Minst 20 prosent av pasientane med hjerneinfarkt får trombolysebehandling innan 40 minutt etter innlegging.

Minst 30 prosent av dialysepasientane får heimedialyse.

30 prosent reduksjon i forbruk av breispektra antibiotia i sjukehus i 2020 samanlikna med 2012.

Svar:

Gjennom oppdragsdokumentet stiller Helse- og omsorgsdepartementet midlene som Stortinget har bevilget gjennom budsjettbehandlingen til disposisjon for de regionale helseforetakene. Det er angitt mål og oppgaver i oppdragsdokumentet til hver av de fire regionale helseforetakene.

Det gjennomføres månedlige oppfølgingsmøter med de regionale helseforetakene. Dagsorden for disse møtene tar blant annet utgangspunkt i styringsmålene i oppdragsdokumentene. Det varierer med hensyn til når resultatene for de ulike styringsmålene publiseres. Resultater per 2. tertial 2017 for flere av de målene representanten Toppe spør om, publiseres på helsenorge.no 30. november 2017. De regionale helseforetakene rapporterer i Årlig melding 2017 for hvordan de har fulgt opp oppdragsdokumentet og foretaksprotokollene. For øvrig viser jeg til at det redegjøres for status på målene i oppdragsdokumentene i de årlige budsjettproposisjonene til Stortinget, jf. status for målene i 2016 i del III i Prop. 1 S (2017-2018).

Jeg går nedenfor gjennom måloppnåelsen på regionsnivå for de enkelte målene som representanten Toppe spør om. Resultater på helseforetaksnivå eller sykehusnivå for de fleste av målene ligger på helsenorge.no.

Gjennomsnittlig ventetid skal reduseres i alle regioner sammenliknet med 2016. Gjennomsnittlig ventetid skal være under 60 dager i alle regioner

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig ventetid i antall dager per region for første og andre tertial 2017. Tall i parentes angir gjennomsnittlig ventetid i samme periode i 2016. Tallene per første og andre tertial tilsier at helseregionene både reduserer ventetidene sammenliknet med 2016, samt at gjennomsnittet kan se ut til å bli under 60 dager. Vi må imidlertid avvente resultatene for hele året før vi kan konkludere. Foreløpige tall for september og oktober 2017 antyder at gjennomsnittlig ventetid er om lag lik som i samme måneder 2016.

	1. tertial 2017	2. tertial 2017
Helse Sør-Øst	55 (61)	57 (57)
Helse Vest	58 (62)	61 (61)
Helse Midt-Norge	54 (59)	57 (56)
Helse Nord	57 (70)	58 (65)
Nasjonalt	56 (62)	58 (59)

Ingen fristbrudd

Tabellen nedenfor viser andel fristbrudd i pst. per region for første og andre tertial 2017. Som det framgår av tallene har det vært en økning i andelen fristbrudd fra første til andre tertial 2017. Departementet har rettet oppmerksomhet mot dette i oppfølgingsmøter med de regionale helseforetakene. Mitt inntrykk er at helseregionene har god oversikt over fristbruddene, og at det iverksettes tiltak der hvor en ser at det er utfordringer. Jeg vil også minne om at det har vært en stor nedgang i andelen fristbrudd de siste årene, fra 6,3 pst. i 2013, til 1,4 pst. i 2016 på nasjonalt nivå.

	1. tertial 2017	2. tertial 2017
Helse Sør-Øst	1,2	1,9
Helse Vest	0,6	3,8
Helse Midt-Norge	1,0	2,1
Helse Nord	1,6	2,6
Nasjonalt	1,5	2,5

Andel nye kreftpasienter som inngår i et pakkeforløp skal være minst 70 pst.

Alle de regionale helseforetakene nådde i første tertial 2017 målet for 24 organspesifikke kreftformer. Helse Vest hadde høyest måloppnåelse med 86 pst. samlet sett for sine helseforetak. Helse Nord hadde en måloppnåelse på 80,6 pst., Helse Midt-Norge 79,5 pst. og Helse Sør-Øst 74,4 pst.

Redusere variasjonen i effektivitet og kapasitetsutnyttelse mellom sykehusene, jf. andre oppgaver

Arbeidet med å redusere variasjon i effektivitet og kapasitetsutnyttelse mellom sykehus er et langsiktig arbeid. Som det framgår av oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2017 skal det gis styringsmessig prioritet til oppfølging av forskjeller i kapasitetsutnyttelse og effektivitet på tvers av sykehus målt ved flere indikatorer. Det er også gitt et utredningsoppdrag om dette.

Resultater på flere av indikatorene nevnt over er publisert på nasjonalt nivå for første gang i 2017. Et eksempel på dette er indikatoren passert planlagt tid, som viser andelen pasientkontakter som er forsinket i forhold til det planlagte tidspunktet. Dette gjelder for alle pasienter, både nyhenviste og de som er i et forløp. Resultater fra første og andre tertial 2017 framgår av tabellen nedenfor. På

grunn av sesongvariasjoner bør tallet sammenlignes med samme tertial året før. Det er ikke satt et måltall for denne indikatoren i 2017 siden dette er første året den publiseres.

	1. tertial 2017	2. tertial 2017
Helse Sør-Øst	8,6	8,8
Helse Vest	9,1	9,4
Helse Midt-Norge	10,4	11,3
Helse Nord	14,0	13,4
Nasjonalt	9,5	9,7

Andelen sykehusinfeksjoner skal være mindre enn i 2016

Forekomst av helsetjenesteassosierte infeksjoner på sykehus måles to ganger årlig. Resultatet per mai 2017 skal etter planen publiseres på helsenorge.no 30. november 2017

Andel pasienter med hjerneinfarkt som er trombolysebehandlet, og får denne behandlingen innen 40 minutter etter innleggelse

Ved en inkurie ble det satt feil mål i oppdragsdokumentet for 2017. Feilen ble rettet opp i revidert oppdragsdokument av 28. juni 2017, og ordlyden i indikatoren ble endret slik at den er i tråd med ordlyden på helsenorge.no. Riktig mål er minst 50 pst. Det finnes foreløpig kun resultater for 2015 på helsenorge.no. På landsbasis i 2015 fikk 59,4 pst. trombolysebehandling innen 40 minutter etter innleggelse. Alle helseregionene nådde målet i 2015, bortsett fra Helse Midt-Norge der andelen er 44,6 pst.

Andel dialysepasienter som får hjemmedialyse skal være minst 30 pst.

Dette er en ny kvalitetsindikator. Det tas sikte på å publisere de første resultatene på helsenorge.no 30. november 2017.

30 pst. reduksjon i samlet forbruk av bredspektrede antibiotika i norske sykehus i 2020 sammenliknet med 2012

Forbruket av de fem mest brukte bredspektrede antibiotikaene er i perioden 2012 til 2016 totalt redusert med 4,9 pst. Det er variasjon i reduksjonen mellom regionene. Reduksjonen er minst i Helse Midt-Norge med -1,3 pst. og størst i Helse Nord med -11,3 pst. I 2017 foreligger det tall for første tertial 2017. Forbruket viser en ytterligere reduksjon, nærmere bestemt at det i perioden 2012 til første tertial 2017 totalt er en redusert bruk på 14,7 pst. Alle de fire regionene har positiv utvikling siste år, dvs. et lavere forbruk per første tertial 2017 sammenliknet med året 2016. Det er størst reduksjon siste år for Helse Vest og Helse Nord, mens Helse Sør-Øst har minst reduksjon.

For at bruken skal nå målsetningen om en 30 pst. reduksjon innen 2020 må bruken betydelig mer ned. Det antas at etablering av antibiotikastyringsprogram i alle helseforetak vil bidra til å redusere bruken ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 284

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre

Besvart 22. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Hvordan vil regjeringen bidra til å øke rekrutteringen og tilgangen til kompetent arbeidskraft for sjømatnæringen, og hvordan vurderer regjeringen ønsket om å etablere en landsdekkende linje innenfor sjømat på videregående skole-nivå?»

Begrunnelse:

Norges største naturressurser finner vi i kyst- og havområdene. Det marine- og det maritime næringslivet utgjør sammen med offshorevirksomheten og leverandørindustrien våre mest komplette næringsklynger. Hvis vi skal nå målene om større verdiskaping og en mer bærekraftig utnyttelse av havet, er det grunnleggende med høy kompetanse og rekruttering til utdanning og forskning innen marine, maritime og teknologiske fag. Norge bør derfor ha attraktive utdanningstilbud innenfor alle havnæringer, både innenfor videregående skole og høyskole- og universitetsnivå.

Det tas flere interessante initiativer lokalt og regionalt for satsing på kompetanse i sjømatnæringen. Ett eksempel er Vardø videregående skole, som ønsker etablering av en landslinje for sjømat som et tiltak for å øke rekrutteringen og tilgangen til kompetent arbeidskraft for sjømatnæringen. Finnmark Fylkeskommune har tidligere i år sendt Kunnskapsdepartementet en søknad om godkjenning av dette.

Svar:

Havnæringene trenger flere ansatte med realfag og teknologikompetanse. Regjeringen har gjennomført flere tiltak for å styrke realfag og tekniske fag, og har blant annet lagt frem en realfagsstrategi som skal bidra til at flere elever skal gå ut av grunnopplæringen med gode kunnskaper og ferdigheter i realfag. Gjennom yrkesfagsløftet legger regjeringen til rette for flere lærlingplasser og flere tilpassede utdanningsløp. Det har vært en full gjennomgang av tilbudsstrukturen på yrkesfag. Forslag til endringer har vært på høring og vurderes nå i departementet. Målsettingen er å sikre bedre relevans for kompetansebehovene i arbeidslivet.

Fagskolene er viktige for havbaserte næringer. Maritime og tekniske fag er store fagområder målt i antall studenter. Regjeringen la høsten 2016 frem en melding til Stortinget om fagskoleutdanning, Meld.St.9 (2016–2017) «Fagfolk for fremtiden». Regjeringen vil styrke kvaliteten og relevansen i fagskolesektoren i tråd med stortingsmeldingen. Fagskolene må være tett koblet til arbeidslivet for å sikre at utdanningene har god relevans for de ofte sammensatte behovene i arbeidsmarkedet.

Universitets- og høyskolesektoren har utviklet varierte studietilbud tilpasset havnæringenes behov. Flere institusjoner har bachelor- og mastertilbud som er spisset spesifikt mot havrelaterte næringer. For maritim sektor er det fra 2017 i tillegg etablert et tverrinstitusjonelt doktorgradstilbud innen nautiske operasjoner. Regjeringen vil fortsette å prioritere forskning og utdanning relatert til havet i arbeidet med langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Det finnes flere fagopplæringstilbud rettet mot sjømatnæringen på videregående skole-nivå. Det finnes en egen fagopplæring for sjømatproduksjon. Det finnes også egne fagopplæringstilbud rettet mot akvakultur og fiske og fangst. I tillegg finnes det en fagopplæring for industriell matproduksjon. Disse tilbudene gir bedriftene innenfor sjømatnæringen mulighet til å rekruttere nye fagarbeidere gjennom lærlingordningen. I tillegg er det en del ansatte i næringen som tar fagbrev innenfor disse lærefagene som praksiskandidat. Lærefagene brukes på den måten til kompetanseheving av ansatte innenfor sjømatnæringen.

Landslinje eller landsdekkende tilbud innenfor sjømat

For at lokalt arbeidsliv skal kunne rekruttere lærlinger er det behov for skoletilbud regionalt. Ifølge fylkeskommunenes nettsted www.vilbli.no er det i skoleåret 2017/2018 til sammen seks skoler i de tre nordligste fylkene som har relevant skoletilbud for dem som ønsker å utdanne seg innenfor sjømatproduksjon. For akvakultur er det til sammen fem skoler som har relevant Vg2-tilbud. Når det gjelder fiske og fangst er det også fem skoler i de nordligste fylkene som tilbyr relevant Vg2-tilbud i skoleåret 2017/2018.

Ved eventuell etablering av nye linjer må det vurderes om det er etterspørsel etter utdanningstilbudet. En av grunnene til at staten i noen tilfeller etablerer en landslinje er at det ikke finnes lokale skoletilbud innenfor et fagområde. I dette tilfellet er det etter min vurdering fylkeskommunale tilbud som sjømatnæringen kan samarbeide med.

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018, kap. 225, post 60 Tilskott til landslinjer er det ikke foreslått å bevilge midler til opprettelse av en landslinje i Vardø. Avgjørelsen inngår som en del av prioriteringene i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet. Endelig vedtak og svar på søknaden vil sendes etter at Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2018.

Tabell: Læreplasser

Tabellen nedenfor viser antall årlige lærekontrakter innenfor lærefagene sjømatproduksjon, fiske og fangst, og akvakultur de siste tre årene. Tallene viser hvor mange lærlinger som er i sitt første år som lærling per 1. oktober.

Lærefag	2014	2015	2016
Sjømatproduksjon	1	8	3
Fiske og fangst	115	109	95
Akvakulturfaget	129	158	167

SPØRSMÅL NR. 285

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik
Besvart 22. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når vil regjeringen legge frem utredningen om hvordan staten best mulig kan legge til rette for en permanent løsning for småflyaktiviteten på Østlandet, og når vil regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området i tråd med hva en samlet stortingskomité ba om i Innst. 405 S (2016 – 2017)?»

Begrunnelse:

Det norske allmennflymiljøet, med majoriteten av sin aktivitet på Østlandet, befinner seg i en utfordrende situasjon.

På Kjeller flyplass er det strenge restriksjoner for aktivitet, som for eksempel at det ikke tillates landingstrening. Samtidig har Rygge flyplass, som allmennflymiljøet viser til har utmerkede fasiliteter – per november 2017 vært stengt for allmennflymiljøet i over ett år. Parallelt jobber Norges Luftsportforbund for et nytt anlegg i Sørum kommune, men der flere instanser i høringsuttalelser til det vedtatte planprogram, etterlyser en grundigere drøfting av tiltakets lokalisering i et nasjonalt og regionalt perspektiv.

Bakgrunnen for situasjonen kan spores tilbake til nedleggelsen av Fornebu flyplass i 1998. Gjennom nedleggingen av Fornebu og etableringen av Gardermoen mistet allmennflymiljøet begge de to flyplassene som tilholdssteder. I forbindelse med utbyggingen og finansieringen av Gardermoen som hovedflyplass for hovedstadsområdet, ble det forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området, jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992). Etter at daværende Luftfartsverket mislyktes i dette arbeidet endte Kjeller flyplass, nærmest over natten, opp som løsningen for allmennflymiljøet. Nå er denne flyplassen sterkt truet av å bli utbygd for andre formål, etter at regjeringen vedtok nedleggelse av den militære virksomheten ved Kjeller flyplassen innen 2023. I langtidsplan for forsvarssektoren skriver regjeringen selv at «(...) en nedleggelse av Kjeller som flyplass vil det bli behov for å finne alternativer for denne aktiviteten», jf. St.prp. nr. 150 (2015–2016).

I forbindelse med behandling av representantforslag om Kjeller flyplass fra Sp-representantene Arnstad, Navarsete og Sjelmo Nordås, uttalte en samlet utenriks- og forsvarskomité følgende (Innst. 405 S (2016–2017)):

«Komiteen vil vise til at Kjeller i dag står for en tredjedel av den totale småflyvirksomheten i Norge. Komiteen viser videre til at statsråden i sitt brev understreker at rullebanen på Kjeller vil være tilgjengelig for småflymiljøet i regionen inntil utgangen av 2023, etter en gradvis nedbygging av forsvarsvirksomheten. Komiteen vil også vise til Innst. S. nr. 1 (1992–1993), jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992), om utbygging og finansiering av hovedflyplass for hovedstadsområdet, der det ble forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området. Dette etter at småflyene og småflymiljøet i regionen måtte forlate Fornebu. Komiteen vil på denne bakgrunn be regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området.»

I august 2017 lanserte regjeringen «Strategi for småflyvirksomheten i Norge» hvor det blant annet heter at «regjeringen vil gjennomføre en utredning om hvordan staten best mulig kan legge til rette for en permanent løsning for småflyaktiviteten på Østlandet (...)». Allmennflymiljøet, som i 20 år har ventet på en permanent løsning for deres virksomhet i Oslo-området, har nå et stort og velbegrunnet behov for en avklaring om en langsiktig og forutsigbar løsning. Med bakgrunn i dette, og de klare føringer som Stortinget har gitt, bes det om en tidsplan for dette arbeidet, som inkluderer svar på når den varslede utredningen kan forventes å foreligge og når en endelig avklaring vil skje.

Svar:

august 2017 la Samferdselsdepartementet frem en strategi for småflyvirksomheten i Norge, som belyser utfordringer som småflyvirksomheten står overfor blant annet når det gjelder tilgangen til flyplasser i Østlandsområdet. Det går blant annet frem av strategien at det er viktig for regjeringen å finne en permanent løsning for tilgangen til flyplasser for småfly-aktiviteten på Østlandsområdet, særlig som følge av nedleggingen av sivil flyplassdrift på Moss lufthavn, Rygge, i 2016 og usikkerheten rundt fremtidig flyplassdrift på Kjeller. Samtidig arbeider Norges luftsportforbund med å utrede mulighetene for å anlegge en ny småflyplass i Sørum kommune i Akershus som, dersom den får lokalpolitisk tilslutning, kan bli et samlende senter for allmennflyging og luftsport på Østlandet og dermed en løsning for småflyaktiviteten.

Samferdselsdepartementet vil gjennomføre en utredning av hvordan staten best mulig kan legge til rette for en permanent løsning for småflyaktiviteten på Østlandet i løpet av 2018. Utredningen vil etter planen både omfatte alternative løsninger på Kjeller og Rygge, og nye anlegg som en ny småflyplass på Sørum. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når utredningen er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold
Besvart 23. november 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«EØS-tilsynet ESA leverte nylig en uttalelse til Norge om at vi bryter EØS-reglene ved ikke å gi fedre selvstendig uttaksrett.

Skal Norge fortsette å bryte disse helt elementære likebehandlingsreglene?»

Begrunnelse:

I så fall etterspør jeg en begrunnelse fra statsråden.

KrF har flere ganger lagt inn selvstendig uttaksrett for far i våre alternative budsjett. Dette handler om at KrF som familieparti ønsker å prioritere barns beste og familiers valgfrihet. Vi vet at den beste starten på livet får barn gjennom trygg tilknytning til både mor og far.

Det fremstår i tillegg dypt urettferdig at pappaers rett til å få noen dyrebare uker sammen med sine minste skal hvile på mors yrkesaktivitet før fødsel. At ESA gjentatte ganger har påpekt at denne urettferdigheten også bryter med EØS-reglene bekrefter KrFs posisjon i denne saken.

Svar:

Vi har en meget raus og god foreldrepengeordning i Norge, som gjør det mulig for foreldre å være hjemme med barnet i barnets første leveår. Jeg registrerer at ESA mener at foreldrepengeordningen er i strid med likestillingsdirektivet, fordi det stilles ulike krav til mødre og fedre ved uttak og beregning av foreldrepenger. Dette gjelder blant annet kravet om at mor må være i aktivitet, for eksempel arbeid eller heltidsstudier, for at far skal få rett til å ta ut foreldrepenger. Aktivitetskravet er ment å bidra til at far har hovedansvaret for barnet når han tar ut foreldrepenger, og gi et insentiv til mor om å komme tilbake i arbeidslivet eller studier. Formålet har med andre ord vært å bidra til likestilling både hjemme og i arbeidslivet. Jeg mener landene må ha et handlingsrom til å velge nasjonale løsninger, i tråd med den til enhver tid gjeldende familiepolitikken. Hvilke krav som skal være oppfylt for å motta en ytelse, vil også ha stor innvirkning på budsjettet. Å avvikle aktivitetskravet er noe ingen regjering har prioritert i sine statsbudsjetter. Foreløpige beregninger viser at dersom aktivitetskravet fjernes, vil den årlige merkostnaden være på om lag 600 millioner kroner når regelendringen får full effekt. Når fedrekvoten etter planen økes til 14 uker fra 1. juli 2018, antas det at den årlige merkostnaden vil bli på om lag 800 millioner kroner. Kostnadsanslagene er imidlertid usikre fordi vi ikke vet hvordan foreldre vil tilpasse seg en eventuell regelendring. Jeg vil nå se nærmere på hvordan ESAs grunngitte uttalelse skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Morten Stordalen
Besvart 24. november 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«I hvilken grad mener statsråden at dyrevelferdsloven § 30 kan benyttes som hjemmel for å vedta avvikling av dyrehold og hvordan mener statsråden forholdet mellom dyrevelferdsloven § 30 og § 33 skal forstås for både å sikre dyrs levekår og eiers rettssikkerhet, og i tilfellet statsråden mener § 30 hjemler vedtak om avvikling av dyrehold, bør vilkårene for slikt inngripende vedtak følge mønsteret i vilkårene for vedtak om forbud mot aktivitet i § 33?»

Begrunnelse:

Det er viktig å sikre at dyr holdes i forsvarlig miljø og at deres velferd ivaretas på en god måte i henhold til Stortingets uttrykte vilje gjennom dyrevelferdsloven. Samtidig skal eiers rettssikkerhet ivaretas i samsvar med lovens forutsetning og forvaltningsrettslige prinsipper for øvrig.

Dyrevelferdsloven § 30, første ledd lyder:

«Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.»

Bestemmelsen omhandler Mattilsynets hjemmel til å gjennomføre tilsyn og til å vedta pålegg rettet mot dyreeier for å sikre at dyreholdet er innenfor de krav som er satt i loven.

Dyrevelferdsloven har en egen bestemmelse i § 33, første ledd som hjemler forbud mot dyrehold med svært strenge vilkår. Den lyder:

"Den som unnlater å etterkomme vesentlige pålegg eller grovt eller gjentatte ganger overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, kan av Mattilsynet ilegges nødvendige forbud mot aktiviteter omfattet av denne loven. Forbudet kan gjelde alle eller noen arter, en eller flere aktiviteter, for en viss periode eller inntil videre."

Når en i § 30 peker på at Mattilsynet kan fatte nødvendige vedtak for å "sikre etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov" kan det ligge en forutsetning i at det fortsatt skal være dyrehold etter at vedtakene er fattet. Uten dyrehold er det neppe mulig å hevde at det foreligger plikt til å etterleve loven som omhandler dyrehold. Dersom bestemmelsen etter statsrådens mening hjemler avvikling av dyrehold vil en komme i den situasjon at Mattilsynet den ene dagen krever ett konkret dyrehold avviklet, mens eier kan gjenopprette et tilsvarende dyrehold påfølgende dag, bare med andre dyr. Dette fremstår som en noe oppkonstruert løsning som det er vanskelig å finne holdepunkter for i forarbeidene.

I de tilfellene Mattilsynet mener det ikke er forsvarlig at eier holder konkrete dyr, fremstår det som mer nærliggende å bruke § 33 som grunnlag og at det er lovens system. Det vil også best ivareta dyrenes velferd og eiers rettssikkerhet.

Svar:

Det er ingen tvil om at dyrevelferdslova § 30 har heimel til å vedta ei avvikling av dyrehald. Sjølv om det ikkje er presisert i lovteksten, gir regelen grunnlag for avvikling. Den einaste avgrensinga er at alle vedtak som Mattilsynet fattar, må vere forholdsmessige og ikkje vere meir inngripande enn det som er naudsynt for å ivareta formålet til lova.

I forvaltningspraksisen til Mattilsynet, blir avvikling av dyrehald, heilt eller delvis, nytta i to ulike høve. Det eine er når det har oppstått ein akutt situasjon, og det er naudsynt å gjennomføre tiltaka raskt, mellom anna der kor dyr er sterkt avmagra. Andre tilfelle kan vere når ein dyreeigar verken kan eller vil gjennomføre naudsynte vedtak for å utbetre tilhøve som er i strid med lova og der andre verkemiddel som til dømes tvangsbot, ikkje fører fram. Har ein dyreeigar til dømes ikkje god nok plass til alle dyra, kan han bli pålagt å redusere talet på dyr til den plassen han har.

Når det gjeld § 33, er dette eit nytt verkemiddel Mattilsynet fekk med den nye lova. Tidlegare var det berre domstolane som kunne fatte vedtak om aktivitetsforbod. I motsetnad til vedtak etter § 30, kan aktivitetsforbod etter § 33 berre nyttast dersom dyreeigar har unnlate å etterkomme vesentlege pålegg eller har brote lova grovt eller gjentekne gonger. Dette gjeld særleg i saker der det har vore ein lang tilsynshistorikk med fleire ulike lovbrot og ei vurdering syner at dyreeigar ikkje har evne til å utbetre dei ulovlege forholda. Vedtak om aktivitetsforbod kan berre treffast når det er vurdert å vere naudsynt for å hindra framtidige lovbrot. Aktivitetsforbod er ikkje straff, og det blir brukt for å ivareta velferda til dyra.

Spørsmålet om Mattilsynet skal bruke det eine eller det andre verkemiddelet, må alltid vere eit resultat av ei konkret vurdering, slik at både omsynet til dyrevelferda og rettssikkerheita til eigaren blir ivareteke.

Avvikling av dyrehald etter § 30 kan ha ei anna grunngjeving enn vedtak om forbod mot aktivitet, og vilkåra vil ikkje vere dei same som i § 33.

SPØRSMÅL NR. 288

Innlevert 16. november 2017 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 23. november 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å gjøre studentboliger til et eget arealformål i plan- og bygningsloven, og har statsråden vurdert andre tiltak for å effektivisere prosessen med å få tillatelse og starte byggingen av nye studentboliger?»

Begrunnelse:

Boligmarkedet for studenter er spesielt vanskelig. Studenter trenger gode og billige steder å bo mens de studerer. I dag medfører studenttilstrømmingen et særlig stort boligpress på de største byene. Boligpresset fører til at prisene i leiemarkedet blir svært høye, ofte langt over det studi-

estøtten er innrettet til å kunne dekke. Dette går ut over både studentene, men også i neste omgang andre som ønsker seg inn på leiemarkedet.

Som konsekvens av dette har det de siste årene blitt satt av mye ressurser til bygging av nye studentboliger. Samtidig har dette avdekket flere utfordringer med prosessene for å få tillatelse og starte bygging av nye studentboliger.

En særlig utfordring går ut på at det tar for lang tid i reguleringsarbeidet, da det i dagens lov- og bestemmelsesverk er mange unntak og ulike regler å forholde seg til.

En løsning, som blant annet Norges studentorganisasjon foreslår, er å gjøre studentboliger til et eget arealformål i plan- og bygningsloven, samt at studentboliger defineres som et særskilt tiltak i lov og forskrift. Dette er tiltak som klart vil bidra til at prosessene effektiviseres.

En annen mulig utfordring er at bygg som er tiltenkt til studentboliger omreguleres til andre formål i etterkant av oppføring. Undertegnede er bekymret for at denne adgangen også kan gjøre det attraktivt for aktører som til vanlig ikke bygger ut studentboliger å gjøre dette, med sikte på en omregulering på sikt.

For å sikre at man får bygget de svært nødvendige studentboligene må det etter undertegnedes mening endringer til i plan- og bygningsloven.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bygge flere studentboliger. Med bakgrunn i regjeringsplattformen har vi gjennomført et betydelig forenklingsarbeid for å få mer effektive planprosesser og raskere bygging, blant annet av studentboliger. Etter forslag fra regjeringen i Prop. 149 L (2015-2016) Endringer i plan- og bygningsloven, vedtok Stortinget i februar 2017 flere lovendringer som gir forenklinger og mer effektive planprosesser.

Regjeringen har gjennomført forenklinger i byggteknisk forskrift (TEK) for å gjøre det rimeligere å bygge boliger. Dette kommer også studentene til gode. Med TEK17 gjorde vi noen særlige forenklinger for studentboliger, i tillegg til de forenklingene som gjelder for alle boliger. Dette er forenklinger som var etterspurt av studentsamskipnadene. Samlet vil disse forenklingene kunne redusere byggekostnadene med ca. 100 000 kroner for hver enhet i studentboliger.

Det er spurt om jeg vil vurdere å gjøre studentboliger til eget arealformål i plan- og bygnings-loven. Jeg nevner at dette spørsmålet har vært tatt opp tidligere. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vært av den oppfatning at det er grunner som taler mot en slik endring. Blant annet må plan- og bygningslovens virkeområde endres. Bakgrunnen er at plan- og bygningsloven er rettet mot å regulere arealbruk og kvalitet på byggverk. Loven gir i dag ikke hjemmel til å regulere eierform. Loven gir således ikke hjemmel til å bestemme typer beboere eller hvem som skal bo i boliger. Denne grensen gjelder ikke bare for studentboliger, men også for eldreboliger, flyktningeboliger og lignende.

Det kan heller ikke legges til grunn at en lovendring nødvendigvis fører til at prosessene effektiviseres. Dagens system er fleksibelt, ved at etablering av studentboliger kan skje i områder avsatt til boligformål, og at studentboliger enkelt kan endres til andre typer boligformål dersom behovene endres. På det nåværende tidspunkt mener jeg det er gode grunner som taler for at innretningen og systemet i plan- og bygningsloven ikke bør endres slik at loven formål også skal styre typer beboere. Dette bør som i dag styres ved avtaler, konsesjoner, bevillinger og tilsvarende. Departementet arbeider imidlertid løpende med å vurdere om plan- og bygningsloven fungerer etter intensjonene, og om det finnes forbedringspunkter.

Det er spurt om jeg har vurdert andre tiltak for å effektivisere prosessen med å få tillatelse og starte byggingen av nye studentboliger. Jeg viser til at vi vil fortsette arbeidet med bedre og mer effektive planprosesser for bygging av blant annet nye studentboliger. Departementet tar sikte på å starte et utredningsarbeid i 2017 for å forenkle planprosessene knyttet til fortetting, transformasjon og eiendomsdanning. Hensikten med arbeidet er å få både planlegging og utbygging gjennomført raskere enn i dag. Dette vil også gjelde for studentboliger. I 2018 skal det sluttføres en evaluering av plan- og bygningsloven (EVAPLAN) i regi av Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR). Departementet vil følge opp evalueringen.

SPØRSMÅL NR. 289

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk
Besvart 22. november 2017 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«I Stortingets spørjetime 15.11.2017 lanserte statsministeren eit nytt uttrykk: «å sosionomisere». Det var litt vanskeleg å få tak i kva statsministeren eigentleg meinte, men det kunne virke som om meningsinnhaldet var at sosionomar unnskylder bort kriminalitet, dersom det er folk som har det vanskeleg som utfører kriminaliteten.

Kan statsministeren beskrive kva ho tror sosionomar gjer på jobb og kva hun legg i uttrykket å «sosionomisere»?»

Svar:

I spontanspørjetimen onsdag 15.11.2017 spurde representanten Trine Skei Grande om eg deler hennar uro for den auka ungdomskriminaliteten i bydel Gamle Oslo. Eg svara mellom anna at kvar gong eit område opplever ungdoms- eller gjengkriminalitet og meir organisert kriminalitet, må farelampene på. Politiet, skulane, helsestasjonane, kommunane og dei det gjeld må jobbe saman for å finne løysingane på problema.

Som ein del av dette gjer sosionomar eit viktig arbeid retta mot born, unge og deira familiar for å førebyggje, løyse og redusere sosiale problem.

Uttrykket eg nytta var lite gjennomtenkt. Eg har stor respekt for arbeidet sosionomar gjer, og skulle valt andre ord.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Nina Sandberg
Besvart 28. november 2017 av fungerende kunnskapsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at flere med fluktbakgrunn får dra nytte av kompletterende utdanning på lang sikt, og for at man på kort sikt kan tilby kompletterende utdanning for sykepleiere, lærere og ingeniører for kvalifiserte personer med utdanning utenfor EU/EØS og Sveits?»

Begrunnelse:

Antallet flyktninger som kommer til Norge er lavere enn i 2015, men det er grunn til å tro at antallet søkere til høyere utdanning som har fluktbakgrunn vil øke i årene som kommer.

Flere, blant andre Universitets- og høgskolerådet, har pekt på at norsk høyere utdanning ikke gir flyktninger og asylsøkere tilstrekkelige muligheter til å bygge på eksisterende utdanning. Selv om det er bred enighet om å holde fast på prinsipper om kvalitet, likebehandling og tilstrekkelige forkunnskaper, er det nødvendig og ønskelig å finne løsninger og utøve fleksibilitet der det er mulig.

I 2016 fikk Høyskolen i Oslo og Akershus (HiOA) og Norges teknisk naturvitenskapelige universitet midler til å tilby ettårige kompletterende utdanninger for personer med fluktbakgrunn, for lærere, sykepleiere og ingeniører.

HiOA ønsker å tilby ledige studieplasser til innvandrere uten fluktbakgrunn.

Departementet har avslått.

Arbeiderpartiet vurderer det som viktig både for enkeltmennesker og for samfunnet at innvandrere raskest mulig får omsatt sin kompetanse i arbeidslivet, ikke minst innen yrkesgrupper det er stort behov for i Norge.

Svar:

Målet med dagens kompletterende utdanninger er å gjøre veien inn i arbeidslivet kortere for flyktninger som kommer til Norge med utdanning fra hjemlandet. Det bidrar til bedre integrering og de får brukt kompetansen sin. Det er positivt både for flyktningene selv og for Norge.

Ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) tilbys det i dag kompletterende utdanninger for flyktninger med fullført sykepleier- eller lærerutdanning fra hjemlandet. Kompletterende utdanning for flyktninger innenfor realfag/teknologifag starter opp i løpet av vårsemesteret 2018 ved HiOA og ved Norges teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU).

For sykepleiere er det krav om autorisasjon og for lærere er det krav om godkjenning for yrkesutøvelse for å kunne arbeide som sykepleier eller lærer i Norge, når utdanningen er fra land utenfor EU/EØS og Sveits. For flyktninger med realfag/teknologiutdanning er det ikke krav om autorisasjon, men mange vil ha behov for å komplettere utdanningen med emner om blant annet norske forhold, for å bli mer attraktive i arbeidsmarkedet.

Jeg er enig i at vi skal finne løsninger der det er mulig. Departementet har derfor bedt HiOA og NTNU vurdere å søke om reduserte opptakskrav i norsk og engelsk for sine kompletterende utdanninger. For kompletterende utdanninger for lærere og realfag/teknologi har HiOA søkt om og fått innvilget forsøk med reduserte norsk- og engelskkrav ved opptak. Studentene vil likevel ikke få karakterutskrift fra HiOA før språkferdigheter som normalt kreves til norsk høyere utdanning kan dokumenteres. HiOA har ikke søkt om reduserte norskkrav ved opptak til kompletterende utdanning for sykepleiere.

Per i dag er det nok studieplasser til å dekke behovet utdanningene er utviklet for. Jeg vil vurdere økning i studieplasser dersom det skulle bli aktuelt.

Tilbudene om kompletterende utdanning er et resultat av arbeidet som ble startet etter det store antallet asylsøkere som kom i 2015. Da kompletterende utdanning for lærere og sykepleiere ble lyst ut våren 2017, ble det klart at det ikke var nok kvalifiserte søkere. For å få testet ut konseptet, åpnet departementet derfor for å gjennomføre en pilot hvor man utvidet målgruppen slik at alle innvandrergrupper kunne søke. Resultatet av opptaket høsten 2017 til kompletterende utdanning for lærere er to med dokumentert fluktbakgrunn og to som ikke har dokumentert slik bakgrunn. På kompletterende utdanning for sykepleiere har alle annen innvandrerbakgrunn enn flukt.

Dersom tilbudet om kompletterende utdanning til alle innvandrergrupper skal gjøres permanent, må Stortingets forutsetninger for bevilgningen av de ettårige studieplassene (60 studiepoeng) til kompletterende utdanning for flyktninger endres til å gjelde alle innvandrergrupper.

Det vil kunne være bra for den enkelte og for samfunnet å tilby kompletterende utdanning for personer med utdanning utenfor EU/EØS og Sveits. Samtidig er det en del andre forhold som må vurderes, blant annet hvordan vi håndterer norske studenter med en grad fra utlandet og som har behov for tilleggsutdanning for å få autorisasjon/yrkesgodkjening i Norge. Det er heller ikke sikkert at det er mulig å gjøre dette for alle typer utenlandske utdanninger fordi internasjonale forpliktelser kan spille inn på enkelte fagfelt. En slik vurdering må også gjøres i samråd med gjeldende fagdepartement for sektorene det utdannes til. Det må også vurderes hvilke konsekvenser det kan få om norske ordninger er gunstigere enn ordninger i andre land.

På kort sikt vil jeg ta initiativ til en utredning om samfunnsmessige, internasjonale og økonomiske konsekvenser ved å åpne for kompletterende utdanning for andre grupper enn de med fluktbakgrunn. Denne utredningen må gjøres i samarbeid mellom fagdepartementer, utdanningsinstitusjonene og andre relevante aktører.

SPØRSMÅL NR. 291

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 23. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Mener samferdselsministeren at en reduksjon i antall stoppesteder fra 5 til kun et stoppested på Sørlandsbanen gjennom Telemark er tilfredsstillende?»

Begrunnelse:

Flere kilder melder nå at det i anbudsdokumentene som er grunnlag for at private skal gi anbud på transport på Sørlandsbanen, er det kun lagt inn et stoppested gjennom Telemark. I dag stopper de fleste tog på Neslandsvatn og i Lunde, alle avganger stopper i Drangedal, Bø og på Nordagutu, noe som gjør at Sørlandsbanen er et godt

transporttilbud for innbyggere i store deler av distrikts-Telemark.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Terje Aasland er nok basert på en misforståelse. Det er ikke lagt opp til noen reduksjoner i antall stopp i Telemark i forhold dagens ruteopplegg. Ny togoperatør skal fra trafikkstart til ruteendring desember 2020 betjene Sørlandsbanen med et rutetilbud og transportkapasitet i henhold til tilsvarende ruteplan som i dag. Det innebærer stopp for alle tog i Bø. For de øvrige stasjonene, Nordagutu, Lunde, Drangedal og Neslandsvatn, vil det fortsatt være stopp ved behov på de fleste avgangene. Dette framgår av dagens rutetabell. Tilsvarende krav er satt opp for den resterende avtaleperioden. Togoperatøren må selv gjøre bestilling av ruteleier fra Bane NOR, etter de samme krav som gjelder i avtalen med NSB i dag. Det innebærer at togoperatøren har krav om å betjene alle stasjonene, men selv kan velge å tilpasse stoppstrukturen ved at enkelte tog kun stopper ved behov, eller at det er enkelte avganger som ikke stopper på alle stasjoner osv. NSB velger i dag å stoppe på disse stasjonene på grunn av det markedsmessige behovet de ser. Det regner vi også med at en ny operatør vil gjøre. Det er ikke snakk om at disse stasjonene ikke skal betjenes. Jernbanedirektoratet har opplyst at de, på bakgrunn av at det er oppstått usikkerhet om tolkningen av formuleringene i konkurransegrunnlaget, vil gjøre en presisering og tydeliggjøring av kravene til betjening av stasjoner i en senere oppdatering av konkurransegrunnlaget.

SPØRSMÅL NR. 292

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad
Besvart 24. november 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Mattilsynet har for første gang funnet to alvorlige virus som rammer jordbærplanter. Ingen av virusene har tidligere vært påvist i Norge, og begge ble funnet i bærfelt med importerte planter. Dette er et konkret resultat av regjeringens liberalisering av import.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i skadene av egen politikk?»

Svar:

Arbeidet med å liberalisere regelverket for import av planter til frukt- og bærproduksjon starta allereie under den raudgrønne regjeringa. Vinteren 2012/2013 vart det gjeve dispensasjon for import av plantemateriale av kjernefrukt (eple- og pæretre).

I 2012 var det òg eit stort engasjement frå deler av næringa for å opne opp for import av produksjonsklare jordbærplanter. Mange hevda at dette var avgjerande for lønnsemda. Landbruks- og matdepartementet som hadde statsråd frå Senterpartiet på denne tida, fekk ei rekkje førespurnader om dette. Mattilsynet gjorde ein samfunnsøkonomisk analyse som synte at det ville vere lønsamt å heve importforbodet mot jordbærplanter.

I ei nettmelding frå departementet 6. juni 2013 vart det varsla at Mattilsynet mellom anna på bakgrunn av denne kartlegginga, skulle vurdere om det var forsvarleg å anbefale å heve importforbodet. Endringsforskrifta som opna for import av jordbærplanter frå og med 1. januar 2015, var i tråd med Mattilsynet si tilråding.

Liberaliseringa som representanten Pollestad viser til, var altså godt i gang medan Senterpartiet hadde landbruks- og matministeren.

Politikk handlar i stor grad om å vege ulike alternativ opp mot kvarandre. Import kan auke risikoen for å få inn smittestoff og andre skadegjerarar, men det betyr ikkje at vi i Noreg kan isolere oss fullstendig. Vi er avhengig av handel med andre land, både til konsumvarer og for innsatsfaktorar, som til dømes plantemateriell. I denne saka, har det vore viktig å sørgje for at produsentane får betre moglegheit til å produsere gode jordbær til den norske forbrukar, og for å lukkast med dette var det viktig å opne opp for import av jordbærplanter.

Næringa har i sin dialog med styresmaktane vore særs tydelege på at import av plantemateriale er viktig både for lønnsemda og framtida til eple- og jordbærproduksjonen i Noreg. Endringane i regelverket har gitt optimisme til næringa. Importplanter av jordbær har til dømes utvida sesongen for produksjon, både i forkant av sesongen og ut over hausten. Avlinga kan og i mange tilfelle vere høgare.

Det har vore ei veldig positiv utvikling for norsk frukt- og bærproduksjon dei siste åra. Frå 2013 til 2016 auka før-

stehandsverdien av frukt og bær frå norske produsentar med 33 pst. Men, importandelen er framleis høg, så her er det potensial for ytterlegare vekst.

Vi kan elles aldri heilgardere oss mot sjukdommar på planter. Import av plantemateriale kan auke risikoen for at skadegjerarar følgjer med på lasset, og det er kjent for både næringa, forvaltninga og politikarane. Det regelverket Mattilsynet forvaltar, skal redusere risikoen for introduksjon og spreiing av smitte. Mattilsynet har òg eit overvakings- og kontrollprogram for virus i jordbærplanter og tek stikkprøver i verksemder som har jordbærfelt med importerte planter.

Det er den einskilde produsenten som har ansvar for å hindre spreiing av virussmitte. Jordbærprodusentar kan gjere ei rekke tiltak både for å hindre spreiing av virus som allereie er i anlegget, og for å førebygge introduksjon av ny virussmitte. Det er mellom anna viktig å forsikre seg om at innkjøpte planter er friske og tilfredsstiller krava i regelverket. Det er ikkje ulovleg å produsere bær frå eit anlegg med slik smitte, men det er ikkje tillate å selje plantemateriale frå smitta anlegg.

Mattilsynet har lagt ut råd om tiltak for å hindre smittespreiing på heimesidene sine: https://www.mattilsynet.no/plantergyrking/planteskadegjorere/virusgiroiderlanter/funnvlvorligelantevirusordbaerplanter.28490

SPØRSMÅL NR. 293

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad
Besvart 24. november 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Det har vore ei rekke oppslag i media om bønder som vert hindra frå å utvikla garden av omsyn til fortidsminner.

Kva vil statsråden gjera for å gjera dette lettare både praktisk og økonomisk for den enkelte bonde?»

Svar:

Etter kulturminneloven § 4 er alle kulturminner fra før 1537 automatisk fredet. Det er forbudt å gjøre noe som kan skade eller ødelegge disse. Kulturvernmyndigheten kan gi tillatelse til inngrep i eller fjerning av et automatisk fredet kulturminne. Det kan settes vilkår om at det skal gjennomføres en arkeologisk undersøkelse. Kostnadene til en slik undersøkelse skal bæres av den som har fordelen av det. Kulturminneloven følger her det samme prinsippet som gjelder for andre miljøverdier, nemlig at den som forbruker eller skader et felles miljøgode er ansvarlig for kostnadene (forurenser betaler-prinsippet). Dette gjelder for bønder på samme måte som for andre næringsdrivende, privatpersoner og offentlige organer.

Kulturminner er et miljøgode som inngår i vår felles kulturarv, og som dessuten i mange tilfeller kan utvikles for å skape tilleggsnæringer og økonomisk utvikling. Dersom man har økonomisk fordel av å fjerne slike kulturminner, må vilkårene som stilles til en slik tillatelse innkalkuleres på samme måte som for andre pålegg og restriksjoner.

Imidlertid har mitt departement klare retningslinjer for gjennomføring og budsjettering av arkeologiske registeringer og utgravninger. I tillegg gjør kulturminneloven unntak for mindre, private tiltak og der det foreligger særlige grunner. Når det gjelder landbrukssektoren er det allerede unntaksbestemmelser for bygging av landbruksveier, ved drenering og for nydyrking. Jeg anser derfor at landbrukssektoren i dag langt på vei har vilkår som tar hensyn til dette området, sammenlignet med andre sektorer.

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes
Besvart 24. november 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Hvor langt har statsrådene kommet med å lage egen handlingsplan for å sikre de bevaringsverdige husdyrrasene og gi næringsaktører som satser på disse rasene, både forutsigbarhet og mulighet for lønnsom drift?»

Begrunnelse:

I Innst. 251 S (2016-2017) til regjeringens jordbruksmelding «Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon» (Meld. St. 11 (2016-2017)) ble følgende merknad gitt av en samlet komite:

> «Komiteen mener det må utarbeides en egen handlingsplan for å sikre de bevaringsverdige rasene og gi næringsaktører som satser på disse rasene, både forutsigbarhet og mulighet for lønnsom drift.»

En bevaringsverdig husdyrrase er en nasjonal rase definert som trua eller kritisk trua. I Norge har vi i dag 28 bevaringsverdige husdyrraser. Moderne foredlings- og produksjonsmetoder har økt landbrukets volumproduksjon dramatisk, samtidig som det genetiske mangfoldet er kraftig redusert. Mange av de nasjonale husdyrrasene som var vanlige fram til 1960-tallet er nå trua eller kritisk trua, hovedsakelig på grunn av liten populasjonsstørrelse eller få avlsdyr.

De nasjonale storfe- og småferasene er gjennom avl tilpassa det norske naturressursgrunnlaget. De kan utnytte mindre næringsrike områder og er tilpassa en mer ekstensiv produksjon, der fôrressursene i større grad hentes fra utmarka. Det er disse rasene som sammen med bonden har skapt ulike former for jordbruksland som enger, beitemarker og udyrket beiteland, som antas å gi et habitat til mer enn 740 utrydningstruede arter. Mindre beiting i utmark de siste tiårene har ført til gjengroing av en stor prosentandel av tidligere beitearealer. Det har hatt en negativ effekt på mangfoldet av urter, kløver og gressvekster, og de assosierte artene som er avhengige av åpne landskap. Den negative effekten dokumenteres ved at 24 % av alle trua arter finnes i kulturmark som er skapt av de gamle driftsformene der beiting er en viktig aktivitet2. Disse trua artene kan være grunnlaget for vår matproduksjon i framtida.

I en framtid med kraftig befolkningsøkning globalt, og ødeleggelse av matjord på grunn av klimaendringer, må alle land ta ansvar for å utnytte egne ressurser til å produsere mat. FNs organisasjon for mat og landbruk, FAO, anslår at matproduksjonen må øke med rundt 60 prosent innen 2050 for å møte den globale etterspørselsveksten. FNs klimapanel påpeker i sin femte hovedrapport fra 2014 at matproduksjonen, særlig i tropiske land, kan bli kraftig redusert på grunn av klimaendringer. De moderne husdyrrasene, som Norsk rødt fe og Norsk kvit sau, er basert på en driftsform med mindre beitebruk og mer bruk av kraftfôr enn tidligere. En stor del av kraftfôret er importert, og/eller produseres på land som kan brukes til å produsere mat til mennesker i stedet. Dessuten klarer de moderne rasene seg ofte dårligere i utmark, og beitebruk og marktrykk av tunge raser er mindre gunstig for mangfoldet enn de gamle rasene. For å sikre norsk selvforsyning i framtida, må vi ta vare på det biologiske mangfoldet, både i naturbeitemarker, slåttemarker og kystlyngheier, men også i våre egne husdyrraser. Det er derfor viktig å ha en plan for hvordan de bevaringsverdige husdyrrasene skal bevares, og å sikre næringsaktører som satser på disse rasene.

Svar:

Vi har ein handlingsplan for bevaringsverdige rasar, og vi har hatt rullerande handlingsplanar for bevaringsverdige husdyrrasar sidan 2008. I Norsk genressurssenter sin Handlingsplan for bevaringsverdige husdyrraser 2016 – 2019 er det laga mål og tiltak for å sikra bevaring og berekraftig bruk av dei nasjonale husdyrrasane. Departementet har gitt Norsk genressurssenter ved Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) i oppdrag å overvake og gje faglege råd om bevaring og berekraftig bruk av dei bevaringsverdige husdyra våre og dei samarbeider med bønder, aktuelle institusjonar og avlslag for kvar enkelt rase om å sikre populasjonane. Rullerande nasjonale handlingsplaner og statusrapporter som er utarbeida i samarbeid med andre land gjennom europeisk nettverk og FNs organisasjon for mat og jordbruk (FAO) er viktig for å målretta arbeidet. Arbeidet bidreg òg til fleire av FNs berekraftmål.

I grunngjevinga til spørsmålet er det teikna eit negativt bilete av situasjonen for dei omtalte husdyrrasane som eg meiner at det ikkje er grunnlag for. Vi har auka budsjetta og justert på ordningane og det ser vi resultat av. I jordbruksoppgjeret 2015 slo vi saman tilskot til bevaringsverdige husdyr på nasjonalt og regionalt nivå. Partane var samde om å utvide den nasjonale tilskotsordninga for bevaringsverdige storferaser til også å omfatte småfe og hest. Dette vart satt i verk frå søknadsåret i 2016 med fyrste utbetaling i 2017. I den felles nasjonale ordninga for bevaringsverdige husdyrraser gis det tilskot til eit større tal dyr enn tidlegare. Samstundes vart vilkår for å få tilskot til mjølkeku eller ammeku av bevaringsverdig storfe en-

dra, slik at kravet om kalving innan dei siste 15 månadane blei auka til 18 månadar. Dette fordi det av biologiske årsakar kan være naudsynt med fleire insemineringar før kyrne blir drektig. Det gis tilskot til mjølkeku, ammeku og okse som er registrert i Kuregisterert til Norsk Genressurssenter, av rasane sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkolle, vestlandsk fjordfe eller telemarkfe.

For småfe gis det tilskot til sau fødd føregåande år eller tidligare av rasane blæset, dala, fuglestadbrogete, gammelnorsk spæl, grå trønder, rygja og steigar, dersom sauen er registrert med låst rasekode i sauekontrollen. Kravet om registrering forventast å gje ein betre oversikt over bestandstala, noko som er viktig for bevaringsarbeidet. Det gis tilskot til ammegeit over 1 år av rasen kystgeit dersom individet er registrert med låst rasekode i Ammegeitkontrollen. For hest gis det tilskot til unghest av rasane dølahest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest, dersom dyret er stambokført. Frå 2016 –2018 auka vi budsjettet for ordninga frå 6 til 14 millionar kroner.

Ein viktig føresetnad for å sikre dei bevaringsverdige husdyrrasane er gode avlsråd og meir kunnskap om rasane. Over ordninga for Tilskott til genressurstiltak gjev Landbruksdirektoratet årleg støtte til avlstiltak og kunnskapsutvikling om rasane.

Eg er svært nøgd med at talet på avlsdyr innan trua husdyrrasar av storfe, sau, geit og hest i Noreg har auka alle dei siste 3 åra. Dei seks bevaringsverdige kurasane telemarksfe, sida trønderfe og nordlandsfe (STN), vestlandsk fjordfe, østlandsk raudkolle, vestlandsk raudkolle og dølafe har no fleire avlsdyr enn i 1990 da registreringane tok til. Både østlandsk raudkolle og telemarksfe er no ikkje lenger kritisk trua, som dei var for berre få år sidan.

På 1990 talet fanst det berre få rester av gammelnorsk spælsau som er etterkommer etter den gammelnorske sauen som har god ullkvalitet med stort fargemangfald. I dag er det 3000 vinterfora søyer og rasen er ikkje lenger rekna som trua.

Eg meiner at aktive raselag og fleire produsentar som satsar på spesialproduksjon av ull og kjøt har vore viktig for ei jamn auke i talet på dyr. Dei gamle norske husdyrrasane er etterspurde både av bønder og forbrukarar. Dei er vakre å sjå i landskapet, dei er gode landskapspleiarar og dei gir god mat. Fleire matekspertar skildrar kjøt av urfe som finfibra og mildt, men likevel med fyldig smak.

Eg fylgjer opp arbeidet med bevaringsverdige husdyrrasar og vil halde Stortinget orientert om utviklinga i arbeidet på høveleg måte.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth
Besvart 24. november 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at Troms og Finnmark får en likeverdig landbruksrådgivning som resten av landet etter at Norsk Landbruksrådgivning nå har sagt opp avtalen med Landbruk Nord, og hva er hans vurdering av fornuften i den nedbygging av Landbruk Nord som følger av at avtalen sies opp?»

Begrunnelse:

NLR får tildelt 88 millioner kroner over jordbruksavtalen og skal bruke pengene til å tilby en likeverdig Landbruksrådgivning over hele landet.

Landbruk Nord (LN) ble i mars 2017 godkjent som NLR sin regionale rådgivningsenhet for Troms og Finnmark. I slutten av september 2017 ble LN sagt opp med bortfall av rammetilskudd fra og med 1.1.2018. I praksis betyr det at NLR står uten et komplett rådgivningstilbud i Troms og Finnmark fra 1.1.2018.

Det nye fylket Troms og Finnmark har landets mest marginale landbruksproduksjon. LN ble med statlig finansiering fra det Nasjonale Veiledningsprosjektet etablert i 2006 som en samordnet rådgivnings- og tjenesteleverandør bygd opp av tidligere avløserlag og forsøksringer i Troms og Finnmark. I et område med lange avstander og relativt sett få gårdsbruk er samordnet tjenesteproduksjon et suksesskriterium og LN har i dag 540 gårdsbruk som medlemmer.

Styret i Landbruk Nord SA har i brev av 17.10.2017 Til LMD søkt om å få en andel av rammetilskuddet til NLR direkte utbetalt fra LMD. Bakgrunn er at Landbruk Nord er sagt opp av NLR og mister rammetilskudd fra 1.1.2018.

Svar:

Uavhengig rådgjeving i landbruket. NLR har regionale einingar i heile landet. NLR er eit fagleg bindeledd mellom landbruksforskinga og landbruket, og den verksemda NLR driv er viktig for å vidareutvikle god agronomi og auke kompetansen i næringa. Over jordbruksavtala blei det for 2017 avsett 84,5 mill. kroner til NLR, og for 2018 er det avsett 88,5 mill. kroner.

Som representanten påpeikar, fekk Landbruks- og matdepartementet 17. oktober 2017 eit brev frå Landbruk Nord der det mellom anna blir vist til at Landbruk Nord har blitt sagt opp som medlem i NLR frå 01.01.2018, og at Landbruk Nord difor ikkje lenger vil få utbetalt midlar frå NLR. Desse midlane er mellom anna finansiert over jordbruksavtala. Landbruk Nord meiner oppseiinga av Landbruk Nord som medlem i NLR er i strid med føresetnadene for midlane NLR får tildelt over jordbruksavtala, og Landbruk Nord ber difor om å få utbetalt ein rimeleg del av dei midlane over jordbruksavtala som NLR disponerer, direkte frå staten.

Landbruksdirektoratet forvaltar tilskottet til Norsk Landbruksrådgiving, og Landbruks- og matdepartementet sendte difor over førespurnaden frå Landbruk Nord til Landbruksdirektoratet 1. november 2017. Landbruksdirektoratet svarte på førespurnaden 14. november 2017.

Landbruksdirektoratet skriv i sitt svar til Landbruk Nord at partane i jordbruksoppgjeret sett av tilskottsmidlar til rådgjeving over Jordbruksavtala. Desse midlane er sett av direkte til NLR, og det er difor NLR som er tilskottssubjektet, ikkje dei einskilde regionale einingane. Landbruk Nord har difor ikkje krav på ein bestemt del av tilskottsmidlane

Slik Landbruksdirektoratet understrekar i sitt svar til Landbruk Nord, er NLR eit sjølvstendig rettssubjekt som ikkje er ein del av den ordinære landbruksforvaltinga. Korkje Landbruks- og matdepartementet eller Landbruksdirektoratet har nokon alminneleg instruksjonsmyndigheit overfor NLR, og kan ikkje gjere om eller setje til side vedtak fatta av styret i NLR.

Som landbruks- og matminister er eg sjølvsagt oppteken av at det skal vere eit godt rådgjevingstilbod for bønder i heile Noreg. I Prop. 1 S (2017-2018) står det tydeleg at formålet med tilskottet til rådgjeving er å bidra til å byggje opp kunnskap hos bøndene ved å leggje eit økonomisk grunnlag for drift i dei regionale rådgjevingseinigane hos NLR, og at løyvinga skal vere med på å sikre eit likeverdig rådgjevingstilbod i heile landet. Som forvaltar av tilskottet har Landbruksdirektoratet ansvar for at dette blir følgt opp. Landbruksdirektoratet skriv i sitt svar til Landbruk Nord at dei vil følgje saka opp overfor NLR. Dette vil mellom anna skje gjennom eit kontaktmøte mellom direktoratet og NLR 24.11., der denne konkrete saka blir eit viktig tema.

Eg legg etter dette til grunn at det blir funne ei løysing som sikrar at bøndene i Troms og Finnmark òg framover får eit godt rådgjevingstilbod, i tråd med føresetnadane for løyvinga.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 24. november 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«I følge rapporten «The Forced Return of Afghan Refugees and Implications for Stability» er returnerte afghanere i større grad utsatt for risiko og voldelig konflikt. Dette står ikke i Landinfos notater, men de har sitert til denne kilden i et temanotat fra september.

Kan statsråden redegjøre for hvordan disse opplysningene om at returnerte i større grad er utsatt for risiko blir vurdert av UDI og UNE, og hvilke implikasjoner det har fått?»

Begrunnelse:

I følge rapporten "The Forced Return of Afghan Refugees and Implications for Stability" er returnerte afghanere i større grad utsatt for risiko og voldelig konflikt. Mangel på informasjon og sosialt nettverk på stedene de blir returnert til gjør dem svært sårbare, og de har en større risiko for å rekrutteres til Taliban eller IS. Returnerte afghanere har også en større risiko for å havne i fattigdom, og sikkerhetssituasjonen deres er mer utfordrende. Ofte oppstår det voldelige konflikter mellom returnerte og sivilbefolkningen knyttet til landsspørsmål.

Denne informasjonen står ikke i Landinfos notater, men i deres notat "Temanotat Afghanistan: Nettverk av

19. september 2017" bruker de kilden som er sitert. I kildematerialet deres har de brukt en kilde som peker på at de returnerte har en større risiko for å bli utsatt for vold, og at det har en større risiko for radikaliseringsprosesser.

Slik vi har forstått det er ikke dette nevnt i Landinfos tre siste rapporter.

Samtidig viser også Landinfos notater at sikkerhetssituasjonen i Kabul stadig forverres og at dette er provinsen med flest sivile tap. Ut fra Landinfos materiale er det også vanskelig å konkludere med om eller hvorfor Kabul anses som tryggere enn andre regioner i Afghanistan.

Svar:

Som kjent er Landinfo en faglig uavhengig enhet i utlendingsforvaltningen. Landinfos arbeid består i å samle inn og vurdere landinformasjon som norsk utlendingsforvaltning trenger i sin saksbehandling. De videreformidler informasjonen gjennom skriftlige produkter og ved foredrag og opplæring for brukerne. Medarbeiderne i Landinfo tar ikke del i beslutningsfattende saksbehandling i UDI og UNE, herunder om det er forsvarlig å returnere en person til hjemlandet.

Etter gjeldende styringsforhold er det ikke min, men UDI og UNEs oppgave å vurdere betydningen av relevant landinformasjon når asylsøknader behandles, og om retur kan anses trygt nok. Jeg har tillit til at UDI og UNE gjør forsvarlige vurderinger i hver enkelt sak.

UDI og UNE skal ta stilling til om søkeren står i fare for å bli utsatt for forfølgelse, dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdigende behandling eller straff ved retur. Risikerer søkeren dette vil det bli gitt beskyttelse, og alle søkere vurderes på individuelt grunnlag. Alle forhold ved søkerens personlige situasjon tas i betraktning ved denne vurderingen, herunder om det foreligger forhold som skulle tilsi at søkeren vil være spesielt utsatt ved retur.

SPØRSMÅL NR. 297

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 22. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Jeg takker for statsrådens svar på mitt spørsmål i Dok. 15:218 (2017-2018), men vil stille følgende oppfølgingsspørsmål.

Hvordan dekkes befolkningens krav på tilfluktsrom i Telemark i dag, har det blitt vurdert om Kalkovnens lokaler kan omdisponeres til tilfluktsrom, og hva er eventuelt årsaken til at lokalet ikke kan tas i bruk for sivilbefolkningen i tilfelle en sikkerhetspolitisk krise?»

Begrunnelse:

Det finnes fjellanlegg som er kombinerte kommandoplasser og tilfluktsrom for sivilbefolkningen. Enkelte anlegg som opprinnelig har blitt bygget til kommandoplass for Sivilforsvaret kan i dag på kort tid omgjøres til tilfluktsrom for befolkningen.

Svar:

Tilfluktsrom er en del av den beskyttelse samfunnet skal gi borgerne, og regjeringen jobber med dette temaet som del av arbeidet med totalforsvaret generelt, og sivile beskyttelsestiltak spesielt. Ifølge Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er det ca. 92 000 tilfluktsromsplasser i Telemark. Det tilsvarer ca en dekningsgrad på 54 % av befolkningen, som er noe over landsgjennomsnittet på ca. 50 % dekningsgrad. Ifølge DSB er ikke den omtalte kommandoplassen Kalkovnen dimensjonert for beskyttelse av sivilbefolkningen under en sikkerhetspolitisk krise, og det vil kreve en kostbar oppgradering av infrastrukturen om anlegget skulle benyttes som tilfluktsrom. Som det går fram av mitt svar av 16. november 2017 har Sivilforsvaret ikke lenger behov for anlegget, og det inngår derfor ikke lenger som del av Sivilforsvarets beredskap.

SPØRSMÅL NR. 298

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl
Besvart 27. november 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Jeg takker for statsrådens svar på mitt spørsmål i Dok. 15:218 (2017-2018), og vil stille følgende oppfølgingsspørsmål.

Hvordan forholder statsråden seg til FFI-rapporten om sivile beskyttelsestiltak, og hvordan vil han følge opp FFIs vurderinger og konklusjoner?»

Begrunnelse:

Statsråden viser i sitt svar til at departementet har bedt direktoratet innen 01.12.17 sende en sammenstilling av mottatte høringssvar til DSBs konseptutredning om Sivilforsvaret, samt direktoratets vurderinger av disse. I DSBs konseptutredning sto det fremdeles at det knyttet seg usikkerhet til de sivile beskyttelsestiltakene, det ble vist til at en avventet en rapport fra Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) angående spørsmålet, og at DSB ville håndtere resultatet av FFI sitt oppdrag i en egen prosess så snart rapporten forelå. I etterkant av utredningen har FFI) levert en rapport som konkluderte med fortsatt behov for tilfluktsrom.

Svar:

Departementet har bedt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sammenstille mottatte høringssvar etter den gjennomførte høringen av DSBs konseptutredning om Sivilforsvaret, der sivile beskyttelsestiltak også er et tema. Som del av dette arbeidet vil DSB gjøre en nærmere vurdering av aktuelle sivile beskyttelsestiltak, herunder også for tilfluktsrom. DSB har frist 1. desember for å oversende sammenstillingen og direktoratets vurderinger. Jeg ser fram til å motta denne.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Une Bastholm
Besvart 27. november 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Regjeringen ga 30.10.2017 «grønt lys» for mer oppdrett i hele Nord Norge. Beslutningen kan potensielt gi en vekst på om lag 24 000 tonn. Dette vil bidra til at mer avfall, kjemikalier og lakselus havner i sjøen. Samtidig har statsråden ikke tatt ned produksjonen i områder som har fått «rødt lys» til tross for at forskerne mener at inntil 30 prosent av lakseyngelen kan dø som følge av lusesituasjonen i disse områdene.

Mener statsråden at den samlede miljøeffekten av disse justeringene er positiv eller negativ?»

Svar:

Etter at de 13 produksjonsområdene langs kysten fikk sin "trafikklys-farge" i oktober har det ikke uventet kommet reaksjoner fra både villaksnæringen og oppdrettsnæringen. Aktører i villaksnæringen mener at det tas for lite hensyn til villaksen i det nye kapasitetsjusteringssystemet, mens enkelte oppdrettere mener det tas for mye hensyn til villaksen.

Politikk handler om å avveie ulike hensyn mot hverandre. Her har regjeringen, med bred støtte i Stortinget, funnet et godt balansepunkt mellom miljøhensyn og næringshensyn. Dette skjedde gjennom behandlingen av Meld. St. 16 (2014-2015).

Lakseoppdrettsnæringen er viktig for Norge, og vi ønsker at den skal vokse. Som all annen matproduksjon påvirker også lakseoppdrett miljøet. Men virksomheten må ha et akseptabelt miljøavtrykk. Trafikklyssystemet er innrettet slik at hvis fotavtrykket er akseptabelt, så kan man få vokse. Løser man utfordringene gir det store muligheter. Gjør man det ikke, er det fornuftig å holde igjen.

Systemet gir oppdretterne et sterkt insentiv til å jobbe for enda mer miljøvennlig drift. Jeg er sikker på at utfordringene løses, og at vi kommer til å se en flott utvikling for norsk havbruksnæringen i årene som kommer.

Tildeling av økt produksjonskapasitet forutsetter altså at dette er miljømessig forsvarlig. Trafikklyssystemet er imidlertid ikke utarbeidet for å hensynta havbruksnæringens fulle og hele miljøpåvirkning, faktisk er det bevisst ikke slik. Systemet er designet for å ivareta overordnede miljøutfordringer som påvirker større geografiske områder, ikke utfordringer som kun påvirker oppdrettsanleggene internt eller miljøutfordringer som er mer lokale. Slike utfordringer ivaretas gjennom såkalte lokalitetsklareringer, dvs. når myndighetene sier ja eller nei til det enkelte anlegg og størrelsen på dette. Tildeling etter trafikklyssystemet gir selvsagt ikke noen rettigheter til verken nye eller utvidede lokaliteter, dette må det søkes om på ordinært vis, slik at det samlet sett kan vurderes om tildelingen er miljømessig forsvarlig.

Det er også viktig å huske på at de fleste miljøhensyn også ivaretas gjennom minimumskrav i driftsreguleringer. Her må jeg få understreke at regelverket knyttet til lakselusbekjempelse ligger fast. Mattilsynet vil opprettholde den gode jobben de gjør med å følge opp lokalitetene gjennom risikobasert tilsyn. De vil fortsatt kunne redusere produksjonen hos de anleggene som over tid ikke klarer å overholde reglene.

Det er tidligere besluttet at kapasiteten i de røde områdene ikke skal reduseres i denne runden. Dette på grunn av liten tid mellom prøvekjøringene av systemet og den første kapasitetsjusteringen. Oppdrettsnæringa har, etter mitt syn, ikke hatt tid til å gjennomføre nødvendige justeringer innenfor røde områder. Jeg konstaterer allerede at noen oppdrettere i røde områder sier de vil gjøre alt for å snu røde områder til grønt. Det synes jeg er flott og det viser en proaktiv holdning. Da har de skjønt at de har en jobb å gjøre frem til neste beslutning i 2019.

Oppsummert mener jeg at balansen vi har funnet med det nye trafikklyssystemet er positiv for miljøet.

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 17. november 2017 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. november 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvor mange år mener regjeringen det skal gå før berørte innbyggere, næringsliv og kommuner på Øvre Romerike får avklart hvorvidt det blir en utbygging av tredje rullebane på Gardermoen?»

Begrunnelse:

I forbindelse med behandlingen av Avinor-meldingen våren 2017 uttrykte en samlet transportkomité i Innst. 430 S (2016–2017) at man:

> «forventer at Avinor utnytter dagens kapasitet på dagens rullebaner så langt det er mulig med bruk av teknologiske løsninger for inn- og utflygningsstyring og eventuelle fysiske tiltak.»

Mens komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Venstre avklarte at man ikke støttet videre arbeid med en tredje rullebane på Gardermoen, ga Ap og KrF uttrykk for at en eventuell utbygging måtte behandles som egen sak av Stortinget i forbindelse med en eventuell konsesjonssøknad. Det foreligger således ikke noe flertall på Stortinget for at regjeringen kan godkjenne en konsesjonssøknad uten stortingsbehandling.

Videre uttrykte et flertall i komiteen i samme innstilling at:

> «det er usikkert når behovet for en tredje rullebane eventuelt oppstår, og at regjeringen ikke har tatt stilling til spørsmålet om utbygging. Når Avinor i nært samspill med luftfartsnæringen mener behovet oppstår, må selskapet søke konsesjon etter luftfartsloven.»

Flertallet på Stortinget har således verken avklart om det noensinne kommer til å bli bygd en tredje rullebane på Gardermoen eller når det kan ventes en beslutning om dette. Dette skaper en helt uholdbar situasjon for berørte innbyggere, næringsliv og kommuner. Etter Senterpartiets syn burde Stortinget avklart at Oslo lufthavn Gardermoen skal utvikles videre med dagens to rullebaner og at tredje rullebane ikke skal bygges, slik at berørte innbyggere, næringsliv og kommuner kan planlegge og utvikle Øvre Romerike videre også innenfor de områder som nå blir båndlagt.

Båndleggingen av arealer i berørte kommuner har store konsekvenser for lokal planlegging og utvikling. Avinors nye støysonekart i forbindelse med planlegging av tredje rullebane, har fått Ullensaker kommune til å gå inn for et bygge- og delingsforbud på til sammen 2 000 eiendommer i områdene med gule, røde og tilliggende sti-

plede linjer. Bare i Ullensaker vil 4 000 – 5 000 innbyggere bli berørt. Det er foreløpig uavklart hvordan de øvrige kommunene på Øvre Romerike vil håndtere situasjonen. I følge Eidsvoll Ullensaker Blad 16. november vil en eventuell fryssituasjon på opptil seks år være en katastrofe for Nordbohus Romerike AS og en rekke andre firmaer. Nordbohus Romerike AS har alene investert nærmere hundre millioner kroner i tre store prosjekter på Råholt i Eidsvoll kommune, som alle ligger i den gule sonen i Avinors nye støysonekart.

Svar:

Da Stortinget behandlet Meld.St. 30 (2016-2017) Verksemda til Avinor ga et stort flertall støtte for at Avinor skulle planlegge en ny rullebane og at det østre alternativet skulle legges til grunn. Dette bidrar til å frigjøre arealer rundt lufthavna til andre formål. Regjeringen og Avinor følger opp dette arbeidet.

I meldingen fremkom det at Avinor mener Oslo lufthavn vil nå sin kapasitetsgrense rundt 2030 og at det da blir behov for en tredje rullebane. Det går videre fram at regjeringen støtter Avinors mål om å videreutvikle Oslo lufthavn som et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt, og at selskapet viderefører planleggingen av en ny rullebane. Det østre alternativet skal legges til grunn for den videre prosessen. Det framkommer også at regjeringen ikke har tatt stilling til spørsmålet om utbygging.

Avinors vurdering av behovet for en tredje rullebane er basert på prognoser for framtidig trafikkutvikling. Slike prognoser er usikre, og det er usikkert når behovet for en tredje rullebane eventuelt vil oppstå. Derfor er det også usikkert når regjeringen vil ta stilling til spørsmålet. Men det er likevel skapt en tydeligere forutsigbarhet ved at Stortinget har sagt man ønsker planlegging og at lokaliseringsområde er pekt på.

Trykk: Stortingets grafiske seksjon